

300 program
a DVD-n

A leghasznosabb XP-trükkök

Gyorsítsa rendszerét: összegyűjtöttük a legjobb XP, Firefox és IE trükköket 98

1996 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XIX. évfolyam, 5. szám, 2007. május

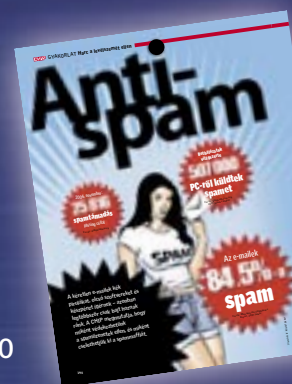
CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU

IT READY

**Harc
a spam
ellen**

Így maradhat tiszta
a postafiókunk! 90

Minden program
a CD/DVD-n

50 teljes változat

H
AZ ÖSSZES MAGYARUL

**A legjobb alkalmazások magyarul: biztonság,
rendszereszközök, internet, multimédia** 22

**Teljes
verzió**

Magical Optimizer

Tiszta merevlemez és registry
– egyetlen kattintással

**A Vista funkciói
XP alatt!**

Az átalakításhoz szükséges összes program
megtalálható CD/DVD mellékletünkön 26

ALAPLAPTESZT:

**A 10 legjobb
hazai vétel** 58

Optimalizált merevlemezek:
**Akár 30%-kal
nagyobb teljesítmény** 62

9 770864 942839 07005

Az 50 legjobb magyar nyelvű freeware A Vista funkciói XP alatt! IP-vé: a modern kor internete. Az Office 2007 újdonságait PC-gyorsítás optimalizálás mellett, a legjobb letöltésvezérlő A 10 legjobb letöltésvezérlő alatt 30 ezer forint alatt.

5
2007
CHIP
**130 program
a CD-n**

A leghasznosabb XP-trükkök

Gyorsítsa rendszerét: összegyűjtöttük a legjobb XP, Firefox és IE trükköket 98

1495 Ft, előfizetéssel 1047 Ft XIX. évfolyam, 5. szám, 2007. május

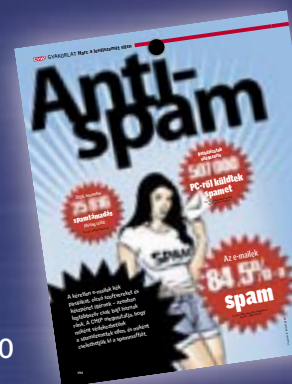
CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU

IT READY

**Harc
a spam
ellen**

Így maradhat tiszta
a postafiókunk! 90

Minden program
a CD/DVD-n

50

H
AZ ÖSSZES MAGYARUL
teljes változat

**A legjobb alkalmazások magyarul: biztonság,
rendszereszközök, internet, multimédia** 22

**Teljes
verzió**

Magical Optimizer

Tiszta merevlemez és registry
– egyetlen kattintással

**A Vista funkciói
XP alatt!**

Az átalakításhoz szükséges összes program
megtalálható CD/DVD mellékletünkön 26

ALAPLAPTESZT:

**A 10 legjobb
hazai vétel** 58

**Optimalizált merevlemezek:
Akár 30%-kal
nagyobb teljesítmény** 62

TELJES VERZIÓ

**Internet
Cleanup 4.0**

Minden, amivel megvédené
magát – egy csomagban!

TELJES VERZIÓK

**A legjobb
spamszűrők**

Többet nem lesz gondja
a reklámlevelekkel

9 770864 942006 07005

VÁLTÁS AZ EGYSZERŰBB SZOFTVERRE

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Éppen a napokban gondolkoztam el azon, hogy miután elindítom az iTunes-t (kedvenc zenelejátszó programomat), hosszú másodpercekig nem történik semmi. Aztán bejön egy program, aminek az egyik legnagyobb előnyét, a zeneboltot, itthon egyáltalán nem tudom használni. Legfeljebb meghallgathatom benne az előzeteseket, vásárolni azonban nem tudok. Aztán feltelepítettem a gépre a coolplayer-t, egy mindössze 624 kB-os lejátszó programocskát. Azaz bocsánat, még telepíteni sem kellett, mert egyetlen exe fájl az egész. Ráklíkkélek, és abban a tizedmásodpercben indul a zene.

Májusi számunk vezető összeállításában (22. oldal) ehhez hasonló remek, hasznos és ingyenes programokat gyűjtöttünk össze. Szám szerint ötvenet – amelyekkel szinte minden lényeges feladatot könnyedén, sallangoktól mentesen elvégezhetünk. A CHIP csomag külön érdekessége, hogy ezekből kivétel nélkül létezik magyar változat is, továbbá, hogy a program-csomagot olvasóink hiánytalanul megtalálják CD/DVD mellékletünkön is. Kívánom, hogy sok hasonló kellemes élményben legyen részük, mint nekem a zenelejátszás kapcsán.

Talán meglepő lehet, de a Vistának szinte valamennyi funkciója elérhető XP alatt is. Ezekkel felcicomázva az XP gyorsabb, biztonságosabb, kezelhetőbb és látványosabb is lesz. Címlopsztorinkban sorra vesszük az erre szolgáló programokat, s olvasóink természetesen telepíthetik is őket a CD/DVD mellékletünkről. S hogy még zavartalanabban dolgozhassunk, szórakozhassunk a géppel, összeválogattuk a legjobb XP, Internet Explorer és Firefox tippeket & trükköket is (98. oldal), amelyekkel végleg leszámolhatunk a Windows minden bosszantó hibájával.

Sajnos azonban egy bosszantó tényező mindenképpen marad: a spamáradat. Noha én már kezdek immunissá válni velük szemben (akár a tévé reklámjaival), tökéletesen érthető, ha valaki tisztán szeretné tartani a postafiókját a kéretlen reklámlevelektől. Már csak azért is, mert ezek gyakran tartalmaznak phishing próbálkozásokat, s egyéb ártó linkeket, kódokat. A téma Magyarországon most válik nagyon időszerűvé, ezért gyakorlat rovatumunkban minden lényeges információt összegyűjtöttünk a spamekről. Hogyan előzhető meg? Milyen szűrőket érdemes használni? Kik a legnagyobb spammerek, s milyen módszerekkel dolgoznak? Cikkünkben az olvasó minden kérdésére választ kap, „spamszakértővé” válik, és képes felvenni a kesztyűt a spam maffiával szemben.

Kérem, ossza meg velem véleményét a magazinnal kapcsolatban:

csharangozo@vogelburda.hu

Csongor Harangozó

50 MAGYAR NYELVŰ PROGRAM Ezekkel minden feladatra képes lesz

A VISTA FUNKCIÓI XP ALATT Szinte az összeset elővarázsolhatjuk

HARC A SPAM ELLEN Bemutatjuk, hogyan maradhat tiszta a postafiókja

AKTUÁLIS

13 **Hírek a hardver, a szoftver és a kommunikáció világából**

CÍMLAPON

22 **Az 50 legjobb magyar nyelvű freeware**
Bár a CHIP időről időre bemutatja a legjobb szoftvereket, ezek jó része angol. Most összegyűjtöttünk 50 magyar nyelvű programot.

26 **A Vista funkciói XP alatt**
Bemutatjuk azokat a programokat, amelyekkel az új operációs rendszer képességeivel ruházhatjuk fel az XP-t. Összeállításunkat te-lepítheti CD/DVD mellékletünkről.

32 **IPv6: a modern kor internete**
Az új internetszabvány szinte korlátlan számú webcímet tesz lehetővé, ráadásul biztonságosabb és optimálisabb a multimédia alkalmazásokhoz.

34 **Cebit 2007**
A helyszínen követtük végig Európa legnagyobb IT-kiállítását. Bemutatjuk olvasóinknak a leg-frissebb trendeket és a legújabb termékeket.

37 **Monitorcsere: iránytű a szabványzsungelben**
DVI, HDMI, UDI, DisplayPort – melyiket választjuk, ha cseréljük a PC videorendszerét? Cikkünk bemutatja az optimális megoldásokat.

40 **Az Office 2007 újdonságai**
Merőben új külső, átalakított kezelőfelület. A CHIP alaposan utánanézett, hogy mennyire éri meg átnyergelni az Office 2007-re?

42 **CHIP radar: konzolok**

43 **Vásárlási tippek PC-khez**

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

44 **Tökéletes HD mozi – PC-n**
A Blu-ray és a HD DVD moziteremné vá-rzolhatja nappalainkat, s ehhez még csak mé-regdrága hardveres lejátszóra sincs szükség. Elegendő egy PC, és egy jó szoftver...

48 **PC-gyorsítás optimálisan**
Milyen RAM-mal érdemes bővítenünk a PC-t? Tesztlaborunkban megvizsgáltunk 18 darab 2 GB-os, DDR2800-as memóriacsomagot.

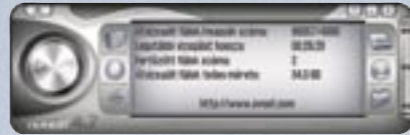
52 **Luxusalaplapok**
A prémium kategóriás alaplapok árait a ve-lük adott extra szolgáltatások drágítják meg. Cikkünkben kiderül, hogy sokszor felesleges pluszokért dobjuk ki a pénzt az ablakon.

55 **Melyik a legjobb letöltésvezérlő?**
Még a nagy sávszélességen is gyorsabb és bi-ztonságosabb, ha letöltéseinket egy külön erre a feladatra írt program menedzseli.

58 **A 10 legjobb alaplap – 30 ezer forint alatt**
Felesleges 60–70 ezer forintot költeni egy lu-xuslapra, ha annak minden hasznos funkcióját megkaphatjuk 30 ezer forint alatt is. Segítünk kiválasztani a legjobb vételt.

Az 50 legjobb magyar nyelvű freeware

22 Bár a CHIP időről időre bemutatja a legjobb szoftvereket, ezek jó része angol. Most összegyűjtöttünk 50 ingyenes, ma-gyar nyelvű programot, melyeket CD/DVD mellékletünknél is átnyújtunk olvasóinknak.

A Vista funkciói XP alatt

26 A Vista közel összes funkciója XP alatt is elérhető. Cikkünkben sorra vesszük, hogy melyek ezek és, hogy milyen szoftver se-gítségével varázsolhatók elő.

PC-gyorsítás optimálisan

48 A játékok fejlődésével, a multi-média terjedésével és a Vista be-köszöntével megduplázódott a memória-igény. Milyen RAM-mal érdemes bővíteni a PC-t? Kiderül DDR2-es tesztünkben.

CHIP INFO

Terjesztés: Tel.: 888-3421, -22 Fax: 888-3499, terjesztas@vogelburda.hu
Általános információk: chip@vogelburda.hu **Tesztlabor:** Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu
Webhely: www.itmediabolt.hu, www.chipmagazin.hu

62 **Turbó a Windowsnak**
Öt vadonatúj töredezétségmentesítő progra-mot teszteltünk, és az eredményeket összeha-sonlítottuk a Windows fedélzeti eszközeivel.

68 **LCD tévék – csak házimozira**
Az 32"-os LCD TV-k olcsóbbak, mint eddig bár-mikor. Leteszteltük őket, hogy kiderüljön: vajon megéri-e a közel 180 ezer forintos árukat?

72 **GPU/CPU-kalauz**
Bármilyen processzorra vagy videokártyára van szüksége, havonta frissített összeállítá-sunk segít megtalálni a legmegfelelőbbet.

76 **Új termékek gyorsbesztjei**
Rövid, de tartalmas összefoglalókat és al-ternatívákat is ajánlunk minitesztet a legújabb hardverek és a szoftverek világából.

86 **CHIP Top10**
Folyamatosan teszteljük a teljes hazai és nem-zetközi termékpalalettát, és hónapról hónapra ak-tuális rangsort közlünk a legjobb IT termékekről.

GYAKORLAT

90 **Harc a spam ellen**
A CHIP megmutatja, hogy miként védekezhe-tünk a spamüzenetek ellen, és miként cselez-hetjük ki a spammaffiat.

96 **Saját Vista mentőöv**
A CHIP most egy tökéletes mentő-DVD-t nyújt át az olvasónak: a lemezről induló, Vista-alapú rendszer segítségével életet lehel-hetünk halott gépünkbe.

98 **A leghasznosabb XP-tippek**
Összegyűjtöttük azokat a legjobb tippeket, melyekkel a Windows XP, az Internet Explor-er és a Firefox gyorsabb működésre bírható.

107 **Freeware & open source**
Mindig az adott hónap freeware és open source terméséből választjuk ki a legérdekesebbet – ezeket lemez mellékletünk is tartalmazza.

110 **Tippek & trükkök**
PC-felhasználóként mindennapjainkhoz tar-toznak a számítógéppel kapcsolatos nehézség-ek. Tippjeink az ilyen esetek megoldásához kínálnak gyors és hathatós segítséget.

MAGAZIN

120 **CHIP: Pimp My PC**
Szeretne Ön is egy egyedí, fantasztikusan halk PC-t? Szerencsés olvasóinknak a „Pimp my PC” játéknak keretein belül ingyenesen átalakítjuk a gépét.

122 **CSI: Internet**
Új cikksorozatunk bemutatja, hogy milyen eszkö-zökkel harcolnak a profi nyomozók az egyre gyor-sabban terjedő számítógépes bűnözés ellen.

126 **Albert gázt ad**
A BMW Forma 1 csapata új „versenyzőt” állít rajthoz: az iparban alkalmazott leg-gyorsabb európai számítógépet. Utána-jártunk, mire képes Albert, az új szuper-számítógépet.

EGYÉB ROVATOK

3 **Vezércikk**
6 **CD-/DVD-melléklet tartalom**
12 **Mailbox**
103 **Impresszum**
104 **Gyors segítség – olvasóink kérték**
130 **Előzetes júniusi számunkból**

Harc a spam ellen

90 A kéretlen e-mailek kék pirulákat, ol-csó szoftvereket és készpénzt ígér-nek – azonban legtöbbször csak bajt hoznak ránk. A CHIP megmutatja, hogy miként vé-dekezhetünk a spamüzenetek ellen, és mi-ként cselezhetjük ki a spammaffiat.

TERMÉKINDEX – SZOFTVER

22 **Félszáz magyar nyelvű freeware**
Részletes tartalom: 22. oldal
26 **A Vista funkciói XP alatt**
WindowBlinds, StyleXP, Actual Transpa-rent Window, TransApps, Folder Marker Free, Visual Task Tips, Vista Start Menu SE, JetStart Free, Desktop Sidebar, Yahoo Widgets, Copernic Desktop Search, Folder Lock, AxCrypt, Internet Explorer 7, Windows Media Player 11, Windows Defender
40 **Office 2007**
44 **Szoftveres HD-lejátszók**
WinDVD8 és PowerDVD7
55 **Letöltésvezérlők**
DAP, FlashGet, FreshDL, GetRight, IDM, Orbit
62 **Defragmentáló programok**
O&O Defrag 8, Data Becker, Festplatten optimal, Diskeeper 10 Professional, Raxco PerfectDisk 8, Ashampoo Magical Defrag 2, Microsoft XP Defrag
83 **Szoftverbemutatók**
CyberLink PowerProducer 4, Diskeeper 2007, Tuneup Utilities 2007, O&O DiskImage Pro, GetData Recover My Files, Registry Me-chanic 6.0, Encyclopaedia Britannica 2007 Ultimate DVD, MaxiVista 3 Pro, Meebo

Teszt: 166 termék

82 centiméteres LCD tévék – csak házimozira

68 Bármennyire is csökkentek az LCD tévékészülékek árai, megvásárlásuk még mindig komoly érvágás a családi büdzsén. Célsze-rű tehát minden szempontot na-gyon alaposan mérlegelni, mielőtt vásárolni indulnánk az üzletkebe. A Chip magazin letesztelte a legjobb hazai modelleket, hogy kiderüljön: vajon tényleg megéri-e a közel 180 ezer forintos árukat?

A 10 legjobb hazai alaplap

58 Felesleges 60–70 ezer forintot költeni egy luxuslapra, ha annak minden hasznos funkcióját megkaphat-juk 30 ezer forint alatt is. A CHIP – AMD és Intel fronton egyaránt – segít kivá-lasztani a legjobb vételeket.

90 **Spamszűrők**
SpamBayes, Spmailhilator, K9, BugMeNot
107 **Freeware és open source válogatás**
Inferno 1.2, TweakVI 1.0, Zoom Player 5 Standard, 1 by 1.59, UDI 5.02, HDngn 0.73 BETA, FastStone Capture 5.2, Hdgraph 0.9.3, UPM, Free WinUnRAR 2.1, Infrarecodero 0.4k

TERMÉKINDEX – HARDVER

58 **Alaplap**
Abit IB9, Abit KN9-Ultra, ASUS M2N-E SLI, ASUS P5ND2 SE, ASUS P5N-E SLI, Biostar TForce 965PT, Gigabyte 965P-DS3, Gigabyte M57SLI-S4, MSI K9N SLI-2F, MSI P965 Neo-F
77 **Alaplap**
Gigabyte 965QM-DS2
80 **Digitális képeret**
Digiframe 8”
77 **GSM/GPS**
ETEN M700
78 **Házimozzi-projektor**
Mitsubishi HC5000
82 **Kártyaolvasó**
GoodRam All-in-one
79 **Kommunikációs eszköz**
Skype-GSM Gateway
81 **Kontroller**
Logitech/3DConnexion Space Naviga-tor PE
68 **LCD TV**
Albacomp AC-LC32H, Grundig Cine-mo 32 LXW 82-8735REF, HANNspree HANNswing T322, JVC LT-32R71BU, LG 32LE2R, Samsung LE32R32B, SHARP 32-RD1E
48 **Memória**
18 memóriapáros megatesztje
80 **MP3-lejátszó**
Samsung YP-T9
79 **Notebook**
MSI VR600X
78 **Tintasugaras nyomtató**
Canon PIXMA iP1800
81 **Tintasugaras nyomtató**
Canon PIXMA Pro9000
82 **TFT monitor**
Samsung SyncMaster 932BF
78 **TV-tuner**
AVerMedia AVerTV Hybrid+FM Volar
82 **Számítógép**
Fujitsu-Siemens Espresso Q5000
80 **Ultrahordozható notebook**
ASUS U1F

CD- és DVD-tartalom

2007/5-ös számunk egyik címlapsztorija az 50 legjobb magyar nyelvű program (ld. 22. oldalt!), ezeket megtalálják olvasóink a lemezmellékletünkön is. További havi ajánlatunk az Ashampoo Magical Optimizer, valamint a Burn4Free CD- és DVD-szerkesztő. Olvasóink figyelmébe ajánljuk Dávid Gyula előadását a Szkeptikus konferenciáról.

ASHAMPOO MAGICAL OPTIMIZER 1.20

Rendszeroptimalizáló

TELJES VERZIÓ

A rendszerünk optimalizálása nem egyszerű feladat, s noha a Windows erre is kínál megoldást, sajnos az eredmény sokszor hagy kívánnivalót maga után. Márpedig mi optimális működést és sebességet várunk a géptől. Minél több programot telepítünk, annál jobban lelassul a rendszer, és seregnyi felesleges adat kerül a merevlemezünkre. Talán észre sem vesszük, mennyire megnőtt a registry-bejegyzéseink, és az úgynevezett ideiglenes (Temporary) fájlok száma.

Az Ashampoo Magical Optimizer ezek csökkentésében van a segítségünkre. A program három modulból épül fel. Az első a Registry Cleaner, amellyel ellenőrizhetjük, hogy vannak-e felesleges bejegyzések az adatbázisban. Ez az eset főként akkor fordul elő, ha letöltöttünk egy-egy programot a lemeztől, de a nyomai még fent terpeszkednek a gépünkön.

A második modul a Drive Cleaner, ami a mappáinkat pásztázza végig duplikátumok után kutatva, és megtisztítja azokat. Természetesen a törlési módszert nagy gondal kell beállítanunk, nehogy értékes információkat is letöröljünk a programmal.

A harmadik modul a Cleaner, ezzel az internetes barangolásunk felesleges nyomaitól, cache-ektől, sütikről szabadulhatunk meg.

Regisztráció: www.allume.com/cgi-bin/freallume.cgi?cleanup4-vnu

INTERNET CLEANUP 4.0

Nyomtalanul az interneten

TELJES VERZIÓ

Manapság szinte mindenki használ – legalábbis, ha nem szeretne azonnal mindenféle hivatlan betolakodót látni a gépén, s ezzel rövid úton tönkretenni a rendszerét – tűzfalat, megbízható vírusirtót, és valamiféle kémprogram ellenes alkalmazást. Van azonban egy másik veszélyforrás is amiről hajlamosak vagyunk elfeledkezni: az internetes böngészés során hátrahagyott nyomokról.

Az Internet Cleanup ettől a veszélytől óv meg bennünket. Intelligensen felismeri az ártalmatlan „sütiket”, ezeket egy külön adatbázisban őrzi meg a számunkra. Persze nem árt tudni, hogy az egyszerű törlés sem mindig eredményes, hiszen egy behatoló könnyedén nyomára juthat az ilyen fájloknak is. Szerencsére az Undelete funkció ezt is megoldja, véglegesen kitérli ezeket. Részletesen beállíthatjuk a törlés menetét, és hatásának szintjét is.

Az Internet Cleanup egy másik funkciója gígyomlálja a felesleges és kénytelen leveleket, érdemes viszont figyelni a beállításokra, különben fontos leveleink is eltűnhetnek. A programba spyware ellenes védelmet is beépítettek, valamint van fájltitkosító modulja is. Kezdő felhasználók pedig az alapmodulokat is használhatják egyszerűen.

Regisztráció: www.allume.com/cgi-bin/freallume.cgi?cleanup4-vnu

SHOPFACTORY 6 LIGHT

Webshop készítő

TELJES VERZIÓ

2002 óta – az internetes boltok megjelenése után – 15 százalékkal nőtt az online boltok forgalma. A vevőnek nem kell sorban állni, szinte bármit beszerezhet egyszerűen egy egérgéppel, az eladó pedig folyamatosan figyelemmel kísérheti a pontos árukészletet.

Kérdés persze, hogy milyen nagy feladat egy ilyen elektronikus bolt működtetése. A kezdeti, kissé nehézkes megoldások még komoly webszerkesztői tudást követeltek. A Shop Factory viszont szinte gyerekjátékká teszi ezt a munkát: 23 „mintabolt” formátumot kapunk vele, s ezeket tetszés szerint alakíthatjuk a háttérzíneltől kezdve cégünk logójáig.

Nincs szükségünk PHP, és SQL adatbázis ismeretekre, a program motorja egyszerű grafikus kezelőfelülettel könnyíti meg a tervezést. A Shop Factory valójában egy egyszerűsített HTML szerkesztő. Érdemes figyelni a Meta Tag szerkesztőre, mivel ez alapján azonosítják a neten boltunk termékeit. Így egy rosszul kitöltött oldal könnyen megkeserítheti az életünket. Ehhez is kapunk előregyártott megoldásokat, amelyeket azonban sajnos magyarosítani kell. Ezután a kész bolt anyagát csak fel kell töltenünk internet-szolgáltatónk oldalára.

Regisztráció: www.makemeashop.com/covermounts/vnu

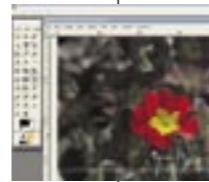
Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemezmellékleteiken szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licenyszövegekben találhatják (Word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat.

GIMPSHOP 2.2.8

Képszerkesztés mindenkinek

TELJES VERZIÓ

A GIMP-ről sokszor esett szó a CHIP-ben. A program nehezen hagyja magát kiismerni, más grafikai szerkesztők nehezen hasonlítható, finoman szólva is szokatlan a felülete. A képességei ezzel szemben veteksenek a piacvezető Photoshopéval. A GIMPshopban azonban ez utóbbi, felhasználóbarát felületet találhatjuk. Nem tévedés, a program fejlesztője a Photoshop menüit próbálta klónozni.

VIRTUAL DJ STUDIO 5.3

DJ iskola

TELJES VERZIÓ

A VDJ interaktív zene-szerkesztő program és profi karaoke rendszer. Háttérképet importálhatunk bele, több monitort is vezérelhetünk egyszerre. MP3 és WAV fájlokat is képes kezelni, tempóra tudjuk igazítani mixeinket, és automatikusan beállíthatjuk a BMP értékeket is. Nem hiányzik a DJ-k számára elmaradhatatlan EQ rendszer sem. Meglepően gyors, s egy középkategóriás gépen is elfut.

NOD 32

Megbízható vírusvédelem

TELJES VERZIÓ

A NOD32 hatékony vírusirtó, beépített moduljai segítségével állandó memóriarezidens fájlvédelmet (AMON modul), dokumentumaink védelmét (DMON modul), levelezés- és böngészésvédelmet (IMON modul), valamint kézi indítású, tetszés szerint ütemezhető víruskeresőt (NOD32 modul) kínál. A különböző modulok kezelése rendkívül egyszerű, gyakorlatilag nincs is szükség speciális beállításokra.

Az IMON modul beépített POP3 és HTTP proxyja segítségével automatikusan védi az Outlook Express, a Thunderbird és más népszerű levelező programokkal történő levelezést, valamint az Internet Explorer, Firefox, Opera és más programokkal történő webes böngészést.

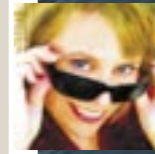
A program regisztrálásához kérjük, látogasson el az alábbi oldalra: www.nod32.hu/chip

E havi kód: **fa8e17**

COREL PAINTER

Digitális művészet

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

Sokan kedvelik a Corel termékeit, s vannak, akik idegenkednek tőlük. Már a Painter is egy forradalmian új program, a hagyományos festészeti technikák digitális másolata volt. A Painter X stúdió pedig szinte elmosza a határt a hagyományos és a digitális művészet között. Fejlesztésekor a programozók a művészekkel, tervezőkkel és fotósokkal együtt tanulmányozták a művészi alkotás folyamatát: hogyan alkot egy „analog” festő, és a munkáját miként lehet átültetni a digitális világba.

A Painter X az új kompozíciós eszközeivel és forradalmi RealBristle™ rendszerével ma talán a legprofibb szintre emelte a festő- és illusztrációs szoftver fogalmát. Ezzel az eset szinte minden egyes szála kivehető a digitális technikával készített képünkön.

„A Painter X fejlesztése során folyamatosan kikértük ügyfeleink véleményét, beleértve a grafikus és tervezői iparág legnagyobb neveit is. Ezzel szerettük volna garantálni, hogy olyan művészeti eszközt alkossunk, amely a legigényesebbeknek is megfelel remekműveik elkészítéséhez” – mondta Rick Champagne vezető fejlesztő. S a művészek valóban elismerően nyilatkoznak a Painter X-ről. Próbálja ki Ön is!

ADVANCED DVD PLAYER 2.15

DVD mindenes

TELJES VERZIÓ

Végre egy fürge DVD-lejátszó program, ami még ingyenes is, ráadásul nagy a tudása. Megbirkózik bármilyen DVD formátummal, de a DivX, MPEG és AVI, valamint WMV, ASF, PM3, JPEG fájlok sem okoznak gondot a számára. Meglehető, sokaknak eleinte egyszerűnek – mondhatni spártainak – tűnhet a felülete, de a gyorsasága, és képességei hamarosan kárpótolnak a dizájn hiányosságaiért.

Programok a CD-ken

AZ 50 LEGJOBB MAGYAR PROGRAM (részletesen lásd a 22-24. oldalon!)

ASHAMPOO MAGICAL OPTIMIZER 1.20

Teljes verziók

AC3Filter 1.20b
Acoo Browser v1.57
Add/Remove Pro v2.09
Khmer Backup 1.0.1
Avast Virus Cleaner 1.0.210
Artweaver v0.4.5
GIMPshop 2.2.8
Tux Paint 0.9.16
Advanced DVD Player 2.15
DivX Play Bundle v6.5.11
Free Video to MP3 Converter 2.4
WEBCam Max
MP3Toys-Studio 2.5
InfraRecorder

Ashampoo Magical Snap ShopFactory 6 Light Internet Cleanup 4.0

Teljes verziók

BitComet 0.85
Burn4Free CD and DVD 2.8
Cryptainer LE 70.3
Dr. Web CureIt! v4.33
Data Survivor 5.2.1
Registry Defrag 2.31
DIKO v2.31
DiskMon 2.01
DOSBox v0.70
FinalBurner v1.14
Foxit PDF Reader v2.0
GOM Player 2.1.2.3406
Memory Diagnostic
MicroWorld Anti Virus
Novin Process Manager 2.2.
Orb 2.00.0856
Password Manager Plus 1.6.8.6
PCclear 1.0.4.5
PDO Lite 3.712
Periodic Table v3.0
RSS Mixer Personal 3.0.51
Smart FTP
Torpark 2.0.0.2a
Vista Start Menu v2.2 SE

KASPERSKY PERSONAL 6.0

NOD 32

SZKEPTIKUS KONFERENCIA 2007: DÁVID GYULA

Videó

Játékok

Bus Driver
Froggy
Lego Designer
Rummi
Secret Mario
Su Doku

CHIP 30 NAPOS TELJES VERZIÓ

Adobe Photoshop CS3 beta

Sokaknak az Adobe Photoshop jelenti a professzionális képszerkesztés alfáját és ómegáját. A CHIP olvasói most kipróbálhatják a piacvezető grafikai alkalmazás új verzióját.

A programmal egyszerűen készíthetünk kompozíciós grafikákat, valóság-hű ecsetei önmagukban is alkalmassá teszik művészi festésre és rajzolásra. A valamit is magára adó fotós sem lehet meg nélküle, mert szinte minden hagyományos képkorrekciót elvégezhet vele rövid idő alatt, és ami nem kevésbé fontos, alacsony költséggel. Amatőr digitális felvételeink hibáit pedig pofonegyszerű automatizmusokkal javíthatjuk ki a Photoshopban.

Az új Photoshop CS3 mérföldkő a program fejlesztésében, lássuk tehát, milyen újításokat tartogat a friss verzió! Az egyik legígéretesebb az úgynevezett „röncsolásmentes” technológia, vagyis az intelligens szűrők (Smart Filters) bevezetése. A szűrők nem változtatják meg a kiindulásként szolgáló képet, hanem a program megjegyzi a módosításainkat, majd pedig ezeket a képre vetíti. Az eredmény látszólag ugyanaz, mintha a képet módosítottuk volna, azonban a szűrők – a rétegtípusokhoz hasonlóan – a későbbiekben bármikor módosíthatók. Fel is cserélhetjük a sorrendjüket, illetve tetszés szerint ki- és bekapcsolhatjuk őket.

Egy másik újítás a gyorskijelölő eszköz (Quick Selection Tool), amellyel gyorsan, de mégis pontosan tudunk egy elemet kijelölni a képen. A korábban már megismert Varázspálcához hasonlóan a program megkeresi az azonos pixeltartalmú területeket. Itt azonban a Photoshop nemcsak a színeket veszi figyelembe, hanem megvizsgálja képvonalait, éllességét stb.), így sokkal pontosabb eredményt kapunk a javítások végén. Korábban sok grafikusnak gyűlt meg a baja a kijelöléssel, amit mostanra feljavi-

tottak, így gyorsan és könnyedén finomíthatunk utólag egy már kész kijelölésen (Refine Edge). A kijelölt elem több tulajdonságát is beállíthatjuk egy menüben: állíthatunk az éllességen, elmosásán is. Emellett változatos háttérű nézeteket választva könnyen ellenőrizhetjük a megfelelő képkivágást is.

Az automatikus rétegigazítás és -összerakás (Automatic Layer Alignment and blending) funkcióval végre több kép összeillesztése sem nehéz feladat. Korábban ez nem volt könnyű, különösen akkor, ha a képek egymáshoz képest el voltak forgatva, mert ilyenkor az igazítás unalmas és idegölő volt. Mindezt most már szerencsére elvégzi helyettünk a Photoshop. Kiválasztott képeinket automatikusan egymáshoz illeszti, elforgatja, és összerakja úgy, hogy az illesztésnek szinte nyoma sem lesz. Leginkább panorámaképek szerkesztésénél, nagyméretű képek, térképek és poszterek szkennelésekor vehetjük nagy hasznát.

A Photoshop talán legnagyobb technikai újítása a CS2-ben bevezetett távlatpont (Vanishing Point) technológia volt. Ezt az új verzióban még jobban a felhasználók igényeihez igazították, így még praktikusabban használhatjuk. Több perspektívasíkot tehetünk fel, amelyeket egymáshoz képest már 90 foktól eltérő szögekben is elhelyezhetünk.

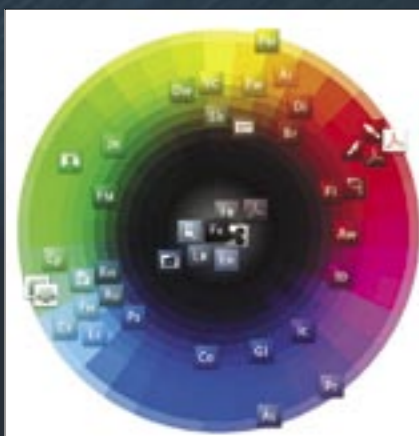
Végül az Camera Raw új, 4.0 verziója még több funkciót nyújt: például Fill Light (kontraszt csökkentésére szolgáló megvilágítás beállítása), Recovery (visszanyerés), Vibrance (vibráció), Parametric Tone Curve (parametrikus színgörbék), valódi fekete-fehér állítás.

SPECIÁLIS BEÁLLÍTÁSOK Mindent korrekten

FOTÓMENEDSZELÉS Totális képvezérlés

SZÍNKORREKCIÓ A profikra is gondolt

ASUS®
Rock Solid · Heart Touching

Az erő megjelenítése

Ez a kép a Techland Sp. z o.o engedélyével került a hirdetésbe

www.asus.com

PG191 Hardcore Játékosoknak

Kényeztesd érzékeidet 2ms-os válaszidővel és mélyhangszóróval

Gyorsabb válaszidő

A TraceFree technológia a szürke-szürke válaszidőt 2 ms-ra csökkenti, így a PG191 folyamatos megjelenítést biztosít szellemkép és utánhúzás nélkül

Erőteljes hangzás

15W-os ASUS PowerBass rendszerrel, 10W-os szatellit hangszórókkal és az SRS TruSurround XT™ Technológiával a PG191 monitor 6.1 csatornás hangzást és még teljesebb játéklélményt nyújt

Élesebb kép

A PG191 nem csak beépített 1.3 megapixeles webkamerát, fejhallgatót és mikrofont csatlakozást tartalmaz a teljesebb interaktív élmény érdekében, hanem a Splendid™ Intelligens Képjavitó Technológiát is alkalmazza a még tökéletesebb látványért.

Beépített mélyhangszóró

Beépített webkamera

PG191
LCD MONITOR

ACDSEE V9.108 PHOTO MANAGER

Fotóalbum

SHAREWARE VERZIÓ

Sokan az IrfanView-ra esküsznek, mások viszont inkább az ACDSee képkategorizálót istenítik, aminek nagyon egyszerű oka van: a program gyorsasága. A QuickView nevű nézetben gyorsan tájékozódhatunk a miniatűrök között.

Emlékszik még valaki az „ős” ACDSee-re? Ennek érdekes megoldásaival találkozunk ebben a verzióban is. A Photo Manager vagy a Full Viewer opcióit elsősorban kicsit nehézkes használni, de ha már megszoktuk a program logikáját, akkor szinte pofonegyszerűvé válik. Digitális fotóinkat is nagyon szépen rendezni mappákba, témák szerint, amiben sokat segít az új naptár funkció is (Events View). Ez ugyanis csak azokat a napokat jeleníti meg egy függőleges időcsíkon, amelyeken felvételeket készítettünk (az EXIF-adatokból).

Képeink rendszerezéséhez személyes mappákat is készíthetünk (Private Folders), melyeket akár jelszóval is titkosíthatunk. Nem hiányozhat a sokak által kedvelt automatikus kategória sem: súly, vakumodó, fókuszátváltás.

UBUNTU LINUX

Afrikai meglepetés

TELJES VERZIÓ

Ma a legnépszerűbb Linux verziók egyike az Ubuntu, az érdekes hangzású szó afrikai eredetű, amelynek jelentése „emberségesség másokkal szemben”. A program is ezt a filozófiát kívánja elterjeszteni a szoftverek világában, az ingyenes számítógépes operációs rendszer formájában. Fejlesztői között a Debian és GNOME több jó nevű programozója is megtalálható. Jellemző rá az egyszerű kezelhetőség, még kezdő felhasználók is gyorsan megtanulhatják. (A potenciális felhasználók többnyire a LINUX disztribúcióinak bonyolult telepítésétől riadnak vissza).

Az Ubuntu egy valóban impozáns grafikai felülettel felruházott operációs rendszer, amely teljes egészében kiválthatja a Windowst. Az Ubuntu frissességét és az újra való nyitottságát jól jelzi, hogy ez volt az első olyan Linux verzió, amely már tartalmazta a GNOME grafikai felületet is. Létezik azonban egy KDE-s testvére, a Kubuntu és egy XFce-re alapozott, Xubuntu disztribúció is. Mindhárom verziót újratelepítés nélkül konvertálhatjuk át, vagy akár mindhárom is a gépünkön lehet egyidőben.

TUDOMÁNY

Szeptikus konferencia: Dávid Gyula

VIDEÓ

Babonák, misztikus tanok mindig is voltak, de a tudomány eredményeit félremagyarázó, azokat alantas célokra felhasználó áltudomány a 20. század gyermeke, amely a média segítségével vált „közellenségé”. A köz- és felsőoktatásnak, illetve a tudomány-népszerűsítésnek kell felállnia ellene a harcot. Egy gyerek az iskolában megtanulja az alapvető tudnivalókat, mire érett lesz, tud mindent, amire szüksége lehet az életben. Aki továbbtanul, az a felsőoktatásban már kifejezetten tudományos ismeretekhez juthat. A kérdés, hogy ezek után ki hisz mégis a kuruzslóknak, sarlatánoknak, szemfényvesztőknek?

A tudomány valóban olyan bonyolult, hogy képtelenség legalább a nélkülözhetetlen lényegét továbbadni? A média folyamatos agymosása a tudományos gondolkodás igényét is kiöli belőlünk?

Az áltudomány kikerülhetetlen kérdéseit ezúttal az oktatás folyamatában vizsgálják a szakértők. A mellékletben a Szeptikus Konferencián elhangzott előadások közül most Dávid Gyula fizikus (ELTE Atomfizikai Tanszék) A Lakható Világegyetem című prezentációját találhatják meg olvasóink.

ANGOLKOR 4.21 4.0

Angolnyelv-oktató

DEMÓ VERZIÓ

Ismeretes, hogy hazánkban nagyon kevesen beszélnek nyelveket. Talán ennek a kérdésnek lehet egy megoldása az interaktív nyelvoktató számítógépes programok felhasználása.

Az Angolkorban szereplő nyelvi ismeretek mennyisége és minősége olyan, hogy az elegendő lehet a középfokú angol nyelvtudás (vagy még inkább a használható nyelvtudás) elsajátításához. A program fordításai olyanok, hogy segítsék, a nulla szintől induló nyelvtanulást is. Az Angolkor segítséget nyújt az egyéni nyelvtanuláshoz. Például szótanulás, jelentésetest, helyesírás-teszt is szerepel benne.

A nyelvtankönyv könnyebben forgatható, szerkeszthető formázható, kereshető, mint bármelyik valódi könyv. A szótárban a szavak csoportosíthatók, szerkeszthetők. Egy teljes könyvespolc helyett elég az Angolkor is.

Ha tanfolyamon vagy iskolában tanul, akkor is ideális ez a program. De az olvasmányok átvételére is van lehetőség. A beírt ismeretek teljesen illeszkednek a rendszerbe. A tanuló például csoportosíthatja a nyelvtani fejezeteket, a szókincsét beteheti a szótárába.

ITUNES V7.11

Multimédia bajnok

TELJES VERZIÓ

A népszerű zenei program legújabb változata, mely audiofájlok (CD, MP3, ACC stb.) és videók lejátszására is használható.

Számtalan extra szolgáltatása van: ripper funkció, internetrádió, CD-írás, zenék megosztása és letöltése az Apple weboldaláról, valamint megújultak a grafikus effektusok. A program végre támogatja az MP3 adatátvitelt.

DR. WEB CUREIT! V4.33

Kémprogramok ellen

TELJES VERZIÓ

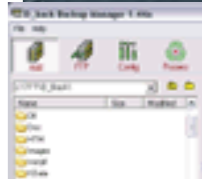

A Dr. Web 2010-ig ingyenesen használható, egyszerű, gyors és hatékony vírus-, valamint spyware-kereső. Előnye, hogy magyar menüje is van. Az alábbi illegális betolakodók ellen nyújt védelmet: internetfércék, trójai programok, az MS Office-t támadó makró vírusok, kémprogramok. Cél szerzői ügyelni a frissítésre, a program csak így képes hatékony védelmet nyújtani.

BACKUP MANAGER

Biztonságimásolat-készítő

TELJES VERZIÓ

Alighanem mindenkivel megesett már, hogy elveszett fontos dokumentuma a számítógépéről. Az ember bosszankodik, mert megint elfelejtette elmenteni a legfontosabb anyagait és feljegyzéseit, nem beszélve a jelszavakról, és postaládáinkról.

A Backup Manager egy egyszerű, és nagyon könnyen kezelhető biztonsági másolat-készítő program. A mentési feladatokat automatizálhatjuk, akár heti, vagy ha bátrabbak vagyunk, havi archiválási módot is választhatjuk. A program szerencsére kevés memóriát emészt fel, ezért a háttérben is kiválóan futtatható. Viszont nem árt egy nagyobb kapacitású merevlemez is beszerezni hozzá, ez ma már nem igazából pénztárcánkat kifosztó költség, és mindenképpen megéri a tökéletes „digitalizáció” korában. Különösen, ha nagyon sok fontos adatot tárolunk a gépünkön – de ki nincs kiszolgáltatva a számítógépeknek? Manapság ez szinte mindennapos és szükségszerű is.

Az archiválási módozatokat aprólékosan beállíthatjuk, de érdemes figyelni az előre gyártott mintafájlokra is.

CRYPTAINER LE 7.0.3

Titkosrendőrség

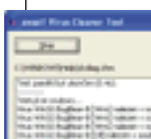
TELJES VERZIÓ

A Cryptainer könnyen használható 128 bites állomány- és lemeztitkosító program. Nemcsak a PC-s fájljaink, de az USB, flash, CD és a merevlemez tökéletes védelmére képes. Érdemes azonban alaposan ügyelni a titkosítások beállítására, mert sajnos az alapszinten könnyen feltörhető a program. A mindennapi használat során szükséges információvédelemre azonban így is alkalmas.

AVAST VIRUS CLEANER 1.0.210

Biztonság mindenek felett

TELJES VERZIÓ

Talán az egyik legegyszerűbben kezelhető ingyenes víruskereső. Gyors és hatékony, a különféle trójai és féreg vírusok keresésére és semlegesítésére alkalmas. A látványos kezelőfelülete még a számítástechnikával csak most ismerkedő felhasználók számára is áttekinthető. Sajnos nem nyújt teljeskörű vírusvédelmet, így célszerű mellette még egy másikat is tartani a gépünkön.

SUDOKU

Logikai csapdában

TELJES VERZIÓ

Egy újabb logikai játék, s nem is kis kihívás az ilyesfajta játékok kedvelőinek. A Sudoku ötlete nem mai keletű, a „latin négyzet” alapszik, és általában némi matematikai ismeretek birtokában is megoldható.

Mi a Sudoku lényege? Egy négyzet, amelyben 81 kisebb négyzetet találunk, kilenc sorban és kilenc oszlopban elrendezve. A nagy négyzetet kilenc kisebb négyzetre osztják, amelyben véletlenszerűen elhelyeznek 30, 1-től 9-ig terjedő számot.

Az üresen maradt kockákba kell beírunk saját számainkat (1-től 9-ig) úgy, hogy egyetlen vízszintes és egyetlen függőleges sorban, továbbá egyetlen 3x3-as négyzetben sem szerepelhet kétszer ugyanaz a szám. Gyakorlott játékosok szerint 20-30 perc elegendő egy ábra megfejtéséhez, de ez általában csak keveseknek sikerül.

Habár a játék neve japán, Európában valószínűleg az angol újságok terjesztették el, amikor a hasábjaink helyét adták a bűvös négyzetnek, sőt, van olyan kiadvány is, amely 265 kockássá bővítette az eredetileg 81 kockás hálót, nehezítve ezzel a megoldást. A lemezen található programmal bárki tervezhet saját négyzetrácsot, a kezdőtől haladó szintig. Sőt a kész Sudoku verziót ki is exportálhatja HTML formátumba is.

VIDEO EDIT MAGIC V4.28

Videovágás

TELJES VERZIÓ

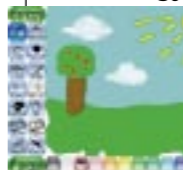

Íme egy kompakt és könnyen kezelhető videószerkesztő, amely az AVI formátumot támogatja. Természetesen beépülő modulokkal is bővíthető. A szoftverrel digitálizálhatunk, valamint az alapvetőbb vágási műveleteket is elvégezhetjük. Használhatunk effektusokat és készíthetünk feliratokat is. Elsajátításához nem kell profi videovágónak lenni, nagyon gyors és megfelelő minden felhasználónak.

TUX PAINT 0.9.16 (CD+DVD)

Egyszerű képek

TELJES VERZIÓ

A Tux Paint gyerekek számára kifejlesztett grafikai program. Segít elsajátítani a kreatív gondolkodást, és szinte minden olyan eszközt megtalálhatunk benne, amit egy profi rajzoló programban. Egyszerű kezelőfelület, humoros hangeffektusok. Érdekessége a rajzfilmszerkesztő modul, s a beépített 200 mintafájl is segíti az első lépéseket a grafika birodalmában.

ATLANTIS WORD PROCESSOR 1.6.1.5

Szövegszerkesztő

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

Az Atlantis szövegszerkesztő gyors és kreatív munkára teremt. Kicsi, de nagyon hatékony. Szinte minden funkció megtalálható benne, mint az „ipari verziókban”, és még egy USB kulcsra is ráfér. Ismeri a legnépszerűbb szövegszerkesztő-formátumokat, ám sajnos nem „beszél” magyarul. Akinek erre nincs szüksége, az nagyra értékeli majd a horozhatóságát és egyszerű kezelőfelületét.

BURN4FREE CD AND DVD 2.8

CD/DVD író

TELJES VERZIÓ

Sokan csak a nagy DVD-író nevekre esküsznek. Olyanokra, mint például a manapság sztár programnak számító Nero. Van azonban alternatív, ezeknél gyorsabb, ráadásul ingyenes megoldás is. Igaz, hogy nem teszi multimédia erőművé a gépünket, de azért az alap funkciókra hiánytalanul képes. És vajon kinek van valójában többre szüksége egy CD/DVD író alapfunkciónál?

Ilyen egyszerű, mégis jól használható program a Burn4Free. Egyszerűen kezelhető, látványos a kezelőfelülete, és rendkívül gyors programotort

rejt magában. Megbirkózik a WAV, WMA, MP3, MP2, MP1 és OGG zenei fájljokkal is. A CD/DVD-olvasás és -írás mellett akár audio-CD-t is készíthetünk vele.

Törölni tudja az újraírható lemezeink tartalmát is. Az összeállításához áthúzzhatjuk a fájlokat a Windows Intézőből, hozzáadhatjuk a fájlokat a helyi menüjében lévő paranccsal, használhatjuk a program saját fájlkezelőjét is.

A Burn4Free ISO formátumú lemezképek égetésére is képes. Sőt akár biztonsági adatmentésre is a CD/DVD másolás menüvel. Sokak szerint az egyik legjobb ingyenes lejátszó.

„Zöld utat a minőségnek fél áron!”
Hogy Önnek se okozzon gondot a nyomtatás!

ZETA
Felújított léberkészítők
Brother, Canon, Epson, HP, Xerox
és egyéb típusú lézernyomtatókhoz

Alfa
Töltött tintapatronok
Epson, Canon, HP, Xerox
tintaszínezésű nyomtatókhoz

PRINT SISTERS KFT.
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

ELERHETŐSÉGEINK:
Print Sisters Kft.
Cím: 1101 Budapest, Korporal u. 1/a
Tel: 1434-0000 433-5010 433-5011
Fax: 1434-0001
E-mail: info@printsisters.hu

Látogassa meg webáruházunkot!
www.printsisters.hu/webaruhaz

A kupon felmutatásával 10% kedvezményt adunk Alfa, Zeta termékeink áraiból!

Rólunk írták az olvasók

Ok nélkül nem korlátoznak
2007/4., 13. o.

Meg szeretném osztani Önökkel a múlt számukban megjelent „Feltörtem a Chello szervert?” c. cikk kapcsán belőlem kikíváncsolt gondolatokat.

Mivel egy ideig a UPC-nél dolgoztam, tudom hogy „csak úgy” senkit sem tiltanak le, mert ha valaki rosszul korlátoz, és nem tudja bizonyítani a jogosságát, akkor fegyelmi eljárás elé néz. Ha az ügyfél be is pereli a céget, és bebizonyosodik, hogy jogtalan volt a korlátozás, akkor ez a UPC-nek nem jó reklám, és sejthetik, hogy mi vár az ügyfélszolgálatosra. Az eset nem egyedi, mert amióta otthonra is megvásárolhatók a WiFi eszközök, megszorodtak az ehhez hasonló esetek, és ez nyilván nem UPC-függő. Ha nincs titkosítva, akkor nem kell hackelni, csak csatlakozni. Szakavatatlan felhasználók is képesek véletlenül a szomszéd routerére csatlakozni vírusos géppel és... A többivel már Önök is tisztában lehetnek. A spammer és hackertámadások fő célpontjai az előfizetők gépei, mivel azok sebezhetőbbek a nagy szerverfarmoknál.

Másrészt az ügyfélszolgálatokon gyorsan cserélődnek a hívásvevők, mert nehéz elviselni az ügyfelek szidalmait. Mire egy ügyintéző betanulja a szükséges

„Ha nincs titkosítva, akkor nem kell hackelni, csak csatlakozni. Szakavatatlan felhasználók is képesek véletlenül a szomszéd routerére csatlakozni vírusos géppel... Az eset nem egyedi, mert amióta otthonra is megvásárolhatók a WiFi eszközök, megszorodtak az ehhez hasonló esetek, és ez nyilván nem UPC-függő.”

Feltörtem a Chello szervert?
Chip 2007/4., 13. o.

folyamatokat, eltelik 2-3 hét. A cikkben idézett kisasszony sem lehetett túl régen a cég alkalmazásában. Az említett korlátozások már évek óta vannak.

Ja, és a nem használt e-mail cím. A UPC mindig az előfizető chellós fő mail címére küldi a kommunikációkat. Tehát, ha nincs szüksége az embernek a chellós mail címre, akkor is nézzen rá, vagy irányítsa át, és nem kell megvárni, amíg lekapcsolják a dugó másik végét. **H. Attila**

CHIP Távol állt tőlünk, hogy az UPC-t pellengérré állítsuk. Ez talán kiderül a cikk bevezetőjéből is: „akár bármelyik szolgáltató lehetne a történet főszereplője”. Szerkesztőségünk tagjai közül is sokan meglegedett UPC-ügyfelek, a legutóbbi drasztikus sávszélesség-növelés pedig külön elismerésre méltó. Olvasóink levele is csupán arra kívánta ráirányítani a figyelmet, hogy a

gyors, pontos, bürokráciamentes ügyintézés az ügyfél-elégedettség fontos tényezője – éppúgy, mint a valóban látványos műszaki tartalom.

Norton helyett Filezilla
2007/4., 82. o.

Két megjegyzésem, pontosabban egy észrevételem és egy kérdésem van.

Az egyik, hogy a legutóbbi szám 82. oldalán, a Bemutatók között a Norton 360 képe helyett a Filezilla szerepel. A kérdés pedig: nem tervezik-e, hogy CD, ill. DVD nélkül is kereskedelmi forgalomba hozzák a lapot? Valamennyi program fellelhető a neten, és az összes CD-vel a gyerek játszik. Előfizetni pedig nem szeretnék. **B. Andor**

CHIP Köszönjük észrevételét, a képeket valóban elcseréltük. A kérdésére pedig a következő olvasói levél után találja meg válaszunkat.

„Lemeztelenített” Chip?
Chip/lemez melléklet

Amióta ismerem a magazint, nem volt sosem melléklet nélküli verzió. Az internet szinte bárkinél elérhető manapság, akinek meg nem, annak valószínűleg nincs is számítógépe... Szóval, szerintem lassan eljön az ideje, hogy gondolkodjanak a tradíció megszakításán... Bár kétségtelenül sok munka lehet egy ilyen DVD összeállítása, de az újságban megadott linkek majdnem teljes mértékben az összes program letölthetőségét takarják...

Rendszerkarbantartásnál, vírusirtásnál van némi előnye, ha ezek miatt nem megy a net, de olyankor meg az ember inkább máshoz nyúl, tapasztalataim szerint, pl.: format, reinstall. **J. István**

CHIP Nem jól tudja, pár évvel ezelőtt, rövid ideig lehetett kapni a lemez nélküli, úgynevezett „smart” változatát is, azonban viszonylag kevesen keresték az újságárusoknál, ezért CD/DVD nélkül egyelőre nem tervezzük CHIP-et.

Sokkal inkább abba az irányba törekszünk, hogy a lemezmelletlenül az olvasók a korábbiaknál is értékesebb programokat kapjanak. Amit tehát ígérni tudunk, hogy a CD/DVD marad, de minden hónapban az újság értékének sokszorosát adjuk mellé „ajándékba”, a legújabb programok formájában, amelyeket úgy válogatunk össze, hogy a lehető legtöbbet használhassák.

További új törekvésünk, hogy az újság témáihoz készítsünk anyagokat a lemezmelletlenül. Például egy WiFi router tuning cikk kapcsán, vagy a Neróhoz kapcsolódóan stb.

Abban igaza van, hogy az internetről is letölthető a programok egy része, de nem ilyen koncentráltan, s például 6 hónapos, 1 éves regisztrációt, ingyenes használatot sem kínál a cég.

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek

Cím: Chip szerkesztősége
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.

Fax: 888 34 99

E-mail: velemeny.chip@vogelburda.hu

Technikai kérdések

(hardveres és szoftveres)

Tesztlabor:

leveleslada@vogelburda.hu

CD/DVD melléklettel

kapcsolatos kérdések:

lemezmelletlet@chiponline.hu

Előfizetés

terjesztes@vogelburda.hu

Korábbi számok

megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések
Terjesztés

Az összes többi elérhetőségünket megtalálja az impresszumban, a 103. oldalon.

Telefon 888 34 21, 22

A HÓNAP SZÁMA

A kettő néha sok az agynak? Ausztráliában egy rangos egyetemen a PowerPoint prezentációk hatásosságát vizsgálták, s a kutatás felettébb érdekes eredményt hozott. Ha már előfordult, hogy egy PowerPoint prezentációt nézve unatkoztunk, vagy drasztikusan csökkent a figyelmünk, miközben – párhuzamosan – beszél hozzánk valaki, akkor nem vagyunk egyedül.

2

Mindennek tudományos magyarázata van, a szakemberek ugyanis arra a következtetésre jutottak, hogy az ember hatékonyan képes befogadni az információt, ha az anyagot vagy papíron kapja meg, vagy élőbeszédben hallja, a kettő kom-

binációja azonban már túlterheli. A befogadás hatékonyságát inkább csökkenti, mint erősíti, ha két úton érkezik az információ, aminek az az oka, hogy az agy, ha túl sok feladattal terhelik, megosztja az „erőforrásait”, ráadásul könnyebben fárad. A kutatás szerint tehát nem érdemes ugyanazt szóban elmondani és leírva is megmutatni, mert ez csökkenti a prezentáció érthetőségét.

A tanulmány végkövetkeztetése évszázados gyakorlatot kérdőjelez meg. Úgy tűnik, hogy az iskolában is hasznosabb, ha a tananyagot vagy tisztán szóban vagy tisztán írásban adják elő.

APC MOBILKIEGÉSZÍTŐK

Töltse fel laptopját és iPodját útközben!

Az APC mobilkiegészítő-családjának három új tagja mutatkozott be Magyarországon is. Az APC Universal Notebook Battery 50, 70 és 90 laptopakkumulátorok könnyűek és hordozhatóak. Ezek a táskába vagy a laptop alá helyezhető áramforrások jelentősen hosszabb használati időt biztosítanak, mint amikor csupán az eszközbe épített saját akkumulátort használjuk. A fél kilogrammos Notebook Battery 50 további 4 órával, a vékony, lap-

top alá helyezhető 70-es típus pedig további 6 órával hosszabbítja meg az üzemidőt. Az integrált USB portról az ilyen (kimeneti) csatlakozóval ellátott mobil eszközök táplálhatók (például az iPod). A 90-es típus számú termékkel plusz 8 órányi üzemidőhöz jutunk, ráadásul ez két USB-portot tartalmaz. Ez utóbbin egyébként egy LCD kijelző is van, amelynek segítségével követhető az akkumulátor feltöltöttsége, az újratöltési idő és a terhelés.

APC NOTESZGÉP-AKKUMULÁTOR

Akár az iPodot és a Sony PSP-t is ráköthetjük útközben

PANDA-AKCIÓ

Gyorsabb vírusirtás

A Panda elindította NanoScan nevű online víruskereső szolgáltatását, amelynek különlegessége, hogy kevesebb mint egy perc alatt képes átkutatni a teljes rendszerünket! A cég hallgat a részletekről, hogy miként működik a „csodakereső”. A szoftver egy kicsiny, mindössze 400 kB-os ActiveX vezérlő letöltését igényli. A szolgáltatás jelenleg körülbelül 600 000 kártevő kiszűrésére képes, ám a vele észlelhető vírusok száma naponta gyarapodik. Az intelligens rendszer világszerte figyeli az új kártevők felbukkanását.

WWW.IT2IT.HU

Informatikai iWiW

A Netacademia Oktatóközpont több ezer fős informatikai közössége számára kapcsolatépítő szolgáltatást mutatott be. Ez, az iWiW-hez hasonlóan, egyfelől lehetővé teszi az ismerősi kapcsolatok ápolását, másrészt egyfajta „ki kicsodaként” segíti a különböző szaktudású informatikusok és informatikai cégek egymásra találását. Az *it2it.hu* adatbázisába IT-szakemberek és -cégek egyaránt regisztrálhatnak: a szolgáltatás célja tehát, hogy közelebb hozza egymáshoz az informatika szereplőit. A NetAcademia Tudástárba integrált megoldás segítségével az informatikusok online önéletrajzot hozhatnak létre, melyben az információk láthatóságát részletesen szabályozhatják. Az így kialakított adatbázis számos szempont – például a tag informatikai szaktudása – alapján kereshető. Mivel a rendszer kívülről nyitott, az *it2it* szakemberek, valamint cégek felkutatására is használható.

Kössünk üzletet!

TE ADOD AZ ADÓD 1%-ÁT
MI PEDIG NAGYON MEGGYŐGYÜLUNK!

Együtt a Leukémiás Gyermekéért Alapítvány

18181036-1-41

www.leukemias.hu

A LEUKÉMIÁS GYERMEKEK 75%-A GYŐZTETHETŐ

Rövid hírek

▶ Marad a Pentium

Az Intel az olcsó gépek piacán mégis meghagyja a Celeron és a Pentium márkaneveket. Az első modellek Pentium E2000 és Celeron 400 nevet kaptak, 20 ezer forintnál is kevesebbe kerülnek majd, és nyár elejére várhatók.

▶ 6 millióan nem tévedhetnek

A Microsoft játékkonzoljával elérhető Xbox Live szolgáltatásnak már 6 millió regisztrált felhasználója van, amire a cég munkatársai még legmerészebb álmaikban sem számí-

KEGYETLEN KONKURENCIAHARC

Vége az ASUS notebookoknak?

Az ASUS notebookok sikerességük ellenére lehet, hogy jövőre eltűnnek a piacról. Az Asualpha több megrendeléstől kapott ultimátumot,

hogyan hagyjon fel a saját neve alatt készített notebookokkal, különben mástól rendelik meg gépeik összeszerelését.

Az Asualphát legnagyobb partnerei, a Dell, az Apple a Sony és a Toshiba is felszólították, ne nehezítse meg piaci helyzetüket sikeres termékeivel. Az Asualphának így év végéig fel kell hagynia saját notebook üzletágával, különben a Dell 2008 elejétől, az Apple és a Toshiba viszont már idén őszől más beszállítót választ.

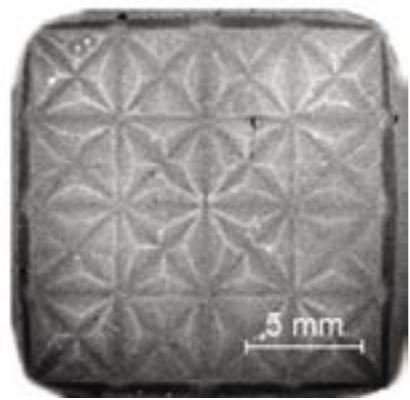
IBM: OLCSÓ HŰTÉSI TRÜKK

40%-kal hűvösebb CPU-k

Az IBM nyilvánosságra hozott egy új technológiát, amivel akár 40 százalékkal is csökkenthető a chip melege. Ezúttal nem egy újabb áramkör vagy új hűtési eljárás nevének kell megtanulnunk, az IBM mérnökei a CPU „hősapkájá” és a hűtőborda között fejlesztettek ki közel tökéletes kapcsolatot. Laboratóriumi vizsgálatok szerint

még a legjobb, a mikrorepedéseket is kitöltő hőelvezető paszták hatásfoka is gyenge, mert nem lehet őket egyenletesen eloszlatni. Az IBM ezért a CPU hősapkájába (ez borít minden fejlett CPU-t) és a hűtőborda aljába, négyzetes elrendezésben mikroméretű barázdákat vágott. Ezáltal egyenletesebben oszlik el a hővezető paszta, ami hatékonyabb hűtést eredményez, még hozzá minimális többletköltséggel.

IBM A nagyteljesítményű processzorok megfelelő hűtése komoly löketet kaphat az óriáscég legújabb fejlesztésével

4 RÉTEGEN, 20 GIGABÁJT

A DVD visszavág

A HD formátumok megjelenése ellenére a DVD továbbra is toronymagasan vezeti az eladási listákat, és egy új technológia segítségével még akár a kéklézeres Blu-rayt és HD DVD-t is lemoshatja a színről. A New Media Enterprises (NME) által kifejlesztett eljárás, a Versatile Multilayer Disk (VMD) megsokszorozza a DVD rétegeit, miközben a lemez fizikai méretei nem változnak. Persze az egyszerűnek tűnő megoldás

mögött fejlett gyártástechnológia áll, amivel máris legyártották az első, egy oldalon 4 rétegű, összesen 20 GB kapacitású DVD lemezt. A VMD tozteres Blu-rayt és HD DVD-t is lemoshatja a színről. A New Media Enterprises (NME) által kifejlesztett eljárás, a Versatile Multilayer Disk (VMD) megsokszorozza a DVD rétegeit, miközben a lemez fizikai méretei nem változnak. Persze az egyszerűnek tűnő megoldás

APRÓ SONY-CSODA

Mini PC Vistával

A Sony az ultramobil PC (UMPC) koncepció jegyében egy újabb, szinte a végtelenségig miniaturizált PC-t alkotott: az óriáscég mérnökei a Sony Vaio VGN-UX1XN méretét mindössze 95x150x38 milliméteresre csökkentették – így alig nagyobb egy PDA-nál. A 600 grammos készülék azonban rendkívül ko-

moly technológiát rejt magában: egy Intel Core-Solo processzort, 1,33 GHz-es órajellel, 1 gigabájtos RAM-ot, flash alapú merevlemez (SSD) 32 gigabájtos tárhellyel. A kijelző 1024x600 pixeles, és 4,5 hüvelyk nagyságú. A PC-n már a Vista operációs rendszer fut. A tetszetős készüléknek azonban van elrettentő adata is, 2700 eurós ára! No, de a Sony készülékei soha sem a kedvező árúkról voltak híresek...

TREMULOUS Nem kérdés, ez az év open source játéka!

TREMULOUS

Díjnyertes játék, ingyen

Aki nem próbálta ki eddig a Tremulous-t, sürgősen tegye meg! Ez az open source játék remekül ötvözi a csapatalapú FPS és RTS, azaz valós idejű stratégiai elemeket. A QuakeIII motorját használó produkció egyaránt fut Linux és Windows alatt. A grafika roppant megnyerő, a játékmenet pedig feszített. Elismerésünk a készítőknél!

A játék alapvetően az emberiség és az emberek küzdelméről szól, az idegenek ellen, akik a falon és a plafonon is képesek mozogni. A játék során mindkét oldal három lépésben fejlődik, egyre jobb képességekkel és gazdagabb

felszereléssel. Egy fő különbség van a két faj között, ez pedig az, hogy míg az emberek a felszerelésüket fejlesztik, addig az idegenek magukat. Továbbá mindkét félnek saját építményeik vannak, melyeket RTS-szerűen építhetünk. Bármelyik oldalt is választjuk, az ellenség likvidálásával tudunk fejlődni.

A játék egyébként több elismerést, díjat is besöpört, a játékosok egybehangzó véleménye szerint a legjobb ingyenes/open source FPS játék. Ha felcsigázta az érdeklődésünket, és szeretnénk egy kicsit lazítani, akkor a <http://tremulous.net/> címről tölthetjük le.

VILÁGÚJDONSÁG

Fényképből 3D arck

A német Max Planck Intézet (www.kyb.tuebingen.mpg.de/) két mérnöke rendkívül érdekes, és a jövőben várhatóan több területen is alkalmazható újdonsággal rukkolt elő. A furmányos számítógépes szoftver képes arra, hogy bárkinek a kétdimenziós arcfotójából teljesen pontos 3D modellt alkosson. És mindehhez még csak komoly szak tudásra sincs szükség.

A folyamatról készült látványos videóban a két mérnök bemutatja, hogy például egy Tom Hanksról és egy Audrey Hepburnról készült fotóból hogyan lehet tökéletes 3D modellt készíteni. A folyamat egyszerűsége és az eredmény lenyűgöző! Ráadásul az arckat hitelesen lehet animálni (például mosolyt csinálni az arcra, melynek mértéke csúszkával szabályozható). Aztán a bemutató még izgalmasabb kihívással folytatódik: Da Vinci híres festményéről életre keltik Mona Lisát! A technológiát várhatóan tárt karokkal fogadja a filmipar (azon belül a pornóipar), bár a fejlesztők e megoldást elsősorban a gyógyászati célú, arckonstrukciós beavatkozásokhoz szánták.

TI MIKROPROJEKTOR

(Ki)vetítés mobiltelefon

A mobiltelefonok iránti kereslet fel-futását várják a gyártók a Texas Instruments legújabb fejlesztésé-

től, a mikroprojektortól. A kivetítő, kis mérete következtében a mai, divatos készülékekbe is beszállítható, cserébe pedig DVD minőségű képet vetít bármilyen síma felületre. A zsebprojektor 3 lézertől, egy DLP chipből és egy apró tápegységből áll, tehát nem a felépítése, hanem a miniatűr méretei jelentik az újdonságot. A cég már a nagyközönség számára is bemutatta a mikroprojektor működő változatát.

NYÍLT FORRÁSKÓD - OKTATÁSI HELYZETKÉP

Linux-ismeretekkel könnyebb elhelyezkedni

Az IDC prognózisa szerint 2008-ra a teljes Linux-piac értéke – beleértve a szervereket, az asztali gépeket és a szoftvereket – meghaladja a 35 milliárd dollárt. A Novell Magyarország felmérte, hogy milyen szerepet tölt be a Linux a hazai oktatásban.

A Gábor Dénes Főiskolán '95 óta foglalkoznak Linux-oktatással, és a mérnök informatikus szakon évente mintegy 1000 főiskolai hallgató részesül ebben a képzésben. Az Öveges József Szakképző Iskolában idén döntöttek úgy, hogy teljes körűen bevezetik a Novell új, desktop oldali megoldását, itt évente 650 diák sajátíthatja majd el a linuxos ismereteket. A Budapesti Műszaki Főiskolán már régóta oktatják a Linuxot és a nyílt forráskódú rendszereket. A Pécsi Tudományegyetemen 2000-ben épült ki az első linuxos hallgatói labor.

A Linux mára kétségtelenül kiforrott, dinamikus terjedő technológiává vált, érthető, hogy egyre több európai hivatal állítja át infor-

matikai rendszerét nyílt forráskódú technológiára. Fontos szempont, hogy a linuxos ismeretek növelik a hallgatók elhelyezkedési esélyeit,

elégendő csak arra gondolni, hogy a www-szerverek 60 százaléka Apache, aminek az elsődleges platformja a Linux.

Keszo Kft

1055 Budapest, Falk Misa utca 6.
☎ 332-8717 ☎ 302-5136 ✉ sales@keszo.hu

Vásároljon közvetlenül a QUEST disztributortól!
A teljes Quest termékpaletta közvetlen gyári szaktanácsadással.

TOAD 9 Std./Pro/Xpert 218.000 / 367.000 / 569.000 Ft

Népszerű szoftverektől az egyedi regisztrációig

Total Commander 6.56 magyarul is	7.900 Ft
WinRAR 3.62 magyarul is	8.100 Ft
WinZip 11.0	7.900 Ft
NOD32 vírusirtó	8.900 Ft

Kérje személyre szóló ajánlatunkat!

Áraink a 20% ÁFA nélkül értendők. Az árváltozás jogát fenntartjuk.

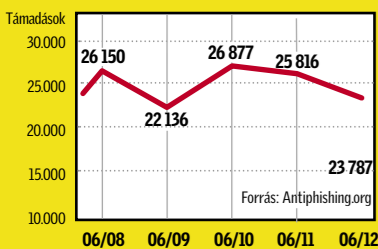
Top 10 spammer ország

Ország	Ismert spamforrások
1. USA	1970
2. Kína	454
3. Oroszország	248
4. Egyesült Királyság	193
5. Japán	182
6. Dél-Korea	159
7. Németország	140
8. Hollandia	128
9. Kanada	124
10. Tajvan	112

Forrás: Spamhaus.org, Állapot: 2007. április

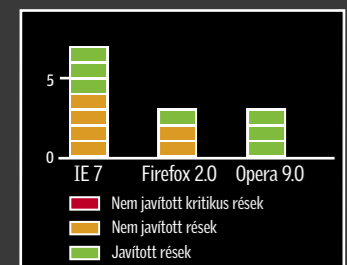
A kétértelmű reklámlevelek azért is ösztönzik el az internetet, mivel a nagy internetszolgáltatók közül néhány tudatosan szolgáltatást kínál a profi spammereknek, vagy egyszerűen semmit sem tesz a spammerek működésének akadályozására.

Phishingtendenciák

Örömhír: a számok szerint kissé visszaszorultak a phishingtámadások. Lehet, hogy az új böngészők hatásos adathalász védelme segít ebben?

Böngésző-rések

Hiányos a Vista antivírus védelme

Bár múlt havi lapszámunkban, a hírek között már érintettük e témát, most kicsit jobban utánaeredtünk a Windows One Care csúfos szereplésének, hiszen ez sajnos sokakat érthet, s meglehetősen kellemetlen is a Microsoftnak.

Miről is van szó? A Microsoft előfizetéses rendszerben (egy évre 50 euró) megvásárolható One Care vírusvédelmi rendszere elvzértt a mérvadó brit Virus Bulletin magazin tesztjén. A teszten sikeresen vizsgázó termékeket a biztonsági szakértők VB100% pecséttel jutalmazták, melyből közvetlenül megállapítható egy biztonsági termék hatékonysága. A VB minősítését sokra értékelik a biztonsági szoftvereket készítő cégek.

A Virus Bulletin tesztelési metódusa szigorú: a tesztelt alkalmazásnak egy körülbelül 800 tételből álló hosszú listán szereplő összes „vadon élő” vírust fel kell ismernie. Ezek ismert kártevők, amelyek szabadon (vadon) garázdálkodnak az interneten. Ehhez járul még, hogy ártalmatlan dokumentumokat is ráeresztenek a biztonsági csomagokra, hogy teszteljék a téves pozitíveket, azaz a felesleges riasztásokat. A VB100% embléma azoknak jár, akik a felismerésben 100%-ot teljesítenek. Ha ez nincs így, akkor nincs embléma – ahogy ez a One Care-rel is megesezt. Ami viszont még kellemetlenebb, hogy a teszt

alapját képező mintaanyag korántsem titkos, a wildlistet, tehát a vadon élő vírusok listáját bárki megtekintheti a www.wildlist.org/wildlist címen, így a Microsoft könnyedén felkészülhetett volna a megmérettetésre.

Ráadásul a Microsoft önként engedte szoftverét alávetni a tesztnek, így nyilvánvalóan biztosak voltak a sikerben (vagy csak felelőtlenek...). Ami még kínosabb az az nyilatkozat, hogy a OneCare for Vista nem kap még egy esélyt, ugyanis a Virus Bulletin elv, hogy amelyik

termék elbukik, azt nem tesztelik újra. Vagyis a Microsoftnak csak akkor lesz esélye megszerezni a pecsétet, ha teljesen új verziót hoz a piacra. Egy kis olaj a tűzre, hogy a Kaspersky és a Symantec – akik a Microsofttal vitába is keveredtek a One Care miatt – megkapták a VB100% pecsétet termékeikre. A redmondi szoftveróriás érdemben nem kommentálta a fiaskót, bár a szóvivő egy netes magazinnak azt nyilatkozta, hogy természetesen javítani fognak a One Care-en. Ez minden bizalommal így is lesz...

BUKOTT ONE CARE Jelenlegi verziójában többet már nem is kaphat ilyen elismerést a Microsoft vírusirtója

TREND MICRO

Bekebelezték HiJackThis-t

A HiJackThis kis biztonsági program, amelyet eredetileg egy holland diák, Merijn Bellekom írt, s a megjelenésétől kezdve hatékony fegyver a rosszindulatú programok ellen. Előnye, hogy ingyenesen tölthető le a legnépszerűbb biztonsági weboldalakról. A program által elkészített naplót egyes fórumokon megmutathatjuk a nálunk szakér-

többeknek, akik ezek alapján segíthetnek a fertőzött rendszer megtisztításában.

A HiJackThis-t most megvásárolta a Trend Micro, s ígérik, hogy az eszköz továbbra is ingyenes marad. A tulajdonosváltással az egyetlen érzékelhető különbség az új Analyze This gomb, ami az elkészült naplót közvetlenül elküldi a

Trend Micronak, s erre válaszként kapunk egy gyors összegzést a lehetséges hibákról, megfejtve azoknak a weboldalaknak a listájával, ahol segítséget kaphatunk. Az új program verziójában egyben kijavítanak néhány bugot is, melyek eddig meggátolták, hogy zökkenőmentesen együttműködjön az Internet Explorer 7-tel és a Vistával.

Új biztonsági kockázatok

MICROSOFT OFFICE

A Secunia biztonsági cég szakértői egy különösen veszélyes biztonsági résre hívták fel a figyelmet a 2000-es verzió utáni Microsoft Office-ban. Ezen keresztül futtatható kód csempészhető munkamemóriába. **Megoldás:** Egyelőre csak megbízható Word dokumentumokat nyissunk meg, és várjuk meg a javítást.

ADOBE READER 7

Egy manipulált PDF-fel a támadók képesek ártó kódot futtatni a PC-n, amiért egy, az Adobe Reader 6-ban (és egyes korábbi verziókban) fellelhető súlyos biztonsági rés a felelős. **Megoldás:** Frissítsük mielőbb a Readert a 8-as verzióra vagy a 7.0.9-re. A frissítés elérhető a www.adobe.com/go/getreader címen.

MICROSOFT ONECARE

A OneCare akár teljes postafiókot törölhet, ha a kártevőt talál egy e-mailhez csatolt fájlban. Az üzenet karanténba helyezése helyett az egész postafiókot vesztésbe, a felhasználó egy óvatlan döntéssel akár az egészet törölheti. **Megoldás:** A problémát még orvosolni kell, addig is legyünk elővigyázatosak a OneCare használatakor.

OFFICE 2007

A Publisher 2007-ben található egy hiba, amely tetszőleges kód futtatását teszi lehetővé. A Publisher fájlformátuma a ludas, ami nem meglepő, mivel az Office hibák 90 százaléka a formátumok nem megfelelő kezelésére vezethető vissza. **Megoldás:** A Microsoft már dolgozik a sebezhetőség kijavításán.

BBC FELMÉRÉS

Felelőtlen nethasználók

A BBC, az online biztonság jelentőségét hangsúlyozó kampányának alátámasztására, felmérést készített az internetet használók veszélyérzetéről. Az adatok sajnos elrettentőek. A netezők mindössze 48 százaléka érezte úgy, hogy ő felelős saját biztonságáért a világhálón. Minden hatodik vélte, hogy ez a bankjának a gondja, de sokan az internetszolgáltatójukra próbálnák hárítani a felelősséget.

Tekintve, hogy a webet használók 93 százaléka naponta fellátogat az internetre, egyértelmű, hogy a netes csalóknak nincs túlzottan nehézdoljuk. Nem csoda tehát, ha a felmérésben résztvevőknek 5 százalékát korábban már átverték (csak a tavalyi évben), három százalékuknak eltulajdonították a személyes adatait, és 4 százalékuknak a bankkártyaadatát. 18 százalék válaszolt már spamekre, és 10 százalékuk a kétértelmű levélben található linkekre is rákattint.

TRÓJAI TÁMADÁS

Veszélyben, aki Skype-ozik

A hírhedt Warezo trojait néhány „kedves” programozó úgy alakította át, hogy ezután már a Skype-felhasználók közül is szedje adataikat. A támadás hasonló a többi azonnali üzenetváltó alkalmazásnál megszokotthoz: A Skype-felhasználó kap egy üzenet „Check up this” („ezt nézd meg”) szöveggel, és egy linket a file_01.exe elnevezésű végrehajtható fájlhoz egy weboldalon. Amint a felhasználó engedti az állomány futtatását, a gép megfertőződik. Inentől ki van szolgáltatva a támadónak. A trojái ráadásul üzeneteket küld a Skype címlistánkon található többi felhasználónak.

A Skype elismerte, hogy az azonnali üzenetváltó funkciója rosszindulatú célokra is használható, akárcsak a többi IM szolgáltatás, egyben jelezte, hogy megkezdte a tárgyalásokat különböző biztonsági cégekkel, akik potenciálisan képesek a Skype-kiens védelmére.

CHIP

NYEREMÉNYKLUB

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásainkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, és szálljon be a játékaikba és csatlakozzon Ön is a nyereményklubunkhoz.

Április havi nyerteseink:

CHIP kvízzjátékunkban egy Pinnacle Studio 710 MovieBox digitalizáló eszközt nyert:

Káli Zsolt, Veszprém

CHIP kvízzjátékunkban egy Pinnacle Hybrid USB Stick eszközt nyert:

Szabó Csaba, Budapest

CHIP Pimp My PC játékunk nyertese:

Kékesi József, Dunakeszi

A Pimp My PC számítógép átalakításáról további részleteket olvashat a 120. oldalon, valamint a www.chiponline.hu oldalunkon.

CHIP Tesztelje és tartsa meg játékunk nyertesei 1-1 OKI C3300n típusú színes lézernyomatót próbálhatnak ki:

Dallos Ferenc, Maglód
Tóth Attila, Gödöllő

Nyerteseinknek szívből gratulálunk!

CHIP ONLINE hu

FLASHMEGHAJTÓK ELÉRHETŐ KÖZELSÉGBEN

HDD helyett a flash alapú SSD

Újabb nagy figyelem övezi az SSD (solid state disk) meghajtókkal kapcsolatos híreket, noha eddig inkább csak bejelentések, semmint kész termékek formájában találkozhattunk velük. A NAND flash alapú „adattartó” merevlemezek gyártása szűz terület, ahonnan láthatóan senki sem szeretne kimaradni.

Az SSD-k kedvező tulajdonságaik miatt a hagyományos merevlemezeknél sokkal előnyösebbek a mobil eszközökbe. Közel kétszeres az olvasási sebességük. A mozgó alkatrészek hiányának köszönhető

a mintegy százszor kisebb adatelérési idő, a minimális fogyasztás és hőtermelés, a zajtalan működés, valamint a kisebb súly. Csupán az írásciklusok miatti rövidebb élettartam, mechanikus hiba esetén a teljes adatvesztés, és a magas ár szólhat ellenük.

Idén márciusban mind az Intel, mind a Super Talent bejelentette terveit az SSD meghajtók gyártására. Az Intel 1–8 GB méretű lemezeket ígér 28 MB/s olvasási és 20 MB/s írási sebességgel.

A Super Talent elképzelései enélkül jóval nagyvonalúbbak: a 128 GB

tárhely és 60 MB körüli olvasási sebesség egy 3,5"-os meghajtóban szinte mesebelinek tűnik.

Az Adobe hat hónapon belül szeretné megalkotni a képszerkesztők etalonjának tartott Photoshop ingyenes, interneten keresztül használható, egyszerűbb változatát. A PhotoBucket honlapján máris elérhető közös webalapú videoszerkesztő programjuk, a Remix. Az Adobe a felhasználók igényeinek jobb kiszolgálását hangoztatja, de egyértelmű a lépéskényszer a Google-lal szemben, amely sikeres megoldásaival, mint például a Picasával, betört az Adobe-t érzékenyen érintő képezelés területére is. Az Adobe-nak tehát komoly ellenfele akadt, akire érdemes odafigyelni.

Ugyanis még a 350 dolláros ár is túl borsos, 1 GB tárolókapacitás 10–11 \$-ba kerül, ami még így is 6–7-szer drágább a hagyományos merevlemezeknél. Ennek ellenére nagyon valószínű, hogy az SSD adattartó memóriákat tartalmazó notebookok száma az elkövetkező években ugrásszerűen megnövekszik.

AZ ADOBE LÉPÉSKÉNYSZERBEN

Photoshop webes változatban

Az Adobe hat hónapon belül szeretné megalkotni a képszerkesztők etalonjának tartott Photoshop ingyenes, interneten keresztül használható, egyszerűbb változatát. A PhotoBucket honlapján máris elérhető közös webalapú videoszerkesztő programjuk, a Remix. Az Adobe a felhasználók igényeinek jobb kiszolgálását hangoztatja, de egyértelmű a lépéskényszer a Google-lal szemben, amely sikeres megoldásaival, mint például a Picasával, betört az Adobe-t érzékenyen érintő képezelés területére is. Az Adobe-nak tehát komoly ellenfele akadt, akire érdemes odafigyelni.

tül használható, egyszerűbb változatát. A PhotoBucket honlapján máris elérhető közös webalapú videoszerkesztő programjuk, a Remix. Az Adobe a felhasználók igényeinek jobb kiszolgálását hangoztatja, de egyértelmű a lépéskényszer a Google-lal szemben, amely sikeres megoldásaival, mint például a Picasával, betört az Adobe-t érzékenyen érintő képezelés területére is. Az Adobe-nak tehát komoly ellenfele akadt, akire érdemes odafigyelni.

MEMJET A SILVERBROOKTÓL

Gyors nyomtatás

Új tintasugaras nyomtatási technológiát mutatott be a Silverbrook Research. A Memjet az elemzők szerint forradalmasítja majd a képkalkotó üzletágat. A cég megdöbbentő videókkal prezentálja az asztali, fotó és nagyformátumú nyomtatóit, melyek az oldalakat és fotókat 5–10-szer gyorsabban nyomtatják ki, mint a jelenlegi piacvezető HP, Canon, Epson vagy Lexmark eszközök. Az egyik mértékadó nyomtatásiipari elemző így kommentálta az új technológia megjelenését: „Bár húsz éve kísérem nyomon a nyomtatók fejlődését, ilyen elképesztő sebességet még nem láttam”. Az ígéretek szerint a technológia 2007 vége felé jelenik meg a piacon.

OCZ TECHNOLOGY

Gondolattal vezérelt számítógép

A CeBiten gyakran mutatkoznak olyan technológiák, amelyekben izgalmas, olykor futurisztikus elképzelések öltönek formát. Az idén sem volt ez másképpen: például az OCZ Technology mutatott be egy ilyen eszközt, a Neural Impulse Actuator-t (NIA, szabad fordításban: idegi impulzus vezérlő).

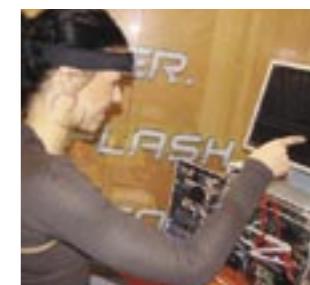
Ez az innovatív beviteli eszköz a centrális és periférikus idegi ak-

tivitás teljes integrálásával új fejezetet nyit a személyi számítógépek vezérlésében. A praktikus eszköz dekódolja az idegi jeleket, hogy így egyedi parancsokkal vezérelhesük a gépünket.

A NIA külsőre úgy fest, mint a teniszezők verejtéknyelő fejszalagja, azzal a különbséggel, hogy ebből egy vezeték ágazik ki. Közlebről szemrevételezve három érzékelőt fedezhetünk fel benne, amelyek a felhasználó homlokáról vezetik el az idegi impulzusokat. Az elektrokardiográffal (EKG) ellentétben, az OCZ eszközehez szerencsére nem kell krémeket használni felhelyezés előtt.

Az érzékelő párnácskák által az agy elektromos aktivitásáról továbbított jeleket az eszköz három kategóriára bontja (elektrookulográf, elektro-enkephalográf, és elektromiográf), majd dekódolja. Ezek a jelek tükrözik a szem-, az agy- és arcizmok aktivitását.

A gyártó arról tájékoztatott, hogy az eszköz máris készen áll a tömeggyártásra. Közel tehát a pil-

lanat, amikor csak csatlakoztatjuk a fejpántot, és már játszhatunk is egy Unreal Tournament menetet – az agyunkkal irányítva! Azaz nem egészen azonnal, mert egy kicsit bele kell tanulni a használatába (de ez nem követel többet pár percnél). Ezek után kitalálható, hogy az eszköz legnagyobb potenciális felhasználótáborának a játékosok ígérkeznek. Minden bizonytalanság és új szerű élmény lesz a játékokat agyhullámokkal vezérelni.

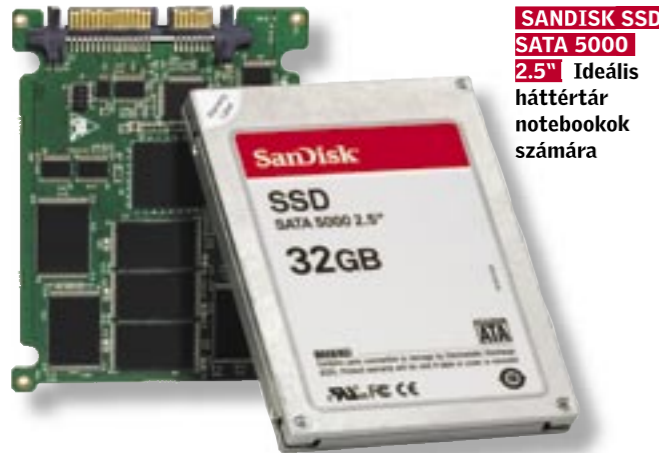
Az OCZ reményei szerint az eszköz még az idén piacra kerülhet, körülbelül 300 dolláros (kb. 60 000 Ft) áron.

PLAYSTATION 3

Megérkezett a legerősebb konzol

Európában – így Magyarországon is – március 23-án mutatkozott be a sokak által várt újgenerációs konzol a Sonytól. A PlayStation 3 már tavaly év végén debütált az USA-ban és Japánban, azonban az öreg kontinensen csak mostantól kapható. Ez utóbbi kifejezés – mármint a „kapható” – ugyan kicsit megkérdőjelezhető, ugyanis a japán óriáscég Blu-ray meghajtóval felszerelt fekete játékkonzolja megjelenése óta hiánycikk világszerte.

A mai konzolok közül a Sony üdvöskéje a legrágább, ám ez tartalmazza a legelőreutatóbb hardvert, amiről már a Chipben is többször írtunk. A Sony hazai képviselője nem közölt számokat, hogy hány készülék érkezett Magyarországra (valószínűleg a kezdőkészlet már el is fogyott). Európába egyébként a ledrágább változat, a 60 GB-os merevlemez tartalmazó Premium került, amit itthon 165–170 ezer forintért lehet megvásárolni. Sajnos, a játékokért is komoly összeget kell fizetni...

SANDISK SSD SATA 5000 2.5" IDEÁLIS háttértár notebookok számára

MCAFFEE JELENTÉS

Csúcscsdomainek biztonságossága

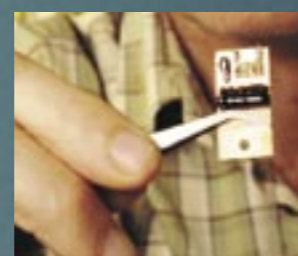
Van-e különbség biztonság szempontjából a TLD-k (csúcscsdomainek) között? Erre keresték a választ a McAfee munkatársai, miközben SiteAdvisor nevű programjukkal mind a 265 TLD-t átfésülték. Biztonsági tesztjeikkel az oldalakat kémprogramok, spam levelek, a felhasználó kihasználása és a letöltések vírusmentessége szempontjából vizsgálták meg. A legbiztonságosabbak az északi államok, Finnország, Norvégia és Svédország domainjei, a legkevésbé pedig Románia, Oroszország honlapjai, valamint a .info és .com általános domainek esetében védett a felhasználó az idézett veszélyek ellen.

EGY ATOM VASTAGSÁGÚ TRANZISZTOR

A félvezetők jövője

A University of Manchester tudósainak sikerült ultravékony graphene-rétegből mindössze egy atomnyi vastagságú és kevesebb mint 50 atom szélességű tranzisztor előállítani. Noha ez óriási rekordot jelent a világ legkisebb tranzisztorainak versenyében, a technológia még gyerekcipőben jár, és a szakértők szerint 2025 előtt nem is dönti meg a mai szilíciumfélvezetők uralmát.

A gondot a graphene, az egy atom vastagságú, kétdimenziós grafitréteg előállítása jelenti, ugyanis a jelenlegi technológiával nem tudnak külön-

GRAPHENE RÉTEGEK EGYMÁSON A szilíciumot leváltó félvezető lehet

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYÜGŐZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélnek, hogy...

► **Nem kevesebb, mint 161 milliárd gigabájt adatot (161 exabyte) termelt a világ az elmúlt esztendőben.** Az IDC piacutató cég felmérésére minden interneten forgalmazott adat beleszámított, legyen az zene, kép, videó, e-mail, csevegőszobák és fórumok bejegyzései vagy akár pornográfia.

A kimutatás gyengéje, hogy a cég számtalan helyen becsléssel élt, így például minden adatmennyiséget megszorított hárommal, feltételezve, hogy azokat archiválják, s ezért több tárolón foglalnak ugyanakkora tárhelyet. Emellett az analóg rádióadók és egyéb adatkezelő szolgáltatások forgalmát is megbecsülték digitális adatfolyamra átszámolva, és hoz-

záadták a hihetetlennek tűnően magas végeredményhez.

► **Kitiltották a YouTube szolgáltatást az ausztráliai Victoria állam iskoláiból.** Az 1600 iskolát érintő állami döntés azután született, hogy a YouTube-on erőszakot, pornográfiát és egyéb, illegális tevékenységeket bemutató videók jelentek meg, amik rossz hatással lehetnek a diákokra. Az ausztrál állam lépése természetesen azonnal felkelte a szabadságjogokat védő egyesületek, és persze más államok reakcióit is – előbbiek a betiltást, mint megoldást kérdőjelezték meg, utóbbiak pedig várják a tiltás hatását, és közben hasonló lépést fontolgatnak.

► **A RIAA nemes gesztusként elindított egy weboldalt, amin a törvényszegőknek ad tanácsokat (persze nem úgy, ahogy el-sőre gondoltánk).** A RIAA jogvédő szervezet egyre keményebben lép fel a jogvédett anyagok illegális letöltői ellen, ám ezúttal saját dolgot is igyekszik megkönnyíteni azáltal, hogy felvilágosítja a letöltőket, hogy miként csökkenthetik a büntetés összegét, és hogyan kerülhetnek ki a bírósági tárgyalásból.

A RIAA a P2Plawuits.com-on nem csak bírságsökkentő tanácsokat ad a „cyberbűnözők”-nek, hanem több olyan szolgáltatást is bemutat, ahol legálisan, pénzért juthatnak jogvédett tartalomhoz a felhasználók.

► **A Googlephone lehet az első Google hardver – legalábbis erre enged következtetni egy nemrég bejegyzett terméknev.** A Googlephone-t sok „jövőbelátó” az Apple iPhone esélyes kihívójaként tartja számon, noha a Google hivatalosan egyelőre semmit sem árult el a szabadalomról. A *The Inquirer* online pletykálap azonban máris tud konkrétumokról, ezek alapján a Google egy dualüzemű (Wi-Fi és GSM) telefon készíti a legnagyobb titokban. Más hírforrások arról számoltak be, hogy a Google egy forradalmian intelligens prediktív szövegbeviteli funkciót fejleszt, amivel minden konkurensét lemossa majd a színről.

HA ELFELEJTETTÉK A JELSZÓT

Kulcs a PDF állományokhoz

A PDF állományok rendkívül népszerűek, számos cég, kisebb-nagyobb vállalkozás, és hétköznapi felhasználó alkalmazza ezt a formátumot nap mint nap. Ezért aztán már sokan kerültek abba a kellemetlen helyzetbe, hogy elfelejtették a PDF állományhoz tartozó jelszót.

A helyzet ilyenkor korántsem kilátástalan. Az ElcomSoft Advanced PDF Password Recovery a jelszavas védelemtől és a felhasználási korlátoktól egyaránt megszabadítja az állományokat – a legújabb változat már a 40 bites titkosítással is megbirkózik. A program először szótáras megoldással próbálkozik (azaz létező kifejezéseket próbál végig), hűs nyelven, aztán – sikertelenség esetén – kulskereséssel, ami jóval hosszadalmasabb, de száz százalékos eredményt garantál. Az Intel Core Duo CPU-kon egy dokumentum legkésőbb 3-4 nap alatt feltérhető, a jelszó hosszától és bonyolultságától függetlenül.

MOBILPAPÍR A telefonba integrált hajlékony kijelző teljesen jól olvasható

TELEKOM ITÁLIA

E-könyv a mobiltelefonban

A Telekom Italia (TIM) telekommunikációs cég elsőként kívánja felruházni a mobiltelefonokat egy merőben új funkcionalitással. A nemes egyszerűséggel mobilkönyvnek (cellular book) nevezett eszközbe 5 hüvelykes képátlójú kijelzőt építettek, ami kihúzható a telefon testéből, majd használat után visszatolható.

A rugalmas, papírvékonyaságú kijelző viszonylag új technológiára épül, polimermolekulákból

készül, és a Phillips leányvállalata, a Polymer Vision állítja elő. Az eszköz a szöveget és az ábrákat fekete-fehérben, 16 szírnyalvatban jeleníti meg.

A tapasztalatok szerint az olvashatóság teljes mértékben olyan, mint a hagyományos papíré. A TIM a mobilkönyvet utazás közbeni olvasáshoz javasolja, az UMTS mobiltelefon készülékben 4 gigabájtnyi anyag tárolható olvasásra.

KÜRT KFT.

Logelemzés a vállalati rendszerekhez

A Kürt Kft. a Cebiten mutatta be logelemző szolgáltatását, amelynek módszertanát a számítógépes rendszereket fenyegető legsúlyosabb kockázatok megelőzésére, illetve kiküszöbölésére fejlesztették ki. A logelemzés a tűzfalak, behatolásérzékelők, antivírus-rendszerek és a vállalati informatikai rendszerek szerveinek jelzéseit és naplóbemegjegyzéseit dolgozza fel. A szolgáltatás az informatikai rendszerekben zajló folyamatokat, eseményeket 7x24 órában figyeli és elemzi, az eredményekről jelentést készít, a problémás területek kezelésére megoldási javaslatokat tesz.

A logelemzésnek köszönhetően megelőzhetők a leállások, a vállalati információ, valamint technológiai know-how sértettségét fenyegető betörési, belső adatlopási kísérletek. További előny, hogy jelentősen csökkennek a vírustámadások miatti gondok, és így nő az informatikai rendszerek biztonsága.

FIREFOX3

Gyorsabb internetböngészés

A Mozilla Alapítvány elérhetővé tette az új Firefox böngésző tesztverzióját. Több más funkció mellett a Gecko 1.9 rendermotort is továbbfejlesztették. Ezzel a Firefox a weboldalakat még gyorsabban jeleníti meg. Sőt, az XML dokumentumokkal már az adatátvitel során megbirkózik a böngésző, nem csupán azt követően. A régebbi operációs rendszerek, így a Windows 95, Windows 98, a Windows ME és a MAC OS X 10.2 felhasználói sajnos kimaradnak a jóból: ezek alatt az operációs rendszerek alatt a továbbfejlesztett rendermotor nem működik. A fejlesztők jelenleg még dolgoznak néhány, a tesztverzió használata során felmerült gond orvoslásán, például a hosszú kapcsolódások alatt tapasztalt problémákon, azonban mindezekre a következő Alpha 3 tesztverzióban már megoldást ígérnek.

SUNBELT NINJA 2.1

Díjnyertes dupla spamszűrő

Mivel egyszerűen mindenkit elborítanak a kénytelen reklámlevelek, öröm hatékony ellenszerről hallani. Megjelent a rangos amerikai Secure Computing (SC Magazine) magazin által 2007-ben a legjobb e-mail szűrőnek választott Sunbelt Ninja 2.1-es változata.

A Microsoft Antigen alapító tagjaival kiegészült Ninja fejlesztői csapat terméke a beépített spamszűrő és antivírus programok, illetve az intelligens csatolmányszűrő mellett már levélvégi üzenetkezelő modul is tartalmaz. Az új szolgáltatás segítségével, igény szerint, jogi nyilatkozatok helyezhetők el a levelezőszerverrel elhagyó levelek végén, a hozzáadott üzenetek pedig rendszabályok szerint kezelhetők.

Az új Ninja már nagyvállalati és banki környezetben is megállja a helyét, hiszen a rendszergazdák-

nak nem kell külön nyilatkozatkezelő programot alkalmazniuk. A szoftverrel elsősorban a Microsoft Antigen ügyfeleket szeretnék meghódítani. A Ninja népszerűsítésében és fejlesztésében ugyanis

egyre többen vesznek részt a régi Antigen fejlesztői csapatból.

A két spamszűrő motorral dolgozó Ninja 2.1-es változata a legújabb verziójú CloudMark szűrőmotort is tartalmazza, ami az új spamtípusok, elsősorban a képalapú levélzsemét ellen jelent hatékonyabb védelmet. A Ninja további újdonsága, hogy a rendszergazda az Exchange levélkiszolgáló terhelését már a szűrésre fordított rendszererőforrások pontos meghatározásával is tudja szabályozni, így a szoftver még hatékonyabban használja ki a hardvert. További információk a www.sunbelt.hu címről kaphatók.

NINJA 2.1 Levélvégi üzenetek kezelése és hatékonyabb fellépés a képalapú spamok ellen

ITT A DISPLAYPORT

Viszlát DVI és VGA!

Még évekbe telik, amíg hivatalosan is búcsút mondunk a VGA-nak és a DVI-nek, a Video Electronics Standards Association (VESA) azonban április elején bejelentette, hogy jóváhagyta a DisplayPort 1.1 új iparági szabványt a lapos kijelzők, a projektorok, a PC-k és a szórakoztatóelektronikai eszközök számára.

A DisplayPort 1.1 támogatja a Blu-ray és a HD DVD tartalom má-

solásvédelméért felelős HDCP 1.3-at. Az első jelek arra utalnak, hogy a gyártók szívesen alkalmazzák az új szabványt. A DisplayPort előnye a VGA-val és a DVI-vel szemben a kis USB-méretű csatlakozó, a dual linkes DVI-nél nagyobb, 10,8 gigabit/s-os teljesítmény, és az egyedi mikrocsovmagos architektúra, mely új képességeket tesz lehetővé. A DisplayPort 1.1 ingyenes és nyílt szabvány.

LEXMA NANOGUARD EGEREK

Steril pozicionálás

Az észak-amerikai bemutatkozásal egy időben jelentek meg Magyarországon is a Lexma új fejlesztésű egerei. A Nanoguard típusjelű pozicionáló eszközök egyik újdonsága a különleges, vírus- és baktériummentes külső bevonatuk. A titán-dioxid-ezüst bevonatnak köszönhetően a kórokozók 99,9 százaléka megsemmisül. A LEXMA lézertechnológiát alkalmazó vezeték- és a nélküli egerei egyébként

nem csak ezzel próbálják meghódítani a magyar piacot, hanem 2000 dpi-s felbontásukkal is. A nagy érzékenység lehetővé teszi, hogy akár üvegfelületen használjuk az egeret.

HAVI BOSSZÚSÁG

Vista: gondok a meghajtóprogramokkal

► A Vistán rengeteget dolgozott a Microsoft, és ez nem csupán üres marketingszöveg, hanem való igaz, mert az új „népoperendszer” még a Windows XP SP2-höz (vagy a Windows 2000-hez) hasonlítva is rengeteget fejlődött. Mégsem lehet felhőtlen az örömmünk, s csak nehézzel szívvel ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy most azonnal szabadjanak el megvenni a Vistát, mert bizony hiába a jobban, egyszerűbben kezelhető, dizájnos felület, a megnövelt stabilitás és biztonság, ha egyszer a Vistához készült driverek rendelkezésszerű működése csupán esetleges. Ma már minden újonnan megjelenő hardver dobozán

ott díszleg a Vista-compatible vagy Vista-Ready felirat, ám ez sokszor csupán annyit jelent, hogy a mellékelt CD-n egy bétás meghajtó programot találunk a Vistához. Ezekkel a driverekkel azonban többnyire gondokba ütközünk, mivel a Microsoft az új operációs rendszerhez a Windows XP-hez képest kernel-szinten módosította (írta újra), így a hardvergyártóknak is alkalmazkodniuk kell az új szoftverarchitektúrához. A legtöbb baj a videokártyák, tévévevők és hangkártyák területén van, itt a végleges és valóban működő driverek aránya egyelőre elszomorítóan alacsony. A videokártyák esetében a DX9-es 3D-s

gyorsítással és az overlay-jel a legnagyobb gond: sok játék lefagy és néhány, eredetileg XP-re fejlesztett videoszerkesztő program is hibásan (vagy egyáltalán nem) működik.

A hangkártyáknál felzúdulást keltett a Creative EAX támogatásának megszűnése, de említhetnénk több integrált hangchipet is, amik egyes kodekekkel szaggatottan, hibásan és élvezhetetlenül jótesszák le a hangsávokat. Sajnos ezzel még koránt sincs vége a listának, hiszen számolnunk kell a nem tökéletes programszintű kompatibilitással, ami különösen játékoknál jelent nagy problémát, és a Suspend, azaz készenléti ál-

lapot támogatása is gyakran driver problémákba ütközik. Az S3 Resume kifejezetten jól sikerült a Vistában, amire szükség is volt, mivel ezt a hasznos szolgáltatást a Windows XP csak segédprogramokkal és egyéb trükkökkel támogatta. Az új operációs rendszerben a Microsoft már kifejezetten ajánlja az S3-as Resume funkció használatát. Ám mindhiába az MS igyekezete, a hardvergyártók az S3 hibátlan kezelését a driverfejlesztéskor csak sokadrangú feladatnak tekintik, és bizony komolyan megizzad az a felhasználó, aki távirányítóval vezérelhető HTPC-t szeretne összeállítani S3-at kezelő Vistával. ■

A nemzetközi piacon domináns IGO My way navigációs szoftvert gyártó, és díjnyertes számítógépes játékokat fejlesztő Nav N Go Kft. budapesti irodájába a következő munkakörbe keres munkatársakat.

Junior és Senior programozók

Feladat: az IGO My way GPS-navigációs szoftver és applikációk fejlesztése.
Elvárások: java- vagy alkalmazásfejlesztésben szerzett 2-3 év C++ ismeret, szoftverfejlesztési tapasztalat.

Tesztelőmémők

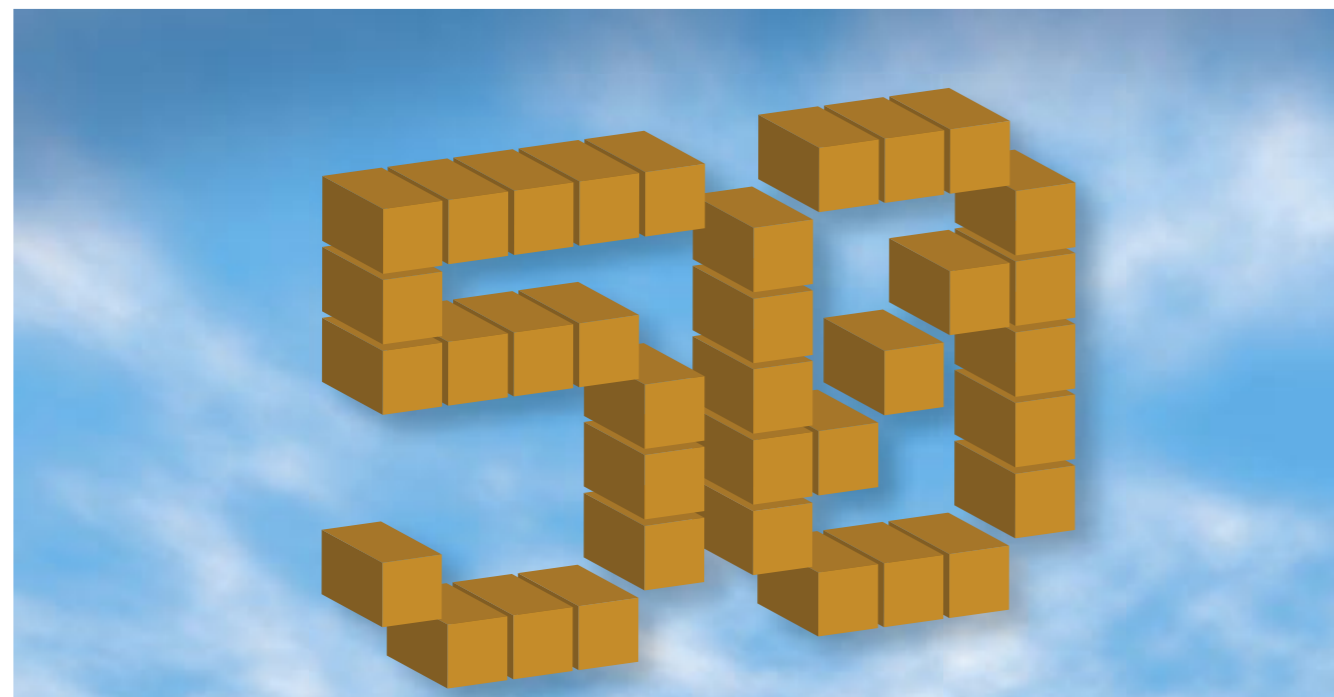
Feladat: az IGO My way GPS-navigációs szoftver tesztelése, egyértelműsítése a béták és a kész verziók között.
Elvárások: felhasználói szintű tudás (Windows XP Office, Total Commander vagy FAR, SCP, FTP, stb.)

Pénzügyi kontroller

Feladat: a Nav N Go Kft. éves, negyedéves, havi pénzügyi leltárának elkészítése, üzleti tervezés és riportok, a vállalat irányításának megfigyelése, pontos pénzügyi elemzés készítése és javaslat kidolgozása.
Elvárások: PSZ/BCF vagy közgazdasági egyetemi végzettség, aktív tárgyalókészség, számolási képesség, angolnyelvtudás, gyakorlati MS Office szoftverek használatában (Word, Excel, PowerPoint), kiváló memóriaképesség, öntudatos, 5-6 év releváns szakmai gyakorlattal.

A meghirdetett pozíciókért bővebb információ a www.navngo.com/jobs oldalon található. A magyar és angol nyelvű önéletrajzokat motivációs levél kíséretében az alábbi email címre kérjük beküldeni: jobs@navngo.com

navngo.com/jobs IGO

Az 50 legjobb magyar nyelvű freeware

Bár a CHIP időről időre bemutatja a legjobb szoftvereket, ezek jó része angol. Most összegyűjtöttünk félszáz magyar nyelvű programot. *Csöndes Áron*

Ebben a cikkben

- A legjobb eszközök az internethez
- Rendszereszközök és tuningprogramok
- A legjobb freeware az irodai munkához
- Ingyenes szoftver a multimédiához

Letöltöttük a legjobb grafikus szerkesztőszoftvert az internetről, és azonnal hozzá is látnánk a munkához? Csak tennénk, ha értenék a szöveget. A menük, a fülek mind-mind angolul szólnak meg bennünket: *Hue, threshold, median cut* – vajon mit jelenthetnek ezek a kifejezések? Moglehet, hogy különben egészen jól elboldogulunk az angollal, külföldön akcentus nélkül kérünk egy fagyit, de a különféle technikai fogalmakba mégis beletrökk a bicskánk. Ne aggódjunk, a CHIP

most összegyűjtötte a legnépszerűbb, magyarul „beszélő” ingyenes szoftvereket. Hogy megkönnyítsük az eligazodást olvasónknak, az oldalak szélén egy táblázatban kategóriák szerint rendszerezük a programokat, külön is megjelöltük az általunk nélkülözhetetlenek vélt darabokat, cikkünkben pedig részletesebben is írunk néhány olyan programról, melyekről eddig nemigen esett szó lapunk hasábjain.

Netezzünk gondtalanul

Név: avast 4.7 Home
Rendszer: Windows 98/2000/Me/XP/Vista
Kategória: internet és biztonság
Info: www.avast.com

Az *avast 4 Home* főként a tapasztalatlanabb felhasználóknak készült, mert a kezelhetősége egyszerű. Valójában egy víruskeresőről van szó, amely aktívan fut a háttérben,

és távol tartja a hivatlan vendégeket, melyek az internetről leselkednek a gépünkre. Sőt, nemcsak a merevlemez tartja tisztán, hanem a levelezésünket is figyeli. Gondja van az üzenetváltó programokra is, például az *ICQ*-ra. Amennyiben pedig fájlcsere programokat is használunk, például a *BitTorrentet*, ellenőrzi a letöltött anyagokat, trójaiak és vírusok után kutatva, és szükség esetén azonnal eltávolítja ezeket.

A tapasztaltabbak a védelem minden egyes komponensét finomhangolhatják. A rendszerindítás közben az *Esc* lenyomásával átugorhatjuk az automatikus ellenőrzést, de azért hetente legalább egyszer hagyjuk végigfutni. Aki csak bizonyos mappákat vagy fájlokat kíván ellenőrizni, megteheti ezt a jobb gombos menüvel.

Ha idegesítőnek találjuk a jelzésnek használt beszédhangot (például frissítés

AVAST! 4 Megbízható vírusirtó, otthoni használatra, ingyen

után), akkor lekapcsolhatjuk azt a jobb gombbal a konzolra kattintva, majd a *Beállításokon* belül a *Hangokat* választva. Itt pipáljuk ki az *avast! hangok letiltása* opciót.

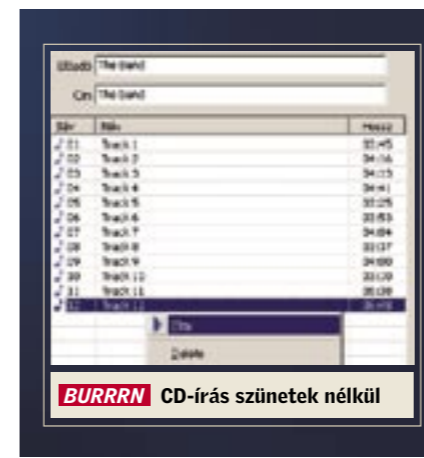
Takarítsuk ki a régi meghajtóprogramokat!

Név: Driver Cleaner 3.3
Rendszer: Windows 9x/Me/2000/XP
Kategória: rendszer és tuning
Info: www.drivercleaner.net

A régi meghajtóprogramok gyakran okoznak gondokat, ugyanis nehéz őket hatáson kitarítani a rendszerünkből. Ez pedig lényeges lehet az új meghajtóprogram telepítése előtt. A *Driver Cleaner* főként az ATI és az nVidia meghajtóprogramok törlésére specializálódott.

Hogy teljes legyen a siker, kövessük a következő lépéseket: elsőként kapcsolódjunk le az internetről. Ezután a Vezérlőpulton található *Programok telepítése/törlése* funkcióval távolítsuk el a régi meghajtóprogramot. Indítsuk újra a gépet *Csökkentett üzemmódban* (rendszerindítás után F8).

A következő lépés csak Windows 2000/XP esetén érvényes! Az újraindítás után lehet, hogy a Windows automatikusan észleli

BURRRN CD-írás szünetek nélkül

és telepíti a meghajtóprogramot, ezért navigáljunk az (Vezérlőpult\Rendszer\Hardver) *Eszközkezelőbe*, keressük meg a kategóriát (Videokártyák), és távolítsuk el az eszközt, de ne indítsuk újra a gépet.

Kapcsoljuk ki az antivírus szoftvert, és csak ezután futtassuk a *Driver Cleaner* programot. Amikor ezzel megvagyunk, ürítsük ki a lomtárat, és indítsuk újra a gépet. Utolsó lépésként persze telepítsük az új meghajtóprogramot.

Írjuk ki a zenét CD-re

Név: Burrn 1.14
Rendszer: Windows 9x/NT/2000/XP/Vista
Kategória: audio és video
Info: www.burrn.net

Összeállt a listánk a kedvenc számokból, és pont ki is férne egy CD-re, csak hogy a Nero közli: a feladat nem hajtható végre, mert túl hosszú! A dalok közti két másodperces szünet ugyanis kötelező.

Ha nem akarunk a beállítások között kutakodni, használjuk a *Burrnt*, mely másként működik, elég egy kattintás, és nem kell tovább pepceselni. A Burrn ugyanis nem hagy ki helyet a számok között. Az eszköz folyamatosan képes írni, tehát a legalkalmasabb az élő felvételek (pl. koncertek) rögzítésére.

További előny, hogy a program felettből sokrétű. Rögzíthető vele a CD-re WAVE, MP3, OGG Vorbis, de Musepack, AAC/MP4 és más kevésbé elterjedt kodek is. Ha valamelyik kodek hiányozna a listáról, utólag kézzel beilleszthetjük.

A programmal importálhatók az M3U és a PLS lejátszási listák.

Nagy filmek kis helyen

Név: ratDVD 0.78
Rendszer: Windows 2000/XP/Vista
Kategória: audio és video
Info: www.ratdvd.dk

A DVD minőségű filmek rengeteg helyet foglalnak el a PC-n. A *ratDVD*-vel eredeti méretük harmadára zsugoríthatjuk össze őket. A *DivX*-szel ellentétben ez az eszköz a menüstruktúrát is átveszi, és a videóadatokat 1-2 GB-ra nyomja össze. Így akár két film is elfér egy DVD-n, a képminőség pedig megmarad. Ráadásul – ha szükségét érezzük – a *ratDVD*-vel bármikor visszaállítható az eredeti formátum.

Hogy mi a hátulütő? Az, hogy nem nézhetjük kényelmesen a kanapéről a →

Az 50 legjobb program

INTERNET ÉS BIZTONSÁG

- avast! 4 Home** Egyszerűen kezelhető vírusirtó kezdőknek
- FileZilla** Remek ingyenes FTP program
- FlashGet** Az egyik legjobb fájlletöltő alkalmazás
- Kerio Personal Firewall** A nélkülözhetetlen tűzfal a netezéshez
- KlipFolio** Asztali hírcentrum számos képességgel
- Spybot Search&Destroy** Kémprogramirtó
- WinSCP** Biztonságos adatátvitel
- Windows Live Messenger** Az MSN Messenger csevegőprogram utóda
- Mozilla Thunderbird** A Mozilla open source levelezője
- Hamachi** Szervezzünk virtuális magánhálózatot
- Spamihilator** Szűrő a reklámlevelek ellen

RENDSZER ÉS TUNING

- Allway Sync** Két PC közötti adatszinkronizáláshoz
- CCleaner** Profi takarító a merevlemezhez
- Desktop Sidebar** Egy eszköztár tele csupa hasznos ketyerével a képernyő szélére
- RegCleaner** A rendszerleíró adatbázis alapos megtisztításához
- Driver Cleaner** A lecserelni kívánt meghajtóprogramok maradéktalan eltávolításához
- nLite** Készítsük el telepítő-CD-eket a Windowshoz
- Shutdown Monster** Kényelmes kikapcsolásvezérlő
- Everest** Magyar fejlesztésű profi hardverdiagnosztikai program
- PowerStrip** Finomhangoló grafikus kártyákhoz
- AMS Fast Defrag** A memória felszabadítására alkalmas kicsi, ám hasznos program

IRODA

- Adobe Reader** Olvasó a PDF állományokhoz
- Skype** Csevegjen és telefonáljon ingyen
- Nvu** Készítsen weboldalt pusztán pár kattintással
- OpenOffice** Teljes irodai munkacsomag
- Word2PDF** Word fájlból PDF-é
- Foxit Reader** Kis helyigényű, és az Adobe alkalmazásával szemben gyors PDF olvasó

Az 50 legjobb program folytatás

EssentialPIM

Nagy tudású személyes információkezelő

Naptár III

Többfelhasználós naptárprogram, visszakeresésre alkalmas névnap adatbázissal

AceMoney Lite

Magánszemélyek számára készült pénzügyi program a bevételek és a kiadások vezetésére

AUDIÓ ÉS VIDEO

Audacity

Profí hangszerkesztő

AudioGrabber

Digitális rippelő program a zenei CD-khez

Burrrn

Írjunk zenét a CD-re

CDex

E rippelével bakelit lemezeinkről vagy magnókazettáinkról is készíthetünk analóg felvételt

DeepBurner

A kis csomagban megtalálunk minden olyan alapeszközt, amire a CD-íráshoz szükség van

DivX

Egy fantasztikus tudású kódoló, melyet mindenki ismer

DVDStyler

Alkalmazás DVD-menü készítéséhez

BSplayer

Purítán külsejű, de óriási tudású videolejátszó

MP3DirectCut

MP3 állományok vágásához kitűnően használható eszköz

MP3Gain

Minőségromlás nélkül normalizálja az MP3 fájlok hangerejét

MP3Tag

A legtöbb ismert hangformátum címkeinek kezelésére szakosodott program

ratDVD

DVD filmek méretének csökkentése akár az egyharmadukra (a menüvel együtt!)

FOTÓ ÉS GRAFIKA

GIMP

Photoshop alternatíva ingyen

Inkscape

Vektoros rajzprogram rengeteg funkcióval

IrfanView

Klasszikus ingyenes képnézegető

Paint.NET

A drága képszerkesztők profi alternatívája

Picasa

Képgyűjtemény kezelő a Google-től

Vallen JPegger

Nagy képgyűjtemények kezelésére kiváló

Hugin

Panorámakép-készítő

PhotoFiltre

Magánfelhasználásra ingyenes fotóretusáló program

TKexe Kalendar

Fotónaptárt készíthetünk, a lépéseken varázsló vezet végig

JAlbum

Praktikus: képekből automatikusan HTML oldalt készít

filmet az asztali lejátszón keresztül, mivel csak PC-vel vagyunk képesek rá. A formátum egyedi kodeket igényel, bár a Windows Media Playeren keresztül probléma nélkül nézhető. A kezelőfelület csak a legszükségesebb elemekre korlátozódik, így még a kezdők is egyszerűnek találják majd. Hasznos lehet még a kapcsolódó *RATat-tack* program, mellyel egymás után több film is konvertálható.

Nézegető óriás képgyűjteményekhez

Név: Vallen JPegger 4.9

Rendszer: Windows 98/NT/2000/XP/Vista

Kategória: fotó és grafika

Info: www.vallen.de/freeware

Még egy újabb képnézegető? Nos, nem egészen! A *Vallen JPegger* képes nagy (értsd: számtalan képet tartalmazó) gyűjteményünket a lehető legtermészetesebben kezelni. A miniatűr képeket rendkívül gyorsan jeleníti meg, még akkor is, ha dugig tele vannak azok a fránya mappák. Ráadásul kevés olyan képformátum van, melyet ne ismerne: a JPEG, a TIFF és a BMP mellett még vagy 40 formátumot kezel.

És itt még nincs vége a sornak, képes ugyanis MP3 fájlok rendszerezésére is, a zenét pedig egy beépített lejátszón keresztül szólaltatja meg. Maga a kezelőfelület nem különösebben tér el a többi képnézegetőben megszokottól, így hamar bele lehet szokni a használatába. Ami még előnye a programnak, hogy képes felkutatni a több példányban – a helyet feleslegesen foglaló – képeket, és telepítés nélkül indítható.

Tisztítsa ki a registryt!

Név: RegCleaner 4.3

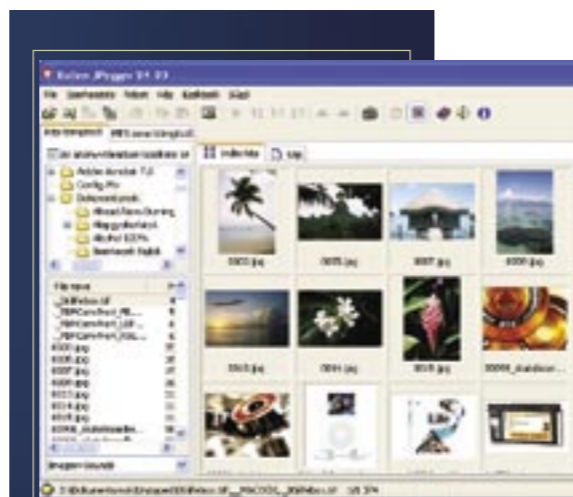
Rendszer: Win9x/NT4/2000/XP

Kategória: rendszer és tuning

Info: www.macecraft.com

A rendszerleíró adatbázis a Windows egyik kényes pontja. Huzamos használat során képes rengeteg „szeméttel”, azaz már nem használt, hibás bejegyzéssel telítődni, ami érezhetően visszafoghatja a teljesítményt, amiben a Windows amúgy sem bajnok.

Ezért különösen fontos a registry karbantartása, amire számos program vállalkozik. Ez utóbbiak egyike a *RegCleaner*, mely mindezt ingyen nyújtja. Hovatovább, a feleslegessé vált DLL-eket is törölhetjük vele a rendszerből. Érdeemes az *In-*

VALLENJPEGGER Képgyűjtemények áttekintésére kiváló

dítás listát is átböngészni, mert érhetnek meglepetések azt illetően, hogy milyen programok is indulnak együtt a Windowszal. Persze ha túl nagy ez a lista, érdemes átgondolni, hogy mi nélkül lennénk meg továbbra is jól, ugyanis ha sok program szerepel e listán, az jelentősen lassíthatja operációs rendszerünk indulását.

A Windows profi kikapcsolása

Név: Shutdown Monster 4.0

Rendszer: Windows 98/Me/2000/XP

Kategória: rendszer és tuning

Info: http://shutdown.sourceforge.net/

A *Shutdown Monster* egy pécsi diák munkája: egyszerűen kezelhető, a Windows kikapcsolását kezelő segédprogram. Ha éjszaka letöltünk, utána automatikus kikapcsolást kérhetünk. Ha hosszasan CD-t másolunk, vagy nyomtatunk, ugyancsak jól jön az automatikus kikapcsolás (főleg, ha zúg a gépünk). De ha valaki arra vete-medik, hogy zenét hallgasson a PC-jéről és arra szenderüljön álomba, akkor a *Shutdown Monster* gondoskodik arról, hogy a hangerőt lassan levegye, majd kikapcsolja a gépünket.

Magyarán, a beállított időpontban vagy egy megadott időtartam letelte után leállíthatjuk, újraindíthatjuk vagy hibernálhatjuk a számítógépet. Lezárhatjuk a gépet, vagy kijelentkezhetünk a rendszerből. Megadhatunk egy fájlt is, ha az eltűnik vagy a tartalma törlésre kerül, akkor kikapcsol a gép. A lehetőségek elérését pedig billentyűparancsok hozzárendelése gyorsítja meg. ■

Megújult forma! Megújult külső! Megújult belső!

1/4 éves előfizetés

most csak **4 999 Ft!**

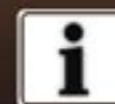
A megrendelés menete:

1. Keresse fel honlapunkat! www.chiponline.hu
2. Töltse ki online a megrendelő lapot.

Ajánlatunk kizárólag új előfizetésekre érvényes! Az előfizetés a DVD mellékeltes CHIP magazinnal és három hónapra vonatkozik. Az akció érvényes: 2007. május 11.

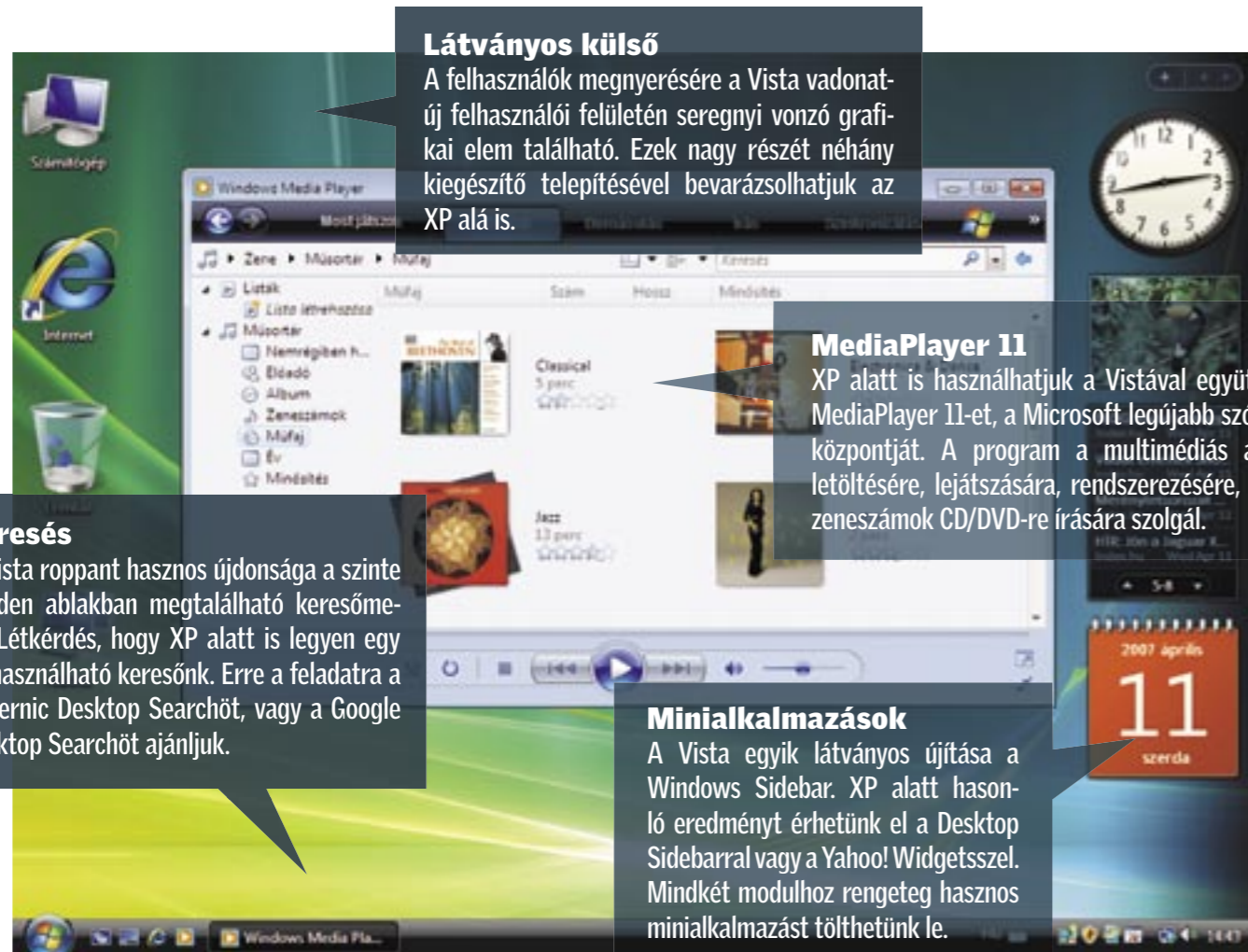

Tökéletes biztonság
a CHIP olvasóknak
ajándékba hónapról hónapra
a CD/DVD mellékleten.

További információ:
06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
terjesztes@vogelburda.hu
www.chiponline.hu, www.itmediabolt.hu

Látványos külső

A felhasználók megnyerésére a Vista vadonatúj felhasználói felületén seregnyi vonzó grafikai elem található. Ezek nagy részét néhány kiegészítő telepítésével bevarázsolhatjuk az XP alá is.

Keresés

A Vista roppant hasznos újonsága a szinte minden ablakban megtalálható keresőmező. Létkérdés, hogy XP alatt is legyen egy jól használható keresőnk. Erre a feladatra a Copernic Desktop Searchöt, vagy a Google Desktop Searchöt ajánljuk.

MediaPlayer 11

XP alatt is használhatjuk a Vistával együtt debütált MediaPlayer 11-et, a Microsoft legújabb szórakoztatóközpontját. A program a multimédiás állományok letöltésére, lejátszására, rendszerezésére, valamint a zeneszámok CD/DVD-re írására szolgál.

Minialkalmazások

A Vista egyik látványos újítása a Windows Sidebar. XP alatt hasonló eredményt érhetünk el a Desktop Sidebarral vagy a Yahoo! Widgetsszel. Mindkét modulhoz rengeteg hasznos minialkalmazást tölthetünk le.

A Vista funkciói XP alatt

Nem feltétlenül kell áttérnünk a Vistára ahhoz, hogy élvezhessük a szolgáltatásait: néhány kiegészítő telepítésével az új operációs rendszer képességeivel ruházhatjuk fel az XP-t. *Tóth István*

Ebben a cikkben

Vista-stílus: az XP optikai tuningja

Így oldjuk meg a hatékony keresést!

Minialkalmazások XP alatt is

Amit képtelenség megvalósítani

Megérkezett a Vista, s bár sokáig kellett várni rá, mégis könnyen előfordulhat, hogy nem készülünk fel a fogadására. Ennek több oka is lehet. Meglévő számítógépünk csak valamelyik alapváltozatot lenne képes futtatni, mi azonban többre vágyunk, de új PC-re most éppen nincs pénzünk. Előfordulhat

az is, hogy valamilyen speciális hardvert, illetve szoftvert használunk, ami nem kompatibilis a Vistával.

Sebaj, a Vistára várakozás hosszú évei alatt ügyes fejlesztők sorra elkészítették azokat a programokat, amelyek az XP-t is felruhazzák az új rendszerszoftver funkcióival. Noha a megvalósítás olykor csak közelít a vists szolgáltatáshoz, más esetekben viszont éppenséggel túlszár az eredetiben. Mivel a Microsoft jól tudja, hogy az átállás nem megy egyik napról a másikra, a Vista néhány fontos elemét eleve futtathatóvá tette az XP alatt is, így ezek esetében pontosan ugyanazt kapjuk, mintha továbblépnénk az új rendszerre.

Elképesztő átalakítás! Valójában csak egy feltuningolt XP fut a gépen

A felhasználók megnyerésére a Vista vadonatúj felhasználói felületén seregnyi vonzó grafikai elemet alkalmaztak. Ezek nagy részét néhány kiegészítő telepítésével bevarázsolhatjuk az XP alá is.

WindowBlinds Optikailag alaposan feltuningolható az XP az internetről 3700 forintért (20 dollárért) letölthető programmal, amelyet a Windowsok grafikus felhasználói felületének tökéletes átszabására készítettek. Akinek van hozzá türelme és esztétikai érzéke, akár saját maga is belevághat az XP Vistává szabásába, sokkal kényelmesebb megoldás azonban, ha

a fejlesztő *Stardock* webhelyéről szerzi be a szorgalmas közreműködők által feltöltött Vista-témák valamelyikét. Ezután már csak néhány kattintás, és jó öreg XP-nkre rá sem fogunk ismerni.

A *WindowBlinds*-ban még a kész tervek adaptálásakor is számtalan jellemzőt lehet módosítani, ezért előfordulhat, hogy miközben a legjobban tetsző elrendezést keresve próbálgatunk, az eredeti állapothoz csak a program eltávolításával tudunk visszatérni.

StyleXP Egy másik felületátszabó alkalmazás az XP külsejének közelítésére a Vistához. A Microsoft beépített felszínalkító motorját használja, segítségével felszíneket és képernyőelemeket (háttérképeket, bejelentkező és nyitó képernyőket, ikonokat) importálhatunk és kezelhetünk, valamint változtathatunk.

Actual Transparent Window Ez egy 20 dollárért megvásárolható kiegészítő, amely a Vistánál bevezetett átlátszó ablakokat hozza az XP környezetbe. Próbaváltozata 60 napig használható. Két extra gombot helyez el az ablakok jobb felső sarkában: az egyikkel egy lépésben hozhatunk létre 20 százalékos átlátszóságot, a másik pedig a konfiguráló párbeszédablakot jeleníti meg. Az utóbbiban ablakonként külön-külön vagy valamennyi programablakra kiterjedően állíthatjuk be az átlátszóság mértékét mozgató és átméretezés közben, inaktív állapotban, valamint az egérmouse ablak fölé vitelekor.

TransApps Egyszerűen tehetjük vele átlátszóvá a futó programok ablakait és a Windows tálcáját. Az ingyenes *TransApps* konfiguráló ablakában kijelöljük a kívánt

alkalmazást, majd a megfelelő gombra kattintva megadjuk az átlátszóság százalékos mértékét, és már készen is vagyunk.

Folder Marker Free Megirigyeltük a Vista szemléletes ikonjait? E program segítségével a kiválasztott mappák ikonját színekkel vagy képekkel különböztethetjük meg a többi mappától, így sokkal gyorsabban találhatjuk meg őket az állománykezelőben. Ehhez nem kell más tennünk, mint a jobb egérgombbal kattintani egyet a kiszemelt mappán, és a megjelenő gyorsmenü *Mark Folder* almenüjében kiválasztani a kívánt lehetőséget.

Tovább egyszerűsíti a használatot, hogy a műveletet egy lépésben több mappán is elvégezhessük. A mappákhoz ico, icl, exe, dll, cpl és bmp formátumú állományokból kivont, illetve készített ikonokat is hozzárendelhetünk.

A fizetős *Folder Marker Home* és *Pro* változatok többféle ikont és további konfigurációs lehetőségeket kínálnak.

Visual Task Tips A Vista hasznos szolgáltatása a *Live Icons*, amelynek köszönhetően, ha a tálcán lévő ikonok fölé visszük az egérmouse, egy kis nézőképben megjelenik, hogy mi történik a zsugorított programok ablakában. Ez az aprócska program ugyanezt teszi az XP-ben, még hozzá teljesen ingyen.

Búcsú a zsúfolt Start menütől: válasszuk a villámgyors programindítást

A Vista egyfokozatú Start menüje mindent megjelenít, amire szükségünk lehet, és ehhez nem kell egymásba ágyazott almenük seregén átverekedni magunkat.

Vista Start Menu SE Ez a kiegészítő nem csupán kísértetiesen hasonlít az új operációs rendszer központi elemére, a Start menüre, hanem a Vistában meg sem található, a kezelést megkönnyítő plusz gombokat is kínál. Ezekkel többek között újraindíthatjuk és hibernálhatjuk a rendszert, valamint válthatunk a felhasználók között. A programnak fizetős (Pro) változata is van, amely lehetővé teszi a menü testre szabását, és a mappákban a végrehajtható állományt automatikusan megkereső, úgynevezett *egy kattintásos indítás* funkció is használható. →

VISTASTARTMENU Egy stréber alkalmazás: segítségével nem csak a vists Start menüt kapjuk meg, hanem még néhány új extra szolgáltatást, kényelmi funkciót is

Megegyező minőségben

A Vistának három lényeges újonsága teljes vagy közel teljes funkcionalitásában elérhető az XP alatt is.

Internet Explorer 7 A három közül a legfontosabb az új operációs rendszer szerves részét képező böngészőprogram, amely többek között többoldas szűrőfóval, az RSS adatfolyamok megjelenítésével, adathalászat-ellenes szűrővel, védett módú működéssel, a weboldalak nagyításával-kicsinyítésével és sok más hasznos szolgáltatással igyekszik megőrizni az előkelő piaci helyzetét.

Az XP alatt csupán az Internet Explorer egyetlen jelentősebb funkciójáról, a biztonságosabb szűrőfóval célzó védett módról kell lemondanunk. Ez a rendszer külső támadások elleni védelmét erősíti azáltal, hogy a böngésző csak az ideiglenes internetes állományok mappájába írhat, és nem befolyásolhatja más programok futását.

Windows Media Player 11 Használhatjuk az XP-ben is a multimédiás állományok letöltésére, lejátszására és rendszere-

MEDIA PLAYER 11 Az XP-ben is használható

zésére, valamint a zeneszámok lemezre írására szolgáló, a Vistával együtt debütáló szórakoztatóközpontot, amely minden korábbi változatánál tetszetősebb felhasználói felülettel gyönyörködhet.

Windows Defender A Vista biztonságát hivatott növelni az operációs rendszerbe épített kémprogram-eltávolító, amelynek segítségével az XP is megóvható ezektől a kellemetlen programkártevőktől. Igaz, a különféle tesztek tanúsága szerint a fizetős antispyware-ek legjobbjai lényegesen hatékonyabb védelmet nyújtanak, a semminél azonban az ingyenes Defender is jobb.

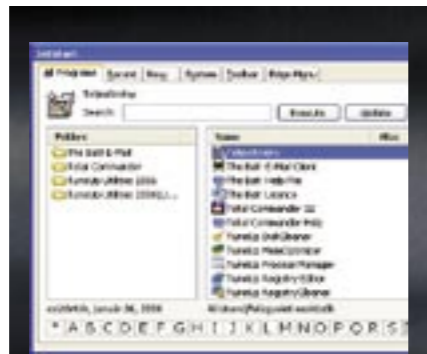
Itt jegyezzük meg: mindhárom program letöltésekor a Microsoft ellenőrzi, hogy a Windowsunk eredeti-e, így ezekből a földi jókból csak legális operációs rendszer birtokában vehetjük ki a részünket.

JetStart Free Csakúgy, mint a Vista, megkímél a végláthatatlan kutakodástól a zsúfolt Start menüben azzal, hogy gyors hozzáférést biztosít a legtöbbet, illetve a legutóbb használt programokhoz, valamint a rendszerparancsokhoz. A konfiguráló ablakban a keresett program nevének begépelése közben feltűnnek a lehetséges találatok, de válogathatunk az ábcésorrendbe rendezett listáról is. A *JetStart* lebegő eszköztárába egérvontatással helyezhetjük el a kívánt alkalmazásokat. A karcsúsított *JetStart* menü megjelenítése egyszerű, az egérkurzort csak a Start gomb fölé kell vinni.

A 20 dollárért megvásárolható Pro kiadásban további szolgáltatások találhatók: így a programkategoriók megadásának lehetősége, az eszköztár aktiválása mindkét egérgomb lenyomásával és az automatikusan induló programok konfigurálása.

Minialkalmazások: egyelőre bőségesebb is a kínálat, mint Vistán

Pár éve még mindenképpen meg kellett nyitnunk a böngészőnket, ha valamilyen információt kerestünk az interneten. A legújabb technológiáknak köszönhetően nincs feltétlenül szükség a webhelyek ilyenfajta átkutatására, a kért adatok nemcsak automatikusan jönnek a házhoz, hanem folyamatosan frissülnek is.

JETSTART Akár csak a Vista áttervezett Start menüje ez a szolgáltatás is garantálja nekünk a villámgyors programindítást

WINDOWBLINDS A programmal tökéletesen átszabható a Windows grafikai felülete. A jelenleg sláger Vistás külsőn kívül több száz egyedi téma is választható

Desktop Sidebar A Vista egyik felettebb szembeszökő újdonsága a *Windows Sidebar*, ami a munkasztalon elhelyezett hasznos kisalkalmazások szinte korlátlanul bővíthető gyűjteménye. Az angolul *widget*-nek vagy *gadget*-nek titulált programcskák egy része folyamatos kapcsolatot tart az internettel, s ennek köszönhetően állandóan friss információkkal látja el gazdáját. A gadgeteknek különösen azok vehetik jó hasznát, akik szélessávú kapcsolattal folyamatosan a világhálón lógnak, és nagyméretű monitorjukon jut hely ezeknek a szabadon lebegő, tetszetős grafikájú műtyűröknek.

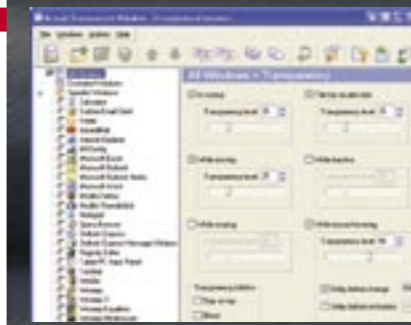
A *Desktop Sidebar* színvonalasan gazdagítja az XP-t is a Vista oldalsó sávjával, amely sok hasznos minialkalmazást és az internetről adatokat begyűjtő funkciót kínál a munka hatékonyságának növelésére. A képernyőn bárhol elhelyezhető eszköztár programjai további információkat jelenítenek meg, ha az egérkurzort föléjük visszük.

Az alapsomaghoz járó modulok között megtalálható a hírszoba, a naptár, a teljesítménymérő, a levélellenőrző, az időjárás-jelentés, a diavetítő, a médialejátszó, a jegyzetkészítő, a gyorsindító, a részvényárfolyam-kijelző és az analóg óra. A mellékelt felszínekkel a *Desktop Sidebar* külleme ízlésünknek megfelelően alakítható. További panelek és felszínek tölthetők le az interneten található, folyamatosan bővülő választékból.

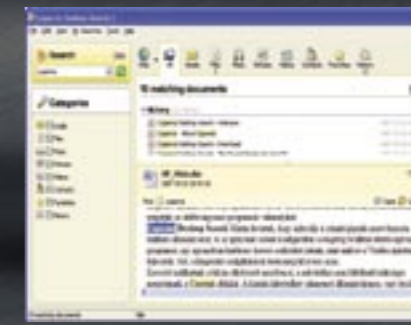
A kreatív beállítottságúak a mellékelt *Skin Editorral* új felszíneket alkothatnak, vagy módosíthatják a meglévőket. A *Desktop Sidebar* el is rejthető, hogy használaton kívül ne foglaljon el helyet a képernyőn, s csak akkor jelenik meg, ha az egérrel a feltételezett tartózkodási hely fölé navigálunk.

Yahoo Widgets A Yahoo szép grafikájú műtyűrjei nagyon hasonlóan festenek és úgy is működnek, mint amiket a Vistához kapunk. A telepítő csomaghoz 22 modul jár, többek között analóg és digitális óra, időjárás-jelentés és -előrejelzés, friss hírek, részvényárfolyam-kijelző, teljesítménymérő, valamint világtérkép, műholdas felvételekkel.

Ha még ennél is többre vágyunk, az interneten több ezernyi (!), a legkülönbözőbb funkciókkal szolgáló widgetből válogathatunk, s ehhez keresőt használhatunk.

ACTUAL TRANSPARENT WINDOW XP alá is bevarázsolhatjuk a Vista látványos, hatásvadász grafika elemeinek egy részét

COPERNIC DESKTOP SEARCH Nincs több felesleges bosszankodás az XP beépített keresője miatt!

FOLDER LOCK Néhány kattintással egyszerűen titkosíthatjuk feltett dokumentumainkat, kínos képeinket

FOLDER MAKER Vigyünk egy kis életet az XP-be és színezzük át a fontosabb mappáinkat – így egyszerűbben megtaláljuk őket

DESKTOP SIDEBAR Telepítsünk az XP-re is néhány hasznos minialkalmazást (gadget-et). A választék szinte kimeríthetetlen

Biztonság: a Vista könnyen utolérhető?

Mivel a Windowsokba épített biztonsági programok csak alapszolgáltatásokat nyújtanak, a felhasználók hagyományosan az erre specializálódott külső fejlesztők segédprogramjaira bízzák számítógépük kártékony kódok elleni védelmét. Mindebből egyenesen következik, hogy ezen a területen nem nehéz a Vista szintjére emelni az XP-t. A Vista három új biztonsági modulja a szülői felügyelet, a Windows Defender kémprogram-eltávolító és a továbbfejlesztett Windows Tűzfal, amely immáron mind a bejövő, mind a kimenő forgalmat szűri.

Ezek a szolgáltatások a különféle internetes biztonsági csomagokkal is megvalósíthatók az XP-ben. Ilyen például a McAfee-féle Internet Security Suite, a Symantec fejlesztésű Norton Internet Security 2007 vagy a Zone Labs-féle ZoneAlarm Internet Security 7.0. Ez utóbbiban található tűzfal – amely a piacon kapható legjobb egyik – karcsúsított változata különálló programként ingyenesen használható. A biztonsági csomagok alkalmazásának további előnye, hogy valamennyi internetes fenyegetéssel felveszik a küzdelmet.

ZONEALARM Egy hatékony tűzfal

A Yahoo által fejlesztett mini alkalmazások némelyikének használatához regisztráció szükséges. Ezt az egyszerű fáradtságot mindenképpen érdemes vállalni, ugyanis a kapott azonosító birtokában – a webes levelezőtől kezdve a zenés videoklipek lejátszásáig – a Yahoo valamennyi ingyenes szolgáltatását igénybe vehetjük.

A widgetek jobb egérgombbal előhívható menüjében módosíthatjuk a működési jellemzőket. A beállítások lehetnek funkcióspecifikusak (például az óránál bekapcsolhatjuk a hangjelzést), vagy vonatkozhatnak a külsőre (színek, betűtípusok stb.). Valamennyi modulnál beállíthatjuk az átlátszóság mértékét; előírhatjuk, hogy normál módon, az előtérben vagy a háttérben jelenjen-e meg; rögzíthetjük a képernyőn elfoglalt pozícióját; valamint meghatározhatjuk, hogy ne reagáljon az egérre.

A kereső fejlesztése: szüntessük meg az XP legfájóbb hiányosságát

A Vista roppant hasznos újdonsága a szinte minden ablakban megtalálható keresőmező, amelybe elég pár betűt begépelünk, és az operációs rendszer már sorolja is a szempontoknak megfelelő állományokat és programokat. Az XP keresője messze nem képes ennyire, hacsak nem tur-

Ami nem megy

A Vista talán legtöbbször emlegetett újdonsága a különleges grafikai elemeket felvonultató Aero felhasználói felület. Ennek háromdimenziós funkcióit nem lehet megvalósítani a windowsos munkasztalt átfőrtmál, XP-s segédprogramokkal.

Nem véletlen, hogy az Aero előnyeinek csak a Vista fejlettebb változataiban – Home Premium, Business, Ultimate és Enterprise – élvezhetjük, ugyanis a héjprogram komoly igényeket támaszt a hardver-erőforrásokkal (a videokártyával és a processzorral) szemben. Ráadásul a DirectX grafikus rendszert kifejezetten a Vistához fejlesztették ki, így az azt támogató alkalmazások és játékok – ha tetszik, ha nem – mindenképpen szebben és gyorsabban futnak a Vistában, mint a XP-ben.

Nem építhető fel az XP-ben a szakértők által a legfontosabb biztonsági újítások egyikének minősített Felhasználói fiókok vezérlése (User Account Control, UAC) funkció, melynek révén elkerülhetők a meggondolatlan rendszermódosítások és programfuttatások, s mint arról már szó esett, nem valósítható meg az XP alatt egy másik biztonsági funkció, az Internet Explorer 7 védett módú működése sem.

bőzzük fel a jó öreg operációs rendszert a következő ingyenes programmal.

Copernic Desktop Search Ha volt türelmünk kivárni, hogy indexelje a számítógépünk merevlemezén található állományokat, és az igényeink szerint konfiguráltuk a rengeteg beállítási lehetőséget kínáló programot, akkor pontosan ugyanolyan hatékony keresőeszközt használhatunk, mint amelyet a Vistába építettek a fejlesztők.

Keresést indíthatunk a tálcán elhelyezett mezőben is, a művelethez nem feltétlenül szükséges megnyitnunk a Copernic ablakát. A kutatás kiterjedhet valamennyi állománytípusra, vagy meghatározott kategóriákra is szűkíthető (állományok, képek, e-mailek, zenék, videók, kapcsolatok, kedvenc webhelyek, előzmények). A találati listán kijelölt állomány tartalmát a program megjeleníti (még a videókat és zenéket is lejátsza), az állomány megnyitására nem kell elindítanunk a forrásalkalmazást.

Ha egy dokumentumban lévő részletet kerestünk, akkor a Copernic automatikusan ennek első előfordulásához ugrik a szövegben (a többihez pedig kattintgattással juthatunk el), így nem kell sokat kutakodnunk az állományon belül. A →

Vistacsinálók: a nagy átalakítás

Próbálja ki bátran a leghasznosabb változtatásokat: a biztonsági csomagok kivételével az összes program megtalálható CD/DVD mellékletünkön. Külön jeleztük, ha a szoftverből létezik freeware vagy próbaváltozat.

Program	Funkció	Ár	
Munkaasztal			
WindowBlinds www.stardock.com	grafikus felhasználói felület átalakítása	Pro változat: 3700 Ft	freeware változat
StyleXP www.tgtsoft.com	grafikus felhasználói felület átalakítása	3700 Ft	próbaváltozat
Actual Transparent Window www.actualtools.com	ablakok átlátszóvá tétele	3700 Ft	próbaváltozat
TransApps www.vasileios.gr	ablakok átlátszóvá tétele	ingyenes	
Folder Maker Free www.foldermaker.com	egyedi ikonok hozzárendelése mappákhoz	ingyenes	
Visual Task Tips www.visualtasktips.com	nézőkép megjelenítése a minimalizált alkalmazásokhoz	ingyenes	
Start menü			
Vista Start Menu SE www.vistastartmenu.com	utánozza a Vista Start menüjét	Pro változat: 3700 Ft	freeware változat
JetStart Free www.codesector.com	egyszerűbben kezelhető a Start menü konfigurálása	Pro változat: 3700 Ft	freeware változat
Gadgetek			
Desktop Sidebar www.desktopsidebar.com	munkaasztali minialkalmazások telepítése	ingyenes	
Yahoo Widgets http://widgets.yahoo.com	munkaasztali minialkalmazások telepítése	ingyenes	
Keresés			
Copernic Desktop Search www.copernic.com	mindenre kiterjedő keresés a merevlemezén	ingyenes	
Szülői felügyelet és továbbfejlesztett Windows tűzfal			
McAfee IS Suite 2007 www.mcafee.hu	teljes körű biztonsági csomag	12 600 Ft*	
Symantec Norton IS 2007 www.symantec.hu	teljes körű biztonsági csomag	15 600 Ft*	
ZoneAlarm IS Suite 7.0 www.zonelabs.hu	teljes körű biztonsági csomag	16 490 Ft*	
ZoneAlarm Free www.zonelabs.hu	tűzfal	ingyenes	
Titkosítás			
Folder Lock www.newsoftwares.net	256 bites állománytitkosítás mindenféle adathordozón, biztonságos adattörles	6500 Ft	
AxCrypt	128 bites adattitkosítás	ingyenes	
Eredeti modulok			
Internet Explorer 7	webböngésző	ingyenes	
Windows Media Player 11	médialejátszó	ingyenes	
Windows Defender	antispyware program	ingyenes	

* Tájékoztató ár

● program a CD-n ● program a DVD-n

program extra szolgáltatása, hogy az eszköztára beépül az Internet Explorerbe és a Firefoxba, így használhatjuk internetes keresésre is.

A Copernic Desktop Search nagy tudású kereső, azon kevés program közé tartozik, amelyet mindenképpen érdemes megőriznünk.

Adatbiztonság: kedvünkre titkosíthatjuk a kényes adatainkat

A Vista nagy aduja a vállalati felhasználók és a noteszgép-tulajdonosok megnyerésére a BitLocker merevlemez-titkosítás, amely azonban csak az új operációs rendszer két legnagyobb kiépítésű változatában, az Enterprise-ben és az Ultimate-ben található meg.

Folder Lock Nem szükséges továbbfejlesztünk meglévő operációs rendszerünket a legdrágább Visták valamelyikére, az XP-ben is élvezhetjük az adattitkosítás előnyeit. Ez a 256 bites *Blowfish* eljárást alkalmazó segédprogram a telepítése után beépül az Intéző jobb egérgombos menüjébe, melynek köszönhetően néhány kattintással titkosíthatjuk a kijelölt állományokat és mappákat a lehető legkülönbözőbb adathordozókon (merevlemez, USB-memórián, írható CD-n stb.).

Az ily módon védett adatokhoz a *Folder Lock* üzembe helyezésekor megadott jelszóval férhetünk hozzá. A kiegészítő szolgáltatások között különlegességek is találhatók, például a rejtett üzemmód, automatikus zárolás és rendszerleállítás meghatározott számú sikertelen feltörési kísérlet után, valamint az állományok és a nem használt lemezterületek felülírása az adat-visszaállítás megakadályozására.

A Folder Lock a FAT16-os, FAT32-es és NTFS állományrendszerben egyaránt használható, az ingyenes próbaváltozatával azonban csak 25 megabájtnyi össz méretű információt titkosíthatunk. A korlátlan használatot lehetővé tevő teljes verzióhoz 35 dollárért juthatunk hozzá.

AxCrypt Ugyancsak az Intézőben végezhető el vele a titkosítás. Ez a program az előbbtől eltérően a 128 bites AES eljárást használja, ingyenes, és van magyar nyelvű felülete is. A 4 gigabájtnál nagyobb állományok védelmére is alkalmas, biztonságosan kezeli a memóriát (a lapozóállományban nem helyez el titkosító kulcsot), és módosítás után automatikusan újratitkosítja az állományokat. ■

CHIP

TESZTELJE és TARTSA MEG!

Szereti a CHIP magazin tesztjeit, de Ön más szempontok szerint vizsgálna?

Szívesen vizsgáztatna népszerű számítástechnikai termékeket?

Alkalmasnak érzi magát, hogy „külsős tesztelő” legyen?

ITT AZ ALKALOM, HOGY MEGMUTASSA, MILYEN TESZTELŐ VÁLNA ÖNBŐL!

Ezúttal 2 darab **Acer c530** típusú PDA készülék vár kipróbálásra!

Ha kedvet érez a teszthez, jelentkezzen, s ha kedvez Önnek a szerencse, átveheti a készüléket. Cserébe csupán azt kérjük, hogy mintegy másfél hónap elteltével számoljon be tapasztalatairól lapunk hasábjain.

Várjuk jelentkezését a www.chiponline.hu/tesztelo4976544 webcímen!

acer

Íme kedvcsinálónak néhány műszaki adat a termékekről:

Acer c530 PDA beépített GPS-vevővel, iGO navigációs szoftverrel

- Samsung 2442 300MHz processzor
- Microsoft® Windows Mobile™ Version 5.0 Software for Pocket PC
- Fényes 2.8" TFT-kijelző 320 x 240 QVGA felbontással
- Integrált, legújabb SirfStar III GPS-vevő
- Beépített Bluetooth® 1.2
- Beépített IEEE 802.11b/g wireless LAN
- SD/MMC bővíthető hely SDIO támogatással
- Mindössze 122 gramm
- Autós töltő, autós tartó a dobozban

CHIP ONLINE hu

IPv6: a modern kor internete

Az új internetszabvány szinte korlátlan számú webcímet tesz lehetővé, ráadásul biztonságosabb és optimálisabb a multimédiaalkalmazásokhoz. A Vista már felkészült az IPv6-ra.

■ Az internet jelenleg két forradalmat él át. Az egyik tartalmi jellegű és Web 2.0 a neve. A másik egy sokkal fontosabb műszaki változás, amely feltűnés nélkül zajlik a háttérben: a szép kort megért Internet Protokoll (IP) 4. verzióját lassan leváltja az IPv6. Az internet protokoll a világháló alapja. Ez látja el címmel a hálózatra csatlakoztatott valamennyi számítógépet, és ez végzi az adatcsomagok cseréjét.

Megérett azonban az idő a verzióváltásra. A ma alkalmazott IPv4 specifikációját 26 évvel ezelőtt határozták meg, ám az az-

például: 192.168.101.110. Így kevesen 4,3 milliárd cím jeleníthető meg. Ez így elsöre, még a mai igényeket tekintve is, bőségesen elegendőnek tűnhet. Ám, még a WWW hőskorában, földrajzi szempontok alapján alhálózatokat alakítottak ki – szám szerint ötöt –, ami ma már komoly gátjává vált a címek gazdaságos kiosztásának: az IP-címek millióit nem használják, másutt viszont kínzó ezek hiánya.

Az amerikai Berkeley-ben található University of California-nak például csaknem tizenhétmillió IP-címet tartalmazó saját há-

z Egyesült Államokban vagy Európában, mégis sokkal kevesebb IP-címmel kell megelégedniük. A címek hiánya néhány éven belül nálunk is komoly gondot okoz majd, amikor a mobiltelefonok és a személygépkocsik is folyamatosan az interneten keresztül kommunikálnak majd.

Az IP-címek nemzetközi kiosztását szabályzó Internet Assigned Numbers Authority (IANA) egyik tanulmánya szerint még négy és fél évünk van: 2011. július 24-én a legutolsó IP-címeket is kiosztják az öt Regionális Internet Regisztrátor (Regional Inter-

válak a helyzet az interneten: egy mást követik majd a forgalmi dugók az adautópályán. Az e-mail üzeneteink elolvasása előtt várunk kell majd, amíg egy másik felhasználó le nem kapcsolódik a hálózatról, és ismét fel nem szabadul egy IP-cím. Ijesztőnek hangzik, nemde?

IPv6: sextillió cím – örökre elegendő mindenkinek

Az IPv6-ot a 90-es évek elején kezdték el fejleszteni, amikor robbanásszerűen kezdett növekedni a világháló, és nyilvánvalóvá vált a címhiány fenyegetése. Az új cí-

IPv6 megjelenésével viszont ez a szám négyzetmilliméterenként(!) 667 billiárd (milliószor milliárd) címre nő.

Erősebb védelem: a biztonság már szériatartozék

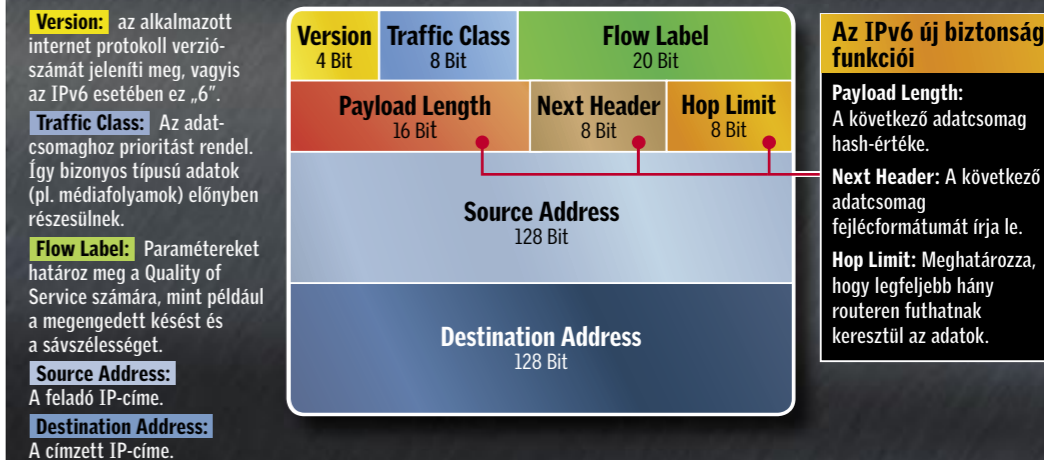
Az IPv6 a címhiány mellett elődje további gyengeségeivel is leszámol: az új szabvány alapvető adatbiztonsági funkciókkal is szolgál. Ma még a szabvány az átvitt adatok biztonságának ügyét teljes egészében szoftveres implementációkra – például a http-re vagy a PGP-re – hárítja.

Az IPv6-ban azonban az alapszereltséghez tartozik az IPSec (Internet Protocol Security), és ezzel ez legalább az alaparchitektúrát megteremtő a biztonságos adatátvitelhez az IP-hálózatokban. Például az IPv6-adatcsomag kibővített fejrészébe (headerébe – ennek részleteit illetően lásd a jobb oldali ábrát!) egy hashing-eljárással beírják a csomag tartalmát. Ez meg-

Így működik az adatátvitel az IPv6 alatt

Az új Internet protokollba már integrálták a Quality Of Service és az IP Sec kiegészítő szolgáltatásokat. Lássuk ezeket részletesen.

IPv6 fejléc

kora lehet az IP-csomagok veszteséghányadosa.

Az IPv6 előnye, hogy a protokoll egyenként is különböző értékeket rendelhet az adatcsomagok-

den mobil eszközökhöz állandó IP-címet rendelhet, amelyet az eszköz az internetre csatlakozás helyétől függetlenül megtart. Így például egy laptop otthon ugyan-

Még nem használható: időbe telik az áttérés az IPv6-ra

A Windows XP az IPv6-ot az SP1 óta támogatja, azonban csak ak-

340, 202, 366, 920, 938, 436, 4

VÉGTELEN SOK Az új IPv6-tal több mint 340 sextillió IP-cím osztható ki – így a föld felületének minden négyzetmilliméterére több

óta eltelt időszakban hatalmasra növekedtek az igények a világhálólal szemben. A 80-as évek elején még csak alig pár ezer számítógép csatlakozott egymáshoz, most azonban számítógépek százmillióból áll a gigantikus hálózat, és több milliárd ember használja nap mint nap. A csupán néhány bájtól álló szöveges dokumentumok mellett immár multimédiás adatfolyamokat küldünk és fogadunk, telefonbeszélgetéseket folytatunk, és online játékok részesei vagyunk. Az IPv4-et azonban nem erre a feladatra fejlesztették ki, a szabvány elértékezett képességei határához.

WWW: már nem elegendő a négybilliárd IP-cím

Az IPv4 legégetőbb gondja a kiosztható címek szűkössége. Az IPv4-címek 32 bit hosszúságúak, és négy, egyenként legfeljebb háromjegyű, tízes számrendszerbeli számmal leírt blokkot alkotnak,

lőzata van, noha mindössze néhány ezer kutató és hallgató használja. Dél-Amerikában vagy Ázsiában – az online világba később belépő országokban – viszont ma már összességében sokkal több az internethasználó, mint

net Registry) részére, közöttük Európában a Reseaux IP Européens-nek (Réseaux IP Européens-nek). Egy évvel ezután a regisztrátorok továbbadják az összes címtartalékukat a szolgáltatóknak, s legkésőbb ekkor kritikussá

mek 128 bit hosszúságúak és 8 darab 16 bites, hexadecimálisan kódolt karakterblokkból állnak. A RIPE rootszervere például a 2001:07fd:0000:0000:0000:0000:0000:0001 IPv6-cím alatt érhető el. A jobb áttekinthetőség érdekében a cím lerövidíthető: az egymást követő nulla-bites blokkokat a „::” helyettesíti, a bevezető nulla értékek pedig egyszerűen elhagyhatók a 16 bites blokkokon belül. E rövidítésekkel a RIPE-szerver IP-címe: 2001:7fd::1.

Ezzel a formátummal több mint 340 sextillió cím ábrázolható. Elképzelhetetlenül nagy szám, ám hogy mégis némi fogalmat alkothassunk a méreteiről, az oldalpáron átfutva kiírjuk a pontos számot.

Mankó lehet egy Wikipedia-szerző kalkulációja is, akinek a számításai szerint az IPv4-et használva a Föld felületének minden egyes négyzetkilométeréhez 8,4 IP-címet rendelhetünk, az

KÉSZEN AZ IPV6-RA A Frankfurtban található Decix hálózati csomópontban máris felkészültek az új webszabványra. Az internetszolgáltatók egymás után állítják át a hálózataikat

Fotó: De-Cix

36, 374, 607, 431, 788, 211, 456

billió cím jut. Az IPv4 címterülete jóval szűkebb, csupán négybilliárd IP-cím megkülönböztetését teszi lehetővé.

nehézi a csomag tartalmának észrevétlen megváltoztatását.

A fejrész Hop Limit bejegyzése is véd a rosszindulatú manipuláció ellen: ez ugyanis meghatározza, hogy az adatcsomag hány routeren futhat át a feladó és a címzett közötti úton. Amennyiben az állomások száma magasabb a megállapodottnál, akkor az IPv6 behúzza a vészféket.

Adatcsomagprioritás: ideális multimédiához és VoIP-hez

A multimédiás adatfolyamok és a beszédhangátvitel egyre növekvő jelentősége miatt az IPv6-ba implementálták a Quality of Service-t (szolgáltatási minőséget) is. A protokoll valamennyi adatcsomag fejrészébe elhelyezi a prioritásának megfelelő értéket. Meghatározza, hogy az adatátvitelkor mekkora késést tartunk még elfogadhatónak, mekkora sávszélességet kell biztosítani egy adatfolyam részére és mek-

hoz – és így a Quality Of Service-t az alkalmazáshoz igazíthatja. Mindennek gyakorlati következményeként, az internet a videofolyamoként, az internet a videofolyamoként, az internet a videofolyamoként gyorsabban és megbízhatóbban továbbíthatja, mint egy egyszerű weboldal adatait.

E megkülönböztetés oka, hogy az ugráló videokép és a szakadozó telefonbeszélgetés nagyon zavaró, az azonban senkinek sem tűnik fel, ha egy oldal mondjuk tízedmásodperces késéssel épül fel, vagy egyes bájtokat újra le kell kérni.

Mobil IP: állandó IP-cím a hordozható eszközöknek

Egyre jobban összefonódik az internet és mobilok világa, mind több mobil eszköz éri el a világhálót, a laptoptól és a mobiltelefonok mekkora késést tartunk még elfogadhatónak, mekkora sávszélességet kell biztosítani egy adatfolyam részére és mek-

azon az IP-címen érhető el, mint a céges hálózatban vagy mondjuk egy hotelben.

Ehhez egy apró trükköt alkalmaznak: az IPv6 alatt minden mobil eszközökhöz két címet rendelnek. Az otthoni címet (Home Address) az otthoni hálózatban az ún. otthoni ügynöktől (Home Agent) kapja, az idegen címet (Care-Of-Address) az idegen hálózatokban az úgynevezett idegen ügynök (Foreign Agent) rendeli hozzá.

Ezután, ha egy IPv6-képes eszköz egy idegen hálózatban lép fel az internetre, akkor az először felveszi a kapcsolatot az otthoni ügynökkel, és közli vele a jelenleg érvényes idegen címet. Az otthoni ügynök a mobil eszköznek szánt beérkező adatokat már ide továbbítja. Amikor a mobil felhasználó ismét visszatér az otthoni hálózatba, kijelentkezik az idegen ügynöktől, és az adatcsomagok a továbbiakban immár kegyelme nélkül jutnak el hozzá.

kor, ha kézzel átkapcsoljuk. A Vista már eleve felkészült az új protokoll-generációra: az átálláshoz semmit sem kell tennünk. A protokoll kettős IP réteg architektúrával dolgozik, ezzel egyaránt támogatja az IPv4-et és az IPv6-ot. Amennyiben egy hálózatban nem áll rendelkezésünkre IPv6, akkor a program automatikusan visszaáll az IPv4-re.

Az áttérés azonban még időbe telik: bár az internet számára létfontosságú rootszerverek már felkészültek az IPv6-ra, eddig alig néhány szolgáltató váltott. Minden esetre Nyugat-Európában várható, hogy még az idén bevezetik az IPv6-ot.

Az elhúzódo starttra a szolgáltatók ugyanazt az okot hozzák fel: az ügyfelek hiányzó érdeklődését. A Vista elterjedésével alighanem alaposan megváltozik majd a helyzet, a legkésőbb akkor, amikor majd végleg elfogynek a címek. ■

CEBIT 2007

Digitális nappali, energia-gazdálkodás, navigáció

Bár fénye már megkopott, a CeBIT még mindig Európa legnagyobb IT-kiállítása. A CHIP munkatársai a helyszínen jártak, hogy beszámolhassanak a legújabb termékekről. *Rosta Gábor*

■ A CeBIT haldoklik – huhogott a kapunyitás előtt a sajtó és a szakértők többsége, és bizony mi is így éreztük az első pár nap tapasztalatai alapján. A legnagyobb cégek közül meglehetősen sokan hiányoztak, így például nem volt ott sem az NVIDIA, sem az LG, és a szokásostól eltérően az ATI-AMD sem kifejezetten a vásárlók kedvéért vett részt a kiállításon. Ráadásul a tömeg is érezhetően megfogyatkozott, legalábbis az első napokban meglehetősen szelők voltak a pavilonok – sehol sem találtunk a szokásos, sűrű tömeggel.

Ami aztán szombat délutánra megváltozott – szemmel láthatóan valamennyi középiskolás elkészült a házi feladatával, ugyanis addigra már a nevesebb gyártók standjainál kialakult a szokásos tumultus. Egy-egy különlegesebb konfiguráció, érdekes vetélkedő, csinos hostess-lány vagy neves cyber-gamer

ellen vívott csata lehetősége sergnyit embert vonzott.

Végül, a kiállítás zárultával a szervező Messe AG emberei elégedetten nyilatkozhattak: a baljós kiállítás ellenére 2006-hoz képest a látogatók száma több mint 10 százalékkal növekedett – mintegy

480 000 volt –, 11 milliárd euró értékű üzlet kötött, és az elégedettségi mutatók is kedvezően alakultak. A vásárrendező cég ennek ellenére nagy változásokat tervez jövőre: ha minden a tervek szerint alakul, a CeBIT 2008 inkább az üzleti érdeklődőkre koncentrál majd,

az ingyen lufi- és emléktárgy-osztogatást pedig megpróbálják visszaszorítani.

CeBIT 2007: Trendek és változások

Az idei CeBIT legfontosabb hírvonalai a *digitális életmód* – IPTV, digitális és elsősorban nagyfelbontású műsorszórás, VoIP –, *energia-gazdálkodás* és különösen a *műholdas navigáció* voltak. Az eddigieknél nagyobb teret kapott az *elektronikus kormányzáshoz* kapcsolódó szolgáltatások bemutatása és a jogvédők örök kedvence, az RFID is.

A jövő technológiáit bemutató FuturePARC pavilonban intelligens ruházatot, mozgásunkat követő érzékelő rendszereket tekinthettük meg, egy plexilemezekből épített autómódell pedig mindenki előtt nyilvánvalóvá tette, hogy az elektronika a jövő gépkocsijában

talán még meghatározóbb szerepet játszik majd, mint a motor.

A kettős pavilon jelentős részét a digitális nappalik bemutató kiállítás foglalta el. Az elsősorban a nagyfelbontású jelforrások köré szervezett, otthoni és üzleti megoldásokat felvonultató összeállításokban nemcsak Blu-ray és HD DVD lejátszók, hanem különböző HTPC számítógépek is helyet kaptak.

A kiállítás témái közül a legjelentősebb növekedést a telematikával és navigációval kapcsolatos szegmens könyvelhette el. Az idei év – legalábbis a standokon látottak alapján – a 3D-s megjelenítés jegyében telik majd: számtalan cég mutatott ugyanis be domborzati viszonyokat és épületmodelleket is megjelenítő szoftvereket.

A másik örömteli fejlemény: egyre több PNA gyártó ismeri fel, hogy az autós navigáció mellett a szabadidő eltöltésében is hasznos lehet egy-egy GPS-eszköz: egyre több, az autón kívül, túrázás közben is használható modellel találkoztunk.

Lehull a lepel: Nem hivatalos újdonságok

Régebben több nagy cég is a CeBIT-re időzítette fontos termékbejelentéseit, idén azonban semmi ilyen nem történt, sőt az új termékek megjelenését sem övezte különösebb csinnadratta. A jóslatok szerint a hordozható számítástechnikát forradalmasító UMPC-k tavaly nem igazán váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, a legkevésbé gyártók azonban az idén már kirukoltak a második verzióval is.

A Samsung Q1 utóda a *Q1 Ultra*, az *Asus R2H*-é pedig a *T83* nevet kapta. Az előbbi legfontosabb újítása a megnövelt (1024×600) felbontású kijelző és a hüvelykujjal is kezelhető QWERTY billentyűzet a monitor két oldalán. Az 1 GB RAM-ot és 60 GB-os merevlemez tartalmazó gépen a Windows Vista Premium operációs rendszer futott. Rövid tesztünk tanúsága szerint különösen az új Q1 kezelhetősége javult sokat az előzőhöz képest, a közelebről meg nem nevezett Intel ULV processzort azonban a Vista alaposan leterhelte.

És ha már az ASUS-nál tartunk – a cég standján különböző SSD és Hybrid merevlemezekkel is találkozhattunk.

Az ASUS szakított az eredeti UMPC tervekkel, és teljes, elforgatható QWERTY billentyűzetet szerelt a VIA-alapú T83-ra, amely így leginkább már egy apró tablet-PC-re hasonlít.

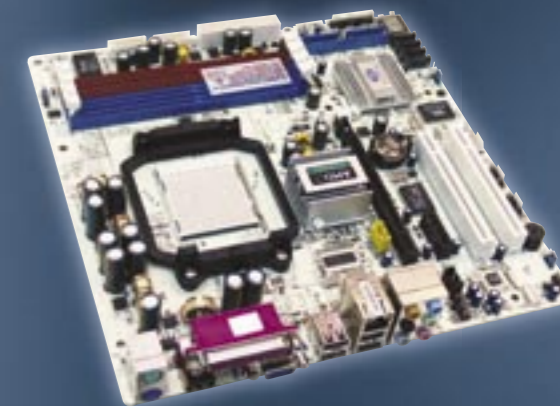
Az ATI és az NVIDIA, bár hivatalosan még nem jelentett be semmit, mégis számos újdonságot vonultatott fel: a partnerek standjain ugyanis szép számmal találkozhattunk az *R600*-as és a *8000*-es GPU-sorozat középkategóriás (8600-8500-8400) változatai köré épített kártyákkal, amelyek általában nemes egyszerűséggel „DX10-es grafikus kártya” megnevezéssel szerepeltek. Ebben különösen élen járt az MSI, meglehetősen nagy standjukon szinte minden, még be nem jelentett terméket kipróbálhattunk, a *Santa Rosa* alapú noteszgéptől az NVIDIA új, DX10-es mobil megoldásain (*GF Go 8400*) keresztül valamennyi új GPU-val rendelkező videokártyáig.

Az Intel a *Santa Rosa* képességeinek demonstrálása mellett hivatalosan is bejelentette x3x-es lapkakészlet-családját, amely 7 tagból áll majd, és a legolcsóbb G31-es modelltől a játékosok igényeit kielégíteni hivatott X38-ig tart majd. A csúcsmoделlben az 1333 MHz-es PSB támogatása mellett 2 x16-os PCI Express csatlót, a régebben *Robsonnak* nevezett *Turbo Memory* technológiát és automatikus tuningmegoldásokat is találunk.

Persze az új lapkakészletek nem csak papíron léteznek, az alaplapgyártók standjain rengeteg ezekre épült lappal találkoztunk. Az MSI ezen a területen sem akart lemaradni, rögtön be is mutatott egy olyan alaplapt, ami mind a DDR2, mind a DDR3 memóriát támogatja, és árát tekintve az olcsóbb kategóriába tartozik.

A DDR3 működőképességét demonstrálandó, a cég összeszerelt egy, P35-ös lapkakészletes alaplappal, *X1950Pro* kártyával és DDR3-as memóriával működő tesztkonfigurációt, amelyen a 3DMark 2006 futott körbe-körbe.

Az ASUS standján bemutatkozott a *Xonar* nevű hangkártya-család, amellyel a gyártó a Creative babérait kívánja megtépnézni. A *D2X* nevű, PCI Express foglalattal illeszkedő kártya formaterve →

KICSÍ A BORS, DE ERŐS Minden HTPC-építő álma lehet a Sapphire ATI lapkakészletes MicroATX szabványú alaplapja

ZENE MINDENHOL A Creative X-Modd az egész lakásban hallgathatjuk kedvenc zenéinket

A KÖZELJÖVŐ Az MSI több, még be sem jelentett GPU-t is felvonultatott a standján (RV610)

A JÖVŐ ÚTJÁN A monitoron látható cipő mozgása pontosan megegyezik a próbálbak mozgásával

zett fém burkolattal és különböző Dolby és DTS tanúsítványokkal is rendelkezik.

A jövő háza: Digitális nappali

Normál méretű ATX alaplapok mellett egyre jobban terjednek a kisebb méretű házakba szerelhető DTX, MicroATX, mini-ITX és hasonló szabványú lapok. Ezek használata régebben egyet jelentett azzal, hogy megelégszünk a szerényebb teljesítménnyel, most viszont már nem kell kompromisszumot kötnünk – a Sapphire standján például megcsodálhattuk a MicroATX szabványú *AM2RS690MHD* nevű alaplapot, amelybe AM2-es foglalat és *ATI RS690*-es lapkakészlet került. A HTPC-építők számára a kimenetek teljes skálája rendelkezésre áll, ideértve a 8 csatornás hangot és a HDMI-t is.

A Jetway standján mini-ITX méretű, Core 2 processzorokat fogadó alaplapokkal találkozhattunk, amelyeken szintén megtalálható mind a DVI, mind a HDMI kimenet.

A rengeteg elektronikai eszköz távirányítói között egyre nehezebb eligazodni – ezen próbál meg segíteni a Logitech a Harmony sorozattal. Ennek legújabb és legnagyobb tagja a *Harmony 1000*, amely már színes LCD érintőkijelzővel rendelkezik. A cég lelkes alkalmazottja rögtönzött bemutatót is tartott egy LCD tévé, egy videomagnó, egy DVD-felvevő és a *Logitech Z-5500*-ból összeállított rendszer segítségével. A Harmony pedig jól vizsgázott, lelkesen kapcsolgatta a készülékeket össze-vissza, beépített hibakeresőjével pedig pillanatok alatt kiderítette, hogy azért nem jelenik meg a videomagnó képe a tévén, mert mi trükkösen kivettük a VHS kazettát a készülékből.

A cég standján megcsodálhattuk a *3DConnexion Space Navigator SE*, 3D-s kontrollert – részletesebb bemutatója a CHIP 81. oldalán olvasható.

A hangkártyáiról ismert Creative folyamatosan bővíti termékcsaládját – az X-Fi-k újabb változatai (amelyek között már Express-Card foglalatba illeszkedő kivitel is lefotózhattunk) mellett megcsodálhattuk az Xmod Wireless terméket.

FEJLŐDÉS UTÁN A Samsung Q1 Ultra erősebb processzort, jobb kijelzőt és jól használható billentyűzetet kapott

Ez az USB portra köthető eszköz külső X-Fi hangkártyaként működik, és segítségével (illetve a külön beszerezhető vevőegységekkel) a hangot „szétszórhatjuk” a lakásban. A készülékkel egyébként nem csak számítógépünk, hanem bármilyen sztereó hangforrás hangját is továbbíthatjuk.

Határozottan nő a digitális és hibrid tunerok piaca is – szinte valamennyi gyártó standján találtunk új USB-s termékeket. Sajnos a Vista-kompatibilitás biztosítása sokaknak gondot okozott, tévénezés közben rendszerint le kellett mondanunk az Aero felületről. Ezen a téren kifejezetten ígéretesnek tű-

HD minden téren

A nagy szórakoztatóelektronikai cégek idén sem mulasztották el elhozni legnagyobb, legszebb és legrágább tévékészülékeiket. A valóban minőségi képet adó modellek közül is kiemelkedett a Sharp 108"-os LCD TV-je, amely természetesen 1080p-s megjelenítésre képes. A cég egyébként sem fukarkodott az újdonságokkal, számtalan, a teljes HD felbontásra képes tévéből még egy szemrevaló bemutatófalat is felépítettek. Az AQUOS sorozat csúcsmo-

delljei 100 Hz-es megjelenítésre képesek, képminőségük pedig nagyon meggyőző volt. Hans Kleintől, a cég európai vezérigazgatójától egy kerekasztal-beszélgetés során megtudtuk, hogy a Sharp számára Európa a legfontosabb piac – ennek megfelelően azt tervezik, hogy jövő év márciusáig megduplázzák az eladásait. Az ehhez szükséges gyártókapacitást a cég kamayamai LCD-gyártóüzeme mellett a lengyelországi Torunban felépített gyár biztosítja majd.

MINDEN SZINTEN A Sharp minden elképzelhető méretű LCD tévét kiállított – jobb szélén a világrekorder, 108 hüvelykes modell

nik az WLAN termékeiről ismert *AirLive AirTV-1000U* nevű USB-s DVB-T vevő, amely nemcsak papíron működött tökéletesen együtt a Microsoft legújabb termékével.

2007 a GPS éve: Mobilitás és navigáció

Inteléktől a Santa Rosa, NVIDIA-tól a *Go 8xxx*-es sorozat – a noteszgépek világában is lesznek idén újdonságok. A teljes noteszgép-sorozatot megújító MSI-nek köszönhetően valamennyit ki is próbálhattuk. Az új modellek közös tulajdonsága, hogy valamennyit HDMI csatlakozóval szerelték fel. A megújult külalak jót tett a notebookoknak, és kifejezetten tetszett a 13,3"-es kijelzővel felszerelt modell.

Mint arról korábban már szó esett, a kiállítás egyik „sikertörténete” a műholdas navigáció volt. A 11-es pavilonban valóban pezsgett az élet, s kifejezetten nagy érdeklődés övezte a magyar Nav N Go Kft. standját, ahol az új *iGO* – még nem végleges – motorját csodálhattuk meg. Az egyszerűsített, felhasználóbarát kezelőfelület mellett a legfontosabb újdonságot a 3D-s megjelenítés jelenti, ezzel ugyanis a magasságadatokat is tartalmazó térképeken a domborzat is valóságként jeleníthető meg, tovább segítve a tájékozódást. Nagyon impozáns, de gyakran inkább zavaró, mint hasznos az épületek 3D-s modelljeinek megjelenítése, hiszen sokszor kítakarja a követendő útvonalat. Még szerencse, hogy – ha kívánjuk – ezek a szolgáltatások kikapcsolhatók.

A Nav N Go partnerei közül a Mio és a MyGuide is szép számmal mutatott be új készülékeket. Az előbbi standján például a széles kijelzővel szerelt *C320/C520/C520T* hármast csodálhattuk meg, valamint bemutatták a kedvező árú *C220*-at is.

A versenytárs MyGuide képviselőjétől megtudtuk, hogy a mobiltelefon alakú és méretű *PocketStar* terméket mégsem vezetik be a piacra – helyette inkább GPS-vevővel felszerelt mobiltelefonokat láttunk a vitrinekben. Új a *Splash* nevű, víz- és ütésállóan tervezett PNA, amelyen 3D-s, domborzatos térkép fut, s az elképzelések szerint a fő vásárlók a terepjárókat, quadokat és túrázást kedvelők lesznek majd. ■

DVI, HDMI, DISPLAYPORT ÉS A TÖBBIK

Monitorcsere: iránytű a szabványdzsungelben

Valamikor oly egyszerű volt: VGA kimenet a grafikus kártyán, VGA bemenet a monitoron. Ennek azonban egyszer és mindenkorra vége: DVI, HDMI, UDI, DisplayPort – röpködnek a fogalmak. Melyiket válasszuk, ha cseréljük a PC videorendszerét?

Csöndes Áron

□ Otthon egy 19"-os, képcsöves monstroomom van. Mindenre képes, amire szükségem van, még a képe is megfelelő, csupán az évek jártak el felette. Csak egy VGA monitor... Talán itt az ideje, hogy beruhazzak egy új készülékbe? Bevallom, kicsit ódzkodok tőle. Nem érzelmi okok miatt, hanem azért, mert az utóbbi időben egyre komplikáltabb a monitorok csatlakoztatása a számítógéphez – netán hasonló gondokkal küzd Ön is, kedves olvasó? A Chip segít megoldani ezeket, cikkünkben most összefoglaljuk mindazt, amire a monitor vagy a grafikus kártya cseréjekor ügyelni kell.

Az analóg VGA (Video Graphics Array) már olyan hosszú ideje szabvány, hogy teljesen hozzánk nőtt, beleszoktunk. Ám szinte már az idejét se tudjuk, hogy mikor volt utoljára

olyan grafikus kártyánk, melyen VGA csatlakozó volt, a monitorhoz DVI-VGA átalakítón keresztül csatlakozunk.

A DVI számos alszabványt tartalmaz, amelyek közül egyesek analóg, mások digitális sztenderdek. Mára azonban – szűk sáv szélessége miatt – már a DVI is a végnapjait éli, pedig éppen kezdenék ezt is megszokni. Feltűnt azonban a láthatáron a televíziók felől közelítő HDMI, mostanság óvakodik a piacra az UDI is, a háttérben pedig a DisplayPort készül a világ meghódítására.

Mi azonban nem szeretnénk a szabványok dzsungelében bolyongani, egyszerűen csak játszani akarunk egyet a Supreme Commanderrel, vagy megszerkeszteniék valamelyik szöveges dokumentumunkat a gépen.

A jó öreg VGA Máig élő régi technológia

A VGA, jóllehet régi technológia, még mindig itt van és működik is. Már 1987-ben kidolgozták, és megjelenése után néhány évvel a PC és a monitor csatlakoztatásának alapvető szabványává növekedett, és jó tíz éven keresztül az is maradt. Ha ma egy analóg CRT monitort vásárolunk, hiába új típus, valószínűleg még VGA csatlakozót találunk rajta.

A VGA kifejezés persze sok mindent jelent. Egyik értelmében utal a grafikus kártya kimenetére, illetve a megfelelő csatlakozóra (mini 15 tűs D-Sub) a monitorkábelben. A VGA rövidítés azonban a 640×480-as képfelbontást is jelzi, ami egykor oly vonzó volt az asztali gépeken,

ma pedig a PDA-kon hódít (hiába, gyorsan fut az idő...).

A VGA grafika még az ISA bővítő helyek idejében volt uralkodó. Ezek a kártyák 256 színt jelentettek meg 640×480-as felbontás mellett, 70 Hz-es frissítéssel. Ahogy növekedtek a felbontással kapcsolatos igények, úgy vált egyre idejétmúltabbá az eredeti VGA specifikáció. A csatlakozó azonban maradt.

A VGA analóg szabvány. A VGA-kompatibilis grafikus kártyák RAMDAC-ot (RAM digitális-analóg átalakítót) használnak, ezek a lapkák alakítják át a digitális grafikus jeleket az analóg monitorkábel számára. Ám ma már tele vannak a boltok a lapos képernyős digitális monitorokkal, s nyilván sokkal egyszerűbb a jeleket digitális formában továbbítani a PC-től a monito-

rig. Ezért dolgozták ki a DVI (Digitális Vizuális Interfész) szabványt.

Analog helyett: DVI
Köszöntünk a digitális világban

A digitális, lapos képernyős monitorok a század utolsó napjaiban kezdtek szélesebb körben terjedni. A VGA csatlakozók már nem voltak megfelelőek az ilyen monitorokhoz. A fizikai jellemzőit tekintve a DVI csatlakozó igencsak eltér a VGA-tól: 24 tűs (a lábak többségére a TMDS-nek – Transition Minimized Differential Signalingnek – van szüksége), valamint további öt tűt tartalmaz az analog kompatibilitáshoz. A TMDS nagysebességű soros interfész, amit a DVI és a HDMI szabványok használnak.

A DVI-nek három típusa van:

- ▶ A DVI-A esetében az „A” bővítmény az „analog” változatot jelzi. Az ilyen DVI csatlakozó csak analog jeleket továbbít, és a CRT monitorokhoz készül. Kicsi a valószínűsége, hogy ilyenrel találkozunk.
- ▶ A DVI-D esetében a „D” értelem szerűen „digitális”-t jelent. Ez teljes egészében digitális, nem kompatibilis az analog készülékekkel.
- ▶ A DVI-I esetében az „I” az „integrált” szó rövidítése. Ez a csatlakozó analog és digitális jeleket egyaránt továbbít, ezért analog és

digitális monitorokhoz is használható. Ez a leggyakoribb DVI csatlakozó a grafikus kártyákon.

Hogy ne legyen egyszerű az élet, a DVI-D-nek és a DVI-I-nek is további két – single link és dual link – változata van. A különbség közöttük a továbbított jel minősége: a single link 1920x1200 pixeles felbontást képes megjeleníteni, a dual-link pedig 2560x1600-ast.

A DVI-A vagy DVI-I-hez használhatunk DVI-VGA átalakítót, így a DVI kimenetes grafikus kártyával működtethetünk analog monitort, azonban a DVI-D kimenet csak digitális monitorhoz alkalmas.

A digitális tévéből: HDMI
Házimozikból a számítógépre

A High-Definition Multimedia Interface (nagy felbontású multimédiás interfész), azaz HDMI kevésbé terjedt el a számítógépek világában, inkább csak a digitális tévészében honos. Egy-két monitoron és néhány grafikus kártyán azonban mégis megtalálható. A HDMI teljes egészében digitális szabvány, s nemcsak mozgókép, hanem hang továbbítására is alkalmas. Akárcsak a DVI, a HDMI is TMDS protokollt használ a digitális jeladatok továbbítására, és ez szintén HDCP-kompatibilis.

A HDMI-nél kétféle csatlakozót

használnak: a Type A kisebb, 19 tűs, a Type B pedig szélesebb, 29 tűs. Az utóbbival egyelőre még nemigen találkozhatunk. Mindkettő „forró”, azaz a bekapcsolt PC és monitor csatlakozóiból/-ba is kihúzhatjuk/csatlakoztathatjuk. A számítógép operációs rendszere azonnal észleli, felismeri és konfigurálja a HDMI monitort. A Type A kompatibilis a single link DVI-D-vel és DVI-I-vel, tehát a megfelelő átalakítóval egy HDMI grafikus kártya képes működtetni a DVI monitort. Ebben az esetben persze a HDMI jel audio részének nincs szerepe.

A HDMI eszközök mindegyike igazodik a – 1.0-tól 1.3-ig terjedő – specifikációk valamelyikéhez. A növekvő verziószám egyre nagyobb átviteli teljesítményt jelez. A HDMI 1.3 a pixel órajelet 165 MHz-ről 340 MHz-re tornássza fel. Hogy mit jelent ez a gyakorlatban? Egyfelől magasabb felbontást, jelenleg nincs olyan grafikus kártya, mely megközelítené a HDMI specifikáció felső korlátját. Másfelől 48 bites színmélységet, mely több mint egymillió árnyalatot jelent. Továbbá a HDMI 1.3 támogatja a veszteségmentes audioszabványokat, mint például a Dolby True HD-t és a DTS HD-t.

A DVI elterjedtségét tekintve, illetve figyelembe véve, hogy az UDI és DisplayPort is itt toporog a

RITKA DARAB Sapphire X1600 Pro videokártya HDMI- és HDCP-támogatással

küszöbön, meglehetősen valószínűtlen, hogy a HDMI több lesz egy lábjegyzetnél a PC-monitorotechnológia történetében...

UDI és DisplayPort
A jövő technológiái

Nem elegendő a DVI-k széles palettája, és pluszként a HDMI? A mögöttük felsorakozott szervezetek további csatlakozószabványokat is szükségesnek tartottak, így máris megjelent újabb kettő: az UDI (Unified Display Interface – egyesített kijelzőinterfész) és a DisplayPort.

Az UDI specifikációja kompatibilis a HDMI-vel, miközben akkora sávszélességet tesz elérhetővé, amilyenről a DVI csak álmodhatott. A még piacra sem került UDI

állítólag gazdaságosabb megoldás a jelenlegi szabványoknál a monitor és grafikus kártya-gyártóknak, ráadásul technológiai szempontból könnyebben kezelhető. A HDMI-vel ellentétben az UDI-t kifejezetten PC-hez készítették. A munkacsoport (Unified Display Interface Work Group) tagjai közé olyan nehezsúlyú cégek tartoznak, mint az Apple, az Intel és az LG.

Az UDI a HDMI specifikáció számos részét tartalmazza, beleértve a HDCP kompatibilitást, azonban túl is lép ezen, mivel olyan formátumokat is támogat, melyek még a piacon sincsenek, és 16 Gbps sávszélességre teremt lehetőséget (a HDMI 1.3 10,2 Gbps teljesítményével szemben). Az UDI kimenetű eszköz UDI és HDMI monitorhoz egyaránt csatlakoztatható. Így persze kétfajta kábelre van szükség. Az UDI specifikáció sajnos nem teszi lehetővé a HDMI forrás csatlakoztatá-

sát UDI monitorhoz.

Az UDI tehát ígéretes specifikáció, azonban nincs egyedül, ugyanis DisplayPort néven komoly ellenfele is akadt.

Olvasóink bizonyára hallottak már a Video Electronics Standards Associationról, azaz a VESA-ról. A szervezet már időtlen idők óta tevékenykedik a kijelzőszabványok alakításában. Szerepük meghatározó, hiszen a szabványaik közül ma is érvényes. A VESA – akárcsak az UDI-hoz kötődő munkacsoport – le kívánja egyszerűsíteni a csatlakozógondot egy egyszerűen kezelhető, könnyen gyártható, egyszerűen beépíthető szabvánnyal, a DisplayPorttal, mely közvetlen versenytársa lehet a HDMI-nek, DVI-nek és persze az UDI-nak.

Már számos nagy cég, egyebek közt az AMD, a Dell, a Hewlett-Packard és az Nvidia is felsorakozott a DisplayPort mögé. A DisplayPort nemcsak a PC és a monitor össze-

HDCP viszontagságok

A DVI kompatibilis a HDCP-vel (High Bandwith Digital Content Protection-nel, magyarul a nagy sávszélességű digitális tartalomvédelemmel). Egyes DVD-lejátszóknak van DVI HDCP csatlakozója, ezeket digitális tévéhez használhatjuk. A számítógépek területén még nem terjedt el a HDCP, mert az ezzel védett tartalmak, illetve az ilyen lejátszók még nagyon ritkák. Használhatjuk a

számítógép DVI csatlakozóját a digitális tévé DVI bemenetéhez, azonban – mivel ez nem titkosított – biztos, hogy nem játszsa le a védelemmel ellátott anyagokat.

Nem mindegyik DVI bemenetes monitor, illetve DVI kimenetes grafikus kártya ismeri a HDCP-t, ezért – ha ez fontos a számunkra – mindig ellenőrizzük a termékek dokumentációját.

kötésére használható, hanem az otthoni házimozis-zett összekapcsolására is. Sőt, a HDCP alkalmas a DRM-mel titkosított tartalom lejátszására is.

A DisplayPort Main Link viszonylag gyors kapcsolat, 10,8 Gbps adatátviteli sebességre képes, valamint videót és hangot

egyaránt továbbít. Bár egy olyan képlékeny területen, mint a monitorcsatlakozóké, nehéz bármit is jósolni, mégis aligha túlzás azt állítani, hogy a DisplayPortnak jövője van. Annál is inkább, mert – ha szükséges – a jelenleginél nagyobb sávszélesség is kicsi- holható belőle. ■

MONITOR ÉS GRAFIKUS KÁRTYA

Mire ügyeljünk csere alkalmával?

A csatlakozók választéka meglehetősen tarka, tehát a grafikus kártya és a hozzá kapcsolódó monitor kiválasztását célszerű alaposan megfontolni. Pontokba szedtük, mit érdemes át gondolnunk, mielőtt beruházunk egy új videokártyába, vagy meglévő rendszerünkhez szeretnénk új monitort vásárolni:

- ▶ Olvassuk el a specifikációt, és a teljes dokumentációt. Amennyiben nem egyszerre vásárolunk grafikus kártyát és monitort, akkor elképzelhető, hogy az új darab nem kompatibilis a meglévő régebbi eszközzel. Ezért ügyeljünk, hogy milyen típusú DVI-t vagy más technológiát támogat a grafikus kártya vagy a monitor.
- ▶ Bizonyosodjunk meg arról, hogy van-e megfelelő kábelünk. Egyes esetekben a kábeleket nem adják a monitorhoz. Győződjünk meg, hogy az általunk vásárolt kábel kompatibilis mind a grafikus kártyával, mind pedig a monitorral.
- ▶ Használjuk a legjobbat! Ha lehetőségünk van a digitális csatlakozásra, akkor használjuk ezt. Ha monitorunk HDMI-képes, és a grafikus kártyánkon is van HDMI kimenet, akkor válasszuk ezt a DVI helyett. Mindig alkalmazzuk a legfejlettebb technológiát.
- ▶ Az előbbi pontról akkor se feledkezzünk el, ha olyan szeren-

csések vagyunk, hogy a grafikus kártyát és a monitort egyszerre cserélhetjük jobbra.

- ▶ Nem kell túlságosan aggódnunk az UDI és DisplayPort közti háború kimenetele miatt. Ez nem a VHS/Betamax csata. Amikor majd megérkeznek a piacra, elég arra ügyelnünk, hogy a grafikus kártyánk és a monitorunk kompatibilis legyen. Válasszuk azt a szabványt, amelyik kompatibilitást kínál.

Szeretné otthonát, családját biztonságban tudni, és ehhez egyszerű, de megbízható megoldást keres?

"Csináld magad" otthoni videomeglfigyelő, babafigyelő és biztonságtechnikai eszközök

AlphaSonic
Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:
AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099 www.alphasonic.hu

Office 2007: Gyorsabb, áttekinthetőbb, látványosabb

Merőben új külső, átalakított kezelőfelület – alig lehet ráismerni a Microsoft irodai programcsomagjára. A CHIP utánajárt, mennyire éri meg átnyergelni az Office 2007-re?

Legyünk őszinték: hányat használtunk ki a Word 1500 funkciójából? És mennyi időt vesztegettünk el olyan Excel funkciók után kutatva, amiket egy harmadszintű almenübe rejtettek? Végre a Microsoft fejlesztői is feltették maguknak ezeket a kérdéseket, és ami még fontosabb, meg is válaszolták, az irodai programcsomag kezelőfelületének teljes átszervezésével.

A *Fluent* (gördülékeny, könnyed) névre keresztelt új kezelőfelület koncepciója roppant egyszerű: csak azokat a lehetőségeket mutatja, amik az adott feladat ellátásához valóban szükségesek. A Microsoft szerint ily módon korábban soha nem tapasztalt gyorsasággal és profizmussal dolgozhatunk. Értéhető kíváncsisággal telepítettük tehát gépünkre az új Office 2007 Professional csomagot.

Word 2007: Lap elrendezése néhány kattintással

Kezdjük csak el dolgozni egy egyszerű, ám hosszabb szöveggel, és máris szembeszöknek az új változat előnyei. Az új eszközsornak köszönhetően a szövegformázások megoldása különösen elegáns. A Word azonnal mutatja, és egyetlen kattintással végre is hajtja a változtatásokat. A régebbi változatokban, ehhez minden egyes alkalommal be kellett lépni a megfelelő menübe.

Valamelyest még a lapok elrendezése is felgyorsult. Egy kattintás a „Hivatkozás” fülön, és máris elérhető minden lényeges lehetőség tartalomjegyzék, lábjegyzet vagy irodalomjegyzék készítéséhez. A teszt során a Word minden nehézség nélkül hozott létre dinamikus

tartalomjegyzéket. Hasonlóképpen egy lábjegyzet beszúrásához sem kell bonyolult almenükön keresztülverekednünk magunkat. Ezúttal is mindössze egy kattintásra van szükség. Most még a táblázatkezelés is szinte szórakozás a Wordben: a feladat elvégzéséhez elég két

kattintás. Valós idejű megjelenítés segít új táblák beillesztésekor is. Remek lehetőség, hogy a dokumentumot PDF formátumban is elmenthetjük. Igaz, ehhez egy külön bővítmény szükséges, ám ez a Microsoft honlapjáról ingyen letölthető.

Excel 2007: Az óriás táblázatok is áttekinthetőbbek

Számos új diagramterv, fejlesztett függvényszerkesztés és könnyebb hibajavítás – bőven elegendő, hogy megemelkedjen a statisztika- és táblázatrajongók pulzusa. Az Excel 2007 képességeinek próbára tételéhez elővettünk egy éves gazdasági jelentést, száraz adatok hosszú oszlopaival. A fájl betöltése után az Excel 2007 azonnal jelezte az első hibát: a cellák formázása hibás volt, ezért a számok beágyazódtak a szövegmezőkbe. Ám az új Excel számára ez egyáltalán nem gond: egy kattintás és minden a helyére kerül.

Ugyancsak újdonság az értékelzés a cellákhoz. Ha kívánjuk, az Excel minden cellába elhelyez egy sávot, ami ennek értékét grafikusan jeleníti meg. A táblázatokat így egyetlen pillantással áttekinthetjük és könnyedén értékelhetjük. Az új grafikus témák, színskálák és ikonkészletek pedig a lehangoló számtengert egy-két

gombnyomásra átlátható, színes táblázatokká alakítják át.

Outlook 2007: Találja meg gyorsabban leveleit

Eddig az Outlook bonyolult al-könyvtárrendszert használt a levelek rendszerezéséhez. A 2007-es változat azonban utat enged a rendezett káoszban: minden levél egyetlen könyvtárba kerül. A felhasználó gyorsan rákereshet akár kulcsszavakra is; a levelezőprogram azonnal megjeleníti a megfelelő táblázatokat.

Azért, hogy ne árrassanak el a beérkező levelek, a Microsoft új spamszűrővel látta el a levelezőrendszert, ami kiválogatja a reklámokat, sokkal pontosabban, mint az előző verziókban.

PowerPoint 2007: Tökéletes bemutatók 3D elemekkel

A teszthez használt PowerPoint bemutatók az egyszerű szöveg mellett néhány képet, diagramot, grafikai elemet és egy animációt is tartalmazott. Elkészítése könnyű volt, mert a Microsoft a korábbiaknál hasznosabb és korszerűbb sablonokat kínál a feladathoz. Ha kedvünk tartja, akkor használhatunk divatos 3D elemeket is, s még a filmek beágyazása is egyszerű. Kellemes tapasztalat, mert az előző változatban gyakran akadtak gondok a filmek lejátszásával, ami szinte használhatatlanná tette ezt a funkciót.

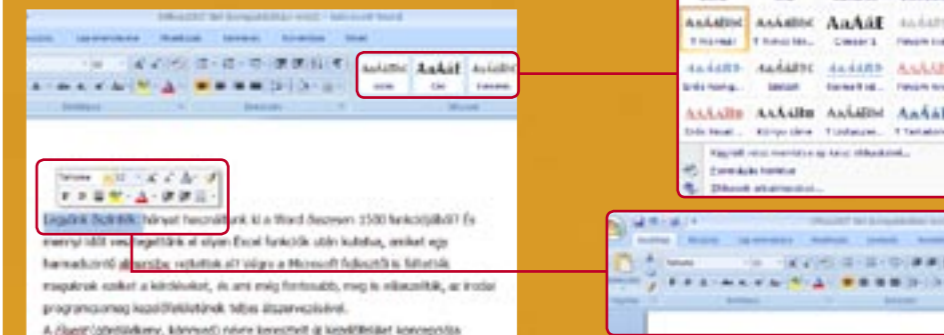
Összegzés: A csere nagyon is megéri!

Szerkesztőségünk keményvonalasabb Office használói kezdetben ugyan szkeptikusak voltak az új rendszerrel szemben, de elegendő volt néhány nap ismerkedés a Fluent kezelőfelületével, hogy az mindenkit meggyőzzön. Az ok? Az Office 2007-tel sokkal könnyebben és gyorsabban lehet dolgozni, mint elődeivel.

Másfelől a teljes *Professional* változat várható ára 120 000 Ft, ami meglehetősen borsos. Aki viszont nem ragaszkodik a kifejezetten üzleti eszközökhöz, mint az Outlook vagy az Access, az könnyen spórolhat: az otthoni és iskolai kiadás ára 32 000, az OEM változat pedig, doboz és terméktámogatás nélkül, mindössze 26 000 Ft. ■

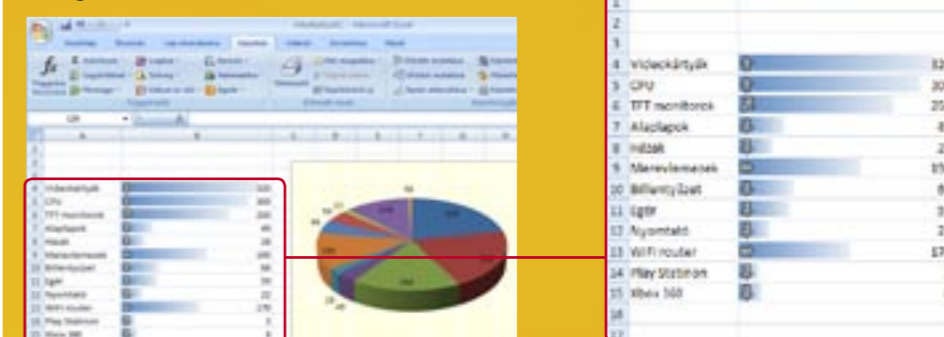
Az Office 2007 legfontosabb újításai

WORD

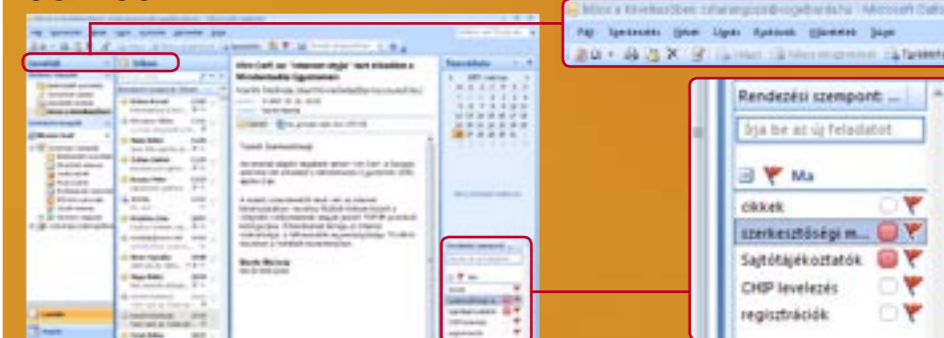
GYORSABB A szöveget egyetlen kattintással átformázhatjuk, és a változás azonnal látható

EXCEL

PROFESSZIONÁLISABB A számok grafikus ábrázolása áttekinthetőbbé teszi a táblázatokat

OUTLOOK

ÁTLÁTHATÓBB Minden funkció szem előtt: levelek, feladatok, ütemterv

POWERPOINT

MODERNEBB A 3D hatások feldobják a PowerPoint bemutatókat

OFFICE PROFESSIONAL 2007

ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■

OPERÁCIÓS RENDSZER Windows XP/Vista

INFO www.microsoft.hu

TÁJÉKOZTATÓ ÁR **120 000 Ft**

ÁR/ÉRTÉK közepes

OFFICE 2007: A SZOFTVERCSOMAGOK ÁTTEKINTÉSE

Office	Offthomi & iskolai	Standard	Small Business	Professional	Ultimate
Word 2007 Szövegszerkesztő	✓	✓	✓	✓	✓
Excel 2007 Táblázatkezelő	✓	✓	✓	✓	✓
PowerPoint 2007 Bemutatókészítő	✓	✓	✓	✓	✓
OneNote 2007 Jegyzetkezelő	✓				
Outlook 2007 Levelezőprogram		✓		✓	✓
Publisher 2007 Kiadványszerkesztő			✓	✓	✓
Access 2007 Adatbázis-kezelő				✓	✓
InfoPath 2007 SML segédprogram					✓
Groove 2007 Csoporthmunka kezelő					✓
Teljes verzió	32 000 Ft	97 000 Ft	109 000 Ft	121 000 Ft	178 000 Ft
Upgrade	-	58 000 Ft	68 000 Ft	80 000 Ft	142 000 Ft

Játékkonzolok

Nem csak játékosoknak – az új konzolok kiválóak zenehallgatásra, filmnézésre és internetezésre is.

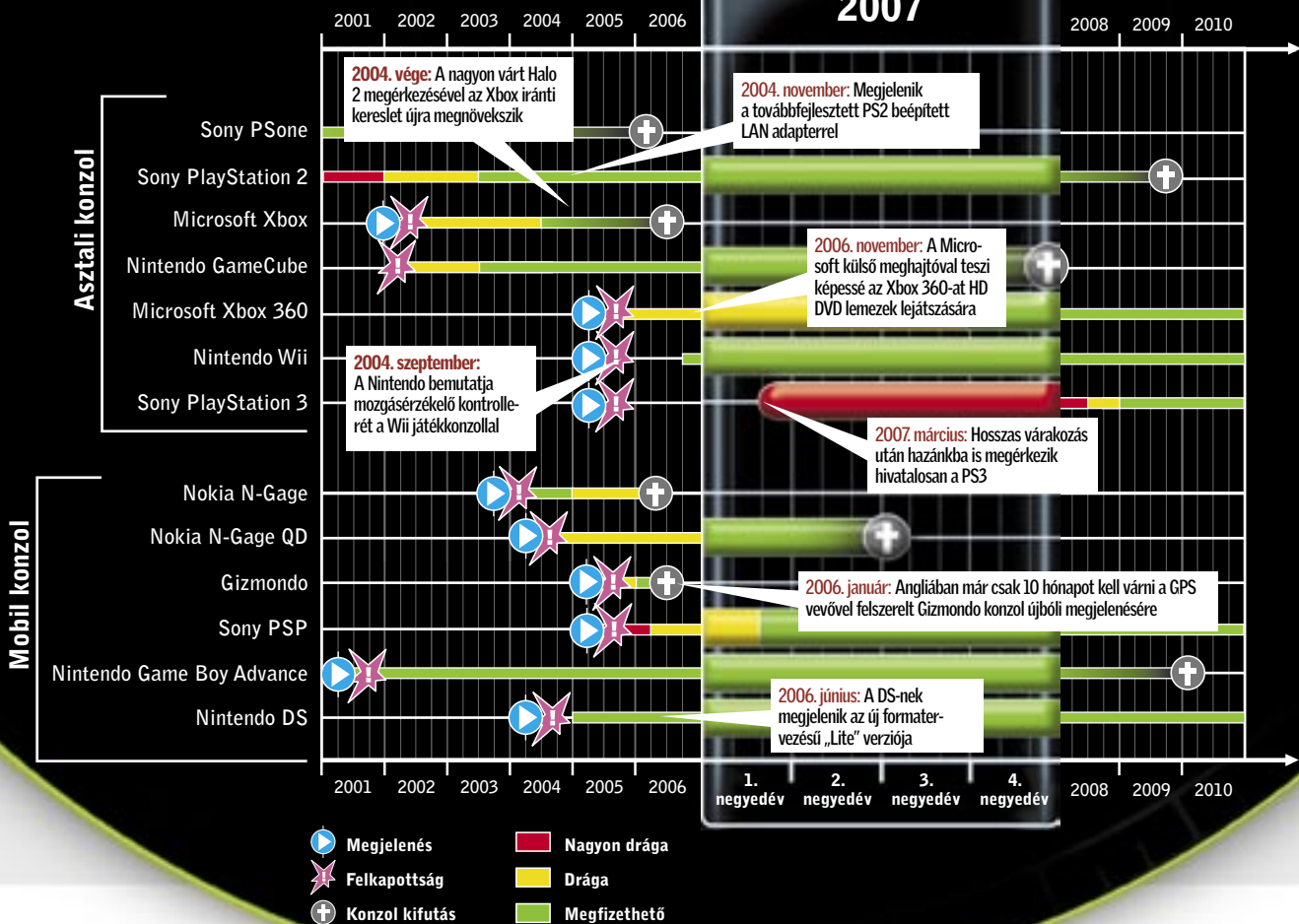
■ A legújabb konzolok nem csak egyszerű játékgépek: az Xbox 360 és a Playstation 3 filmeket, zenét és képeket is lejátszik mind PC-s lemezekről, mind HD DVD (Xbox), illetve Blu-ray (PS3) korongokról. Más oldalról a Nintendo Wii különleges irányítójával kápráztat el bennünket. Bár a csúcs képminőség és a filmlejátszási képességek hiányoznak, a mozgásunkat érzékelő kontrollere és az ár ellensúlyozza ezt. A sok játékkal kompatibilis és beépített DVD-lejátszóval rendelkező Playstation 2 szintén kiváló választás, a Nintendo DS és a Sony PSP pedig remek partner egy hosszabb utazás során.

Így olvassuk a radar jeleit: a kék háromszög a konzol bevezetését és elterjedését jelzi. A médiában és a vásárlók körében megnyilvánuló nagy érdeklődést a rózsaszín felkiáltójel jelöli. A színek az árak változását mutatják: a piros szín a kezdeti magas árat jelöli, míg a sárga az elterjedésnek köszönhető áresést jelzi. Zöld színnel jelöltük a tömeges elterjedésnek köszönhető áresést, ekkor már a nem fanatikus játékosok számára is megéri a konzol megvásárlása. Kiváló ár/érték aránnyal találkozhatunk a termék kifutásánál (szürke kereszt).

**XBOX 360
HD-DVD
MEGHAJTÓVAL**
A külső meghajtónak köszönhetően

Játékkonzolok 2007

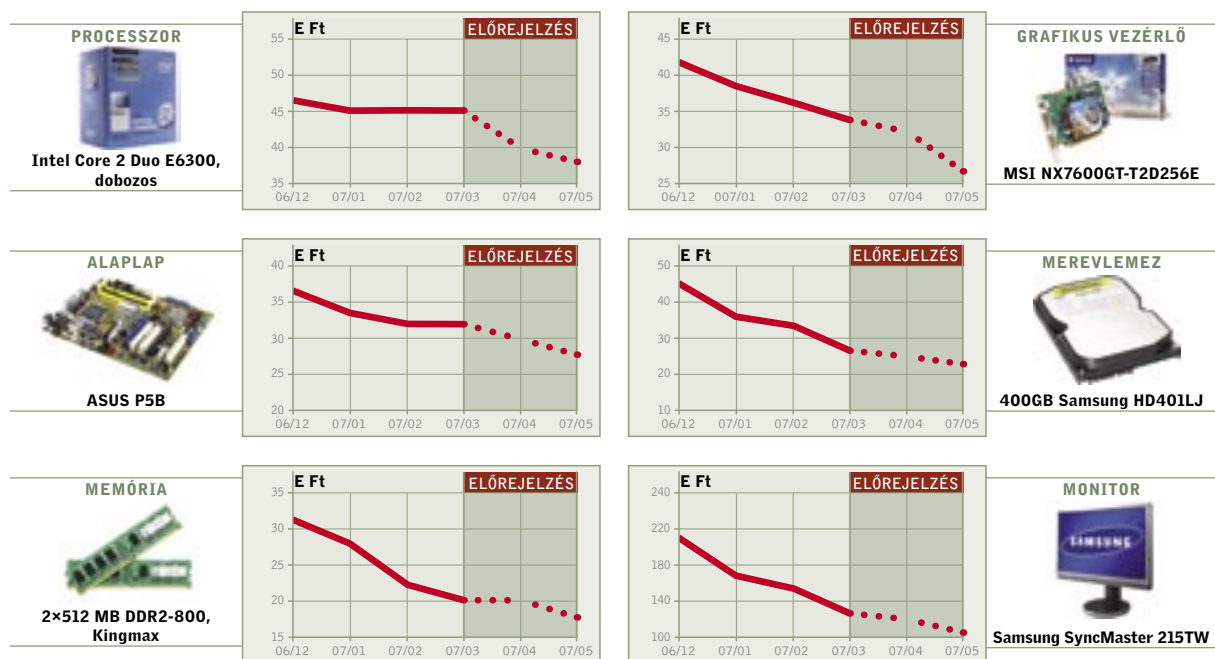

CHIP VÁSÁRLÁSI TIPPEK PC-KHEZ

Hónapról hónapra összeállítjuk – elméletben – a három legkeresettebb számítógéptípust. A konfigurációk elemei alapján már könnyű lesz a cégek ajánlatairól eldönteni, valóban jók, vagy csupán olcsók.

IRODAGÉP		MULTIMÉDIA-PC		ERŐS JÁTÉK-PC	
Márkás minitorony, 300 W táppal	HÁZ	Márkás miditorony, 350 W táppal	HÁZ	Márkás torony, 420-450 W táppal	
NVIDIA 6100-as lapkakészlet, AM2 foglalát	ALAPLAP	NVIDIA nForce570 Ultra lapkakészlet, AM ² foglalát	ALAPLAP	Intel iP965 + ICH8R lapkakészlet, S775 foglalattal	
AMD Athlon 64 3800+, dobozos	CPU	AMD Athlon 64 X2 4200+, dobozos	CPU	Intel Core 2 Duo E6600, dobozos	
2x512 MB DDR2-667	MEMÓRIA	2x1 GB DDR2-800	MEMÓRIA	2x1 GB DDR2-800 CL4	
integrált	VGA	NVIDIA GeForce 7300GT	VGA	NVIDIA GeForce 8800GTS 320MB	
160 GB, SATA	MEREVLEMEZ	320 GB, SATA	MEREVLEMEZ	2x320 GB, SATA	
16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	
-	EXTRA	Hybrid TV-tuner	EXTRA	-	
Windows Vista Home Basic OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	
kb. 110 000 Ft		kb. 210 000 Ft		kb. 350 000 Ft	

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

A processzorok árcsatáját éppen lapzártánkcor indította meg az AMD. Az E4300 ugyanakkor még tartja – dollárban is – túlzottan magas árát, ezzel továbbra is átengedve az AMD-nek a 40 000 Ft alatti, de különösen a 20 000 Ft-os mezőnyt. Reméljük, megjelenésünk idejére ez megváltozik.

A memóriapiacra éppen most csökkentek az árak, holott a legtöbb szakértő a Vista rendszerememória-igénye miatti RAM-vásárlási hullámról és az ezzel járó, kínálati hiány okozta árnövekedésről beszél. De ha ez a folyamat bárhol a világon megindul, az áremelkedés azonnal „begyűrűzik” majd a hazai boltokba is.

Az Ön PC-je HD-ready?

A Blu-ray és a HD DVD moztiteremmé varázsolhatja nappalinkat, s ehhez még csak méregdrága hardveres lejátszóra sincs szükség. Elegendő egy PC, és egy jó szoftver... *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

- Új Blu-ray és HD DVD szoftveres lejátszók
- A HD-re bővítés ára
- Másolható HD filmek
- PowerDVD vs. WinDVD

Keresztülmenni a falakon, megállítják röptében a puskagolyót, folyékony fémből öltönek alakot és a legkülönbözőbb tárgyakká alakulnak át – ők az X-menek, akik számára semmi sem lehetetlen... A filmes trükkök azonban valójában

csak a moziban lélegzetelállítóak, az otthoni DVD-lejátszó nem képes olyan döbbenetesen élethű látványt varázsolni, hogy tökéletesen beleélhessük magunkat a film világába és elhiggyük, hogy ez akár a valóság is lehet. Ám az optikai adattárolást forradalmasító kéklézer megjelenése most megteremtette a DVD-Video hibáit kijavító, tökéletesebb kép- és hangminőséget, kényelmesebb kezelést és több információt nyújtó formátumok – a HD DVD és a Blu-ray – technológiai alapjait.

Aki már látott HD filmet, pontosan tudja, hogy milyen új funkciókat szeretne minél hamarabb a PC-jében látni. A rob-

CHIP Összegzés

■ HD a PC-n – tökéletesen működik a *PowerDVD 7 Ultrával*. A világ első HD DVD és Blu-ray lejátszója hibátlan szoftver, minőségben és funkcionalitásban vetekszik a méregdrága asztali lejátszókkal. Egyszerű és magától értetődő kezelhetősége miatt is bátran ajánljuk minden HD-s PC-t építő olvasónknak.

A WinDVD sem javíthatatlanul rossz, hasznos extra funkciói, csábítóan alacsony ára hatékonyan segítheti elterjedését.

banások elementáris erejét szeretné érzékelni, ahol a szétfreccsenő repeszek külön-külön is jól kivehetők, tömegjelenetek részese szeretne lenni, ahol minden arc tisztán kivehető... A kérdés csupán az, hogy megvalósítható-e mindez PC-n?

Egyelőre két, a DVD korszakból már jól ismert szoftver képes a HD lemezek lejátszására. A *PowerDVD 7 Ultra* vagy a *WinDVD 8 Platinum* lejátszóra lesz szükségünk a HD mozihoz, továbbá néhány hardverelemet is felül kell vizsgálnunk, ha biztosak akarunk lenni benne, hogy a PC-nk állja majd a sarat. A hardverelemeket tekintve már seregszere, sebességben és szolgáltatásokban is HD-Ready modell közül válogathatunk, a korszerű, duplamagos processzorok és DirectX 9-es videokártyák már könnyedén megbirkóznak a HD filmekkel. A lejátszó szoftverek ma még szegényes kínálata pedig remélhetőleg a közeli jövőben kibővül (lásd keretes írásunkat), hiszen a PC a legegyszerűbb és legolcsóbb módja, hogy belépünk a HD világába. Ráadásul a PC és a szoftverek nem válogatósak – mindkét rivális formátumot támogatják, ahogy a régebbi szabványok sem jelentenek a számukra gondot. A két, általunk is tesztelt lejátszó pedig semmiben sem marad el a méregdrága asztali lejátszóktól, azok valamennyi funkciójával szolgálnak és a képminőség terén is a legjobbat nyújtják.

TELJESÍTMÉNY ÉS MINŐSÉG

A HD-nek minden erőforrásra szüksége van

Noha az új formátumok egymás riválisai, egyben megegyeznek – mindkettőnek tökéletes a kép- és hangminősége, össze sem hasonlíthatók a DVD-Videóval, de még a korábbi „HD-közeli” próbálkozásokkal

sem. Kizárólag akkor érezzük úgy, hogy valami nem stimmel a kép minőségével, ha a lejátszó a háttérben saját (a rosszabb minőségű filmformátum esetén valóban jótékony hatású) filtereit próbálja meg egy már eleve kifogástalan HD-re ráerőltetni. Ez történt a V mint vérbosszú HD DVD esetében, ahol a *PowerDVD* színjavító *CLEV* funkciója zavarta meg a tökéletes képet. Amikor ezt kikapcsoltuk, a gond megszűnt, ráadásul még némi erőforrás is felszabadult.

Ez utóbbira pedig nagy szükség van HD-lejátszás során, ugyanis a nagyfelbontású, magas bitrátával tömörített filmek dekódolása az erőforrások felettlébb komoly mennyiségét köti le, amihez a duplamagos processzor már minimális rendszerkövetelmény. A sebesség mérésére alkalmas *Elecard Chegepuga* filter megmutatta, hogy azonos hardverfeltételek mellett, 1920x1080-as MPEG2 film esetén a *WinDVD* gyorsabban dekódol, mint a *PowerDVD*, ugyanakkor AVC kódolással ezt a tesztet a *WinDVD* szoftvere nem engedte elvégezni. A *PowerDVD*-t itt az ingyenes *ffdshow*-val hasonlítottuk össze, és meglepetésünkre az alacsony erőforrásigényéről ismert *ffdshow* 52 fps sebességgel veszített a *PowerDVD* 72,1 fps-es teljesítményével szemben.

Ám a nyers sebességérték önmagában nem mutat teljes képet. Ezért normál lejátszás közben megfigyeltük, hogy a teljes folyamat mennyire használja ki a processzort. A *WinDVD* 42 százalékos terheléssel kezdett, ami az interaktív menü előhívásakor 55 százalékra ugrott, míg a *PowerDVD*-nél ez az érték mindvégig 37 százalék körül maradt, és a processzorok közti terhelésoztlás is egyenletesebb volt. A HD DVD-nél alkalmazott

Konkurenciaharc: A Nero és a Roxio nagyra törő tervei

A két, már megjelent és a tesztünkben is szereplő HD-lejátszó mellett hamarosan újabb cégek is belépnek a HD szoftverek piacára – még hozzá meglehetősen jó nevű vállalkozások. A Nerót készítő Ahead és az ugyancsak elterjedt WinOnCD-jéről ismert Roxio is egy-két hónapon belül piacra hozza HD-re felkészített szoftvercsomagját.

■ **Nero ShowTime:** Az áprilisban frissülő médialejátszó már támogatja a Blu-ray és HD DVD formátumokat, valamint a többi szolgáltatásnál is megjelenik a kéklézeresek támogatása.

■ **Roxio CinePlayer:** A cég a HD filmek készítését helyezte előtérbe, így az év közepére elkészülhet a HD-t kezelő CinePlayer, és mivel ez a WinOnCD része, egészen biztosak lehetünk benne, hogy a programcsomag többi része is kezeli majd az új formátumokat.

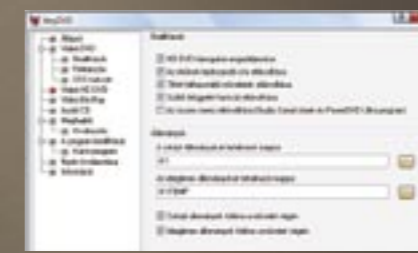
VC-1-es formátum bonyolultságát jól mutatja, hogy ugyanez a film a hagyományos DVD-nél alkalmazott MPEG2-vel csupán 7–10 százalékos mértékben terhelte a processzort. Ám a teljesítmény akár filmként is eltérhet, még hozzá a változó tömörítési bitráta miatt. Az *Úrcowboyok* című film esetében például a videojelet 27 Mbit/s-os bitrátával tömörítették, míg a Superman visszatér lejátszásához 5 százalékkal kevesebb erőforrás is elegendő volt, mert csupán 23 Mbit/s-os tömörítést alkalmaztak.

Ennél nehezebb feladatot jelent PC-nknek a Blu-ray filmekhez használt AVC-jel-folyam dekódolása. A *PowerDVD* az *X-Men: az ellenállás vége* című film lejátszása-kor mindkét CPU magot 47–65 százalékban vette igénybe, míg *WinDVD*-vel a terhelés jóval magasabb volt, de a 100 százalékot azért szerencsére egyszer sem érte el. A mérési eredmények alapján kijelenthető, hogy a *PowerDVD* jobban gazdálkodik az erőforrásokkal, és noha ez nem jelenti azt, hogy gyengébb hardver is elegendő hozzá, mint a *WinDVD*-hez, több erőforrást hagy a többi, háttérben futó programunk számára. →

AnyDVD HD: máris feltörték a másolásvédelmet!

Hiába volt a cégeknek több éve, hogy biztonságos másolásvédelmet fejlesszenek ki, s hiába volt elrettentő példa a DVD esete a gyenge másolásvédelem okozta károokra, a HD DVD és a Blu-ray védelmét már néhány hónappal a megjelenésük után feltörték. Már meg is jelent az első, HD DVD-t és Blu-ray-t is másoló program, az *AnyDVD HD*. Segítségével tökéletes, HD minőségű másolatot készíthetünk, aminek lejátszásához nem szükséges HDCP-s rendszer, és akár

más formátumra is átkódolhatjuk a tökéletes minőségű filmet.

A szoftverek természetesen már kezelik, és aktívan kihasználják a fejlett GPU-k által nyújtott hardveres dekódolási képességet, de ahogy méréseinkből látható, még ezzel együtt is seregnyi feladat hárul gépünk központi processzorára.

Mindkét program mesterien játssza le a HD filmeket a PC-nken, de vajon hogy boldogul a Blu-ray és a HD DVD rengeteg extra szolgáltatásával? Vegyük például a Warner által készített hibrid lemezes Superman visszatért, ahol az egyik oldalon HD DVD, a másikon DVD formátumban találjuk meg a filmet. A PowerDVD gond nélkül megbirkózott a feladattal, míg a WinDVD-nél többször is megakadt mindkét formátum lejátszása, vagyis élvezhetetlenné vált a film.

PC-s szoftverekről lévén szó természetesen, hogy a fájl szintű HD lejátszást is támogatják. A PowerDVD itt csupán egyesével képes megnyitni az EVO kiterjesztésű HD DVD fájlokat, amiket tökéletesen le is játszik. A WinDVD 8-as verziója sajnos még néha lefagy a lejátszás kezdetén, ám a PowerDVD-vel ellentétben a WinDVD képes akár lemezként is kezelni az egy könyvtárba rendezett EVO fájlokat, azaz működik a menü és a többi extra is. Ez komoly érv lehet a WinDVD mellett – legalábbis, majd, ha megtalálják és megszüntetik a lefagyás okát.

KEZELŐFELÜLET ÉS HD SZOLGÁLTATÁSOK
A lejátszó szoftverek gondban vannak az új HD extrákkal

Kezelőfelület: A HD filmeknél sokkal összetettebb feladat a navigáció, mint a DVD-k esetében. Először is az egér nem működik a menüben és a filmbe beépített extra funkcióknál, így kénytelenek vagyunk a billentyűzetet, vagy egy megfelelően konfigurált távirányítót használni.

A WinDVD-vel itt gondban leszünk, mivel néhány alapértelmezett billentyűkombináció megegyezik a filmeknél használható billentyűparancsokkal. Ha például nagyítani szeretnénk a filmben az „A” billentyűvel, a zoom funkció nem működik, helyette a WinDVD nyelvválasztó menüje jelenik meg. A „B” gomb hatása is merőben más: a HD DVD által kezelt könyvjelző opció helyett csupán a

Szoftveres HD-lejátszók	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS
Termék	CyberLink PowerDVD 7 Ultra	InterVideo WinDVD 8 Platinum
Információ	www.cyberlink.com	www.intervideo.com
Ár	24 990 Ft	14 990 Ft
Összpontszám	86	82
Teljesítmény/képmínőség [60%]	85	80
Kezelőfelület/HD-szolgáltatások [20%]	90	80
Alapszolgáltatások [20%]	86	90
Ár/érték	közepes	kiváló
Röviden	Jó erőforrás-kihasználás, teljeskörű HD-lejátszás, apróbb hiányosságai frissítésekkel javíthatók	Egy-két szolgáltatás hiányzik, a kezelés kényelmetlen, de ezeket leszámítva jó és olcsó HD-lejátszó, sajátos extrákkal
Teljesítmény/képmínőség		
CPU terhelés: HD DVD (1. mag/2. mag)	40/35%	47/37%
CPU terhelés: Blu-ray (1. mag/2. mag)	47/47%	65/57%
Dekódolás sebessége (MPEG2/AVC)	91,27/72,08 fps	96,28/- fps
MPEG2/AVC hardveres gyorsítás	● / ●	● / ●
HD képmínőség	Tökéletes képmínőség, de a CLEV-et érdemes kikapcsolni	Hibátlan képmínőség, akadások, kockásodás nélkül
Kezelőfelület/HD-szolgáltatások		
Blu-ray, HD DVD, Hibrid lemez (HD DVD, DVD)	● / ● / ●	● / ● / hibákkal
Menü, navigáció	Problémamentes billentyűzettel vagy egérrel, a feliratkezelés még nem tökéletes	Csak billentyűzettel, kisebb hibák
Interaktív szolgáltatások, játékok	Minden tökéletesen működött	Sok beépített funkció nem használható billentyűzettel
OSD HD-lejátszás közben	●	—
Általános információk a HD lemezekről	Egyszerű	Részletes
HD DVD lejátszás a merevlemezről	Csak EVO videofájlok	Nem mindig működik, de komplett HD DVD képfájlt is megnyit
Általános szolgáltatások		
Video-dekóder	AVC, VC-1, WMV, MPEG, Real, Quicktime, DivX	AVC, VC-1, HDV, WMV, MPEG, Real, Quicktime, DivX, 3gpp2
Audio-dekóder	Dolby, DTS, MP3, Dolby Pro Logic Iix	Dolby, DTS (csak sztereóban), MP3, Dolby Pro Logic Iix
Deinterlacing	bob, weave adaptive	bob, weave adaptive
Képjávitás	Beépített színjavítás (CLEV), automatikus szélesség-magasság igazítás	Trimension (a kimenethez igazítja a lejátszás sebességét), automatikus szélesség-magasság igazítás
Speciális funkciók	Jelenetismétlés, lejátszási listák, felirat aláfestés	Jelenet-ismétlés, könyvjelzők, lejátszási listák, QuickClip 2, Boss Key
uPNP (kliens/szerver)	● / ●	● / ●
Térhangzás	Virtual Speaker (Dolby és CyberLink), Dynamic compression, mélyhang-keverés, S/PDIF, Dolby és CL Headphone	Virtual Speaker (Dolby), mélyhang-keverés, S/PDIF, Dolby és IVI Headphone Surround

POWERDVD Keveset „fogyaszt” és kényelmes a kezelése, de meglehetősen magas az ára

WINDVD Vannak apróbb hibái, kezelőfelülete lehetne kényelmesebb, de kiváló minőséget kapunk olcsón

● Csúcskategória (100–90) ● Középkategória (74–45) ● Felső kategória (89–75) ● Nem ajánlott (44–0) ● Igen ● Nem ● Ertek Legjobb érték ● Ertek Legrosszabb érték

CHIP KOMPAKT: PC-s HD-lejátszók

Vásárlási tanácsok

Nem olcsó mulatság HD-Ready PC-t építeni meglévő számítógépünkkel. Megmutatjuk, melyek a kulcsfontosságú alkatrészek, és melyek azok a legolcsóbb modellek, amelyeknek már elegendő az ereje a HD filmek gondtalan lejátszásához.

✓ **Duplamagos processzor** A HD-Ready PC talpköve a duplamagos CPU és az ezt fogadó alaplap. Ezek ára látványosan csökkent az elmúlt hónapokban. Egy Intel Core 2 Duo E4300 vagy egy AMD Athlon 64 X2 4200+ már tökéletesen elegendő. **CPU+alaplap ára: 45–60 ezer forint**

✓ **Optikai meghajtó** HD lemez lejátszásához HD DVD vagy Blu-ray lejátszó szükséges. Legolcsóbban egy Xbox 360-as, külső HD DVD lejátszóval járunk, míg a belső BD vagy HD DVD írók ára ennek a 4-5×-e is lehet, ráadásul választanunk kell a két formátum között, hiszen hibrid PC-s meghajtót még nem lehet kapni. **Xbox 360 HD DVD lejátszó ára: 50 ezer forint**

PC-s HD-író ára: 230 ezer forint

✓ **Videokártya HDCP-vel** A legújabb videokártyákat már HDCP-vel is felszerelik, de vigyázzunk, nehogy elveszünk a kusza számozás rengetegében! Az újabb, X1000 szériás Radeonoknál, valamint a közép- és felsőkategóriás GeForce 7-es és GeForce 8-as kártyáknál már szériatartozék a HDCP, ezt a videokártya dobozán is feltüntetik. Érdemes egy DVI-HDMI kábelt beszerezni, a HDMI kimenet még ritka a videokártyák világában. **HDCP-s videokártya ára: 20–40 ezer forint**

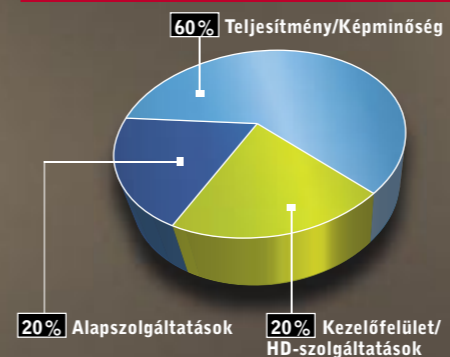
✓ **Kijelző: HD-Ready, teljes felbontás, HDCP** A HD-Ready logóval ellátott lapos tv-k és monitorok kötelezően tartalmazzák a HDCP chipet is, ami alapfeltétel a HD film lejátszásához. Az olcsó HD-Ready tévék csak a 720p-s felbontást képesek natívan megjeleníteni, mivel felbontásuk csupán 1366×768 pixel. A teljes felbontású (Full HD) kijelzők már 1920×1080-as natív felbontásúak, míg az 1080p-s, 16:10-es LCD monitorok felbontása 1920×1200 vagy akár ennél nagyobb is lehet. **HD-Ready tv ára: 150–200 ezer forint**
Full HD tv ára: 400–450 ezer forint
HD-Ready monitor ára: 80–120 ezer forint
Full HD monitor ára: 180–230 ezer forint

✓ **Szoftver: teljes HD támogatás** Mindkét általunk tesztelt szoftver kezeli a Blu-ray és HD DVD filmeket, így elegendő egyetlen szoftvert megvennünk, bármelyik szabványt is választjuk. **Szoftveres HD-lejátszó ára: 15–25 ezer forint**

✓ **HD DVD és Blu-ray filmek** És végül HD filmekkel is fel kell szerelkeznünk, amiből magyar nyelvűt egyelőre nem nagyon találunk a piacon. A lemezek határozottan drágábbak, mint a DVD, tekintve a nagyságrendekkel jobb minőséget, a rengeteg extrát, s persze az újdonságot is meg kell fizetnünk. Vigyázat! A Blu-ray lemezek régióköddal vannak ellátva. **HD lemez ára: 6–7 ezer forint**

ÍGY TESZTELTÜNK

HD-re alkalmas tesztgépünket Intel Core 2 Duo E6600-as CPU-ra és HDCP-s, ATI X1950XT-s videokártyára építettük, 2 GB DDR2 rendszeremóriával. Forrásnak Plextor PX B900-A Blu-ray, valamint Toshiba gyártmányú HD DVD meghajtókat használtunk, többféle HD filmmel tesztelve a minőséget, a sebességet, a kezelőfelületeket és a szolgáltatásokat.

WinDVD helyi menüjét kapjuk. A PowerDVD készítői figyeltek erre a kellemetlen hibára, ráadásul itt a Blu-ray filmeknél még az egér is használható, ha ezt a film extrája is lehetővé teszi.

HD menük: Az új formátumoknál a film nézése közben is hozzáférhetünk a lemez menüjéhez, ami HD DVD esetén mindkét lejátszóval kifogástalanul működik, a PowerDVD-nek viszont még vannak apróbb gondjai a Blu-ray menüjének kezelésével.

Interaktív szolgáltatások: A HD-k esetében a minőség látványos javulása mellett az interaktivitás jelenti a valódi pluszt. A V mint vérbosszú *In-Movie-Experience* extrája például lejátszás közben egy kisebb ablakban mutatja a film készítőit, amint kommentálják az adott jelenetet. Sajnos azonban az ilyen és ehhez hasonló extrák kezelésében még van mit fejlődnie a PC-s HD-lejátszóknak – míg a PowerDVD ezzel kényveden megbirkózik, a WinDVD újraindítja a film lejátszását (és néha le is fagy), amint aktiváljuk ezt a funkciót.

A PowerDVD a Blu-ray interaktív extrát is kiválóan kezeli. A Sóló végveszélyben lejátszása közben bekapcsolhatjuk a rendező kommentárját, vagy a *Blu Wizarddal* akár saját lejátszási listát is készíthetünk a filmhez.

ÁLTALÁNOS SZOLGÁLTATÁSOK

Egyszerűbb kezelhetőség, jobb kép, szebb hangzás

Mindkét szoftver bővelkedik a hangzatos, viszont a legtöbbször valóban hasznos szolgáltatásokban, amik egyszerűbb kezelhetőséget, jobb képmínőséget vagy éppen jobb hangzást eredményeznek. A HD mellett mindkét szoftver kezeli a már jól ismert formátumokat, így a DivX-et, a WMV-t, lejátszák a DVD-ket is, minden esetben alkalmazva valamennyi lehetséges extra szolgáltatást és kihasználva a CPU-GPU hardveres gyorsításokat. Mindkét szoftver profi audio szolgáltatásokat kínál, ám míg a PowerDVD teljes mértékben támogat minden szabványt, a WinDVD a DTS jelfolyamokat csupán két csatornán képes megszólaltatni. Minden esetben kapunk jól működő, virtuális térhangzást, amit akár fejhallgatóra is optimalizálnak a szoftverek.

szükség lehet 1-2 irodai alkalmazásra, és egy levelezőprogramra, továbbá valószínűleg egy böngészőre is, ha utána akarunk nézni valaminek az interneten, vagy csupán lazítani szeretnénk pár percet. A biztonság miatt vírusvédelemnek és tűzfalnak is futnia kell a gépünkön, de nem árt egy kémprogramvadász sem. Ezzel nagyjából el is fogyott 500 MB memória.

Minden egyes program, amit ezek után elindítunk (MP3-lejátszó, képnézegető vagy filmvágó) már a merevlemez virtuális memóriának kijelölt területén (swap file) kell, hogy extra memóriahelyet keressen magának a működéshez. Ezzel a programok működése nagyságrendekkel lassul, ráadásul zajjal is jár, ahogy a merevlemez kezeli az adatokat, azaz „swappol”.

Mindezek elkerülésére ajánlatos 1 GB memóriát építeni a gépbe, a megszállott fénykép- és képmanipulálóknak, zenészeknek, filmeseknek és játékosoknak pedig legalább 2 GB-ot Vista alatt.

A kérdés így már csak az, milyen legyen a beszerzendő RAM? Megéri-e drága memóriát venni, és ha igen, hol a határ az okos befektetés és a fölösleges luxus között? Hi-

szükség lehet 1-2 irodai alkalmazásra, és egy levelezőprogramra, továbbá valószínűleg egy böngészőre is, ha utána akarunk nézni valaminek az interneten, vagy csupán lazítani szeretnénk pár percet. A biztonság miatt vírusvédelemnek és tűzfalnak is futnia kell a gépünkön, de nem árt egy kémprogramvadász sem. Ezzel nagyjából el is fogyott 500 MB memória.

Hogy a kérdésre megfelelően válaszolhassunk, a hazai kínálatból leteszteltünk 18 darab 2 GB-os memóriacsomagot, 38 000 és 170 000 Ft közötti ársávban. A jelölteknek 4 platformon, 8-8 tesztcsoron kellett bizonyítaniuk.

KIS RAM-HATÁROZÓ

Technológiai háttér, vásárlási és beépítési tippek

Manapság a DDR2 (Double Data Rate – dupla adatsebesség) az uralkodó memóriatípus. A korábbi, sorszám nélküli DDR-RAM szinte teljesen kiszorult már az új alkatrészek és konfigurációk piacáról. Az ennél is régebbi SDR memóriákkal szemben a DDR órajelként 2 információt is képes feldolgozni, ami megduplázza sebességét. A DDR2 esetében pedig az órajel valós megkettőzése volt a gyorsulás alapja. Bár a sebességtöbblet nem túlzottan jelentős, a vásárlók és gyártók

– az Intel 2004 (Socket 755) és az AMD 2006 (Socket AM2) óta – elkezdtek kizárólag a DDR2-re építeni.

Valamivel régebben már népszerűvé vált a Dual Channel (duplacsatornás) memóriakezelés. Az alaplap itt egyszerre két memóriamodult is elér, ami akár 20 százalékos sebességnövekedést is hozhat. Ám ez a technológia csak két modulal működik, és a stabilitáshoz az sem árt, ha két hasonló modult használunk. Ezért néhány éve ugyancsak divatba jöttek a párosával árult memóriák. A szerelés során mindössze arra kell ügyelni, hogy a megfelelő két foglalatot használjuk a négyből, ám ezeket általában a gyártó színnel jelzi, és természetesen az alaplap kézikönyvében is kiemeli.

A legtöbb modult szerencsére bőségesen ellátják azonosító jelzésekkel (erről bővebben a cikk végén található Kompaktban), amelyből megállapítható, mennyire erős – és várhatóan drága – az adott memóriaelem. A jelenleg kapható modulok elsősorban sebesség szerint csoportosíthatók. A két legnépszerűbb szabvány a DDR2-667 és DDR2-800. A számok ez esetben a modulok órajelét jelölik. Természetesen kapható még DDR2-533-as →

PC-gyorsítás optimálisan

Az új játékok, a fejlődő multimédia, és főként a Vista miatt mára megduplázódott a PC-k memóriareigénye. A CHIP utánajárt, milyen RAM-mal érdemes bővítenünk számítógépünk.

Ebben a cikkben

- 18 db 2 GB-os memória csomag tesztje
- Vásárlási és beszerelési tanácsok
- Részletes mérési értékek
- CHIP kompakt: a legjobb vételek

Mindeddig a memóriamodulok háborúja elkerülte az átlagfelhasználót (aki egyébként is el lehetett foglalva a VGA és CPU fronton zajló események követésével), az érintett túlpörgetők és grafikusok pedig jobbra maguk között rendezték vitás ügyeiket. Ám a Vista elérkeztevel a legtöbb átlagfelhasználó számítógépében is időszerűvé vált a

memóriabővítés, még akkor is, ha – az eddig tisztességes mennyiségnek számító – 512 MB dolgozik gépében. Hát még, ha valakinek az olcsón vett konfigurációjában eredetileg is kevés volt a memória, a mindössze 256 megabájt RAM-ot az integrált VGA is megnyirbálta, és mindez már az XP alatt is sok bosszúságot okozott a számára.

Márpedig érezhetően nőnek az igények. Átlagos használat mellett az átlagos gép az 512 MB-nak is hamar a végére érhet: mire a Windows XP köszönt bennünket a képernyőn, és elénk tárja a virtuális asztalt, már elfogyott legalább a negyede, ha pedig még sok apró alkalmazás is vár indulásra készen, akkor akár a fele is. A munkához

CHIP Összegzés

■ DDR2 memória vásárlásakor nem követhetünk el komoly hibát – hacsak nem vásárolunk feleslegesen drágán.

Akik képtelenek elképzelni az életüket brutális teljesítményű memóriapáros nélkül, akármibe is kerül, azoknak a GEIL DDR2 Ultra 2x1GB PC2-9280 a legjobb választás.

A legjobb vétel, szó szerint, a Kingmax modulját jelenti, mivel ez a legolcsóbb – és legtöbb gépbe nem szükséges ennél erősebb példány.

A komoly teljesítmény és a remek ár optimális vegyítésében pedig a Geil DDR2 Ultra 2x1GB PC2-6400 jeleskedett, így méltó a különdíjunkra.

Internet szabadon

Nagyobb sávszélességre van szüksége? Vagy nagyobb vezeték nélküli lefedettségre, mint ami a jelenlegi vezeték nélküli technológiával elérhető? Ha igen, ne várjon tovább - szerezzé meg már ma a D-Link Wireless N termékeket!

Wireless N - A vezeték nélküli Internet új generációja

MAXIMÁLIS TELJESÍTMÉNY

- 802.11n technológia - 300Mbps elméleti, 100 Mbps feletti valós vezeték nélküli sebesség
- QoS funkció - VoIP, video streaming, online játékok ahogy még sohasem élvezhette
- Gyorsabb zene- és videó letöltés

MAXIMÁLIS LEFEDETTSÉG

- Teljes otthoni lefedettség - akár a kertben vagy a pincében is
- Több antenna - erősebb vezeték nélküli jel a teljes otthoni lefedettségért fekete lyukak nélkül.

MAXIMÁLIS BIZTONSÁG

- A biztonsági funkciók teljes spektruma - tűzfal és WPA2™ - a külső behatolókkal szemben.
- Magyar nyelvű Click'n'Connect telepítőprogram

DIR-635

DIR-655

DWA-645

DWA-142

DWA-547

Magyar nyelvű telefonos technikai támogatás!

06-1 461-3001

Keresse a Kiemelt D-Link SoHo Partnereket a www.internetszabandon.hu címen, és rendelje meg a telepítést otthonában.*

*A szolgáltatást csak a weboldalon meghatározott településeken biztosítjuk!

www.internetszabandon.hu
www.dlink.hu

THINK D-Link
Building Networks for People

		Pontozás	nForce 680i	Intel 965	nForce 570	AMD 580X	Műszaki adatok														
Helyezés	Termék	Ár	Sebesség	Kompatibilitás	Max. olv. seb. (MB/s)	Max. írás seb. (MB/s)	Időzítés (ns)*	Max. olv. seb. (MB/s)	Max. írás seb. (MB/s)	Időzítés (ns)*	Max. olv. seb. (MB/s)	Max. írás seb. (MB/s)	Időzítés (ns)*	Max. olv. seb. (MB/s)	Max. írás seb. (MB/s)	Időzítés (ns)*	Típus	Effektív órajel	Időzítés		
1	Geil DDR2 Ultra 2x1GB PC2-9280	98	166 000 Ft	gyenge	100	81	7565	4862	54,5	7623	4868	59,6	8115	7498	48,9	8153	7512	48,7	GX22GB9280PDC	1160	4/4/4/12
2	Corsair Dominator XMS2-9136	97	105 000 Ft	közepes	97	94	7769	4861	54,5	7682	4862	58,8	7848	7486	52,3	8097	7452	49,4	TWIN2X2048-9136C5D	1142	5/5/5/15
3	Corsair Dominator XMS2-8888	97	145 000 Ft	gyenge	98	83	7778	4862	54,6	7745	4861	57,7	7851	7482	52,4	8073	7464	49,4	TWIN2X2048-8888C4D	1111	4/4/4/12
4	Corsair Dominator XMS2-8500	94	90 000 Ft	közepes	94	91	7627	4862	58,7	7687	4863	58,5	7874	7489	52,4	8096	7460	49,4	TWIN2X2048-8500C5D	1066	5/5/5/15
5	OCZ Flex XLC	94	105 000 Ft	gyenge	94	92	7773	4861	54,6	7689	4864	58,8	7844	7480	52,4	7831	7442	52,9	OCZ2FX1502GK	1150	5/5/5/18
6	OCZ Performance SLI Ready EPP	93	73 000 Ft	közepes	93	94	7809	4863	56,6	7685	4860	58,7	7875	7475	52,3	7832	7442	53,0	OCZ2N1066SR2GK	1066	5/5/5/15
7	Kingston Hyper X 2 GB Memory Kit	91	105 000 Ft	gyenge	91	90	7659	4862	64,0	7665	4862	58,6	7889	7475	52,4	8089	7452	49,5	KHX9600D2K2G	1200	5/5/5/15
8	A-Data Vistesa Extreme Edition	91	80 000 Ft	közepes	91	92	7751	4862	59,1	7679	4862	58,7	7860	7477	52,4	7808	7438	53,0	M20M1D314170INC5Z	1066	5/5/5/15
9	Geil DDR2 Ultra 2x1GB PC2-6400	90	46 000 Ft	jó	90	89	7713	4861	59,8	6906	4869	68,5	8093	7505	48,9	8158	7516	48,7	GX22GB6400UDC	800	4/4/4/12
10	OCZ High Perf. Titanium Alpha VX2	90	73 000 Ft	közepes	91	83	7611	4861	66,6	7728	4862	57,8	7870	7477	52,3	8066	7456	49,4	OCZ2TA1000VX22GK	1000	4/4/4/15
11	Corsair XMS6404	88	55 000 Ft	jó	88	92	7692	4862	60,3	7103	4862	66,2	7825	7492	52,3	8079	7447	49,4	TWIN2X2048-6400C4	800	4/4/4/12
12	OCZ High Perf. Spec. Ops Urban Ed.	85	58 000 Ft	jó	84	89	7622	4861	66,5	7050	4864	67,8	7880	7481	52,3	8121	7459	49,2	OCZ2SOE800URB2GK	800	4/4/3/15
13	Infineon 1 GB 2Rx8	82	38 000 Ft	kiváló	80	98	7610	4865	66,7	7071	4862	67,9	7838	7478	52,4	7823	7443	53,0	HYS64T128020HU-25F-B	800	5/5/5/18
14	Geil DDR2 2x1GB PC2-6400	81	39 000 Ft	kiváló	79	98	7523	4861	65,8	6876	4869	70,1	7827	7473	52,4	7880	7500	52,2	GX22GB6400DC	800	5/5/5/15
15	Samsung 1GB 2Rx8	81	38 000 Ft	kiváló	79	97	7629	4862	68,4	7062	4862	67,8	7863	7476	52,4	7728	7422	52,9	M378T2953C23-CE7	800	5/5/5/15
16	TakeMS 1 GB DDR2 800	81	39 000 Ft	kiváló	79	98	7620	4864	68,3	7063	4863	68,0	7857	7481	52,4	7832	7413	52,9	TM21GB2640C8L805AE	800	5/5/5/18
17	KingMax Mars DDR2-800 2x1GB CL5	80	35 000 Ft	kiváló	78	98	7632	4862	68,3	6897	4869	70,3	7826	7477	52,4	7894	7492	52,2	KLD48F-AR8B5	800	5/5/5/12
18	Transcend 1GB DDR2 800	75	38 000 Ft	jó	72	100	4616	4863	67,7	7039	4863	67,8	7852	7479	52,3	7811	7432	52,9	TS128ML064V8J	800	5/5/5/16

* A kisebb érték a jobb.

memória is, csak éppenséggel új kialakítású rendszerben nincs sok értelme ilyet használni. A jövőben pedig a DDR2-1066 szabvány terjed majd el – ahogy az alaplapok és processzorok PSB-je is felveszi vele a ritmust –, addig leginkább a túlpörgetők vásárolják a hasonló, magasan órajelzett modulokat, mint ahogy a köztes (pl. 1000 MHz – lásd táblázat) és nagyobb sebességűeket is.

A modulokat szokás még a sávszélességük alapján is jelölni, ekkor a két fő kategória moduljai PC2-5300 és PC2-6400 nevet kapnak, ugyanis ennyi MB adatot képesek kezelni másodpercenként. Az átszámolás egyszerű: az órajel a sávszélesség nyolcada.

A két sebességkategória közötti árkülönbség (az átlagos modulok körében) 5-10 százalék, miközben a valós sebességnövekedés átlagban mindössze 5 százalékos. Ennek fő oka, hogy a magasabb órajelen működő memóriák ciklikus időzítése általában rosszabb (magasabb). Az időzítés értéke azt mutatja, hogy hány órajelnek kell eltelnie ahhoz, hogy egy memóriacella, amit éppen felülírtak, újírható legyen. A 667 Mhz-es moduloknál ez az érték általában 4, míg 800 MHz-es alapmodelleknél 5 órajelnyi, így alapesetben megspórolhatunk némi pénzt a kisebb órajelű, de szorosabb időzítésű modell választásával. A másik véglet a szoros időzítésű és magasabb órajelű modul, ám ez esetben az árkülönbség is megnő, sok esetben jelentősen. Különösen, ha 1066 MHz-es, vagy akár még gyorsabb memóriáról van szó.

Az efféle csúcsmoდეllek ára akár a 160 000 Ft-ot is elérheti. Ennyit azonban valószínűleg csak a legelszántabb túlpörge-

tőknek ér meg, ugyanis ők megfelelően túlpörgethető processzort is használnak hozzá – az e nélkül elérhető legfeljebb 10–15 százalékos teljesítménynyövekedésért a mindennapi használatban alig vehető észre.

TESZTEREDMÉNYEK

Drága, csúcsmínőségű RAM-ok, hibás azonosítással

Nem volt túl meglepő, hogy a tesztben a legjobb hírű, már többször bizonyított, és hazánkban is igen népszerű Corsair és GIL csúcsmoდეllek diktálták a tempót.

17 százalék – ennyivel bizonyult jobbnak a leggyorsabb 2 GB-os készlet a leglas-

IDŐZÍTÉSEK A gondosabb gyártók a valószínűleg gyengébb, ám biztonságosabb időzítéssel kódolják erősebb moდეlleiket – igaz, figyelmeztetnek is erre a tényre

sabbnál. Az áruk azonban korántsem arányosan nő: a legkedvezőbb 38 000 Ft-os és a legborsosabb 166 000 Ft-os ár megerősíti korábbi állításunkat, hogy a csúcsmoდეlleket valószínűleg csak a fanatikusok hajlandóak megfizetni.

A csúcsmoდეlegória egy másik gyakori kellemetlensége, hogy alig akad olyan alaplap, amely magától felismeri a szuper memóriákban rejlő lehetőségeket, s hagyományos időzítésű 800-as modulként használja őket (ezért hozta létre az NVIDIA az SLI memóriatechnológiát – ám azt a memóriának is támogatnia kell). Szerencsére ez a hiba (az általunk tesztelt i945/965/975 és nForce 590/650/680 készletes lapok esetében) kijavítható a BIOS-ban, az időzítések korrekt, kézi beállításával – legalábbis azoknak, akik tudják, hol keressék erre a lehetőséget a menükön belül.

Noha az esetek többségében csupán múltó kellemetlenség, és nehéz lenne eldönteni, pontosan melyik fél a ludas benne, a hibás felismerések nagy száma miatt kénytelenek voltunk pontosítani a kompatibilitást is. Utóbbi vizsgálat pozitívuma, hogy valamennyi modul képes volt saját megadott értékein működni – még ha kisebb noszogatós árán is.

Azonban a jó végeredmények ellenére sem merjük garantálni, hogy az adott memória minden létező alaplappal gond nélkül együttműködik. Ezért tesztünk egyik legfontosabb tanulsága: csak olyan helyen vásároljunk memóriát, ahol azt hajlandóak visszavenni, ha kompatibilitási gondjaink lennének.

CHIP KOMPAKT: DDR2 memória

Vásárlási tippek

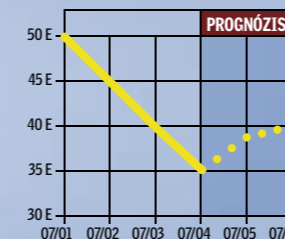
✓ Memóriakapacitás
Egy Vista korszakbeli PC esetében 1 GB a minimális mennyiség. Minél több memória van a rendszerben, annál több program futthat a háttérben anélkül, hogy jelentősen lassítaná gépünket.

✓ DDR2 alaplapok
Szinte minden esetben DDR2 RAM szükséges az Intel oldalán az i9xx vagy nForce 4/5/6 készletre épülő Socket 775 lapokhoz. (i915 esetében akad néhány kivétel.) Az AMD térfelén pedig minden AM2 foglalatos laphoz.

✓ Memóriasebesség
Jelenleg átlagos felhasználásra elegendő a DDR2-800 sebesség. Ennél gyorsabb modulokra csak a rendszerüket túlpörgetőknek van szükségük.

✓ 4 GB limit
32 bites Windows XP-t vagy Vistát használva 2 GB RAM a legtöbb felhasználónak elegendő. Az operációs rendszer ugyan 4 GB-ot is képes kezelni, ám ez önmagában nem jelent teljesítménynyövekedést. Ráadásul az egyéb eszközöknek lefoglalt memóriacímek miatt csak 3,5 GB használható.

ÁRPROGNÓZIS
BRAND 2x1024 DDR2-RAM PC-6400/CL5

A DDR2-RAM árak lassú növekedésnek indulnak. Ennek oka a Windows Vista megnövekedett memóriáigénye.

A memória kód rejtélye

A feliratról általában pontosan azonosíthatjuk az adott RAM modult, és főbb jellemzőit. Most segítünk a rejtjelek megfejtésében.

A memóriamennyiséget MB-ban, illetve GB-ban határozzák meg a gyártók. Két darab 1 GB-os modul ad ki egy 2 GB-os készletet.

Effektív órajel (800 MHz) a valós órajelből (ez esetben ez 400 MHz) származik, amit a DDR technológia kvázi megdupláz, innen származik a név is: Double Data Rate.

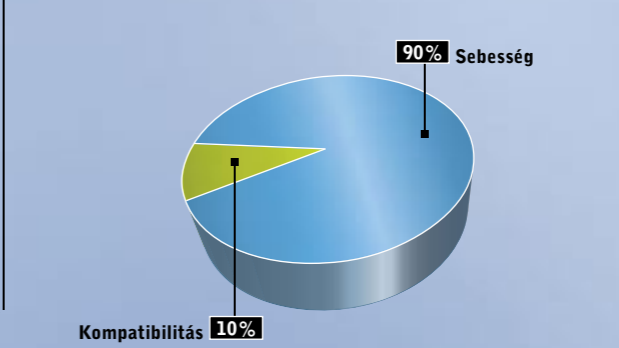
A modul típusa (esetünkben PC-6400) az elméleti memória-sávszélességet jelöli, melynek mértékegysége a MB/s. A sávszélesség számítási módja: effektív órajel (800) szorozva az egy órajel alatt átvihető bitek számával (64), osztva nyolccal (bit-byte átváltás).

Az időzítések mutatják, hány órajelciklus szükséges ahhoz, hogy a különféle memóriaterületek újra írhatóak legyenek.

IGY TESZTELTÜNK

Minden egyes memóriapárosnak vizsgáltuk a sebességét és a kompatibilitását több – eltérő chipkészletes – alaplapban. A memóriáknak valamennyi platformon 8 tesztosztályt kellett teljesíteniük. Elméletileg minden hibáért pontokat vontunk volna le a kompatibilitásból, ám hibajelenségek híján ez az érték az időzítések helyes felismerését tükrözi. Mivel a hibás felismerés utólag javítható, a kompatibilitás a végső pontszámunk mindössze 10 százalékát adta, inkább afféle figyelmeztetőként szolgál a 100-nál rosszabb érték.

Négy alaplapon futtattuk a sebességtesztet, az ezekben kapott eredményekből számítottuk a végső sebességpontszámot, ami – mint a memóriák legfontosabb, sőt talán egyetlen fontos mérhető értéke – a végső érték 90 százalékát adta.

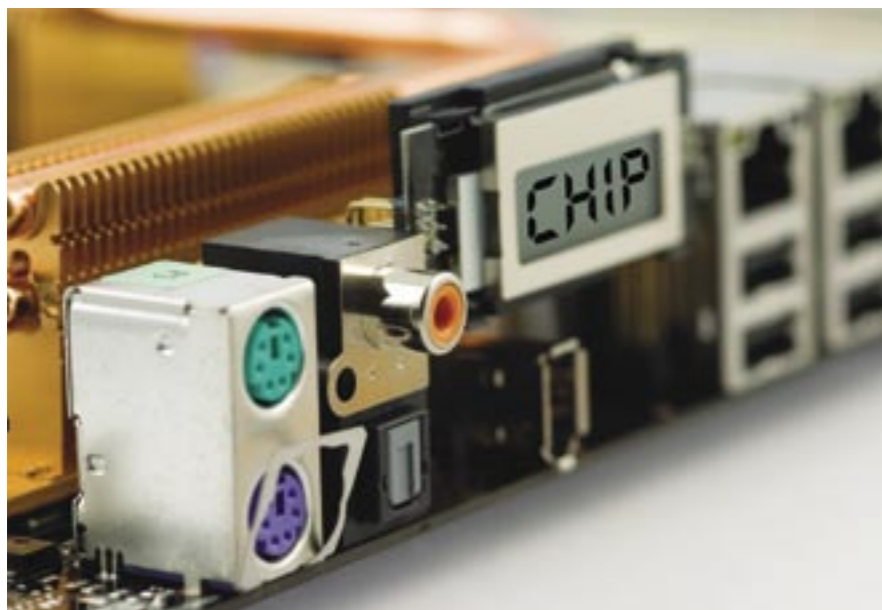
Legjobb

1
Geil DDR2 Ultra 2x1GB PC2-9280
Kétségtelenül a teszt leggyorsabb modulpárosa, miként a legdrágább is. A Forma 1 szellemében ezek a csúcsmoდეlek bizonyítják a gyártó technológiai elkötelezettségét és szakértelmét, de sok bevétel – különösen Magyarországon – nem hozhatnak. Egyedül extrém tuningosoknak éri meg ennyire erős memóriát használni, akiknek csakis az eredmény számít, a befektetett összeg nem.
Ára: 166 000 Ft

17
KingMax Mars DDR2-800 2x1GB CL5
Átlagos gépbe átlagos RAM-ot! Igaz, nem túl tetszetős jelző, de sokan tényleg csak azért bővítenek vagy váltanak, mert a rendszer megköveteli. Ők nyilván a lehető legkisebb kiadással szeretnék teljesíteni a célt, és komolyabb teljesítményt nem, csak stabilitást várnak jövődó moduljaiktól. Erre a feladatra pedig tökéletes választás a Kingmax memóriája.
Ára: 35 000 Ft

9
Geil DDR2 Ultra 2x1GB PC2-6400
Mindazoknak, akik játékokat is futtatnának, s ezért a nagyobb teljesítményt is fontosnak tartják, de mégsem szeretnék komolyabb kiadásokba verni magukat. A Geil modulja ugyan nem tuningmemória, de a legolcsóbbakhoz képest minimális extra kiadásért szoros időzítéssel képes dolgozni, ami játékokban sokat számít.
Ára: 46 000 Ft

Köszönjük az alábbi cégek teszteléshez nyújtott segítségét: Alien Computers, Emporium Computer, Expert, Go-run, HRP, OHS

Luxusalaplapok

A prémium alaplapok árait az extra szolgáltatások miatt srófolják magasra a gyártók. Cikkünkben kiderül, hogy sokszor felesleges pluszokért dobunk ki kalapnyi pénzt az ablakon. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

- Az igazi prémium szolgáltatások
- Hardveres és szoftveres különlegességek
- Biztonsági funkciók
- A legjobb márkák összehasonlítása

Az alaplaptesztek többnyire a működés szempontjából leglényesebb jellemzőkre, a modellek sebességére, kompatibilitására és persze az alapszolgáltatásokra koncentrálnak, ám alig vagy egyáltalán nem foglalkoznak a felsőkategóriás alaplapok árait leginkább befolyásoló extra szolgáltatásokkal. Megvizsgáltuk a három elsővonalas gyártó alaplapjainak – sokszor súlyos tízezrekbe kerülő – luxusszolgáltatásait, hogy kiderítsük, közülük melyik hasznos valóban.

Az akár 80 000–100 000 forintot is elérő, prémium, platinum, extrém és hasonló bombasztikus kifejezésekkel megkülönböztetett alaplapokat ugyanis min-

den olyan szolgáltatással felruházzák, amit a mérnökök megálmodnak, miközben nem sokat törődnek azzal, hogy ezekre az extrákra valóban szükség van-e, és

ASUS SCREENDUO Kiváló ötlet, Vista-támogatás, de az első változat még több sebből vérzik

hogy ezek mennyire használhatók – főként a kivitelezésük többnyire borsos költségeinek fényében. Ezek a szolgáltatások könnyen felismerhetők hangzatos fantázianeveikről, amik az aktuális divathoz alkalmazkodva tavaly duál vagy SLI, idén pedig már quad jelzést kaptak.

HARDVERES SZOLGÁLTATÁSOK

Amire a legmodernebb chipkészletek sem képesek

A hardveres kiegészítők sorát azok az extra vezérlők nyitják, amiket az alaplap chipkészlet nem tartalmaz, ezért a szolgáltatásait a gyártó egy kiegészítő chip integrálásával, vagy éppen egy külön eszközzel teszi elérhetővé. Emellett a gyártók előszeretettel tüntetik fel extraként azt is, ha semmit sem korlátoznak, és kihasználhatóvá teszik a chipkészlet alapszolgáltatásainak teljes palettáját.

A drágább alaplapokra hardveres extraként leggyakrabban 400-as vagy 800-as (IE-EE1394a és b) Firewire vezérlőt szerelnek, amit egyetlen chipkészlet sem tartalmaz. Hasonlóan általános a RAID, ami ma már csak jóindulattal nevezhető prémium szolgáltatásnak, hiszen az újabb, 20–30 ezer forintos alaplapok is kínálnak alap RAID funkciókat. Drágább alaplap esetében a többféle RAID üzemmód, a több RAID chip és a 8–10 SATA csatlakozó jelenti az

CHIP ScreenDUO: a leglátványosabb kiegészítő

Az ASUS legújabb, Vista Edition alaplapjaihoz mellékelnek egy apró készüléket, ami USB-s kábelen keresztül képes adatokat megjeleníteni gépünkről a 2,5 colos, QVGA felbontású kijelzőjén. A Vistában

bemutakozó SideShow-val kompatibilis ScreenDUO néhány gombjával irányíthatjuk az XP esetén saját szoftverben, Vistánál pedig az operációs rendszerben meghatározott mini alkalmazásokat (gadgeteket). Találunk közöttük vezérlőt a Windows Media lejátszóhoz, az Outlookhoz, de olvashatunk apró jegyzeteket, határ-időnaplót vagy RSS hírcsatornát is. Noha a kijelző apró, a minősége kiváló, amin még a képek is jól festenek. Sajnos azonban nincs saját akkumulátor, zsinór nélküli vezérlő és érintőképernyő sem, így kizárólag a bekapcsolt gépünk közvetlen közelében használhatjuk. Ez pedig erősen korlátozza a használhatóságát. Egy ilyen másodlagos kijelző tökéletes lehet egy notebook esetében, asztali gépnél azonban a figyelemfelkeltésen kívül egyelőre vajmi kevés haszna van.

extrát, ám még az általános 4–6 csatlakozót is csak nagyon ritkán, valóban komoly PC-k esetében használjuk ki. Ezzel szemben tényleg hasznos és egyre fontosabb a hátlapra kivezetett eSATA csatlakozás, amivel külső SATA tárolókat csatlakoztathatunk könnyedén a rendszerünkhöz.

A nagy hévvel hirdetett két vagy akár négy gigabites LAN vezérlő az esetek 90 százalékában tökéletesen felesleges árnövelő, a ma már szinte fillérekbe kerülő routerek és switchek mellett értelmetlen bővítés. Egyedül a drágább nForce chipkészletek képesek teamingre és redundáns működésre, ám a hétköznapi használatban még a gigabites otthoni hálózatok is ritkák, nemhogy a redundáns, 2 Gbites összeköttetések. Az irodába szánt, drágább lapokon találkozunk a TPM (Trusted Platform Module) chippel és a távoli menedzselhetőség kiemelt támogatásával is, amik kizárólag vállalati környezetben hasznosak, otthon jobbára felesleges komponensek, amikért – ez utóbbi esetben – kár fizetni a felárat.

A ritkaságok közé tartozik a wireless vezérlő, a TV tuner és a hardveres hangchip, alaplapra integrálva avagy külön kártyaként mellékelve. Sajnos a legtöbb esetben többet kell fizetnünk egy ilyen extráért, mintha külön perifériaként vásárolnánk

meg, ráadásul a választás szabadságát is elveszítjük, vagyis emiatt sem érdemes a drágább modellt választani.

BIZTONSÁG ÉS TÚLPÖRGETÉS

Extrák, amik nélkül jó gépet építhetünk

A különböző vezérlők mellett az alaplapok legjobban reklámozott szolgáltatása az extrém tuning, ami több komponenst is érint(het). A túlpörgetéshez alapvetően megfelelő BIOS-os támogatásra van szükség, ahol beállíthatjuk az egyes feszültségeket, órajeleket és időzítéseket. Minél több ilyen opciónk van, annál jobban finomhangolhatjuk rendszerünket, bár érdemes vigyázni, mert egyes gyártók néha elvetik a súlykot, és olyan opciókat vagy olyan magas értékeket is engedélyeznek, amikkel – megfelelő felkészülés nélkül – maradandó károsodást okozhatunk gépünkben.

Igazán hasznos – és szerencsére egyre gyakoribb – hardveres prémium szolgáltatás a minőségi alkatrészek alkalmazása, melyek megnövelik gépünk élettartamát és stabilitását. Ilyen a hagyományos, 4 fázisú helyett 6, 8 vagy akár 12 fázisú tápáramkör alkalmazása, vagy a szilárd elekt-

Alaplap extrák	ASUS	Gigabyte	MSI
Hardveres szolgáltatások			
Tv-vevő kártya	●	—	—
Wifi kártya	●	—	—
Távírányító	Ai Remote	—	—
Flashmemória az alaplapon	ASAP (512 MB)	—	—
USB-s kijelző	ScreenDUO	—	—
Biztonság és túlpörgetés			
Hőcsöves hűtés	Fan Less + Stack Cool 2	Quad Cool	SilentSink
Megerősített tápáramkör	8-fázisú	Virtual Quad Triple Phase	—
Szilárd elektrolit kondenzátorok	●	Ultra Durable	●
Alaplap állapotjelző	●	●	D-Bracket 2
Redundáns BIOS	CrashFree BIOS 3	Dual BIOS + Express BIOS Rescue	Egy elhibázott BIOS-frissítés tönkretelheti az alaplapot
BIOS profilok	O.C. Profile	BIOS Setting Recovery	—
Automata tuning BIOS-ból	AI NOS	Speed	D.O.T.
Szoftveres túlpörgetés	Ai NOS	Easy Tune Center 5	Dual Core Center
Szoftveres szolgáltatások			
Telepítő segéd	InstAll	Xpress Install	—
Automatikus szoftverfrissítő	A drivereket nem frissíti	Download Center	Live Update 3
Internetes BIOS-frissítés	EZ Flash 2	@BIOS	Live Update 3
Profilba rendezett üzemmódok	Ai Gear (4 profil)	I-Cool (5 profil)	Dual Core Center (5 profil)
Rendszermonitor	PC Probe II	PC Health Monitor	DigiCell
Saját BIOS logó	MyLogo 3	Face Wizard	—
BootCD	●	XPressRecovery2	—
Biztonsági programok	—	—	LockBox, SecureDoc, Password-Keeper

KGC-310

Web Smart 10/100/1000Base-T to Gigabit-Fiber (Mini-GBIC) Media converter

KS-2402

Web Smart 24-port 10/100 Fast Ethernet Switch with 2 Gigabit Copper Ports

KGS-510F

Web Smart 5-Port 10/100/1000Base-T Gigabit Ethernet Switch with 1 mini-GBIC Port

KCD-302

Industrial Tri-segment Media Converter

KC-300DM

10/100Base-TX TO 100Base-FX Managed Media Converters

Cím: 1346 Budapest Egryssy u. 96-98.
Telefon: 469-0237, 469-0238 Fax: 469-0239
E-mail: Networks Hotline telefon: 0620-5845678
Telefon: www.goldcomp.hu e-mail: goldcomp@goldcomp.hu

rolites kondenzátorok beépítése. Utóbbiak egyre gyakrabban tűnnek fel olcsóbb alaplapokon is, így remélhetőleg hamarosan már nem számítanak extra kiegészítésnek az alaplapokon.

A látványelemnek is kitűnő hűtés ezeken a lapokon már kizárólag hőcsöves, plusz egy bordával hűtik a lap hátsó részét a tápáramkör és a CPU alatt. Manapság már minden chipkészlet hűtése passzív, ami azonban víz-hűtés esetén nem feltétlenül előnyös, ezért egy-két gyártó a prémium csomagba külön chipkészlethűtő ventilátorokat is pakol.

Kevésbé hasznos extra az alaplap állapotteljesítő, ami hibakeresésnél ugyan jelent némi előnyt, de legtöbbször nehezen hozzáférhető, és értelmezéséhez külön táblázat kell, így csak extrém tuninghoz ajánlható.

A biztonság kedvéért a BIOS-t több helyen is tárolják, nehogy egy baleset vagy vírus következtében tönkremenjen alaplapunk, ám néhány gyártó ezt is eltűzolja, amire semmi szükség.

SZOFTVERES SZOLGÁLTATÁSOK

Csillogó felület mögött hiányos tartalom

Az élvonalas alaplapgyártók dizájnos, de nem mindig tökéletesen működő szoftverekkel töltik meg a driver-CD-eket. A legtöbb esetben egy központi programot is kapunk, ami összefogja a kisebb alkalmazásokat, ezzel megkönnyítve mindennapos használatukat.

A két leghasznosabb szoftveres szolgáltatás a telepítő segéd és az automatikus frissítés. Előbbi egyetlen kattintással feltelepíti valamennyi drivert és a

működéshez szükséges kiegészítő szoftvercsomagokat (pl. .Net 2.0, DirectX 9.0), utóbbi pedig az internetre kapcsolódva frissíti alaplapunk BIOS-át és a drivereket is.

Minden gyártó elkészítette saját, szoftveres tuningoló programját is, ám tesztjeink szerint ezek továbbra sem érik el a megbízhatóbb és hatékonyabb BIOS-os túlpörgetés színvonalát. Ennél hasznosabb a profilok kezelése, amelyekkel az aktuális felhasználáshoz igazítva szabályozhatjuk a CPU és a GPU órajelét, a ventilátorok fordulatszámát és ezzel gépünk zajszintjét, valamint fogyasztását is.

Ma már a Vista-kompatibilitást is jelzik minden modern alaplap dobozán, ami legtöbbször annyit jelent, hogy a Vista kezeli az adott chipkészletet, és a driverek megtalálhatóak az alaplap driver-CD-jén.

Végül akadnak múltat idéző kezelőfelületű és sokszor elavult funkcionalitású „töltelék” programok, amiket legfeljebb kíváncsiságból érdemes egyszer telepíteni, de hosszú távon csak keveseknek lehetnek hasznosak.

ÖSSZEZÉS

Értékes extrák és a felesleges sallang

Mindhárom élvonalbeli cég, az *ASUS*, a *Gigabyte* és az *MSI* is fel tud mutatni olyan szolgáltatásokat, amikben sokkal jobb a vetélytársaknál, ugyanakkor mindhárom gyártónál temérdek divatos és ígéretes elnevezésű, ám felesleges extrát találtunk, ami csak a vételárat növeli.

Az *ASUS* élen jár az extrém hardveres kiegészítők terén, távirányítójával, TV és wifi kártyájával, vagy a legújabb *ASAP*-pal, igaz, ezek nem többek egyszerű, külön is kapható perifériáknál. Az *ASAP* csupán egy mezei, 512 MB-os USB tároló, az alaplapra forrasztva, a többi kiegészítőtől pedig külön megvásárolva kevesebért jobbat is kaphatunk. Egyelőre a *ScreenDUO* is túlzottan sok gyerekbetegségben szenved, reméljük, a 2.0-s változat már zsinór nélküli lesz, saját akkumulátorral. Az *ASUS* prémium lapjai professzionális tervezésük és kiépítésük, túlpörgethetőségük és néhány valóban hasznos és jól működő szoftverük miatt emelkednek magasan a mezőny fölé, ezek mindenképpen megérik a plusz kiadást.

A Gigabyte a hardveres biztonságban kiemelkedő, ami a gyártó valamennyi drágább modelljére igaz, ezzel azonban kontrasztban van a szegényes szoftvercsomag, ahol még van mit fejlesztenie a cégnek.

Az *MSI*-nél a frissítést vagy a profilok szerkesztését tökéletesen megoldották, még ha az elnevezésük nem is az aktuális divatot követi is, ugyanakkor nagyon hiányzik néhány – nem is feltétlenül prémium – szolgáltatás, mint például a BIOS profilok, a telepítő segéd vagy a boot-CD.

Mindezekon felül számtalan egyéb kiegészítővel is megpróbálják csábítani a tehetősebb vásárlókat, melyek többnyire csak a doboz helykitöltésére alkalmasak. Erre jó példa az LGA775-ös CPU-csipesz, a nyájkot megvilágító, színes ledek, indító és újraindító gombok az alaplapra forrasztva stb. A lényeg, ne hagyjuk magunkat becsapni, és csak a számunkra is hasznos szolgáltatásokért fizessünk extra felárat. ■

GIGABYTE EASY TUNE CENTER 5 A dizájn kissé „kínai piacos”, de a túlpörgetés működik, és a fontosabb beállításokat is könnyedén meg lehet találni

MSI DUAL CORE CENTER A profilváltás és az automata tuning könnyedén szabályozható, de a finombeállításokat jól elrejtették az apró kezelőfelületen

ASUS AI SUITE ÉS AI NOS Tetszetős dizájn és átgondolt kezelőfelület, de minden tuning-beállítás után újra kell indítanunk a gépet, ami erősen lerontja a használhatóságot

Professzionális letöltés: csak a legjobbak

A betárcsázós kapcsolatok háttérbe szorulásával nem csökkent a letöltésvezérlők jelentősége, tesztünk tanúsága szerint nagy sávszélességen is gyorsabb velük a letöltés. *Csöndes Áron*

Ebben a cikkben

Letöltésvezérlők: régen és most

A legnépszerűbb letöltéskezelők

Melyiket érdemes választanunk?

Mit tudnak: komplett táblázat

A letöltésvezérlők a betárcsázós, modem idők szülöttjei. Kezdetektől ügyes programok voltak, amelyekkel átmenetileg megszakíthattuk a letöltést, és később ott folytathattuk, ahol előző este abbahagytuk. Többnyire akkor is rájuk fanyalodtunk, ha megszakadt egy komolyabb letöltés, hiszen emlékezhetünk: ekkoriban egy 3–5 MB fájl letöltése is 20–30 percet vett igénybe. A nagy sávszélességű kapcsolatok manapság már feledtetik a múltat, és a letöltésvezérlők már nem is elsősorban a betárcsázós internetkapcsolatoknál jelentenek előnyt.

Downloader Accelerator Plus 8.5

Értékelés: 3

Készítő: Speedbit

Info: www.speedbit.com

Tájékoztató ár: ingyenes (basic), 30 USD (premium)

A DAP két változatát használhatjuk: az egyik a fizetős *premium* változat, a másik pedig a néhány funkcióval szegényebb, *ingyenes* változat. Ez utóbbi tökéletesen elegendő a napi használathoz, azonban esetében kénytelenek vagyunk elviselni a hirdetések, és ez tartalmazza a Google Toolbart is (amit azonban nem kötelező kérnünk a telepítésnél).

A DAP a feltelepítését követően teszteli az internetkapcsolatunkat, és kiválaszthatjuk a felület nyelvét (ezek között azonban sajnos nem szerepel a magyar). A kezelőfelületen négy fület találunk: *Downloads* (fo-

lyamatban lévő letöltések), *Completed* (letöltött anyagok), *Search* (fájlkereső) és *FTP Browser* (FTP böngésző). Ez utóbbi úgy viselkedik, mint egy FTP-kliens, azonban az ingyenes változatnál minden egyes alkalommal nekünk kell megadni a weboldal nevét, belépési azonosítóját és jelszavát.

A DAP alapértelmezésben átveszi az Internet Explorer-től a fájlletöltés szerepét, de úgy is beállíthatjuk, hogy csak figyelje a vágólapra másolt URL-eket, vagy használhatjuk a jobb egérgombot (majd válasszuk a *Download with Dap* opciót). A DAP beépülhet a Firefoxba és az Operába is. Mikként a többi letöltésvezérlőnél, itt is használhatjuk a fogd és vidd kosárkát, ahova elegendő bevonszolni a linkeket a letöltés megkezdéséhez.

Miután elhatározzuk, hogy letöltünk valamit, számos opciót beállíthatunk, például hogy milyen felhasználói nevet/jelszót használjon – ha ez követelmény. Az egyszerre, szimultán használt szálak szabályozása kissé zavaros: a *normal* sebesség egy szálnak felel meg, a *broadband optimization* ötnek. Van a programnak egy képessége, mely igencsak elnyerte tetszésünket, ez pedig a média előnézeti lehetőség: magyarul, ha például egy zeneszámot töltünk le, már a letöltés folyamán belehallgathatunk. A DAP prémium változatának néhány további hasznos funkciója is van (például a ZIP fájlok előnézete, miközben azok még töltődnek lefelé), de ezekért már fizetnünk kell.

FlashGet 1.8.1

Értékelés: 4

Készítő: AmazeSoft

Info: www.flashget.com

Tájékoztató ár: ingyenes

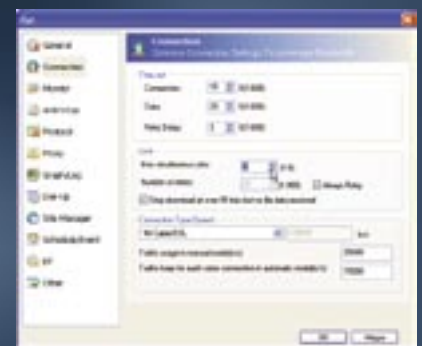
A *FlashGet* egyike a legismertebb és felettebb nagy tudású letöltésvezérlőknek. A →

Így teszteltünk

Különböző letöltő oldalakkal teszteltük a programokat (például a *download.com*-mal, magyar letöltő oldalakkal és bittorrentes gyűjtőoldalakkal). A „labor körülmények” közötti méréshez két PC-vel kialakítottunk egy 100 Mbps-os gép-gép LAN kapcsolatot, az egyiket a tesztszoftver, a másikon egy *Apache http* és *FileZilla FTP* szerver futott, ami biztosította a letöltéseket. A betárcsázós kapcsolat szimulálásához a *NetLimiter 2*-vel állítottuk be a korlátozott átviteli sebességet.

DAP Az ingyenes változat is kellen funkciógazdag és használható

FLASHGET Egyszerre legfeljebb nyolc szimultán szálát engedélyez

program ingyenes, nincs belőle „prémium” kiadás, az alapváltozat is mindent tud. Rádadásul nagyjából 40 nyelven érhető el, köztük – ami számunkra különösen öröndetes – magyarul is! Telepítéskor a víruskeresők kémprogramot jelezhetnek, azonban nem kell megijedni, ezt csak egy benne rejlő reklámprogram okozza (mitől mástól lenne ingyenes?).

Nem veszi át az automatikus letöltést az IE-től, hanem nekünk kell jobb gombbal a linkre kattintani, majd a *Flashgetet* választani.

A böngészőből akár linkeket is behúhatunk a kosár ikonba (abba, amelyiken a FlashGet logo látható – ez a program indításakor automatikusan megjelenik a képernyőn). A FlashGet persze képes arra is, hogy folyamatosan figyelje a vágólapot, és

aktivizálódjon, ha ide másolunk egy URL-t. Ha teljesen ki akarjuk használni a szoftver képességeit, akkor érdemes a kapcsolat típusát is helyesen beállítani (betárcsázós vagy szélessávú). A sávszélesség limitálásával megakadályozhatjuk, hogy a FlashGet teljes egészében kisajátítsa a rendelkezésre álló sávszélességet, így közben egyébvel is foglalkozhatunk a neten.

A letöltésnél számos opciót kapunk, közülük a legfontosabbak: a szimultán kapcsolatok számának meghatározása, a tükörol oldalak keresése (FTP mooron keresztül), és a letöltött fájlok helyének megadása. Ezek alapértelmezett értékeit megváltoztathatjuk. A FlashGet továbbá lehetővé teszi például, hogy a kiterjesztésük szerint mozgassuk, helyezzük el a letöltött fájlokat. A Bittorrent lehetőségek kevésbé sokrétűek,

mint egy teljes értékű BT kliensnél, de a leglényegesebb beállításokra (például a fel-/letöltési sebesség) itt is van mód, és ezek működnek a DHT hálón. A legjobb BT opciók egyike, hogy meghatározhatjuk, milyen hosszban maradjanak a befejezett letöltések seedelve (így nem kell kézzel eltávolítanunk őket).

Számos kevésbé lényeges funkció is hozzájárul ahhoz, hogy a programot megkedveljük. Ilyen az ütemezés lehetősége, amivel beállíthatunk egy adott napszakot, időpontot, amikor a letöltést időzíteni szeretnénk.

FreshDownload 7.70

Értékelés: 3
Készítő: FreshDevices
Info: www.freshdevices.com
Tájékoztató ár: ingyenes (otthoni használatra)

A *FreshDownload* – akárcsak a FlashGet – ingyenes, és számos funkciójában meg egyezik a körképünk többi szereplőjével, van azonban néhány olyan funkció, ami fájlon hiányzik belőle: ilyen például, hogy nem tudjuk szabályozni a program által használt teljes sávszélességet, és azt, hogy hány kapcsolatot használjon szerverenként vagy letöltésenként.

A *FreshDownload* beépül a legnagyobb böngészőkbe, így az Internet Explorerbe, a Firefoxba és az Operába is. Sőt, a vágólapot is képes figyelni, és letöltőkösárként is használhatunk.

A letöltéseket kategóriákba csoportosíthatjuk, de ez az alapértelmezésben nem aktív, nekünk kell bekapcsolnunk. Miután megtettük, a *FreshDownload* a megsokkott kategóriákat kínálja (zene, filmek, programok és így tovább). Sajnos, a *FreshDownload*ot néha megzavarják a „trükkösebb” weboldalak: vannak olyan fontos helyek, ahonnan nem tud letölteni. Ilyen például a download.com, ahol az átirányítást nem képes jól lekezelni.

Konfigurálhatjuk, hogy milyen kiterjesztésű fájlokat és MIME típusokat kezeljen, az utóbbi különösen akkor hasznos, ha a programot adatfolyamok letöltésére használjuk egy weboldalon. Beállíthatunk oldalanként felhasználói nevet/jelszót, proxyt és csatlakozási korlátot. Ha tudjuk, hogy egy FTP site hitelesítést kér, és egyszerűen egy csatlakozásnál nem enged többet, akkor ezt is beállíthatjuk.

Néhány további lehetőség kellemes meglepetés: ilyen például a ZIP fájlok automatikus kitömörítésének lehetősége, vagy a letöltések ütemezése. Sok felhasználó számára hátrány lehet, hogy a *FreshDownload* sajnos „nem tud” magyarul.

Getright 6.1

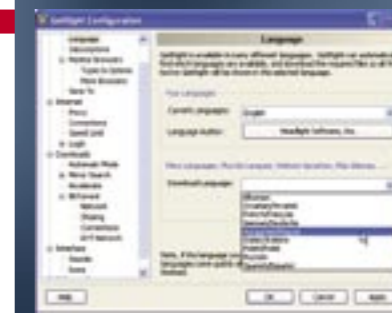
Értékelés: 3,5
Készítő: Headlight software
Info: www.getright.com
Tájékoztató ár: ingyenes próba, 30 USD (Standard), 50 USD (Pro)

A *GetRight* egyike volt az első letöltésvezérlőknek, legalábbis ez az első, ami szélesebb körben elterjedt. Nem nehéz belátni, hogy miért. A *GetRight* mindmáig megbízható, komoly tudású program, számtalan funkcióval. Teljes mértékben azonban csak akkor tudjuk kihasználni, ha fizetünk és regisztrálunk. E nélkül sajnos folyamatosan felpattanó ablakkal zaklat, és megpróbál rávenni bennünkre, hogy mégiscsak regisztráljunk. Akármilyen jó is a *GetRight* mint letöltő alkalmazás, ez azért igencsak bosszantó tud lenni...

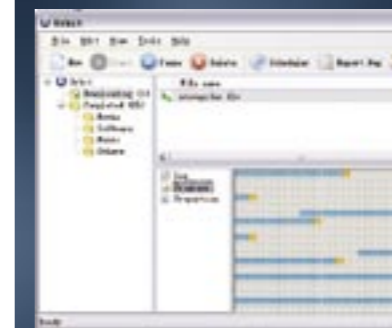
Miután feltelepítettük, a program a legtöbb böngészőben kiváltja a *Hivatkozás mentése más néven* opciót. Persze számos beállítási lehetőséget kapunk arra, hogy mindez miként történjen: mindenki megtalálhatja a számára kedvezőt. Amennyiben Firefoxot használunk, a *GetRight*ot alkalmazhatjuk beépülő pluginként, de az Opera és a régebbi böngészők (IE5, Netscape4) esetében is számos lehetőség van. Természetesen itt is működik a vágólap figyelése.

A *GetRight* egyik érdekessége a betárcsázós kapcsolatoknak kínált számos egyedi opció. Szabályozhatjuk, hogy mikor szakítsa meg a program a kapcsolatot, vagy hogy mikor csatlakozzon automatikusan, és még számos további hasznos funkció közül is válogathatunk.

A *GetRight* natív támogatást nyújt a BT fájloknak is, de a funkcionalitása azért messze elmarad egy komoly BT-kliensétől. Persze a fontosabbak itt is megtalálhatók. Szabályozhatjuk például, hogy mekkora sávszélességet használunk megosztásra, és hogyan kezelje a port továbbítást. Ha használunk port továbbítást, a *GetRight* támogatja az UPnP-t és DHT hálóval kapcsolódik, hogy a peereket könnyebben legyen meglelni.

GETRIGHT Az egyik legnépszerűbb klasszikus letöltő magyarul is tud

ORBIT Meglepő, de nagyon hasonlít a közkedvelt FlashGetre

webhely tartalmát tölthetjük le, hogy aztán offline böngészhessük. Szerencsére kapunk beállítási lehetőségeket, hogy valóban le akarunk-e tölteni mindent (az összes képet, hanganyagot és videót). Azt is beállíthatjuk, hogy az IDM hány link mélységben dolgozza fel a webhelyet, s esetleg milyen fájltypusokat zárjon ki a letöltésből.

Orbit Downloader 1.4.2

Értékelés: 3,5
Készítő: Orbitdownloader.com
Info: www.orbitdownloader.com
Tájékoztató ár: ingyenes

Az *Orbit Downloader* talán a legegyszerűbb, legkönnyebben kezelhető program a palettán. Nekünk kifejezetten elnyerte e tetszésünket, pedig egy viszonylag új játékosról van szó. Ingyenes, nincsenek benne hirdetések, és kicsi az erőforrásigénye. A legújabb verziójában már megtalálható a letöltésütemező funkció, de még mindig hiányzik belőle a BitTorrent és az interaktív FTP támogatása. Érdekes, hogy az *Orbit Downloader* roppant módon hasonlít a népszerű, sokak által szeretett *FlashGetre* – a felület elrendezése, sőt a letöltőkösár is kísérteties hasonlóságot mutat.

Akárcsak a többi program, az *Orbit* is zökkenőmentesen integrálódik az Internet Explorerbe, de a Firefoxba, az Operába és a Maxthonba is. A program rendkívül hasznos tulajdonsága – amivel a többi letöltésvezérlő nem büszkélkedhet – a *Flash/Média rögzítő*. Ezzel letölthetünk flash állományokat SWF fájlba, és a sugárzott anyagokat FLV formátumba (a YouTube és más hasonló oldalak az FLV-t használják, ezért ezt sokan fogják szeretni).

Az *Orbit*ban is megtaláljuk a szokásos kategóriákat, a kategórialistán a jobb egérral kattintással változtathatunk a fő ablakban. A program az új letöltések kezdeményezésénél alapértelmezésben kevés lehetőséget ad, de a letöltő ablakot bármikor bővíthetjük olyan tulajdonságokkal, mint a használatos felhasználói név/jelszó, a lehetséges tükörolalcímek és az ütemezés.

Lehetőségünk van a letöltési szálak számának korlátozására szerverenként, az alapértelmezett beállítás nyolc szál. Összegeve a legtöbb – a többi neves letöltésvezérlőben megtalálható – funkció itt is rendelkezésre áll, azonban teljesen ingyen – nincs se adware, se regisztrációs kényszer. ■

Teszteredmények a funkcionalitás szempontjából						
Képesség	DAP	FlashGet	FreshDL	GetRight	IDM	Orbit
Letöltés/sávszélesség						
Egységes sávszélesség-szabályozás	●	●	–	●	●	●
MD5 vagy más hash hitelesítés	–	–	●	●	–	–
Előnézet letöltés közben	●	–	–	–	–	–
Fájl metaadatok megjelenítése (ID3 címkék)	–	–	–	–	●	–
Tükörszerverek használata	●	●	–	●	–	●
Ütemezés	●	●	●	●	●	–
Átírányítások helyes kezelése (pl. a Download.com -nál)	●	●	–	●	●	●
Egy oldalon minden tétel letöltése	●	●	●	●	●	●
Oldalspecifikus képességek						
Oldalspecifikus sávszélesség-szabályozás	●	●	●	–	●	●
Oldalspecifikus jelszavak	●*	●	●	●*	●*	●
Protokollok						
BitTorrent támogatás	–	●	–	●	–	–
Interaktív FTP kliens vagy böngésző	●	●	–	●	–	–
Egyedi MIME típusok	–	–	●	–	–	–
HTTP fejléc/hivatkozás szabályozás	●	●	●	●	–	–
Beépülés						
Firefox támogatás	●	●	●	●	●	●
Opera támogatás	●	●	●	●	●	●
IE eszköztárba beépülés	●	●	●	–	–	–
Vágólap figyelés	●	●	●	●	●	●
Letöltő kosárikon	●	●	●	●	●	●
Külső antivírus igénybevétele	●	●	●	●	●	●

*Csak a teljes/regisztrált változatban.

A 10 legjobb alaplap harmincezer forint alatt

Felesleges 60–70 ezer forintot költeni egy luxuslapra, ha annak minden hasznos funkcióját megkaphatjuk 30 ezer forint alatt is. A CHIP segít kiválasztani a legjobb vételt!

Erdős Márton

Ebben a cikkben

A legjobb ár/érték arányú alaplapok

10 modell tesztje

Hasznos és felesleges szolgáltatások

Vásárlási tanácsok

Egy alaplap akkor tökéletes, ha észrevétlenül teszi a dolgát, és a gépbővítés elé sem gördít semmilyen akadályt. Az észrevétlenség azonban csak a hibamentes használatra vonatkozik, valójában ez az alapelem látványosan befolyásolja gépünk képességeit és időállóságát. Ha például a PC építésénél nem ügyelünk kellőképpen, hogy milyen CPU foglalattal, milyen kártyahelyekkel és vezérlőkkel szerelt alaplapot választunk, akkor egy későbbi bővítéskor a legrosszabb esetben azzal is szembesülhe-

tünk, hogy a fejlesztéshez az egész gépünket le kell cserélni. Az ilyesfajta kellemetlen meglepetéseket elkerülendő most megvizsgáljuk a 10 legjobb ár/teljesítmény arányú alaplapot – AMD és Intel oldalán.

BŐVÍTHETŐSÉG ÉS FELEPÍTÉS

A jó alaplapválasztás kulcsa a jövőbelátás

Az alaplapválasztás kulcsa, hogy vásárlás előtt végiggondoljuk, milyen szolgáltatásokra van szükségünk, és ne engedjük magunkat rábeszélésre a hangzatos, ám csak árnyékoló és a számunkra felesleges extrákra. Emellett fontos, hogy szem előtt tartjuk, melyik technológiának jósolunk jövőt, és melyik az, amelyik hamarosan eltűnik a süllyesztőben.

Ma a két uralkodó processzorfoglat az Intel LGA775 és az AMD AM2, új gép esetén más típusokkal már nem érdemes foglalkozni. A kártyahelyeket tekintve alapvetően fontos, hogy legyen legalább egy, a VGA vezérlőnek fenntartott PCIe x16-os csatlakozó, emellett szükségünk lehet legalább egy PCI vagy PCIe x1 foglalatra is. Számos, NVIDIA chipes alaplapon van egy második PCIe x16 is, amire azonban csak SLI VGA alrendszer, vagy 4 monitoros gép építéskor lehet szükségünk.

A tárhierarchia felépítésénél az alaplap a rendszermemória és a háttértár esetében jut kulcsszerephez. Először is fontos a 4 DIMM foglalattal, Intel rendszernél, a DDR2-800-as vezérlő (az AMD Athlon 64-ben integrált DDR2-800-as memóriavezérlő van), amit csak a valóban olcsó ASUS P5ND2 SE nem teljesít. A maximálisan ke-

zelhető, 8–16 GB rendszermemória még jó darabig elegendő lesz.

Intel platformon az ICH8 meglehetősen puritán: meg kell alkudnunk 6, RAID-be nem kapcsolható SATA vezérlővel. Ezt a gyártók még kiegészítik egy PATA vezérlővel, többnyire az optikai egységek miatt, ám ennek kezelése BIOS szinten nehezebb és lassabb. Az Intel chipkészletes alaplapok közül egyedül a Gigabyte 965P-DS3 kínálja az ICH8-től különválasztott, RAID-be kapcsolható SATA csatlakozást. Ezzel szemben az NVIDIA-s alaplapok mindegyike RAID 5-öt is kezelő alrendszerrel készül.

Minden alaplapon gigabites LAN-t találunk, sőt, az AM2-es MSI és Abit lapokon egyből kettőt is (extra szolgáltatásokkal), a hangvezérlő pedig az ASUS M2N-E SLI AMD-s lapját leszámítva HD Audio szabványú. Több alaplapon találunk Firewire csatlakozást is, ami főként videokamerák, gyorsabb külső adattárolók csatlakoztatásához szükséges. Ennél sokkal elterjedtebb és hasznosabb az USB 2.0, amiből a tesztelt ASUS modellek esetében nyolc, minden más gyártó lapján tíz áll a rendelkezésünkre.

TELJESÍTMÉNY

Azonos chipkészlettel minimális különbségek

A ma kapható, középkategóriás alaplapok teljesítményében minimális a különbség, ezt tesztünk mérései is alátámasztották. Az azonos chipkészlettel szerelt modellek ugyanolyan tesztkörnyezetben közel azonos teljesítményt produkálnak, csak kisebb, nem számottevő eltéréseket mértünk.

CHIP Összegzés

Nem a legolcsóbb alaplap a legjobb, de nem is szabad feleslegesen súlyos tízezreket kidobnunk számunkra haszontalan extrákra. Intel platformon legjobban az ASUS P5N-E SLI-jével járunk – mindenre képes, amire szükségünk lehet, és ráadásul még néhány kellemes meglepetéssel is szolgálhat.

Amennyiben egy igazán jó, erős és időálló AMD Athlon 64-es rendszert építünk, akkor az MSI K9N SLI-2F alaplapját érdemes választanunk, hiszen emellett, hogy tesztünk AMD-s győztese, ára is határozottan barátságos.

Intel platformon az ASUS P5N-E SLI lapja bizonyult a leggyorsabbnak, ami jól mutatja az SLI memóriát is kezelő nForce 650i-s chipkészlet fejlettségét. Érdekes, hogy a második leggyorsabb a teszt legkedvezőbb árú tagja, a másik ASUS lap lett, amin a jelzés szerint nForce 570i Ultra északi híd dolgozik. A valóságban azonban a már jó ideje megjelent, ám nem túl elterjedt nF4 Ultra-t kapjuk (C19), amit elnevezésében az NVIDIA az új szériához igazított.

A négy, AMD Athlon 64-et kezelő alaplapot kizárólag nForce5-ös chipok hajtották. Emiatt, s persze a CPU-ba integrált memóriavezérlő miatt is, nem meglepő, hogy alig tapasztaltunk eltérést a lapok közt, így ebben a mezőnyben inkább a szolgáltatások és a bővíthetőség alapján dönt el a sorrend.

EREDMÉNYEK

Alapozás olcsón, de kompromisszumok nélkül

A 30 ezer forint alatti vételárát a gyártók úgy próbálják tartani, hogy néhány, az átlagos felhasználás mellett amúgy is ritkán szükséges szolgáltatás sebességét csökkentik, s néhány, valóban luxusnak számító vezérlőt leghagynak. Ezeket a lapokat tehát azoknak készítik, akiknek nincsenek szélsőséges kívánásaik, csak jól működő, gyors, stabil és időálló alaplapot szeretnének.

Ha Intel alapú gépet építünk, ne higgyünk az Intel-fanatikusoknak, a P965-nél azonos áron találunk jobb választást: ez a Tesztgyőztes ASUS P5N-E SLI-n megtalálható nForce 650i. Ez a lap egyértelműen jobb, mint a drága, ám népszerű, P965-ös ASUS P5B.

Ha mégis ragaszkodnánk az Intel chipkészlethez, és nem szeretnénk a régi 945P-t választani, a Gigabyte 965P-DS3 kiváló választás, bár képességei kissé elmaradnak a győztesétől. Ha pedig fejlett, de olcsó lapra vadászunk, akkor az ASUS P5ND2 SE tartogathat kellemes meglepetéseket a számunkra szolgáltatásaival és árával egyaránt.

AMD oldalán könnyebb a helyzet, kisebb eltérésekkel az nF570-es alaplapok szolgáltatásaikban és sebességükben is megegyeznek, ám a legtöbbet az MSI K9N SLI-2F adja, és árával egyik konkurens sem képes versenyre kelni. →

A legprofibb chipkészletek mindenre képesek

Intel platform: Intel oldalán lassan eltűnik a csábítóan alacsony árú 945P+ICH7, hogy átadja helyét a ráncfelvarráson átesett utódoknak, a P965+ICH8-nak. A meglehetősen magasan árazott P965 újdonságai: DDR2-800-as DDR2 vezérlő; az ICH8-nál a megszűnt PATA; 6-ra gyarapodott SATA (eSATA funkcióval) és 8 helyett 10 USB 2.0 csatlakozás van. Sajnos a 30 ezer forint alatti lapok árába nem fért be az ICH8R, így hiába a 6 SATA, ha nem lehet az egyre népszerűbb RAID funkciót elérni.

INTEL P965 Elődjéhez képest csak kisebb ráncfelvarráson esett át, drága is, mégis kedvelt és sikeres chipkészlet

AMD platform: Az AMD világában egyeduralgok az NVIDIA chipkészlet, már ami a fejlett lapokat illeti. A Socket 939 idején kasszasikert aratott nF4 lassan végleg kihull a sorból, a helyét az nF5 veszi át. A 20–30 ezer forint közötti alaplapokon az nForce 570Ultra és SLI változatok dolgoznak. NVIDIA nF570-es lapoknál alapértelmezett 1 IDE és 6 SATA vezérlő, többféle RAID funkcióval, 4 DIMM foglalattal, 1 vagy akár 2 darab gigabites LAN, HD Audio és 10 darab USB 2.0 csatlakozás. Az SLI-hez adott a 2 PCIe x16-os kártyahely, ezeknek azonban osztozniuk kell a 16 PCIe vezetékkel. Szolgáltatásaikat tekintve tehát az nForce 570Ultra és SLI chipkészletek azonos áron sokkal többet nyújtanak, mint a némileg felülárazott Intel platformon hódító P965+ICH8 duó.

NVIDIA NFORCE 570SLI Rengeteg szolgáltatás és kiváló sebesség egyetlen, tudásához mérten olcsó chipben – nem csoda, hogy kasszasiker

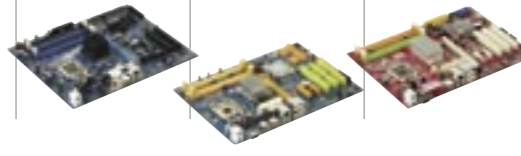

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS
	AMD platform				Intel platform		
Termék	MSI K9N SLI-2F	Gigabyte M57SLI-S4	Abit KN9-Ultra	ASUS M2N-E SLI	ASUS P5N-E SLI	Gigabyte 965P-DS3	ASUS P5ND2 SE
Beküldő	Expert	Aqua	Expert	GO-RUN	Bestbyte	Alien	GO-RUN
Információ	www.msi-hungary.com	www.aqua.hu	www.expert.hu	hu.asus.com	www.bestbyte.hu	www.aliencomputers.com	hu.asus.com
Tájékoztató ár [Ft]	21 990	26 400	23 790	21 900	29 990	27 840	19 900
Garancia [év]	3	3	3	3	3	3	3
Összpontszám	97	97	95	94	97	93	91
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Szolgáltatások [40%]	98	95	96	92	98	92	90
Teljesítmény [20%]	95	98	90	98	95	92	91
Bővíthetőség [30%]	99	99	95	94	97	94	93
Felépítés [10%]	93	98	98	90	96	99	88
Ár/tejesítmény	kiváló	közepes	közepes	jó	kiváló	jó	kiváló
Műszaki adatok							
Lapkakészlet (chipek száma)	nForce 570SLI	nForce 570SLI	nForce 570Ultra	nForce 500SLI	nForce 650i SLI+nForce 430i	Intel P965+ICH8	nForce 570i Ultra +nForce 430i
PCIe x16/PCIe x1/PCIe x4/PCI foglalatok	2/2/0/3	2/3/0/2	1/3/0/2	2**/2/0/2	2/1/0/2	1/3/0/3	1/3/0/2
Lapkák közötti kapcsolat	na	na	na	na	HyperTransport, 8 GB/s	DMI (2,5 GB/s)	HyperTransport, 8 GB/s
DIMM foglalatok	4	4	4	4	4	4	4
Maximálisan támogatott memória	8 GB	16 GB	8 GB	8 GB	8 GB	8 GB	16 GB
PATA/SATA-csatlakozók	1/6	1/6	1/6	2/4	2/5	1/6	2/4
SATA RAID verziók	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD	0,1,JBOD	0,1,0+1,5,JBOD
Audio kodek	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	C-Media CM6501, AC'97	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC888, HD Audio	Advanced Digital AD1986A, HD Audio
Digitális hangkimenet	●	●	●	●	●	●	●
LAN	2x Vitesse VSC8601 gigabites	Marvell 88E1116 gigabites	2x Marvell 88E1116 gigabites	Attansic F1 gigabites	Marvell 88E1116 gigabites	Marvell 88E8056 gigabites	Realtek RTL8111B gigabites
FireWire	-	●	●	●	●	-	-
SLI/Crossfire támogatás	●/-	●/-	-/-	●/-	●/-	-/-	-/-
USB (hátlapon/alaplapi csatlakozó)	4/6	4/6	4/6	4/4	4/4	4/6	4/4
Automata tuning BIOS-ból	●	-	-	●	●	●	●
Processzor valódi órajele	1000,2-2600,4 MHz	1004,8-2612,3 MHz	1000,2-2600,4 MHz	1005,3-2613,7 MHz	1200 - 1800,1 MHz	1206-1809,1 MHz	1201,6-1802,4 MHz
BIOS-verzió	3.3	F7	18	0701	0401	F10	0501
Formátum (hossz*szé.)	ATX (305x245 mm)	ATX (305x234 mm)	ATX (305x245 mm)	ATX (305x218 mm)	ATX (305x229 mm)	ATX (305x210 mm)	ATX (305x203 mm)
Szolid kondenzátorok	-	-	-	-	is	●	is
Mérési adatok							
Fogyasztás (nyugalmi/terhelt)*	102/197 watt	115/204 watt	98/194 watt	104/182 watt	98/155 watt	90/149 watt	105/170 watt
Cinebench 9.5 - Renderelés	707 pont	713 pont	706 pont	713 pont	557 pont	559 pont	559 pont
PCMark05	6092 pont	6113 pont	6111 pont	6099 pont	5620 pont	5440 pont	5579 pont
MP3-kódolás*	2:42	2:41	2:43	2:41	2:49	2:47	2:49
H.264 kódolás*	715,9 s	713,3 s	717,4 s	711,6 s	861,09 s	862,6 s	866,5 s
RAR-tömörítés	1078 KB/s	1101 KB/s	1064 KB/s	1062 KB/s	948 KB/s	962 KB/s	820 KB/s
HD tach	58,6 MB/s	58,8 MB/s	58,8 MB/s	58,9 MB/s	58,7 MB/s	58,4 MB/s	59 MB/s
3DMark06, MP3-tömörítés	4338/4:05	4402/4:09	4332/4:16	4452/4:00	4251/4:26	4222/4:06	4185/4:07
3DMark06	4550 pont	4544 pont	4552 pont	4541 pont	4395 pont	4410 pont	4385 pont
3DMark06 CPU	1990 pont	1985 pont	1985 pont	1956 pont	1598 pont	1604 pont	1561 pont
Quake 4 - 1024x768, HQ	132 fps	134,9 fps	131 fps	128,6 fps	113,7 fps	116,9 fps	112,4 fps
Company of H. - 1024x768, HQ	70 fps	70 fps	69,9 fps	69,2 fps	62,4 fps	62,1 fps	61,9 fps
NFS: Carbon - 1024x768, HQ	35,3 fps	35,3 fps	35 fps	35,2 fps	35,3 fps	35 fps	34,8 fps

*A kisebb érték a jobb.

4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS
Intel platform		
Abit IB9	Biostar TForce 965PT	MSI P965 Neo-F
Expert	GO-RUN	Expert
www.expert.hu	www.gorun.hu	www.expert.hu
29 990	27 900	28 290
3	2	3
91	90	90
■■■■■	■■■■■	■■■■■
88	88	89
93	90	88
93	93	92
96	89	89
közepes	jó	közepes
Intel P965+ICH8	Intel P965+ICH8	Intel P965+ICH8
1/3/0/2	1/1/1/3	1/2/0/3
DMI (2,5 GB/s)	DMI (2,5 GB/s)	DMI (2,5 GB/s)
4	4	4
8 GB	8 GB	8 GB
2/4	1/4	1/5
-	-	-
Realtek ALC888, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio	Realtek ALC883, HD Audio
●	●	●
Realtek RTL8110SC gigabites	Realtek RTL8110SC gigabites	Realtek RTL8110SC gigabites
-	-	-
-/-	-/-	-/-
4/6	6/4	4/6
-	●	●
1200,1 - 1800,2 MHz	1198,9-1798,4 MHz	1202,7 -1804 MHz
12	103	1,6
ATX (305x245 mm)	ATX (305x220 mm)	ATX (305x220 mm)
is	is	is
88/147 watt	84/144 watt	100/168 watt
561 pont	561 pont	558 pont
5433 pont	5522 pont	5443 pont
2:47	2:48	2:47
866 s	863,6 s	867,2 s
867 KB/s	986 KB/s	881 KB/s
58,8 MB/s	58,5 MB/s	58,8 MB/s
4263/4:05	4269/4:10	4269/4:06
4381 pont	4385 pont	4387 pont
1564 pont	1573 pont	1581 pont
113,4 fps	116,5 fps	111,3 fps
61,6 fps	61,5 fps	61,6 fps
35,1 fps	35,1 fps	34,8 fps

CHIP KOMPAKT: TOP 10 alaplap

Vásárlási tippek

✓ A tesztben szereplő valamennyi alaplap chipkészlete passzív hűtésű, ám akad, amelyiknél túl kicsi a borda, ami vízűtés, vagy rosszul szellőző ház esetén gondot okozhat.

✓ Készítsünk listát tervezett, jövőbeli fejlesztéseinkről (pl. kiegészítő vezérlőkártyák, több merevlemez RAID rendszer stb.) a most összeállítandó gépünkhöz, és válasszunk olyan lapot, ami az igényeket kielégíti.

✓ Ha kiválasztottuk a számunkra megfelelő alaplapot, akkor pontosan jegyezzük meg a nevét, mert akár csak egyetlen betű vagy szám eltérés is tökéletesen más modellt jelent.

✓ A lap kialakításával kapcsolatban különösen a táp- és a PATA/SATA csatlakozók elhelyezését vizsgáljuk meg alaposan, ha ugyanis a ház belső elrendezése miatt ezek rossz helyre kerülnek, akkor nehéz lesz biztosítani a jó szellőzést, ami túlmelegedést, s a gép működésképpen lefagyást is eredményezhet.

✓ Minden alaplapnál teljes listát közölnek a felhasználható kártyahelyekről, ám azt sokszor elfelejtik megemlíteni, hogy néhány közülük osztott, vagyis egyszerre csak az egyik használható ki.

Legjobbak

1 Intel ASUS P5N-E SLI

Intel platformon hiába egyeduralkodó az Intel P965, az NVIDIA 650i jóval több hasznos szolgáltatást és nagyobb sebességet kínál azonos áron.

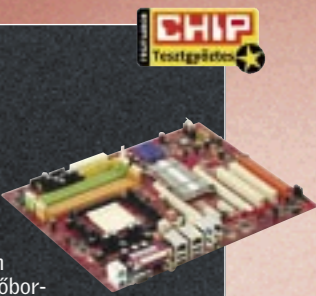
Ár: 29 990 Ft

1 AMD MSI K9N SLI-2F

Rengeteg hasznos szolgáltatás, több extra és jó sebesség jellemzi az MSI pimaszul olcsó lapját, csupán a méreten aluli hűtőbordát érheti kritika.

Ár: 21 990 Ft

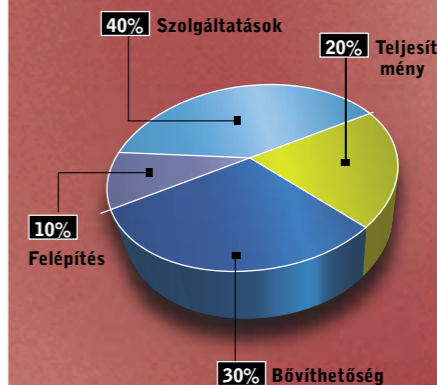

ÍGY TESZTELTÜNK

A tesztben az alaplapok teljesítményét felhasználói és játékprogramokkal egyaránt vizsgáltuk. A szolgáltatásoknál a RAID funkciók, a Firewire, a LAN vezérlő extrái, a BIOS felépítése és az egyedi megoldások jelentettek plusz pontokat. Mivel a mai középkategóriás alaplapok sebessége csak kicsit tér el egymástól, a végső pontszám

döntően a szolgáltatásoktól és a bővíthetőségtől függött. A bővíthetőségénél a memóriafoglalatok, kártyahelyek, USB 2.0-k és SATA csatlakozók száma határozta meg, melyik alaplap a jobb. A kialakításnál a jó tervezésért és elrendezésért, valamint a nagyméretű hűtőbordákért járt plusz pont. Tesztrendszer: Intel Core 2 Duo E4300 és AMD Athlon 64 X2 5000+ CPU-k, 2x512 MB A-DATA DDR2-800 (5-5-5-15-2T), Samsung SP2504C 250 GB-os, SATA merevlemez, Coolink AP550X tápegység és gyári Intel, AMD CPU hűtők. Microsoft Windows XP SP2, Intel 8.1.1.1010, NVIDIA 8.43, 8.22, 9.16 és ForceWare 93.71, DirectX 9.0c.

Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: AMD, A-DATA, Intel, Kellytech, Samsung.

Turbózzuk fel a Windowst

Akár harminc százalékkal növelhető PC-nk teljesítménye a merevlemez töredezetségmentesítésével. Öt vadonatúj programot és a Windows fedélzeti eszközt teszteltük.

Ebben a cikkben

Hat töredezetségmentesítő a tesztben

A programok áttekintése

Technikai háttér: FAT 32

Erre képes az új Vista

Nem mindig a Windows a ludas abban, ha a számítógépünk egyszer csak csigalassúvá válik. A működési sebesség csökkenésének sokszor roppant egyszerű az oka: a fájlok erősen töredezetté váltak a merevlemezeken. A ma kapható merevlemez optimaális esetben kerek 60 MB/s sebességgel továbbítják az adatokat, ám csupán akkor, ha a fájlok szabályosan, rendre egy-

mást követve helyezkednek el az adattárolón. A valóságban azonban általában még egy fájl tartalma sem helyezkedik el egy tömbben a lemezen. Az NTFS fájlrendszer ugyanis az egyes állományokat rendszerint 4 KB méretű szegmensekre (cluster) bontva tárolja a merevlemezeken, és az egyes szegmensek mindig oda kerülnek, ahol a rendszer éppen helyet talál a számukra.

Az olvasófejek tehát bőségesen akad munkájuk, amikor olvasás közben egyik helyről a másikra ugrálnak a lemezen. Mindez időbe kerül, ami azonban a töredezetségmentesítő programok segítségével jelentős mértékben csökkenthető. Ezek a programok újrendezik a fájlokat az egyes partíciókban, és eközben nemcsak az egyes

fájllelemeket rendszerezik, hanem, ha úgy kívánjuk, a fájlokat név vagy hozzáférési gyakoriság szerint is csoportosítják. Az összes tuningolási módszer közül a töredezetségmentesítő programokkal érhető el a legnagyobb sebességnövekedés.

Összehasonlító tesztünkben öt töredezetségmentesítő programot vizsgáltunk meg, és ezeket összehasonlítottuk az XP hasonló eszközével. Továbbá teszteltük a Vista töredezetségmentesítő programját is, azonban nem az XP konkurenciájaként, mivel a két operációs rendszer ahhoz túlságosan eltér egymástól, hogy az értékek egzakton összehasonlíthatók lennének. A Vista eredményeit külön, keretes írásunkban találhatják meg olvasóink.

Tesztünk során azonban nemcsak a teljesítménynövekedésre koncentráltunk. A minősítésben döntő szerepet játszott az is, hogy az adott programnak mennyi időre volt szüksége a merevlemez optimalizálásához, illetve hogy tesz-e javaslatokat a felhasználónak a legjobb töredezetségmentesítési beállításra.

SEBESSÉGNÖVEELÉS

Több mint 30 százalékkal nagyobb teljesítmény

A töredezetségmentesítő programok feladata a számítógép működésének gyorsítása. A hatékonyság vizsgálatok először is ebből a szempontból tettük próbára a programokat. Méghozzá alaposan, hiszen az eszközöknek egy 30 GB-os, 47 százalékosan töredezett, több mint 20 000 fájl tartalmazó partíciót kellett optimalizálniuk. A teljesítménynövekedés mértékének megállapításához a copy parancscsal átmásoltuk a töredezett partíció tartalmát egy üres merevlemezre, és közben mértük az eltelt percek. Ez természetesen hosszú időt vesz igénybe, hiszen a lemez olvasófejeknek össze kell keresgetnie az egyes fájlsegmenseket. A töredezetségmentesítést követően megismételtük ugyanezt: most már a rendezett partíció tartalmát másoltuk át, és ezúttal is mértük az időt. A tesztgyertes O&O Defrag 8 eszköz 30 százalékos teljesítménynövekedéssel került az élre. A Data Becker programja is megközelítette a tesztgyertes eredményét, ami azonnal

érthetővé válik, ha tudjuk, hogy ez az eszköz az O&O Defrag egy előző verzióját használja. A legrosszabban a Windows Defrag program teljesített: mindössze 20 százalékos teljesítménynövekedést ért el. Ráadásul túl lassan is dolgozott, ezért az utolsó helyre szorult.

Amennyiben egy partíció majdnem teljes mértékben tele van adatokkal, akkor egy második töredezetségmentesítéssel tovább gyorsíthatjuk a merevlemezünket. Ennek az az oka, hogy a rendezéskor az erős töredezetség miatt nincs elegendő hely a fájlok átmeneti tárolására. A csupán félig telt merevlemez esetében viszont tesztünk során a legtöbb programnál már egyetlen töredezetségmentesítéssel is sikerült elérnünk a maximális hatást. Csak az XP beépített eszközénél volt szükség arra, hogy még egyszer lefuttassuk a programot. Az első, 20 százalékos eredmény után a második töredezetségmentesítést követően összességében már 28 százalékos teljesítménynövekedést regisztrálhattunk. A PerfectDisk esetében viszont jobb, ha nem ismétljük meg a töredezetségmentesítést, ugyanis – érdekes módon – ilyenkor rosszabb lesz a fájlelosztás. Értékeléskor ezért pontokat vontunk le.

Azért, hogy még jobban megbizonyosodjunk a sebességnövekedésről, még egy vírusellenőrzést is elvégeztünk a partíción. Itt is mértük az időt, mind a töredezett, mind a rendezett lemeztartalomnál. Itt mindegyik eszköz azonos eredménnyel zárt: több mint 75 százalékos volt a sebességnövekedés. Ezen már egyik program esetében sem lehetett javítani a második futtatással.

AZ ALAPOSSÁG IDŐBE KERÜL

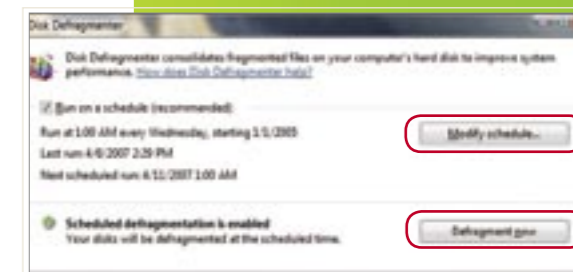
A töredezetségmentesítés gyorsasága

Bár a legfontosabb kritérium az adatátvitel javításának hatékonysága, azonban nyilván nem szeretünk órákat tétlenül ülni a gépünk előtt, amíg az a töredezetségmentesítéssel van elfoglalva. A következőkben ezért megvizsgáltuk, hogy milyen gyorsan végeznek a programok a töredezetségmentesítéssel.

A tesztgyertes O&O eszköz több mint fél órát szöszmötölt a partícióval, ennél már csak a Windows töredezetségmentesítő programjának volt hosszabb időre →

Így töredezetségmentesít a Windows Vista

Noha már megjelent a Windows Vista, tesztünket mégis az XP alatt végeztük, mivel a legtöbb töredezetségmentesítő programot még nem igazították az új operációs rendszerhez. Természetesen kíváncsiak voltunk, hogy mit tud a Vista saját töredezetségmentesítő programja, és azt tapasztaltuk, hogy az eredmény nem kiemelkedő, a legtöbb program jobb nála.

MÁR SZINTE TÚL EGYSZERŰ A Vista töredezetségmentesítőjének fedélzeti eszközei: csupán két gomb a kezeléshez, részletes konfiguráció-beállítás, hibajelzés

■ **Sebességnövelés:** A Vista töredezetségmentesítője csak mérsékelten gyorsítja fel a rendszert. Ugyanannyival – 28 százalékkal – teszi gyorsabbá a lemezt, mint az XP-ben található elődje, igaz, ezt egyetlen futtatással. Ezzel a teljesítménnyel a teszt középmezőnyében végezne. Dicséretes viszont, hogy a második menet elindítása után felismeri, hogy a partíció már optimalizálva van, és már az indítást követő harmadik másodpercben megállítja a folyamatot. Elődje, az XP Defrag számára ehhez jó fél percre volt szüksége.

■ **A töredezetségmentesítés gyorsasága:** A Vista eszköz elindítása után is nyugodtan elmehetünk kávézni, méghozzá akár az öt sarokkal odébb található presszóba is. A Vista Defrag eszköznek jó fél órára volt szüksége tesztpartíción optimalizálására. Ezzel az idővel a Vista program a tesztünkben ugyancsak valahol középtárra kerülne.

■ **Funkcionalitás:** Egyszerűség – az új felület ennek jegyében született. Ennek megfelelően csupán két ikonból áll, egyáltalán nincsenek beállítási lehetőségek. Az egyik ikonnal elindíthatjuk, illetve leállíthatjuk a folyamatot, a másikkal pedig időzíthetjük a töredezetségmentesítést. Ennél azért kicsivel többet vártunk, például az XP alatt még meglévő állapotmegjelenítést.

SuperFetch & ReadyBoost: még nagyobb teljesítmény a Vista számítógépnek

Miután töredezettségmentesítettük a számítógépünket, a *SuperFetch* és a *ReadyBoost* nevű új Vista funkciókkal még nagyobb teljesítményre sarkalhatjuk a számítógépünket.

A SuperFetch elve: a Vista figyeli, hogy a felhasználó mely programokat mikor és mi-

lyen gyakorisággal használ. Ez a lista több hétre visszamenőleg tartalmazza az adatokat. A program ezután a felhasználó szokásaitól függően az előreláthatóan szükséges DLL fájlokat eleve betölti a munkamemóriába. A Vista az olyan programokat is felismeri, amelyek saját gyorsítótárat hoznak létre a memóriában (pl. PhotoShop), és átveszi ezek felügyeletét. Ezáltal kerekén 20 százalékkal gyorsul a rendszer.

Az egyetlen gond, hogy hol fér el az összes ilyen adat? Csak a munkamemória bővítése segíthet. Ez azonban nem mindig lehetséges, például ha az alaplapon valamennyi slot fog-

lalt. És itt siet a segítségünkre az új ReadyBoost funkció. Ennek segítségével egy USB kulcsot használhatunk munkamemóriaként. A csatlakoztatás után a Vista ezen menti el a SuperFetch adatait egy különleges fájlban, amelyben a programok működéséhez szükséges aktuális adatok találhatóak (éppen úgy, mintha a rendszermemóriában foglalnának helyet).

Nem minden USB kulcs használható azonban ilyen módon: az olvasáshoz legalább a 2,5 MB/s sebességűnek kell lennie, az íráshoz elegendő a 1,75 MB/s, és ezen felül több más kritériumnak is meg kell felelnie. Sajnos gyakran nem dönthető el a vásárlás előtt, hogy az USB kulcs eleget tesz-e a Vista követelményeinek – ezt csak azután tudjuk meg, miután csatlakoztattuk a számítógépünkre.

Windows Vista: egy speciális algoritmus kiszámolja, hogy az operációs rendszernek mely adatokat célszerű átmenetileg tárolnia, és hogy az információkat hova helyezze el.

SuperFetch
A Vista a legfontosabb DLL állományokat a számítógép RAM-jában tárolja.

ReadyBoost
Ha kevés a rendszermemória, akkor az állományok egy USB-kulcsra is kihelyezhetők.

– 40 percre –szüksége. A leggyorsabban az Ashampoo cég *Magical Defrag 2* eszköze végzett: kerek 17 perc alatt rendezte újra a teszt-partíció fájljeleit.

A második töredezettségmentesítési folyamat során meglepetésben volt részünk: a lemezen elvileg már optimálisan helyezkednek el az adatok, a programoknak nem is kellene hozzálátniuk az újabb töredezettségmentesítéshez. Ennek ellenére csak az Ashampoo és az O&O Defrag fejezte be 2-3 másodperc alatt a második töredezettségmentesítést. Merőben másként viselkedett viszont a Raxco cég PerfectDisk nevű programja: az egész partíciót másodszor is teljes mértékben átrendezte, s 23 perces munkával mindössze 1 százalékos javulást ért el a töredezettség javításában – ám gy-

akorlati méréseink alapján inkább még rontott is az előző állapotban. A *Diskeeper* is mintegy 20 percig dolgozott – a többi program legalább feladta a kísérletezést 1 perc után. Az *XP-Defrag* volt az egyetlen program, amelynek valóban szüksége volt a második futtatásra, hiszen itt jelentős mértékben, több mint 1 perccel javult a másolási sebesség, igaz, a többi program ezt már az első futtatást követően elérte.

FUNKCIONALITÁS

Egyszerű kezelés és áttekinthető programfelület

A programok csak akkor képesek megfelelően optimalizálni a merevlemezen az ada-

tok elhelyezkedését, ha a felhasználó megtalálja a helyes beállításokat, és az erre szolgáló gombokat. Ez gyakran nem is olyan egyszerű feladat, ezért azt is megvizsgáltuk, hogy mennyire felhasználóbarátok a töredezettségmentesítő programok.

Ebben a tekintetben a PerfectDisk jeleskedett. A programfelület nagyon szépen rendezett, a kezdők is könnyen kiismerhetik magukat rajta. Elegendő egyetlen kattintás az analízáló ikonra, és a program máris hozzálát a partíció vizsgálatához, majd végezetül megjelenít egy jelentést, amely javaslatot tesz a legmegfelelőbb folyamat kiválasztására.

Az Ashampoo *Magical Defrag* eszköze viszont arra jó példa, hogy miként nem szabad kinéznie egy programfelületnek. A program mindössze négy gombot és pár menüt kínál. Bár kattintásra megkezdődik a töredezettségmentesítés, a program nem kérdezi meg, hogy milyen kritériumok szerint szeretne erre sort keríteni a felhasználó, arról nem is beszélve, hogy mindez melyik partíción történjen. Ezeket a paramétereiket csak körülményes módon, a menün keresztül lehet beállítani.

A tesztben résztvevő többi program összességében viszonylag jó eredményre végzett. Felületeik elrendezése jó és könnyen kezelhetők – egészen a szélsőséges esetig, a beállítások nélküli egykattintásos felületű XP eszközözig. →

Így működnek a töredezettségmentesítők

■ Tesztünk során FAT32 fájlrendszerű partíciót használtunk. Ahhoz, hogy megérthessük, miként működnek a töredezettségmentesítő programok, először is a FAT-tel kell tisztában lennünk. A rendszer a bootszektorból, a lefoglalt szektorokból, a FAT táblából, egy gyökérkönyvtárból és a tulajdonképpeni adatokból áll. A bootszektorban található az operációs rendszer indításához szükséges adatok és programok. A lefoglalt szektorok a bootmanagerek számára vannak fenntartva. A FAT tábla rögzíti, hogy az

egyes állományok mely szektorokat foglalják el. A törzskönyvtárban a fájlok elhelyezkedésére vonatkozó információk találhatóak. Mindezt a tulajdonképpeni adatok zárják, amelyek a partíció méretétől függően különböző nagyságú klaszterekre osztva helyezkednek el a lemezen. A töredezettségmentesítő program ezeket a klasztereket rendezi újra sorba, így a lemez olvasófejének nem kell összekerekülnie a merevlemezen az egyes szegmenseket. Nagyon hasonlóan működik a modernebb NTFS rendszer is.

ADSL + TELEFON

TELEFON-ELŐFIZETÉSI DÍJ NÉLKÜL

EGYÜTT, EGY DÍJÉRT!

1 havi díj • 1 számla • 1 szolgáltató

Tudod, mi a YO! NEKED? Egy olyan szélessávú internet hozzáférés, amellyel korlátok nélkül internetezhetsz úgy, hogy a hozzá tartozó telefon szolgáltatásért nem kell havi előfizetési díjat fizetned. A Te döntésed, hogy számod megtartása mellett továbbra is használod vezetékessé telefonod, amiért csupán csak a lebeszéltek után számolunk fel díjat. Így lesz egyszerre két YO! NEKED? a lehető legegyszerűbb módon, egyetlen szolgáltatótól, a GTS Datanettől. További fontos információkat és viszonteladó partnereinket keresd a honlapon.

Áttekintés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS
Termék	O&O Defrag 8	Data Becker Defrag	Diskeeper 10 Professional	Raxco PerfectDisk 8	Ashampoo Magical Defrag 2	Microsoft XP Defrag
Ár (kb.)	12 300 Ft	5000 Ft	12 300 Ft	12 500 Ft	3950 Ft	XP-ben található
Internet (www.)	oo-software.com	databecker.de	diskeepereurope.com	raxco.com	ashampoo.com	microsoft.de
Operációs rendszer	Windows 2000/NT/XP	Windows 2000/XP	Windows 2000/XP	Windows 2000/XP	Windows 2000/XP	Windows XP
Összértékelés	92 pont	87 pont	82 pont	79 pont	78 pont	62 pont
Hatékonyság (60%)	97	95	85	78	79	66
Töredezettségmentesítési sebesség (15%)	67	57	62	52	97	52
Funkcionalitás (25%)	94	88	87	97	62	57
Ár/teljesítmény	Jó	Nagyon jó	Közepes	Közepes	Jó	Nincs adat
Hatékonyság						
Töredezettségi fok előtte (XP szerint)	47%	47%	47%	47%	47%	47%
Első futtatás után	0%	0%	0%	2%	0%	0%
Második futtatás után	0%	0%	0%	3%	0%	0%
Másolás a töredezettségmentesítés előtt (s)	15:20	15:20	15:20	15:20	15:20	15:20
Első futtatás után (s)	10:20	10:25	11:15	10:40	11:30	12:05
Második futtatás után (s)	10:20	10:24	11:15	11:00	11:30	11:00
Vírusellenőrzés a töredezettségmentesítés előtt (s)	0:13	0:13	0:13	0:13	0:13	0:13
Első futtatás után (s)	0:03	0:03	0:03	0:03	0:03	0:03
Második futtatás után (s)	0:03	0:03	0:03	0:03	0:03	0:03
Defragment sebessége						
Idő az első futtatás után (s)	34:00:00	34:00:00	25:00:00	27:00:00	17:00	38:00:00
Idő a második futtatás után (s)	0:03	1:00	21:00	23:00	0:02	0:35
Funkcionalitás						
Felület	Nagyon jó felület, kezdők számára is könnyen kezelhető	Jó felület, kezdők számára is könnyen kezelhető	Jó felület, de túl sok a funkciók szöveges magyarázata	Nagyon jó felület, könnyű és érthető, grafikai tökéletes	Különösen a konfigurációt illetően nehezen kezelhető kezdők számára	Egyszerű felület, semmi különlegesség és beállítási lehetőség
Részletkonfiguráció	Gazdag részletkonfiguráció lehetséges	Jó részletkonfiguráció lehetséges	Gazdag részletkonfiguráció lehetséges	Gazdag részletkonfiguráció lehetséges	Kis mértékű részletkonfiguráció lehetséges	Nem lehetséges a részlet-kiválasztás
Töredezettségmentesítési javaslatok	Kiválasztási lehetőségek, de nem javaslatok	Kiválasztási lehetőségek, de nem javaslatok	Keves kiválasztási lehetőség, és csak rövid javaslatok	Kiválasztási lehetőségek és jó javaslatok	Rövid kiválasztási lehetőségek de nincsenek javaslatok	Nincs kiválasztási lehetőség és nincsenek javaslatok
Fájlok rendszerezése hozzáférés szerint	●	●	●	●	●	●
Szünet beiktatása	●	●	●	●	●	●
Időzített programindítás	●	●	●	●	-	●

■ Csúscategória (100-90) ■ Felsőkategória (89-75) ■ Középkategória (74-45) ■ Nem ajánlott (44-0)
Értékelés pontszámokkal (max. 100)

● igen ■ nem ■ Érték Legjobb érték ■ Érték Legrosszabb érték

Ugyanez érvényes a részletbeállításokra is. Az O&O és a Data Becker (O&O előző verzió) esetében pontosan beállítható, hogy miként rendezze el a program a fájlokat a partíciókon: például a Windows hozzáférési gyakorisága szerint.

A tesztben jó pontot jelentett az is, ha az eszközök rákérdeznek például arra, hogy meg szeretnénk-e tisztítani a szabad helyet, vagy javaslatot tesznek, hogy melyik töredezettségmentesítő-beállítás a legalkalmasabb az adott esetben. Ebben a tekintetben is a PerfectDisk került az élre. Részletes elemző jelentése egyértelmű és érthető információt ad az adattöredezettségről és az ennek megszüntetésére követendő legjobb eljárásról.

NEGATÍV PÉLDA Az Ashampoo Magical Defrag 2 töredezettségmentesítője kevés beállítási lehetőséget kínál

Ezzel a jellemzőjével egyébként majdnem mindegyik eszköz jó eredménnyel zárt, csak az XP-Defrag volt túl szűkszavú. Ez csupán annyit közöl a felhasználóval, hogy szükség van az optimalizálásra, de ezen kívül nem nyújt semmilyen bővebb

információt. Felhasználóbarát megoldás az időzítettség, ennek segítségével a töredezettségmentesítés indítását előre beprogramozhatjuk egy alkalmas időpontra. Ezt a lehetőséget az Ashampoo Magical Defrag 2-n kívül mindegyik programnál megtaláljuk. Ennél viszont egy olyan külön kis programcska fut folyamatosan a háttérben, amely automatikusan töredezettségmentesíti az új fájlokat. Ez ugyan nem hangzik rosszul, azonban értékes memóriát és számítási kapacitást foglal, ezért jobb, ha a felhasználó saját maga határozhatja meg, hogy mikor és milyen beállításokkal szeretné indítani a programot. Ez a tesztnyertes O&O Defrag eszköz esetében kitűnően működik. ■

CHIP KOMPAKT: Töredezettségmentesítő programok

Ellenőrzés

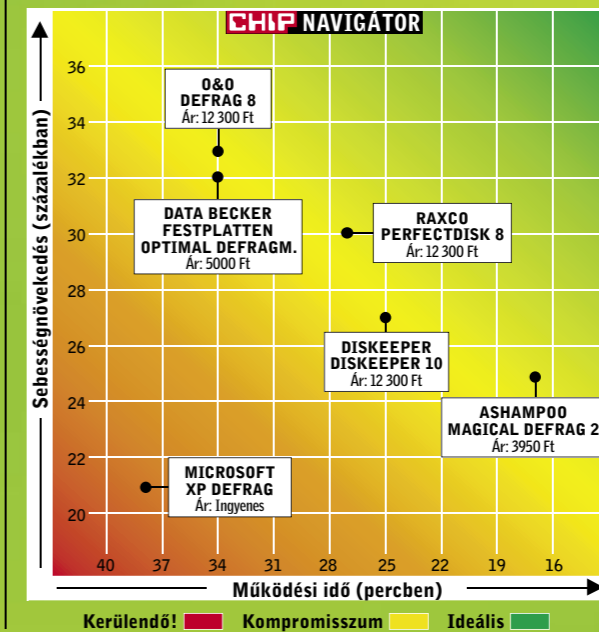
✓ Kompatibilitás
Ügyeljünk arra, hogy a megvásárolni kívánt program együttműködjön az operációs rendszerünkkel. Különösen most, amikor még kevés az olyan töredezettségmentesítő program, amelyik kompatibilis a Vistával. A legrosszabb esetben a program el sem indul, de lehet, hogy csak nem megfelelően működik. Keressük fel a gyártó oldalát is, és töltsük le onnan a frissítéseket.

✓ Lincencek

A legtöbb program licence alap helyzetben csak egy számítógépen engedélyezi a használatot. Az egyszerűen több számítógépen történő használathoz a gyártók kedvezményeket kínálnak. Ezekről célszerű közvetlenül a gyártóknál érdeklődnünk.

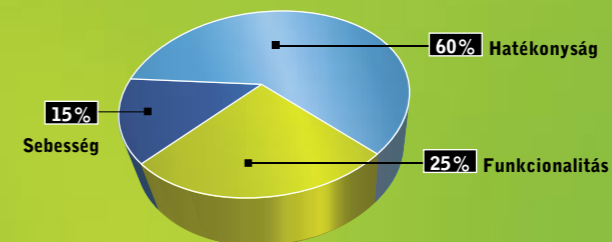
Teljesítmény vs. működési idő

■ Az ideális program gyorsan végez a töredezettségmentesítéssel és jelentős mértékben növeli a teljesítményt

ÍGY TESZTELTE A CHIP A TÖREDEZETTSÉGMENTESÍTŐ PROGRAMOKAT

A legfontosabb kritérium, a hatékonyság mellett a töredezettségmentesítés gyorsaságát is mértük, valamint a programok felületét is értékeltük.

A legjobb programok a tesztben

1 O&O Defrag 8

Tesztnyertes programunk méltán végzett az élen: a számítógépünket 30 százalékkal nagyobb teljesítményre serkenti. Azonban mínusz pontokat is gyűjtött, a töredezettségmentesítés folyamata nagyon lassú, amit azonban a jól áttekinthető programfelület feledtet.

Ár: 12 300 Ft

2 Data Becker

A Data Becker program mögött tesztnyertesünk egy korábbi verziója rejlik, ezért a sebességük és az áttekinthetőségük csaknem megegyezik. Az O&O verzió esetében a felület és a motor javult, ezzel szemben a Data Becker program ára kevesebb, mint fele a tesztgyőztesének. Ideális ár-teljesítmény arány.

Ár: 5000 Ft

Nem mindegy ki vezet!

Mio DigiWalker C250

LCP SYSTEMS Kft.
1149 Bp., Angol u. 34
tel: (1) 222 1540
www.mio.hu

LCD tévék – házimozira

Az 32"-es LCD tévék olcsóbbak, mint eddig bármikor. Leteszteltük a legjobb modelleket, hogy kiderüljön: vajon megéri-e a közel 180 ezer forintos árukat?

Higyed Gábor

Ebben a cikkben

7 db 32 colos LCD tévé tesztje

A tévé, DivX és HD az LCD tévéken

Táblázat a részletes adatokkal

CHIP Kompakt vásárlási tippekkel

Bármennyire is csökkentek az LCD tévékészülékek árai, megvásárlásuk még mindig komoly érvágás a családi büdzsén – célszerű tehát alaposan megfontolni a döntést.

A tévékészülék előtt töltött idő nagyobb része általában a sugárzott műsorok nézésével telik, s viszonylag kevesebb időt fordítunk a DVD-ről (vagy BD-ről) származó filmek élvezetére, azaz házimozizásra. Ha így van, akkor az egyik legfontosabb döntési szempont, hogy a választott készülék milyen minőségben képes a tévéadás megjelenítésére. A Magyarországon is használt PAL szabvány 625 soros és 50 Hz-es, váltott soros képmegjelenítést használ, a jeleknek ezért sajnos komoly átalakuláson kell átesnie ahhoz, hogy az adást megjeleníthessük az 1366x768 (vagy 4:3-as módban 1024x768)

képpontos, progresszív LCD tévéken. A képminősége ezért főként az elektronikán múlik, s csak kisebb mértékben a panel és bejövő analóg jel minőségén.

Az alapfeladat a váltott soros kép progresszív alakítása és az átméretezés, amit többnyire még valamilyen zajszűrő algoritmus is követ. A legkeményebb dió az első folyamat, ha ugyanis az ezt célzó algoritmus nem tökéletes – és szinte sehol sem az –, akkor a képminőség sem lehet jó. A kép minőségén ugyancsak sokat javíthat, vagy éppenséggel ronthat a zajszűrés. Szerencsére ennek ki- és bekapcsolására minden tévénél lehetőséget teremtettek.

TÉVÉ KÉPMINŐSÉGE

Az analóg műsorszórás a leggyengébb láncszem

Tesztünk során a tévéadások megjelenítésének minősége a várakozásunknak megfelelően alakult. A képátvitel leggyengébb láncszeme az analóg műsorszórás. A képfeldolgozás sehol sem volt tökéletes, a képzaj pedig a nagy képtároló miatt sokkal jobban látható,

mint a kisebb képernyők esetén. A tanulság, hogy a tévéadások megjelenítésekor még a legjobb LCD tévék képminősége sem érhet a CRT-s tévéké nyomába, azaz annak, aki csak tévét szeretne nézni az új készülékén, még mindig a CRT-s tévék közül érdemes választania. (Az LCD tévékre kidolgozott táblázatunkban szereplő magas pontszámokat kezeljük óvatosan, a 100-as pontszám sem jelent a CRT-vel egyező minőséget!)

Emellett az is egyértelműen látszott, hogy a műholdas terjesztésű adások minősége

CHIP Összegzés

■ Nem mindig a legdrágább a legjobb: a Grundig akciósan kapható LCD TV-je a második legolcsóbb volt, mégis a legjobb képminőséget nyújtotta. Mivel a digitális bemeneten nincs overscan, PC-vel összekötve különösebb bűvészkedés nélkül is borotvaéles képet kapunk. A tévé egyedüli negatívuma, hogy nincs magyar nyelvű menüje.

A legjobb vétel díját az Albacomp televíziója érdemelte ki: roppant kedvező ára ellenére különleges szolgáltatásokkal büszkélkedhet, mint például a kéttuneres PIP.

gyengébb, mint a földfelszíni, aminek az az oka, hogy ezek veszteséges, MPEG-2 formátumban érkeznek a szolgáltatókhoz. Egyébként pontosan emiatt nem számíthatunk arra sem, hogy a DVB-T bevezetésével majd egy csapásra, ugrásszerűen megjavul a képminőség, hiszen a nem HDTV felbontású tartalmaknál a kisebb képzajért „cserébe” a 4 Mbit-es MPEG-2 streamek „kockásodnak”.

VHS magnókkal, DVD-lejátszókkal – feltételezve, hogy ezek minősége eleve jó – az analóg bemeneteken keresztül jobb képminőséget kapunk, mint az egyszerű tévézésekor.

DIGITÁLIS KÉPMINŐSÉG

A felbontás növelésével javul a minőség

Ha csak tehetjük, használjuk a HDMI csatlakozót! Az újabb asztali készülékeken ez a kimenet már biztosan megtalálható, számítógéphez csatlakozva pedig használjunk DVI-HDMI kábelt. Érdemes jó előre felkészülni rá, hogy a tökéletes számítógépes kapcsolat kiépítése nem egyszerű feladat! Alaphelyzetben ugyanis a PC-ken eleve csak 1366x768-as felbontást választhatunk, ráadásul a legtöbb tévé 5-10 százalékos overscant is használ, azaz nem 1:1-es leképezést kapunk.

A tévékkel kipróbáltuk az SD felbontású DivX tömörítésű videókat és a DVD-k képminőségét, majd a tesztelést 720p-s és 1080i-s HD anyagokkal folytattuk. Ahogy vártuk is, a DivX hibái nagyon, a DVD lemezeknél használt MPEG-2 hiányosságai pedig csekélyebb mértékben látszódtak. Noha a hibák a lejátszófilter (ffdshow) megfelelő beállításával többé-kevésbé eltüntethetők, az azért egyértelmű, hogy az ilyesfajta tömörítésű anyagok nem LCD tévére valók! A használható videó méret 960x528 képpontnál kezdődik, a legjobban pedig természetesen az 1280x720 vagy nagyobb felbontású anyagokkal járunk.

HANGMINŐSÉG

Tévézéshez elegendő, házimozihoz kevés

Az LCD tévék hangminőségét röviden jellemelve: a beépített hangszórók semmivel sem jobbák, mint amiket a CRT-s tévék esetében megszokhattunk. A tipikus teljesítmény 2x10 watt, ez a beszélgető műsorokhoz, híradóhoz elegendő, viszont ahhoz nagyon ke-

ves, hogy egy filmet valóban élvezhessünk. Ez még akkor is igaz, ha különféle effektek segítségével egyes készülékek 3D-s és egyéb hangzásokat is kínálnak. Azaz, aki „tisztos” hangélményre vágyik, annak mindenképpen be kell ruháznia egy alkalmas hangrendszerbe.

CSATLAKOZTATHATÓSÁG

Rengeteg csatlakozó – többnyire rossz helyen

Mivel tesztünkre csak HD-Ready matricás készülékek nevezhetek, mindegyiken megtalálható a digitális bemenet: legalább 1 HDMI csatlakozót mindenképpen kapunk (természetesen HDCP-kompatibilis). Emellett a tévékre komponens, kompozit és S-Video csatlakozók is kerülnek.

A formatervezéssel azonban akadtak kisebb-nagyobb gondjaink, szinte valamennyi cég előbbre valónak tekintette a dizájnt a funkcionalitásnál. Egy falra szerelt tévé esetében például szinte bizonyos, hogy – hátsó elhelyezésük miatt – nem tudjuk elérni a csatlakozókat. Találkoztunk olyan esettel is, ahol sem az előlapon, sem oldalt nincs kompozit videobemenet, igencsak megnehezítve azok dolgát, akik videokamerát szeretnének csatlakoztatni a tévéhez.

SZOLGÁLTATÁSOK

Apró, kevésbé lényeges különbségek

A készülékek szolgáltatásainak kínálata a gyártók üzletpolitikáján, fontosságuk megítélése pedig a vásárlók ízlésén múlik.

Az elalváskapcsoló, a teletext memória, a kép- és hangprofilok ma már alapkövetelménynek számítanak, miként az is, hogy a képarányok között egyetlen gombnyomással lehessen váltani.

Sokkal érdekesebb extra a fényerőt a környezet megvilágításához igazító automatika, vagy az optikai audiokimenet. A dinamikus kontrasztarány – mint a monitorok esetében – célszerű kikapcsolni.

A vásárlásnál mindenképpen próbáljuk ki a távirányítót, így például ellenőrizhetjük a menü felépítését. Elfordulhat, hogy néhány gombot egy lenyíló fedél alá rejtettek – ez néhány esetben kényelmetlen. Végül ne feledkezzünk meg a dizájnról és ergonómiáról sem. →

Képjavító megoldások

A tévéadások minél jobb minőségű megjelenítésére valamennyi gyártó saját képjavító algoritmust dolgozott ki. A teljesítmény igénye nélkül lássuk, melyik hogyan működik:

DNIe

A Samsung a képminőség javításához négyfunkciós lapkát használ. A Colour Engine a színek élénkségéért felel, a Contrast Engine pedig a kontrasztarányt változtatja. A beállítások alapját minden esetben az éppen megjelenített képkocka hisztogramja képezi. 3D Motion Engine az

ÉLESÍTÉS Az LCD tévék esetében tipikus jelenség, hogy a mozgó tárgyak, személyek elmosódnak. Ez a képhiba azonban különféle szűrőkkel jelentősen csökkenthető

utánhúzást csökkenti overdrive alkalmazásával, míg a Detail Engine egy speciális algoritmussal kiszűri a képzajt, majd a „tisztas” jelet felerősíti, így alkalmazásával részletgazdagabb képet kapunk.

truD

A Sharp képjavító lapkája bonyolult feladatokat lát el: progresszív alakítja a képsorokat, köztes képkockák kiszámításával és beillesztésével csökkenti a mozgó objektumok széleinél az elmosódás mértékét, élsimítást alkalmaz, valamint az éppen megjelenített tartalom függvényében változtatja a képélességet és a kontrasztarányt.

DynaPix HD

A JVC DynaPix-re keresztelte megoldását, amelynek továbbfejlesztéséből született a DynaPix HD, ami – egyedülálló módon – 720p-s vagy nagyobb felbontású tartalmakkal is elboldogul. Az aktuálisan megjelenített kép hisztogramján alapuló dinamikus gamma- és feketeértékszabályozás a nagyon sötét, illetve nagyon világos pixelek esetében eredményez nagyobb részletességet. Az eljárás velejárója, hogy sajnos csak jó alpanyagból tud dolgozni: zajos forrásnál inkább ront a képminőségen, ezért érdemes kikapcsolva tartani.

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	Grundig Cinema 32 LXW 82-8735REF	LG 32LE2R	SHARP 32-RD1E	Samsung LE32R32B	JVC LT-32R71BU	Albacomp AC-LC32H	HANNspree HANNswing T322
Beküldő	Grundig	LG	SHARP	Samsung	JVC Magyarország	Albacomp	RRC Hungary
Internet	www.grundig.hu	www.lg.hu	www.sharp-world.com	www.samsung.hu	www.jvc.hu	www.albacomp.hu	www.rrc.hu
Tájékoztató ár [Ft]	170 000	179 000	249 900	179 900	219 990	129 990	201 480
Végeredmény	93	92	89	87	87	82	81
Tévé képminősége (30%)	93	97	84	82	77	74	77
Videó képminősége (30%)	100	94	91	91	96	89	86
Hangminőség (15%)	89	86	91	88	84	71	73
Csatlakozhatóság (10%)	87	86	90	84	84	86	86
Szolgáltatások (15%)	89	91	91	90	92	90	85
Ár/teljesítmény arány	jó	jó	gyenge	jó	közepes	kiváló	közepes
Műszaki adatok							
HD-Ready	●	●	●	●	●	●	●
Felbontás [pixel]	1366x768	1366x768	1366x768	1366x768	1366x768	1366x768	1366x768
Panel típusa	S-PVA	S-IPS	MVA	S-PVA	MVA	MVA	S-IPS
Betekintési szög (H/V) [fok, fok]	178/178	178/178	176/176	170/170	170/170	170/170	178/178
Fényerő, statikus kontrasztarány [cd/m ² , x:1]	500, 1200:1	500, 1600:1	450, 1200:1	500, 1000:1	500, 800:1	500, 800:1	550, 1000:1
Tuner	analóg	analóg	analóg, DVB-T	analóg	analóg	analóg	analóg
PIP	TV+AV	TV+AV	TV+TXT	TV+TXT, TV+AV	TV+TXT, TV+AV	TV+TV, TV+AV, TV+TXT	TV+AV
Színprofilok (gyári, saját)	3/1	3/2	4/1	3/1	3/4	3/0	3/1
Képjavitó algoritmus	●	XD engine	truD	DN1e	DynaPix HD	●	●
Audió teljesítmény [watt]	2x15	2x10	2x10	2x10	2x10	2x8	2x8
Hangprofilok száma	5	6	2	5	2	6	6
VHS/DVD lejátszó vezérlés távirányítóval	VHS, DVD, Erősítő*	VHS, DVD*	-	-	VHS, DVD, Erősítő*	-	-
Extra szolgáltatások	Forgatható káva, optikai audió kimenet	-	Automatikus fényerőszabályozás, dinamikus kontraszt	-	-	-	Világító gombok a távirányítón, optikai audió kimenet
D-Sub bemenet	●	●	●	●	●	●	●
HDMI bemenet	1	1	2	1	1	1	1
Komponens bemenet	2	●	●	●	●	●	●
S-Video/kompozit bemenet	●/●	●/2	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
SCART	2	2	2	2	2	2	2
Magyar nyelvű menü	-	●	-	●	●	●	-
Méret [mm×mm×mm]	806×644×233	811×569×225	797×590×250	797×650×249	800×591×244	920×559×200	803×651×200
Tömeg [kg]	20,2	25,5	20,5	17,7	17,4	17,8	25,9
Mérési adatok							
Fényerő** [cd/m ²]	447	434	389	424	437	388	364
Kontrasztarány (statikus)** [x:1]	330:1	310:1	394:1	364:1	296:1	231:1	227:1
Válaszidő (be-/kikapcsolás) [ms]	4,6/10,2	5,1/9	7,6/8,8	9,3/8,8	9,2/7,7	8,2/8,9	9,4/10
Fogyasztás (be-/kikapcs.) [watt]	150/4	123/1	182/1	131/1	117/4	113/2	129/1
Overscan (HDMI, H/V)	0%/0%	10%/5%	7%/5%	6%/5%	5%/5%	4%/5%	6%/5%

*Csak saját márkához tartozót. **Optimális beállítás mellett.

CHIP KOMPAKT: 32"-es LCD tévék

Vásárlási tippek

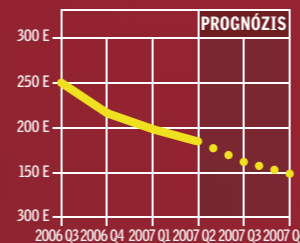
✓ Tévé képminősége
Ne tévesszen meg senkit a készülék a kirakatban: a demó filmek valamennyi készüléken jól mutatnak, míg a valódi tévéadás minősége sok kívánnivalót hagy maga után. Hacsak lehet, olyan helyen vásároljunk LCD-tévé, ahol sugárzott adással is kipróbálhatjuk.

✓ Pixelhiba
Miként a TFT monitoroknál, az LCD-tévék esetében is előfordulhat pixelhiba, továbbá ok, hogy a kiválasztott modellt feltétlenül próbáljuk ki az üzletben!

✓ Csatlakozók
A „HD-Ready” tévéken HDMI, komponens, SCART, S-Video és kompozit bemeneteket mindenképpen találunk, csupán az a kérdés, hogy melyik csatlakozóból hány darabot. A későbbi bővítést is figyelembe véve szerencsés, ha HDMI-ből legalább kettő van, hiszen a számítógépet és az újabb (HD) DVD/BD-lejátszókat, felvevőket is ezzel a csatlakozóval célszerű használni. A videóhoz, videokamerához stb. elegendő a kompozit vagy az S-Video csatlakozó is.

ÁR-ELŐREJELZÉS

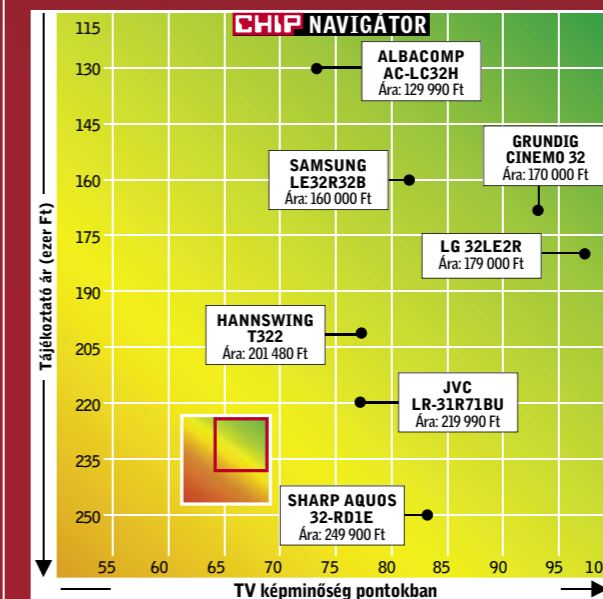
32 COLOS LCD TÉVÉK

A 82 centiméteres LCD-tévék átlagos ára a belépő szinten év végére 150 000 Ft-ra esik.

Az ár és a tévéképminőség viszonya

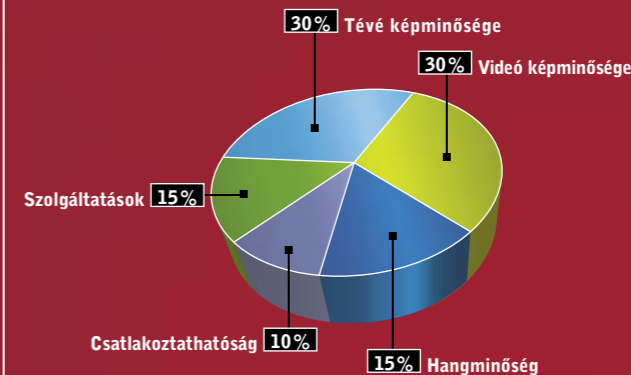
■ Tesztünkben kiderült, hogy az LCD-tévék ára és képminősége nem feltétlenül arányos: a mezőny két legjobb típusa az ára alapján a középmezőnybe sorolható.

Kerülendő! ■ Kompromisszum ■ Ideális ■

ÍGY TESZTELTÜNK

Az LCD-tévék tesztelésénél a képminőséget két szempont alapján értékeltük, valamint különválasztottuk az analóg és a digitális forrás alkalmazásával kapott képminőséget is. Az értékelés alapjául a tévéműsorok és tesztvideók (PAL DVD, PAL DivX, 720p-s H.264, illetve 1080i-s H.264-es anyagok), valamint műszeres méréseink szolgáltak. A hangminőség vizsgálatakor a zenei teljesítmény mellett az esetleges torzítás mértékét is figyelembe vettük. A csatlakozhatóság pontszám egyrészt azt tükrözi, hogy a tévé mennyire illeszthető be meglévő rendszerünkbe, másrészt a későbbi bővítés lehetőségeit. A szolgáltatások pontszámot az extra funkciók, pl. az automatikus fényerőszabályozás vagy a PIP alapján osztottuk ki.

A mezőny

1 Grundig Cinema 32 LXW 82-8735 REF

HDMI bemenettel nincs overscan, ezért számítógéppel összekötve a legjobb képminőséget nyújtja. Távirányítójával viszont nem voltunk elégedettek.

2 LG 32LE2R

Egyértelműen ez jeleníti meg a legjobban a televízióadásokat, az S-IPS panel rövid válaszideje miatt pedig számítógépes játékokhoz is kiválóan használható.

3 Sharp AQUOS 32-RD1E

A legjobb fekete szín megjelenítés, változtatható erősségű zajszűrés, áttekinthető menü, ám sajnos a csatornaváltás kicsit lassú.

4 Samsung LE32R32B

Kiváló formatervezés, jó távirányító és nagy fényerő. A menürendszerre sem lehet panaszunk, viszont a szolgáltatásai itt-ott hézagosak.

5 JVC LR-31R71BU

Kedvező ár, magyar nyelvű menü. A HD tartalom megjelenítése jó, viszont tévéadásnál túl erős az utólagos feldolgozás; jobban járunk, ha a zajszűrést kikapcsoljuk.

6 Albacomp AC-LC32H

Az Albacomp-tévéje az árához mérten jó képminőséget nyújt, ráadásul egyedi szolgáltatást is kapunk: kéttuneres PIP-et.

7 HANNspree HANNswing T322

A HANNswing T322 átlagos képminőséget nyújt, távirányítója sötétben is remekül használható. A 16:10-es és 4:3-as képarányok mellől viszont hiányoznak az extra beállítások.

CHIP-kalauz: CPU, GPU

Totális támadásba lendültek a duplamagos CPU-k. Az Intel Core 2 Duóit felülről az Athlon 64 X2 6000+ szorongatja, az olcsó gépek piacára pedig az X2 3800+ tört be lefegyverző, 21 ezer forintos árával. Erdős Márton

A CPU-k piaca már évek óta a duplamagos felépítésű példányoktól hangos, ám hiába a sorra érkező új modellek és a sorozatos árcsökkentések, az alsó kategóriából mind a mai napig nem sikerült kiüldözniük a szimplamagos processzorokat. Idén tavasszal változik a helyzet, és az AMD most induló hadjáratával a ma már elavult, egymagos CPU-k végleg eltűnnek a színről. A 20 ezer forintos, lélektani árhatárt elsőként az AMD érte el fejlett belsőre épülő, kellően gyors Athlon 64 X2 3600+ és 3800+-os, AM2-es modelljeivel, ám már nem kell sokáig várni az Intel olcsó Core 2 alapú processzoraira sem. Amíg ezek megérkeznek, a Pentium D-k próbálják tartani a lépést a konkurenciával, kevés sikerrel. A CPU óriások árversenyének következő felvonása így még a nyár előtt lezajlik, s ennek szegmensekben érezhetjük majd, bármelyik platformot is választjuk.

A múlt hónapban még arról írtunk, hogy a középkategóriás CPU-k fokozatosan átcsúsznak az alsóbb régiókba, most a drágább modellek árai is masszív

csökkenésbe kezdtek. Erre kitűnő példa az Athlon 64 X2 4600+ látványos, közel 10 ezer forintos árcsökkenése. Ezzel kiváló vétellé vált a nemrég még felsőkategóriás Athlon 64 X2, ám itt már komoly konkurenciával – az Intel Core 2 Duo E4300-zal – találja magát szemben. Ez a processzor némi tuninggal akár a lista legtehetősebbjé is végezheti, és ezzel verhetetlen ár/teljesítmény arányú processzorrá válhat (a mérési eredményeket lásd kéréses írásunkban).

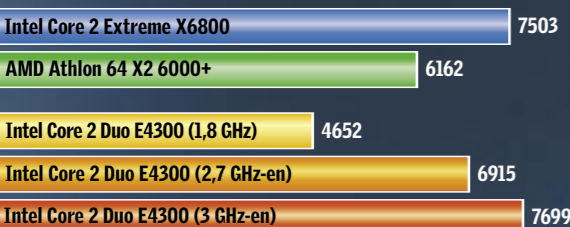
Ebben a hónapban a lassan beinduló processzorpiac közép-felső szegmensébe érkezett két új Athlon 64 X2, 5400+-os, illetve 5600+-os számozással. Az új modellek sebessége és fogyasztása kiváló, de egyelőre még az árcédulájuk is tükrözi újdonság voltukat. Köszönhetően a 65nm-es gyártástechnológia alkalmazásának, az AMD várhatóan 40% körüli árcsökkentést fog eszközölni teljes, jelenlegi termékskáláján, hogy előkészítse a terepet a még idén megérkező új generációnak.

A Socket 939-es, már kifutó CPU-k árai ezzel éppen ellentétben mozdultak el. Ezeket egyre nehezebb beszerezni, ezért AM2-es, korszerűbb változataikhoz mérten az árai relatíve egyre magasabbra kúsznak, és egy idő után nem lesz értelme ragaszkodni a régi, S939-es rendszerekhez, egyszerűbb és olcsóbb lesz átállni AM2-re.

TÚLPÖRGETVE

A legolcsóbb Intel Core 2 Duó-nak mindössze egy alapos tuningra van szüksége, hogy annyira felgyorsuljon, amennyire még a 6000+-os Athlon 64 X2 sem tud, és megelőzze a leggyorsabb és legdrágább duplamagos X6800-at.

Duplamagos CPU-k teljesítménye PCMark05 alatt

VIDEOKÁRTYÁK

Masszív áresések és késlekedő generációváltás

A videokártyák piacán az ATI R600-as chip megjelenésének halasztása miatt az NVIDIA sem kapkodja magát új, DirectX 10-es, középkategóriás modelljeinek bemutatásával. Emiatt ebben a hónapban csak néhány új belépő akad. Sebessége alapján a felső régióban kezd, ám ára alapján felső-közép kategóriás a GeForce 8800GTS-320, ami egy teljes értékű DX10-es kártya, meggyőző sebességgel és ehhez képest alacsony, 75 ezer forintos árral. A DirectX 9-es, megfizethető, de jó teljesítményű kártyák közt néhány AMD-ATI Radeon ára csökkent látványosan, így az X1950XT és az X1950 Pro a két igazán jó vétel a pirosak oldalán, különösen ez utóbbit ajánljuk olvasóink figyelmébe, hiszen mindössze 43 ezer forintos árával jelenleg ez a legjobb ár/teljesítmény arányú DX9-es kártya.

A GeForce-ok közül a 7900GS-t érdemes kiemelni, aminek ára szintén masszívan esik, és hamarosan 40 ezer forint alatt is beszerezhető lesz, ezzel értelmetlenné téve kisebb, 7600GT testvére létét. A 30 ezer forint alatti, inkább multimédiára, mintsem játékokra kihegyezett videokártyák közt a GeForce 7600GS továbbra is kiváló választás, ráadásul sikere ellenére ára is egyre inkább megközelíti a 20 ezer forintos határt.

A belépőszintű gépek piacát vette célba az AMD-ATI két új elnevezésű, ám már régóta ismert videochipe épülő kártyája, a Radeon X1050 és az X1550. Utóbbi kellems áron szereshető be, de ha nem sajnálunk plusz néhány ezer forintot, 18 ezerért már 3D-s játékokra is fogható GeForce 7300GT-t kapunk.

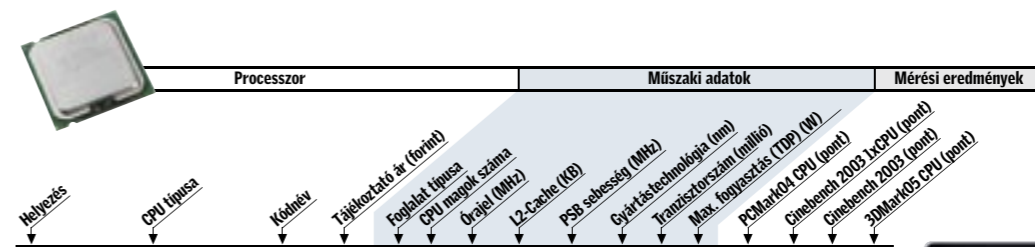
Asztali CPU-k

Iroda és belépőszint Irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek, egyszerűbb multimédiás feladatra, videolejátszásra, DVD-írásra.

Multimédia, középkategória A legolcsóbb duplamagos CPU-k, amelyek azonban már egyszerűbb szerkesztési munkákra és játékokra is alkalmasak, így kiválóan megfelelnek egy családi PC alapjainak.

Video-, hang- és képszerkesztés Kiváló ár/ teljesítmény arányú CPU-k, meggyőző erővel, kifejezetten videoszerkesztési és tömörítési munkákhoz, na és persze játékokra is.

Felsőkategória, játék A létező leggyorsabb processzorok, professzionális felhasználásra szánt vagy SLI/CrossFire videoalrendszerrel szerelt áom játékgépekbe, legtöbbször irreálisan magas áron.

Felsőkategória, játék

1	Intel Core 2 Extreme QX6700	Kentsfield	255 000	775	4	2,667	8,192	1066	65	482	130	10,004	448	1,417	10,420
2	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	210 000	775	4	2,400	8,192	1066	65	482	130	9,895	417	1,346	9,662
3	Intel Core 2 Extreme X6800	Conroe	255 000	775	2	2,933	4,096	1066	65	291	75	9,765	506	933	10,133
4	Intel Core 2 Duo E6700	Conroe	124 400	775	2	2,666	4,096	1066	65	291	65	8,902	461	843	9,507
5	Intel Core 2 Duo E6600	Conroe	74 200	775	2	2,400	4,096	1066	65	291	65	8,039	415	761	8,834
6	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	146 200	AM2	2	3,000	2,048	1000	90	227	125	8,299	425	796	7,641

Video-, hang- és képszerkesztés

7	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	89 200	AM2	2	2,800	2,048	1000	90	227	89	7,746	398	745	7,227
8	AMD Athlon 64 FX-62	Windsor	176,400	AM2	2	2,800	2,048	1000	90	227	125	7,744	398	745	7,211
9	AMD Athlon 64 X2 5400+	Windsor	73 900	AM2	2	2,800	1,024	1000	90	154	89	7,639	397	744	7,002
10	AMD Athlon 64 X2 5200+	Windsor	51 000	AM2	2	2,600	2,048	1000	90	154	89	7,314	370	693	7,002
11	Intel Core 2 Duo E6400	Conroe	51 100	775	2	2,133	2,048	1066	65	167	65	7,176	369	679	7,215
12	AMD Athlon 64 X2 5000+	Windsor	52 100	AM2	2	2,600	1,024	1000	90	154	89	7,192	369	692	6,699
13	AMD Athlon 64 X2 5000+	Brisbane	56 800	AM2	2	2,600	1,024	1000	65	154	65	7,171	369	692	6,674
14	AMD Athlon 64 FX-60	Toledo	194 000	939	2	2,600	2,048	1000	90	233	110	7,251	371	690	6,066
15	Intel Pentium XE 965	Presler	255 000	775	2	3,733	4,096	1066	65	376	130	7,050	327	692	6,864
16	AMD Athlon 64 X2 4800+	Brisbane	48 000	AM2	2	2,500	1,024	1000	65	154	65	6,898	351	658	6,171

Multimédia, középkategória

17	AMD Athlon 64 X2 4600+	Windsor	36 700	AM2	2	2,400	1,024	1000	90	154	65	6,925	340	641	6,376
18	Intel Pentium D 960	Presler	79 400	775	2	3,600	4,096	800	65	376	130	6,995	319	605	6,572
19	Intel Core 2 Duo E6300	Conroe	43 400	775	2	1,866	2,048	1066	65	167	65	6,319	325	601	6,669
20	AMD Athlon 64 X2 4400+	Brisbane	41 500	AM2	2	2,300	1,024	1000	65	154	65	6,621	325	609	5,872
21	Intel Core 2 Duo E4300	Conroe	38 400	775	2	1,800	2,048	800	65	167	65	6,119	314	581	6,355
22	Intel Pentium D 945	Presler	42 500	775	2	3,400	4,096	800	65	376	130	6,783	301	553	6,098
23	Intel Pentium D 950	Presler	60 500	775	2	3,400	4,096	800	65	376	130	6,742	300	551	6,105
24	AMD Athlon 64 X2 4200+	Manchester	39 900	939	2	2,200	1,024	1000	90	154	89	6,149	312	586	5,375
25	AMD Athlon 64 X2 3800+	Windsor	22 000	AM2	2	2,000	1,024	1000	90	154	89	6,419	284	535	5,613
26	Intel Pentium D 940	Presler	49 000	775	2	3,200	4,096	800	65	376	130	6,029	282	492	5,678
27	AMD Athlon 64 X2 3800+	Manchester	30 800	939	2	2,000	1,024	1000	90	154	89	5,613	285	535	5,000
28	Intel Pentium 4 670	Prescott	147 200	775	1	3,800	2,048	800	90	169	115	5,837	334	403	5,316
29	Intel Pentium D 930	Presler	33 700	775	2	3,000	4,096	800	65	376	95	5,707	263	480	5,452
30	Intel Pentium 4 661	Prescott	35 300	775	1	3,600	2,048	800	65	169	115	5,601	319	385	5,209
31	Intel Pentium D 920	Presler	28 900	775	2	2,800	4,096	800	65	376	95	5,385	240	446	5,147
32	Intel Pentium D 915	Presler	22 300	775	2	2,800	4,096	800	65	376	95	5,405	239	445	5,132

Iroda és belépőszint

33	AMD Athlon 64 3800+	Venice	20 700	939	1	2,400	512	1000	90	68,5	89	4,578	341	341	5,042
34	AMD Athlon 64 4000+	San Diego	23 900	939	1	2,400	1,024	1000	90	114	89	4,611	340	340	4,973
35	Intel Pentium 4 541	Prescott	17 900	775	1	3,200	1,024	800	90	125	84	4,955	282	340	4,811
36	AMD Athlon 64 3700+	San Diego	17 600	939	1	2,200	1,024	1000	90	114	89	4,201	310	310	4,622
37	AMD Athlon 64 3500+	Venice	16 000	AM2	1	2,200	512	1000	90	68,5	62	4,166	310	310	4,540
38	Intel Pentium 4 640	Prescott	19 500	775	1	3,200	2,048	800	90	169	84	4,650	265	318	4,408
39	AMD Athlon 64 3200+	Venice	14 900	939	1	2,000	512	1000	90	68,5	67	3,877	284	284	4,422
40	AMD Sempron 3600+	Manila	20 900	AM2	1	2,000	256	800	90	81,1	62	3,586	282	282	4,763
41	Intel Pentium 4 630	Prescott	16 800	775	1	3,000	2,048	800	90	169	84	4,327	246	295	4,098
42	Intel Celeron D 352	Prescott	12 400	775	1	3,333	256	533	65	125	84	4,418	262	262	3,945
43	Intel Celeron D 355	Prescott	12 400	775	1	3,333	256	533	90	125	84	4,412	261	261	3,934
44	AMD Sempron 3400+	Manila	15 900	AM2	1	1,800	256	800	90	81,1	62	3,360	255	255	4,224
45	Intel Celeron D 336	Prescott	9 800	775	1	2,800	256	533	90	125	84	3,745	221	221	3,393
46	AMD Sempron 3000+	Manila	9 800	AM2	1	1,600	256	800	90	81,1	62	3,043	225	225	3,856

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

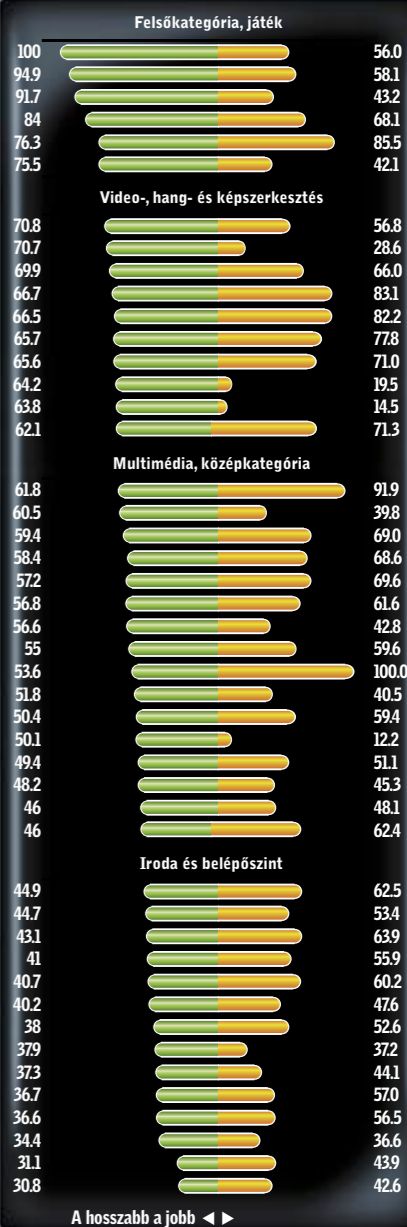
CHIP-INDEX Asztali-CPU-k

Teljesítmény: Több, szintetikus és valós használatot modellező tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

Asztali CPU index

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

Videovezérlők

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig
Olcso videokártyák 20 ezer forintig, amik multimédiára és videózásra tökéletesek, de az újabb játékokat nem, vagy csak nagyon lassan futtatják.
Középkategória, játéka és általános felhasználásra
Olcso, 3D-re is alkalmas GPU-k, maximum 40 ezer forintig, ahol sok, egykor felsőkategóriás modell végzi pályafutását, ezért vigyázni kell, nehogy valami régi, elavult darabot kapjunk a pénzünkért.

Játékhoz 1280x1024-es felbontásig
Játékra termelt GPU-k, kiváló ár/teljesítmény aránnyal, sok esetben még a szélesvásznú monitorokat is képesek meghajtani, akár képjavító eljárásokkal.
Játékhoz 2560x1600-as felbontásig
A mindenre képes, méregdrága modellek kategóriája, ahol nem számít a felbontás és a maximális részletesség, mindig maximális sebességet élvezhetünk.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.
Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

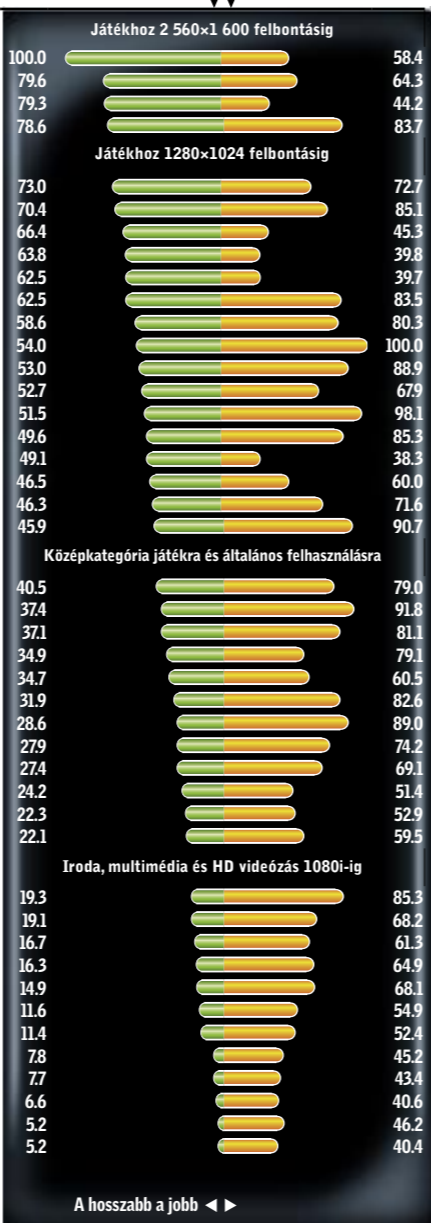

Videokártya	Műszaki adatok	Mérési eredmények
Helyezés	GPU típusa	
Mem. mérete (MB) és típusa	Tájaközvetítő ár (forint)	
Mag. órajel (MHz)	Mem. eff. órajel (MHz)	
Mem. sávszélesség (bit)	SLI / Crossfire	
Vertex-shader	Pixel-shader	
Állítható órajel (MHz)	Állítható órajel (MHz)	
Transzmissziós sebesség (mm)	3DMark05 pont (pont)	
3DMark05 pont (pont)	Down 11.16x2.44k_Baz (fps)	
Half Life 2 Lost Coast 16x12.4k_Baz (fps)	Half Life 2 Lost Coast 16x12.4k_Baz (fps)	

Videokártya index

Játékhoz 2560x1600 felbontásig	Játékhoz 1280x1024 felbontásig	Középkategória játéka és általános felhasználásra	Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig
1 Nvidia GeForce 8800 GTX	5	21 Nvidia GeForce 7800 GT	33 Nvidia GeForce 7300 GT
2 Nvidia GeForce 8800 GTS	6	22 ATI Radeon X1800 GTO	34 Nvidia GeForce 6600 GT
3 Nvidia GeForce 7950 GX2	7	23 ATI Radeon X1650 XT	35 ATI Radeon X1600 Pro
4 Nvidia GeForce 8800 GTS	8	24 Nvidia GeForce 7600 GT	36 Nvidia GeForce 6600 GT
5 ATI Radeon X1950 XTX	9	25 ATI Radeon X850 XT	37 Nvidia GeForce 6600
6 ATI Radeon X1950 XT	10	26 Nvidia GeForce 7600 GS	38 ATI Radeon X1550
7 ATI Radeon X1900 XTX	11	27 Nvidia GeForce 7600 GS	39 ATI Radeon X1300 Pro
8 ATI Radeon X1900 XT	12	28 ATI Radeon X1650 Pro	40 ATI Radeon X1300
9 Nvidia GeForce 7900 GTX	13	29 Nvidia GeForce 6800 GT	41 ATI Radeon X1050
10 ATI Radeon X1900 XT	14	30 ATI Radeon X800 GTO	42 Nvidia GeForce 7300 GS
11 Nvidia GeForce 7950 GT	15	31 ATI Radeon X1600 XT	43 Nvidia GeForce 6200
12 ATI Radeon X1950 Pro	16	32 ATI Radeon X1300 XT	44 Nvidia GeForce 7100 GS
13 Nvidia GeForce 7900 GS OC	17		
14 Nvidia GeForce 7900 GT	18		
15 ATI Radeon X1900 GT	19		
16 ATI Radeon X1950 GT	20		
17 Nvidia GeForce 7800 GTX			
18 Nvidia GeForce 7900 GT			
19 Nvidia GeForce 7900 GS			
20 Nvidia GeForce 7900 GS			

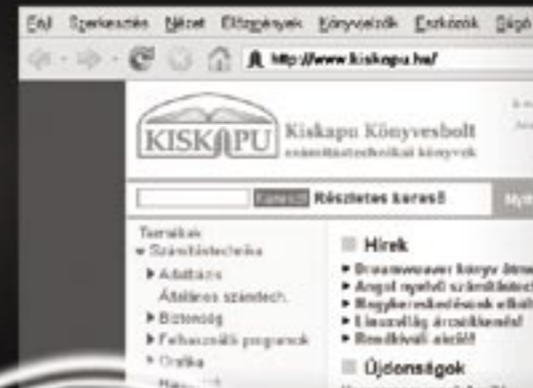
■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Kifutó modell *Egységesített shaderarchitektúra

A hosszabb a jobb ◀▶

Látogasson el hozzánk!

Virtuális könyvesboltunk egyedülálló választékot kínál magyar és angol nyelvű számítástechnikai könyvekből.

Tavaszi akció
25% kedvezmény
a Kiskapus
kiadványokra

www.kiskapu.hu

office x p o 7
VIII. Papír, Iroda-, Írószer és Irodatechnikai Szakkiállítás
III. Kreatív és Hobby Szakkiállítás

MEGHÍVÓ

Kifogyott nyomtatójából a festék?
Bizonytalan, hogy melyik a leggazdaságosabb és legmegbízhatóbb megoldás az újratöltésre?
Ha igen, Önnek szól kísérőrendezvényünk, a Tintapatron Teszt!

A teszt során bemutatjuk és nyilvánosan teszteljük a különböző költség- és környezetkímélő nyomtatást lehetővé tevő tintapatronokat és tonereket.

Partnereink: a MATUSZ és a CHIP Magazin

Syma Sport- és Rendezvényközpont
2007. május 10-12.

www.officexpo.hu

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Téregér

A Logitech és 3DConnexion gyártotta Space Navigator ugyan valószínűleg nem okoz forradalmat a beviteli eszközök piacán, viszont izgalmas, egyedi megközelítést ad, ami a különleges, 3D mozgást emuláló egeret kezelő programokban máris bizonyíthat. A Google Earth keretein belül az eszközt emelve, döntve, forgatva kis gyakorlás után szinte sci-fi filmbe illő koreográfiával suhanhattunk városok és kontinensek között. Alig várjuk, hogy megfelelő szoftveres támogatással kipróbálhassuk az eszközt akciójátékokban is.

TuneUp Utilities 2007

Amikor a Windows ilyen piaci penetrációval rendelkezik, mint manapság, az erre szakosodott, rendszerkarbantartó programok hihetetlen népszerűségnek örvendenek. A TuneUp Utilities a „szakma” egyik nagy öregje, és a 2007-es verzió is méltó a hírnevéhez. Új eszközökkel bővült, ugyanakkor megmaradt olyan egyszerűen kezelhetőnek, hogy a tapasztalatlanabbak is teljesen nyugodtan és hatékonyan alkalmazhatják. Szinte mindent megtalálunk benne, ami a Windows rendszeres rendberakásához és karbantartásához szükséges.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók

szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés

nagyon jó	■■■■■	(100–90 pont)
jó	■■■■	(89–75 pont)
megfelelő	■■■■	(74–60 pont)
elégséges	■■■■	(59–45 pont)
hiányos	■■■■	(44–20 pont)
nem megfelelő	■■■■	(19–0 pont)

Ár/érték

nagyon jó	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)
megfelelő	(74–60 pont)
elégséges	(59–45 pont)
gyenge	(44–20 pont)
nem megfelelő	(19–0 pont)

Tartalom	
Hardver	
77	GSM/GPS ETEN M700
	Alaplap Gigabyte 965QM-DS2
	Billeentyűzet/egér szett Logitech Cordless Desktop MX 3200 Laser
78	Házimozi-projektor Mitsubishi HC5000
	TV-tuner AVerMedia AVerTV Hybrid+FM Volar
	Tintasugaras nyomtató Canon PIXMA iP1800
79	Notebook MSI VR600X
	Kommunikációs eszköz Skype-GSM Gateway
	MP3-lejátszó Apple iPod Shuffle
80	Ultrahordozható notebook ASUS UIF
	Digitális képkeret Digiframe 8"
	MP3-lejátszó Samsung YP-T9
81	A3 tintasugaras nyomtató Canon PIXMA Pro9000
	3D-s kontrollor Logitech/3DConnexion Space Navigator PE
	TFT Monitor ASUS LS201
82	Asztali konfiguráció Fujitsu-Siemens Esprimo Q5000
	Kártyaolvasó GoodRam All in One
	TFT Monitor Samsung SyncMaster 932BF
Szoftver	
83	DVD-készítő CyberLink PowerProducer 4
	Töredetzégmentesítő Diskeeper 2007
	Rendszerkarbantartó Tuneup Utilities 2007
84	Backup-program O&O DiskImage Pro
	Adat-visszaállító GetData Recover My Files
	Registry-takarító Registry Mechanic 6.0
85	Enciklopédia Encyclopaedia Britannica 2007
	Ultimate DVD
	Munkasztal utility MaxiVista 3 Pro
	Online üzenetváltó Meebo

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■
INFO: www.senorg.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **144 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: NAGYON JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Hálózatok: GSM 850/900/1800/1900 MHz
Operációs rendszer: Windows Mobile 5.0
Kijelző: 2,2", 320x240
Kamera/Video: 2 Mpixel/Igen
Bluetooth/WLAN: Igen/Igen
Memória/Bővítés: 128 MB ROM, 64 MB RAM/microSD
GPS: Igen
Méret/tömeg: 117x59x19,5 mm/165 g

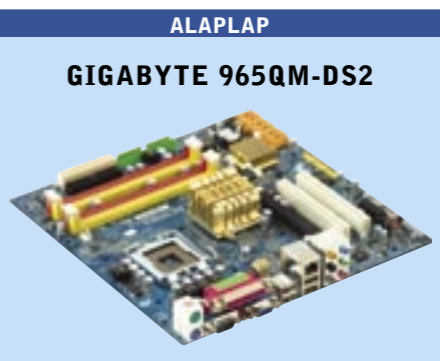
Funkciódömping: Az *ETEN Glofish M700* a ma divatos, minden funkcióval felruházott PDA-k közül is kiemelkedik, hiszen nemcsak négysávós okostelefonként, hanem GPS-alapú navigációs eszközként is működik. Tulajdonképpen a 3G-kompatibilitás az egyetlen, ami hiányzik belőle.

A Windows Mobile 5.0 alapú, 400 MHz-es Samsung processzort, 128 MB ROM és 64 MB RAM memóriát használó PDA-nak 2,8"-es QVGA kijelzője van, a külvilággal pedig Bluetooth 2.0 és WLAN adapterrel, illetve szabványos mini-USB csatlakozón keresztül kommunikál. A navigációs feladatokat a ma népszerű és kiváló minőségű SiRF Star III vevő látja el. Annak ellenére, hogy vastagsága alig 2 centiméteres, a gyártónak sikerült egy kicsúsztható QWERTY billentyűzetet is beépíteni a készülékbe, így a szövegbevitellel sem lesz gondunk.

A készülék mellé jó minőségű hordtásakát és headsetet is kapunk, s előre telepítve számtalan hasznos segédprogram is megtalálható az M700-on.

RÖVIDEN Közepes sebességű, ám funkciógazdag navigációs eszköz/okostelefon kombináció. A sokat sms-ezők számára külön előny a QWERTY billentyűzet.

ALTERNATÍVA A Fujitsu-Siemens T830-nak hasonlóak a képességei – sőt, még 3G-kompatibilis is.

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■
INFO: www.giga-byte.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **29 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK
CPU-foglalat: Socket 775
Chipkészlet: Intel Q965+ICH8DO
Kártyahelyek: 1x PCIe x16, 1x PCIe x1, 2x PCI
PCMark05: 3619 pont
MP3-kódolás: 2:48
H.264 kódolás: 862,5 s
3DMark06 CPU: 1563 pont
Quake4 – 640x480, LQ: 14,7 fps

Tartós munkatárs: A *Gigabyte* legújabb alaplapja az Intel 965-ös chipkészlet-családjának talán legkevésbé ismert tagjára, a Q965-re épül, ami irodai gépeknél hasznos, korszerű szolgáltatásokat kínál. A Gigabyte ezt megfejelt a rendkívül hosszú élettartammal: a DS kód is jelzi: a hosszú élettartamot és az átlagon felüli stabilitást szilárd-elektrolites kondenzátorok biztosítják.

A Q965 integrált VGA vezérlője egyszerű, irodába még éppen elegendő, azaz 3D-s teljesítménye az Aero alapvető funkcióira korlátozódik. A csendes működést passzív chipkészlethűtővel és BIOS-os ventilátorszabályzással érte el. A 30 ezer forintos lapra TPM biztonsági chip is került, ami szintén hasznos lehet az irodai környezetben.

Csatlakozások tekintetében is kiválóan teljesít a 965QM-DS2. Összesen 6 darab SATA, 1 IDE, gigabites LAN, 4 DIMM foglalatot és 10 USB 2.0 csatlakozót, továbbá 4 kártyahelyet is találunk a lapon. Talán egyedül a DVI kimenet hiányzik erről a vérbeli irodai alaplapról.

RÖVIDEN Szolgáltatásokban gazdag, fejlett alaplap, irodai munkára ideális, és szinte az örökkévalóságnak tervezték, ám a DVI kimenet hiányozhat.

ALTERNATÍVA AMD platformon egy GeForce 6100-as lapot 10-15 ezer forinttal olcsóbban is beszerezhetünk.

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■
INFO: www.logitech.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **26 790 Ft**
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK
Csatlakozók típusa: 1 db USB
Adatátvitel típusa: Rádiós
Egér érzékelője: Lézer
Egér gombjainak száma: 3+4
Görgő: négyirányú
Energiaellátás: 6 db AA elem
Extra gombok: VoIP + média gombok
Bill. mérete: 475x230x20 mm

Nyugati kényelem: A *Logitech MX 3200* vezeték nélküli páros, a vevőegység egyetlen apró, USB-kulcs méretű modulból áll. Az MX 600 kódnevű egér jobbkezes, lézeres érzékelőjének és nagyméretű műanyag talpának köszönhetően érzékeny és jól irányítható. A két nagyobb gomb között elhelyezett görgő négy irányú, lenyomva pedig harmadik gombként funkcionál. A bal gomb mellett egy, a zoom-funkciót irányító gombkombinációt, a hüvelykujjunknak kiképzett mélyedésnél pedig két plusz gombot helyeztek el.

A billeentyűzet hasonlóan igényes kialakítású, ám sajnos még a „nagy Delete gombos” szériából való. A gombok lenyomásához szükséges erő jól eltalált, hosszabb idő után sem fárasztó használata. Az extrák között a szokásos multimédiás gombokat találjuk meg, ezen kívül VoIP alkalmazások használatához (szoftver elindítása, hívás fogadása és befejezése) külön gombokat is kapunk. Különleges szolgáltatás az óráként és ébresztőként is használható LCD kijelző.

RÖVIDEN Kényelmes, érzékeny és jól irányítható egér/billeentyűzet kombináció, extrákkal. AgION burkolata állítólag a mikrobákat is pusztítja.

ALTERNATÍVA Dizájnosabb, ám valamivel talán kevésbé felhasználóbarát a Logitech diNovo nevezetű készlete.

HÁZIMOZI-PROJEKTOR	TV-TUNER	TINTASUGARAS NYOMTATÓ
<p>MITSUBISHI HC5000</p> 	<p>AVERMEDIA AVERTV HYBRID+FM VOLAR</p> 	<p>CANON PIXMA IP1800</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.plazacity.hu/pointer TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 958 800 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.avermedia.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 18 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.canon.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 12 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Működési elv: LCD Felbontás: 1920x1080 Fényerő: 1000 lumen Kontraszt (on-off): 10000:1 Zoom/Lencsemozgatás: 1,6x optikai / F+V Bemenetek: S-Video, komponens, D-Sub, HDMI, DVI-D 3 méterről képátvitel: 153-247 cm Méret, tömeg: 334x352x125 mm, 5,6 kg</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Támogatott szabványok: Analóg, DVB-T Felvételi formátumok: MPEG-1, MPEG-2, AVI, WMV Felvételi profilok: 4 gyári+bármennyi saját Time-shift/Időzített felvétel: van/van Kép a képen funkció: van (egy tuner) Interfész: USB 2.0 S-Video/kompozit bemenet: van/van Mellékelt szoftver: AVerTV 6, Quick TV</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Technológia: négyzsinés tintasugaras Legnagyobb felbontás: 4800x1200 pixel Nyomatási sebesség (ff/szines): 13/8 lap/perc Interfész: USB 2.0, Méret: 442x237x152 mm Tömeg: 3,3 kg 10 oldalas dokumentum elkészülése: 108 s Színes oldal elkészülése (best mode): 135 s</p>

Nagy felbontás: 2006 a megfizethető 720 soros vetítők éve volt – 2007 pedig az olcsóbb full HD felbontású projektoroké lesz. Ilyen a *Mitsubishi HC5000*-es, amely az *Epson C2FINE* lapkáját használva 1920x1080-as felbontású kép megjelenítésére képes. A 160 wattos lámpával 1000 Lumen fényerejű, és maximum 10000:1-hez kontrasztarányú készülék 960 ezer forint alatti árával jelenleg a legkedvezőbb árú ilyen képességű vetítő. A képminősége az egyik legjobb, amit LCD-s vetítőtől láttunk, ami nemcsak a magas felbontásnak, de a kiváló minőségű Silicon Optix scaler-processzornak is köszönhető.

A külsőre nem túl szerencsés megjelenésű, nagy darab vetítő leginkább egy fix állványon érzi jól magát – beállítását motoros zoom, fókusz és lencsemozgatás segíti. A csatlakozási lehetőségek között örömmel fedeztünk fel két külön digitális bemenetet is (HDMI és DVI), ezen felül pedig analóg komponens, VGA, S-Video és kompozit csatlakozók is rendelkezésre állnak.

RÖVIDEN Kategóriájához képest olcsó, és kiváló képminőségű házimozzi-projektor. Csatlakozási lehetőségei is jók, ám kezelhetősége csak közepes.

ALTERNATÍVA Az Epson kínálatából az EMP-TW1000 modellnek teljesen hasonlóak a képességei.

Mobil tuner utazóknak: Az AVerMedia legújabb hibrid tévévevője azok számára készült, akik sokat utaznak, ám nem szeretnék lemaradni a fontos hírekről vagy esetleg egy-egy filmről, focimeccsről. Az *AVerTV Hybrid+FM Volar* a DVB-T szabványt is kezeli, így Nyugat-Európában is remekül használható.

A készülékhez az AVerMedia saját alkalmazását, az AVerTV 6-ot kapjuk, amiben egytuneres kép a képen funkció és time-shift is van, villámgyors és pontos a csatornakeresés, az időzített felvételnél pedig nemcsak gyári, hanem saját profilok közül is választhatunk. Ráadásul a készítő a kezelőfelületet lefordították magyar nyelvre (is).

A fordítás azonban itt-ott félresikerült, ezért elsőre nem mindig találtuk meg azt a menüt, amit éppen kerestünk. És bár a tuner az AVerMedia Vista-kompatibilisnek mondja, sajnos az új operációs rendszer a keretprogram elindítása után kidob az Aero felületből.

RÖVIDEN Kiváló választás mindazoknak, akik hordozható számítógéphez keresnek kicsi, de jól használható tunert – és még nem álltak át Vistára.

ALTERNATÍVA A Pinnacle PCTV Hybrid Tuner Kit for Windows Vista Aero-kompatibilis, ám szoftvere lassabb.

Fürge apróság: A *PIXMA* sorozat legkisebb tagja szinte szemképráztató gyorsasággal ontja magából a nyomtatott szöveges oldalakat. A kellemesen kicsi nyomtató fényes fekete háza kétségkívül elegáns is, ám a kosz, por, de akár ujjlenyomat is igen feltűnő rajta. A külsőségeknél maradványos, sajátos a készülék aljára kapcsos-mágneses módszerrel rögzített külső tápegység. A megoldás funkciójára azonban nem sikerült rájöttünk.

A gyors nyomtatásnak általában komoly mellékhatásai is lehetnek, ám az *IP1800* esetében ezeket sikerült a minimumra szorítani. A működési zaj ugyan hallatszik közvetlen közelről, de nem zavaróan hangos, és stabil felületen a tintasugaras készülékeknél megfigyelhető bemozgás is minimális.

A nyomtató szövegminősége a hagyományos dokumentumoknál nagyon jó, színes szövegeknél egy kicsit gyengébb – ám ez csak négyponos betűméret alatt feltűnő. A színek beállítása is jól sikerült.

RÖVIDEN Kis helyet foglaló, olcsó, elegáns, könnyen kezelhető és stabil színes nyomtató, ami a kategóriáján túlmutatónan jó minőséggel dolgozik.

ALTERNATÍVA Sietősebbeknek jó választás lehet a HP választékából a DeskJet 5940 némi sebesség-felárral.

NOTEBOOK	KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZ	MP3-LEJÁTSZÓ
<p>MSI VR600X</p> 	<p>SKYPE-GSM GATEWAY</p> 	<p>APPLE IPOD SHUFFLE</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.bestbyte.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 199 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.alphasonic.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.apple.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 23 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Processzor: Intel Celeron M 430 RAM/HDD: 1 GB/ 80 GB Optikai meghajtó: LG Super Multi Grafika: 15,4" @ 1280x800 / Intel GMA 950 Vezeték nélküli kapcsolat: 802.11b/g Csatlakozók: 4x USB, 1x IEEE1394, Ethernet, modem, D-Sub, PCMCIA Type II, hangcsatlakozók, kártyaolvasó (SD/MS) Méret, tömeg: 358x259x36 mm, 2,6 kg</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Használható GSM-hálózatok: 900/1800/1900 MHz SIM kártya: 1,8/3 Volt Csatlakozók: USB (gép-MobiGater), 2 db USB host, 2 db jack-csatlakozó (audio-ki és mikrofon) SIP támogatás: nincs Tápellátás: külső adapter Antenna: külső, cserélhető Méret, tömeg: 190x135x40 mm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Memória típusa: Flash, 1 GB Lejátszható formátumok (hang): MP3, AAC, Audible, WAV, AIFF Kijelző: nincs Kép/film lejátszás: nincs/nincs FM-rádió: nincs Felvételi lehetőség: nincs Bluetooth: nincs Méret, tömeg: 41x27x10 mm, 16 gramm</p>

Minden napra: Az *MSI VR600X* tipikus középkategóriás noteszgép, kedvező – a Windows XP Home operációs rendszert is magába foglaló – árával jó választás lehet egyszerűbb irodai és otthoni munkára. Az elegáns, fekete burkolatot a monitor fedelén elhelyezett, ezüst gyűrűvel körbevett márkajelzés töri csak meg, amely a gép bekapcsolt állapotában világít is.

A gép alapját az i945GM lapkakészlet képezi, a benne dolgozó Celeron M 430-as processzort 1 GB DDR2-es memória és egy 80 GB-os merevlemez egészíti ki. A grafikus feladatokért a lapkakészletbe integrált Intel GMA 950-es IGP felel, ez hajtja meg a 15,4"-es, 1280x800 pixeles kijelzőt. Amint a hardverelemekből kitalálható, a gép teljesítménye közepes, PCMark 2006-ban 1929 pontot ért el, üzemideje pedig 134 perc.

Az ideai trendnek megfelelően a VR600X nemcsak Ethernet-adapterrel és modemmel, de 802.11b/g WLAN csatlakozóval is rendelkezik.

RÖVIDEN Középkategóriás, jól bővíthető noteszgép. Multimédiára, játékra nem ajánlható, ám teljes értékű billentyűzetével irodai munkára kiváló.

ALTERNATÍVA Az Acer Aspire 2498WLMi hasonló áron kevesebb memóriával de nagyobb merevlemezrel érkezik.

Bulgár kapcsolat: A Bulgáriából érkező *MobiGater* nevű eszköz készítői a VoIP-rendszerű kommunikáció népszerűségét igyekeztek meglovagolni. A készülék segítségével a mobiltelefonunkról is kezdeményezhetünk (és arra fogadhatunk is) Skype rendszeren keresztül hívásokat. Ehhez nem is kell mást tennünk, mint egy külön SIM-kártyát venni a MobiGater mellé. A számítógéphez való csatlakoztatás előtt mindössze még telepítenünk kell a mellékelt szoftvert, és az alapkövetelménynek minősülő Skype-t is.

A MobiGater segítségével számos Skype szolgáltatáshoz férhetünk hozzá: a szerkezetet a Skype-programra érkező „hívásokat” a mobiltelefonunkra továbbítja, így mindig elérhetőek maradunk. Természetesen ugyanez működik a másik irányban is – Skype-os ismerőseinket is felhívhatjuk a telefonunkról. Ebben az esetben természetesen a mobilunkon keresztül is a Skype segítségével elérhető, kedvező tarifával cseveghetünk ismerőseinkkel.

RÖVIDEN Ötletes és használható eszköz, amely mobiltelefonunkat is bekapcsolja a Skype hálózatába. Várjuk a SIP-protokollt támogató változatát.

ALTERNATÍVA Ha nincs szükségünk mobilra, a US Robotics Telefon Adapter ugyanerre képes vezeték vonalon.

A legkisebb: Az Apple iPod szériájának eddigi legkisebb tagja az új *Shuffle* immár nemcsak ezüst, hanem négy neonszínben (narancs, rózsaszín, kék és zöld) is elérhető. Hasonlóan az első Shuffle-hez, az utód sem rendelkezik kijelzővel, így bizonyos felhasználási területekre nem igazán alkalmas – egyvalamire azonban kiváló: utazás közbeni, odafigyelés nélküli zenehallgatásra, illetve új albumok megismerésére.

A feltöltött számokat egymás után, vagy véletlenszerűen is lejátszhatjuk. Szolgáltatásokról a Shuffle esetében nem igazán beszélhetünk, hiszen a lejátszás/állj/előre/hátra funkciókon kívül egyedül a lejátszási lista elejére ugorhatunk.

A kezelőgombok, amelyek az Apple távirányítójának mintájára készültek, az apró készülék előlapjának nagy részét elfoglalják, a ki- és bekapcsoló gomb és a lejátszási üzemmód-váltó az egyik keskenyebb élen helyezkedik el. A töltést és a számok átvitelét egy speciális bölcson keresztül végezhetjük.

RÖVIDEN Hihetetlenül apró, kijelző nélküli lejátszó. Csipetjével bármilyen ruhadarabra rögzíthető, így remekül beválik utazáshoz, sportoláshoz.

ALTERNATÍVA A mobiBLU DAH-1500i szintén meglehetősen apró (24x24x24 mm), de kijelzővel is rendelkezik.

ULTRAHORDOZHATÓ NOTEBOOK	DIGITÁLIS KÉPKERET	MP3-LEJÁTSZÓ
<p>ASUS U1F</p> 	<p>DIGIFRAME 8"</p> 	<p>SAMSUNG YP-T9</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: hu.asus.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 550 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.infopatika.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 34 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 42 990 Ft (2 GB-os változat) ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Processzor: Intel Core Duo ULV U2400 RAM/HDD: 1536 MB/ 80 GB Optikai meghajtó: külső DVD-RW DL Grafika: 11.1" @ 1280x800 / Intel GMA 950 Vezeték nélküli kapcsolat: Bluetooth, 802.11b/g Csatlakozók: 4x USB, 1x IEEE1394, Ethernet, modem, D-Sub, ExpressCard, hangcsatlakozók, kártyaolvasó (SD, MS, xD) Méret/tömeg: 275x190x19 mm/1,08 kg (3 cellás akkuval)</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Kép: 8", 800x600 pixel Áramforrás: külső adapter Kártyaolvasó: CF, SD/MMC/MS/xD USB csatlakozó: 2.0 USB Host: Van, 1.1 Képfunkciók: Diavetítés, mozgás, nagyítás, áttünések Extrák: Távirányító, MPEG/MP3-lejátszás Méret, tömeg: 280x229x46 mm, 1182 gramm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Memória típusa: Flash 1/2/4 GB Lejátszható formátumok (hang): MP3, WMA Kijelző: 1,8", 220x176 Képlejátszás: JPG Filmlejátszás: MPEG4 FM rádió: Van Bluetooth: Van Méret, tömeg: 90x44x11 mm, 51 gramm</p>

Zsebmásina: Az U1F az ASUS legkisebb és legegységesebb ultrahordozható modellje. A szemmel láthatóan a felső kategóriába tartozó noteszgép az egyik legkönnyebb kategóriájában. A kisebbik, háromcellás akkuval (a készülékhez két akkumulátort kapunk, a nagyobbik hatcellás) éppen 1080 gramm súlyú, és mindössze 27x19 cm-es alapterületű notebook egész nap könnyen magunknál tartható. Elsősorban az ULV-s processzornak köszönhetően még a kisebb elemmel is körülbelül 2 órát dolgozhatunk – cserébe ne várjunk szédületes teljesítményt. Az általunk kipróbált, kifejezetten jól felszerelt (1,5 GB memória, 80 GB-os merevlemez) modell PCMark 2005 alatt 1945 pontot ért el, és a Vista operációs rendszerrel is jól együtt tudott működni.

Az U1F dobozában a pótakku mellett egy külső optikai meghajtót is találunk, amely USB-porton keresztül működik. Szerencsére az ASUS-nak sikerült 4 USB csatlakozóval is felszerelni masináját, így a bővíthetőségre sem volt panaszunk.

RÖVIDEN Nagyon könnyű és elegáns modell, amely kiváló társ lehet sokat utazó üzletembereknek. Nagyobbik akkujával akár 4 órát is dolgozhatunk.

ALTERNATÍVA A Toshiba Portégé R200 hasonlóan apró, ám valamivel lassúbb – és ennek megfelelően olcsóbb is.

Digitális fotóalbum: A digitális fényképet már nem kötelező kinyomtatnunk, elegánsabb megoldás lehet egy digitális képkkeret. A 8 hüvelykes képátlójú Digiframe keret legvonzóbb tulajdonsága átlagosnál nagyobb képátlója – műfa kivitele azonban a szerkesztőségünkben nem mindenkinek nyerte el a tetszését.

A készülék kihajtható lábának köszönhetően asztalon is tárolható, de két tiplivel a falra is felszerelhető. A 800x600 képpontos kijelző jó minőségű, ám a felbontás következtében közelről már pixelesedik. Tapasztalatunk szerint nem érdemes 30-40 centiméternél közelebről nézni.

A képkkeret elhelyezésekor célszerű figyelembe venni, hogy áramforrásként külső adaptert alkalmaztak, így csak konnector közelében tudjuk használni. A képek „forrásaként” szokás szerint memóriakártyák, illetve USB meghajtók szolgálhatnak, a fotókon kívül pedig MP3 és MPEG fájlokat is lejátszhatunk, sőt a képek között különféle áttünéseket is beállíthatunk.

RÖVIDEN Alapvetően kedvező árú digitális képkkeret – ám sajnos közepes felbontása és külalakja miatt nem voltunk vele maximálisan elégedettek.

ALTERNATÍVA A 7"-os Digiframe One jelentősen olcsóbb, alig 20 ezer forint – igaz, felbontása is alacsonyabb.

Okos szépség: A Samsung MP3-lejátszó sosem tartoztak a csúnya készülékek közé, ám a T9-es még közülük is a legszebbek közül való. Az etalonnak mondható Nanónál kisebb és nem vastagabb lejátszó a méretéhez képest meglepően nagy, 1,8"-es kijelzőt és verziótól függően 1-2 vagy 4 GB flashmemóriát tartalmaz. A nagyméretű kijelző alatt egy négy irányban dönthető pad, illetve egy középső gomb látja el az irányítás legfontosabb feladatait.

A T9 zenefájlokból az MP3 és WMA változatokkal boldogul. A JPEG képek mellett SVI formátumú mozgókép is lejátszhatóak vele - készülékhez kapott Samsung Media Studio automatikusan erre konvertálja átmásolásakor a filmeket.

A lejátszási képességeken túl a Samsung FM rádióval és diktafonnal is kiegészítette a T9-et, beépített Bluetooth-adapterének köszönhetően pedig vezeték nélküli sztereó headsetekkel is használható – kihangosítóként azonban nem működik.

RÖVIDEN Elegáns, sokat tudó MP3-lejátszó, jó hangminőséggel és üzemiidővel. Bluetooth funkciója érdekes, ám kihangosítóként sajnos nem működik.

ALTERNATÍVA A Samsung YP-Z5 indusztriálisabb dizájnnal és hasonló szolgáltatásokkal rendelkezik.

A3 TINTASUGARAS NYOMTATÓ	3D-S KONTROLLER	TFT MONITOR
<p>CANON PIXMA PRO9000</p> 	<p>LOGITECH/3DCONNEXION SPACE NAVIGATOR PE</p> 	<p>ASUS LS201</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.canon.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 149 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.3dconnexion.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: bevezetés alatt ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: hu.asus.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: bevezetés alatt ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Technológia: nyolcszínű tintasugaras Legnagyobb felbontás: 4800x2400 pixel Nyomatási sebesség (fff/színű): 16/15 lap/perc Interfészek: USB 2.0, PictBridge Méret: 660x354x191 mm Tömeg: 13,5 kg 10 oldalas dokumentum elkészülése: 168 s Színes oldal elkészülése (best mode): 87 s</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Csatlakozó: USB Gombok száma: 2 Szabadsági fokok száma: 6 Érzékelő: optikai Érzékenység: szoftverből változtatható Zsinór hossza: 170 cm Méret: 78x78x53 mm Tömeg: 479 gramm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Képátló, felbontás: 20 col, 1400x1050 Szinméllyiség: 16,2 millió (18 bit+ 2 bit FRC) Fényerő, kontraszt (statikus): 300 cd/m², 900:1 Válaszidő: 5 ms (teljes) Betekintési szög (H/V): 170/160 fok Bemenetek: DVI, D-Sub Méret: 456x424x240 mm Tömeg: 4,2 kg</p>

Profi óriásnyomtató: Az A3+ méretben is nyomtató Pro9000-nak mérete és tömege is tekintélyes, az elhelyezés megkönnyítésére ezért hátul görgőkkel látták el. Hasonló gondoskodást tükröz a telepítés is, amely során számos hasznos alkalmazás felkerül gépünk-re, és a nyomtatófej beállítása is lezajlik.

A Pro9000 határozott, gyors tempóban dolgozik – általában. A nálunk járt teszt-példány azonban 5-6 percenként megtornáztatta a papírfelvető és továbbító rendszert, ami lassította a feladat elvégzését, ráadásul meglehetősen nagy zajjal is járt.

A készülék munka közben bizonyíthatja igazán érdemeit: a 8 színes (CMYK, fotó-cian, fotó-magenta, zöld, vörös) nyomtatás végeztével szinte hullámszik a papír a rengeteg festékanyagtól – ám a nyomtatás mégsem maszatolódik el. A színezékalapú tinta bőséges használatának – és a kiegészítő színeknek – köszönhetően a nyomtatón a színek erősek, határozottak, még a világosabb árnyalatok esetében is tiszták és egybefüggőek.

RÖVIDEN Hatalmas, erős (és meglehetősen hangos) professzionális nyomtató, kiváló „színezékekkel”, és szoftvercsomaggal, a kategóriájához illő áron.

ALTERNATÍVA A HP Photosmart Pro B9180 hasonló készülék, kisebb felbontással ám LAN csatlakozóval.

Teljes szabadság: A Logitech által nemrégiben megvásárolt 3Dconnexion által készített Space Navigator egy speciális, 3D-s kontroller, elsősorban mérnöki és térbeli dizájnfeladatokra optimalizálva. Az irányítóeszköz egy vastkos, gumiborítású henger, amelyet gyakorlatilag bármilyen irányban mozgathatunk, forgathatunk és billenthetünk.

A készülék használatához kifejezetten ezt az eszközt támogató szoftverre van szükség – a Windows, vagy valamilyen játék kezeléséhez alából nem használható. Kipróbálásához azonban remekül megfelel a Google Earth, amellyel nagyon látványosan demonstrálhatjuk a Space Navigator képességeit.

A Google Earth-ben szerzett tapasztalataink szerint 5-10 perc megszokás után könnyedén végre tudtuk hajtani a legbonyolultabb manővereket is, tetszés szerint „repkedve” bolygónk felszíne felett. A kontroller beállíthatósága példás, érzékenységét és a tengelyek „sebességét” könnyen ízlésünkhöz igazíthatjuk.

RÖVIDEN Gyönyörű kivitelű 3D-s irányítóeszköz – elsősorban mérnökök számára, de megfelelő szoftvertámogatással jártékosoknak is kiváló lehet.

ALTERNATÍVA A 3Dconnexion Space Pilot még több gombbal felszerelve még komolyabb szolgáltatásokra képes.

Tökéletes átmenet: Az ASUS elkészítette első olyan 20" monitorát, amely 1400x1050-es felbontást kínál, ezzel átmenetet képezve a 19 colos 1280x1024, valamint a 20" 1600x1200 képpontos kijelzők között. A monitor értelemszerűen nemcsak méretében, hanem képarányában is különbözik a 19 colos kategória versenyzőitől: 5:4 helyett ismét a megszokott 4:3-as méretet kapjuk.

A monitor több jellemzőjében is megújult az ASUS eddigi termépalettájához képest, példának okáért ez az első megjelenítő, amely dinamikus kontrasztarányt használ (ezzel 2000:1-re növelve a statikus értéket), másrészt az előlap a szokásostól eltérően kemény. A funkcionalitásában a CrystalShine-hoz hasonló bevonat további előnye, hogy csak kis mértékben tükröződik (legalábbis a CrystalShine-hoz képest) és megkönnyíti a kijelző takarítását is.

A monitor technikai paraméterei teljesen átlagosak: a 300 cd/m²-es fényerő érték és az 5 ms-os válaszidő így az LS201-et játékok futtatásához is ideálissá teszi.

RÖVIDEN Olcsóbb utóda a korábbi 20 colos, 1600x1200-as felbontású monitoroknak. Filmekhez nem ideális, ám minden más helyzetben jól használható.

ALTERNATÍVA A Samsung SyncMaster 203B hasonló felbontást kínál, ám kisebb (600:1-es) kontrasztarányal.

ASZTALI KONFIGURÁCIÓ	KÁRTYAOLVASÓ	TFT MONITOR
<p>FUJITSU-SIEMENS ESPRIMO Q5000</p> 	<p>GOODRAM ALL IN ONE</p> 	<p>SAMSUNG SYNCMASTER 932BF</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.tivoli-audio.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 260 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.case.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 2500 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 64 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Processzor: Intel Core Duo T2300E RAM/HDD: 1 GB/ 80 GB Optikai meghajtó: DVD-RAM VGA: Intel GMA 950 Vezeték nélküli kapcsolat: 802.11b/g Csatlakozók: 4x USB, 1x IEEE1394, Ethernet, DVI-I, hangcsatlakozók, S-Video Méretek, tömeg: 165x165x50 mm/1,7 kg</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>CF/CF II: igen SD/MMC: igen miniSD/microSD: igen/adapterrel xD: igen SmartMedia: igen Memory Stick: igen MS Duo/M2: adapterrel/adapterrel Méret, tömeg: 96x60x17 mm, 58 gramm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Képtípus, felbontás: 19 col, 1280x1024 Színmélység: 16,2 millió (18 bit+ 2 bit FRC) Fényerő, kontraszt: 300 cd/m², 700:1 Válaszidő: 5 ms (teljes) Betekintési szög (H/V): 160/160 fok Bemenetek: DVI, D-Sub Méret: 418x420x199 mm Tömeg: 4 kg</p>

Minigép: A Fujitsu-Siemens megirigyelte a Mac Mini sikereit, és elkészítette az *Esprimo Q5000*-es miniszámítógépet. Az első sorban irodai munkára szánt gép nagyon jól sikerült, 16x16 centiméteres alapterületével és kivitelével is méltó „ellenfele” az Apple csöppjének. A Q5000-es hardverre javarészt noteszgépekből származik: 1,66 GHz-es Core Duo T2300E és a 945GM lapkakészlet. Az általunk tesztelt konfigurációban 1 GB memória és 80 GB-os merevlemez volt.

A grafikus feladatok megoldásáért a lapkakészlet saját GMA 950-es IGP-je felel, amely egy DVI-I és egy S-Video kimenetet hajt meg. A Q5000-hez tartozék egy DVI-VGA átalakító is, tehát a régebbi monitorokkal is összekapcsolhatjuk. A billentyűzet és az egér, illetve más perifériák számára összesen 4 db USB port áll rendelkezésre, ezen felül LAN és hangcsatlakozók kaptak helyet az apró dobozban. Félig noteszgépről lévén szó, a WLAN szinte alapkövetelmény, de opcionálisan Bluetooth is kérhető.

RÖVIDEN Apró és dizájnos asztali konfiguráció, noteszgép-alkatrészekből összeállítva. Irodai munkára kiváló, ráadásul szinte zajtalanul működik.

ALTERNATÍVA Az Acer Veriton 1000-es modellje sokkal nagyobb méretű, ám éppen ezért jobban is bővíthető.

Mindenevő: A GoodRam cég nemes egyszerűséggel *All in One* (mindent egyben) névvel illetett kártyaolvasója nem annyira különleges képességeivel, mint inkább kedvező ár/teljesítmény arányával próbálja a vásárlókat magához csalogatni. Az olvasó a leginkább elterjedt kártyaformátumokat (CF I/II, SD/MMC és MS) mind kezeli, de elboldogul a Fuji és az Olypmus által erőltetett xD kártyákkal, illetve a kihálófélben levő SmartMedia formátummal is. Külön adapterek segítségével természetesen a különböző csökkentett méretű változatokat (TransFlash, M2 és így tovább) is használhatjuk.

Az olvasónyílásokat a – divatnak megfelelően áttetsző kék műanyagból készült – ház egyik hosszabb élén helyezték el, a másik oldalon kapott helyet a számítógépes összekötésért felelő USB 2.0-s csatlakozó, amelyhez egy kábelt is mellékel a gyártó. Mivel az olvasó meglehetősen könnyű, és lábai sincsenek, így nem áll valami stabilan asztalunkon – a kártyák ki- és behelyezése kétkezes feladat.

RÖVIDEN Átlagos képességekkel és kedvező árral rendelkező kártyaolvasó, amelynek legnagyobb különlegessége a miniSD olvasására is képes kártyanyílás.

ALTERNATÍVA A GoodRam Single Slot nem nagyobb egy pendrive-nál – ám csak SD/MMC/RS-MMC kártyákat olvas.

Ismét új dizájn: A Samsung ismét új monitorokkal jelentkezik, a 932-es sorozat célcsoportjába ezúttal elsősorban a fiatalok tartoznak. A monitorgyártók egy része az utóbbi időben ismét nagy hangsúlyt fektet a dizájnról, részben azért, mert a kijelzők minőségén túl sokat nem tudnak javítani. Azaz tudnának, de nem akarnak, mert az megnövelné az árakat, s ez senkinek sem érdeke. A Samsung ennek szellemében készítette el a 932BF monitort, amely lekerekített formavilággal és egyedi talpazatával hívja fel magára a figyelmet.

A kijelző technikai paraméterei is megfelelőek: 300 cd/m²-es fényerő és a 700:1-es (statikus) kontrasztarány. A 932BF tesztjeink alapján játékokkal is kiválóan használható (válaszideje a méréseink során 5,4/6,3 ms). A színreprodukció továbbra is csak 6 bites, de szerencsére az FRC révén ennek negatív hatásai szinte egyáltalán nem észlelhetők. A monitor fényes fekete és fényes fehér színben egyaránt kapható.

RÖVIDEN Kedvező árfekvésű monitor gyors válaszidővel, jó képminőséggel és DVI bemenettel. Egyetlen negatívuma a 18 bites színreprodukció.

ALTERNATÍVA Hasonló külsejű az LG L1900J monitor, amelyért viszont mélyebben a zsebünkbe kell nyúlni.

DVD-KÉSZÍTŐ	TÖREDEZETTSÉGMENTESÍTŐ	RENDSZERKARBANTARTÓ
<p>CYBERLINK POWERPRODUCER 4</p> 	<p>DISKEEPER 2007</p> 	<p>TUNEUP UTILITIES 2007</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.cyberlink.com PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 60 €</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.diskeeper.com PLATFORM: Windows 98/Me/NT/2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 USD</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.tune-up.com PLATFORM: WINDOWS 98/ME/NT/2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 10 000 Ft</p>

DVD-készítés döccenőkkel: A PowerProducer 4 nextgennek, azaz következő generációs kereszttel változata HD DVD (15 GB-ig) és BD (Blu-ray, 50 GB-ig) készítésére alkalmas, legfeljebb 1920x1080-as felbontásban. DVD-t, SVCD-t és VCD-t is gyárthatunk a programmal, valamint 61féle menüablont kapunk vele. Azonban a BD-készítés is meglehetősen korlátozott: menüt nem készíthetünk! (HD DVD-vel nem tudtuk kipróbálni.)

De ha elsődlegesen nem ez a célunk, a szoftverben megtalálható minden, amire az otthoni, azaz kezdő és középhaladó DVD-készítés során szükség lehet. Az anyagot rögzíthetjük közvetlenül a lemezre. A kezelőfelület egyszerű és barátságos.

A PowerProducer Blu-ray képességeit egy Windows Vista Home Premium alatt teszteltük, Sony BWU-100A meghajtóval. Tapasztalatunk szerint egyelőre még előfordulhatnak gondok a BD korongokkal (a lejátszást a PowerDVD 7 Ultrával és WinDVD8-cal, HDCP-képes GeForce 8800 GTS-sel próbáltuk ki), és a PowerProducer csak alapvető műveletekre képes a Blu-ray lemezekkel. Annál többre a sima DVD-kkel. Magyarán az alkalmazás még korai a kéklézere lemezekhez, amelyek azért a PC-n sem terjedtek még el tömegesen. Mindezt tudnunk kell, mielőtt megvásárolnánk a programot.

RÖVIDEN Egy komoly képességű DVD-készítő eszköz otthoni felhasználásra, számos automatizmussal. BD és HD DVD készítéséhez egyelőre még nem tudjuk jó szívvel ajánlani.

ALTERNATÍVA Az Ulead filmkészítőben több opció található ugyanilyen áron, ez azonban nem támogatja a HD DVD-t.

Töredezettségmentesítés a háttérben: A *Diskeeper* mindazok régi kedvence, akik tisztában vannak a merevlemez rendszeres töredezettségmentesítésének előnyeivel (lásd cikkünket a 62. oldalon!). A *DK2007* újdonsága, hogy a háttérben is képes elvégezni ezt a feladatot. A *Diskeeper* ezt a menetet közbenei töredezettségmentesítést *Automatic Defragmentation*nek (InvisiTaskingnak) hívja. Sokan hitetlenkedve rázhatják a fejüket, de tény, hogy a testgépünkön az *Automatic Defragmentation* alig terhelte meg a rendszert, simán elfutott mellette egy videoszerkesztő és más alkalmazások is. Huzamos próbának vetettük alá ezt a túlzás nélkül forradalmi nevezhető képességet, és meglepéssel nyugtáztuk, hogy valóban észrevétlenül és hatékonyan végzi a munkáját még akkor is, ha a gépet akár egyszerre több más feladatra is befogjuk.

A *DK2007* három részre osztott kezelőfelülete is nehezen lehetne már ennél intuitívabb. A *Quick Launch* mezőben sorakoznak a legfontosabb funkciólinkok (és a segítség is ott található, ha valamit manuálisan szeretnénk elvégezni). A *Computer* és *Volume* részeket a tapasztaltabb felhasználók használhatják. A *DK2007* támogatja a szoftveres és hardveres RAID elrendezést, egyszerre több töredezettségmentesítést is futtat a meghajtókon, s a swap fájlt a kötet elejére helyezi, sőt a rendszerfájlokat a következő rendszerindításkor ugyancsak töredezettségmentesíti.

RÖVIDEN Akinek nem elég a Windows beépített töredezettségmentesítője, a *Diskeeper 2007*-ben megtalálhatja ennek valóban profi változatát. A háttérben is elfut!

ALTERNATÍVA Az ugyancsak fizetős O&O Defrag és az ingyenes JkDefrag.

Tegyük helyre a Windowst: A *TuneUp Utilities* már évek óta megérdemelten őrzi vezető pozícióját a Windows-optimalizálók között. A 2007-es verzióban már megtalálható a *DiskDoctor* is, ami ellenőrzi a meghajtókat hibák után kutatva, és ezeket ki is javítja. A *DiskSpace Explorer* részletes képet fest arról, hogy pontosan mi található merevlemezünkön. Ez nagyon praktikus szolgáltatás, így láthatjuk, hogy mi foglal sok helyet a meghajtón, és megszabadulhatunk a feleslegtől. A *DiskCleaner*rel is több helyre tehetünk szert, mert ezzel letörölthetjük az ideiglenes, feleslegessé vált fájlokat. Az állományok megbízható törléséhez pedig a *TuneUp Shredder* használhatjuk, ami most már a Gutmann-módszert is tartalmazza, mely 35-ször írja felül az érzékeny állományokat, véglegesen visszaállíthatatlanná téve őket.

Az új verzióban lévő *RegistryCleaner* már a Windows Tűzfal, és az Internet Explorer bővítményeit is figyeli, és szükség esetén törli a használhatatlan bejegyzéseket. Persze érzékelhető gyorsulást azért ettől nem várhatunk. Ráadásul rögtönzött tesztünkben a program egy hasznos autostart bejegyzést is törölni akart. Szerencsére ilyenkor közbelép a *Rescue Center*, mellyel visszafordíthatók az ilyen ballépések. A *TuneUp Utilities 2007*-tel az olyan új szoftverek is finomhangolhatók, mint az Internet Explorer 7, a Media Player 11, a Firefox 2 és az Office 2007.

RÖVIDEN Hasznos eszközök gyűjteménye, amellyel a Windows gyorsabbá és hatékonyabbá tehető – ráadásul a használatahoz még hozzáértésre sincs szükség.

ALTERNATÍVA Különböző freeware eszközök, például a Microsoft TweakUI-ja. Hatékonyságuk elmarad a *TuneUp*-étól.

BACKUP-PROGRAM	ADAT-VISSZAÁLLÍTÓ	REGISTRY-TAKARÍTÓ
<p>O&O DISKIMAGE PRO</p> 	<p>GETDATA RECOVER MY FILES</p> 	<p>REGISTRY MECHANIC 6.0</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.oo-software.com PLATFORM: Windows 2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 €</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.getdata.com PLATFORM: Windows 9x/Me/NET/2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 60 €</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.pctools.com PLATFORM: Windows 98/Me/2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 30 €</p>

Teljes rendszer-backup: Elég egy komolyabb vírusmadás vagy egy merevlemez-összeomlás, és oda mindenünk: a Windows, az adatok, a leveleink és a fotóink. Vagyis minden elveszhet, ha nem gondoskodunk rendszeresen a biztonsági mentésekről! A lemezképző szoftverek lehetnek ebben a segítségünk, ilyen a *O&O DiskImage* is. Első pillantásra a fő menü áttekinthetőnek tűnik, de már a backuphoz szükséges útvonal megadásánál kisebb akadályba ütközünk, mivel ehhez számos menüponton kell átküzdenünk magunkat. Akárcsak a többi hasonló eszköz, a *DiskImage* is olyan archív fájlt készít, melyet csak ezzel a programmal tudunk kezelni, megnyitni. A lemezképfájlt titkosítható, ami lehetővé teszi, hogy a biztonsági mentéseket webszerveren tároljuk.

A telepítő CD bootolható, így a backup akkor is elérhető, ha az operációs rendszer már nem indul. Praktikusnak találtuk, hogy a backup állomány meghajtóként is használható, így a felhasználó egyes könyvtárakat is kimásolhat róla – hozzáadni és belőle törölni azonban nem tud. A teljes backup mellett növekményes mentés is készíthető. Az O&O új programjáról elmondható, hogy bár a gyártó szinte semmi újdonságot nem pakolt bele, a funkcionalitás és a sebesség terén megbízható alkalmazást készített.

RÖVIDEN Egy átfogó, feladatát megbízhatóan ellátó lemezkép-készítő szoftver, ami igazándiból semmiféle komoly újdonságot nem rejt magában.

ALTERNATÍVA Az Acronis True Image 10 nagyjából hasonló képességekkel rendelkezik, és az ára is azonos.

Lassú visszaállítás: Az adat-visszaállítás a reklámszöveg szerint roppant „fejlett” a *Recover My Files*-szal – ezt az állítást azonban mi nem támasztjuk alá. A telepítés még gyors, utána azonban jó adag türelemre van szükségünk: egy mindössze 40 GB-os, nem is teljesen teleírt partíció teljes átfésülése több mint fél órát vesz igénybe! Segíthet persze, ha tudjuk a visszaállítandó fájl formátumát (amelyet véletlenül vagy átgondolatlanul töröltünk): a *Recover My Files*ban számos szűrő támogathat abban, hogy némiképpen felgyorsítsuk a csigalassúságú keresést. A soha véget nem érő átfésülés után az alkalmazás megpróbál kompenzálni bennünket egy előnézeti lehetőséggel, ami számos fájltypus tartalmába bepillantást enged a konkrét visszaállítás előtt. Így, legalábbis elméletben, a kérdéses fájl gyorsan meglehető és visszaállítható. A *Recover My Files* azonban itt is kudarcot vall: rosszul kategorizálja a megtalált állományokat. A képfájlok néha a *Text* kategóriába kerülnek, a PowerPoint és sok exe fájlról egész egyszerűen elfeledkezik a program. Ami pedig még bosszantóbb, hogy számos olyan fájl is jellez, kilistáz az alkalmazás, amire semmi szükség nincs. Ilyenek az ideiglenes böngésző cache fájlok, vagy a törölt telepítőfájlok. És hogy ez még mind ne legyen elég: a törölt szöveges fájlok gyakran csak részlegesen és más (!) néven jelennek meg.

RÖVIDEN A *Recover My Files* keresési hatékonysága csalódást keltő, ráadásul ezért a funkcióért igencsak borsos az ára.

ALTERNATÍVA Az O&O *DiskRecovery v4* bár ugyanilyen drága, mégis jóval hatékonyabb.

Haszontalan tuning: A registry a Windows huzamos használata során egyfajta „szeméttelappé” válhat, a rendszer pedig egyre lassul. Ezen a Windows újratelepítésével segíthetünk, de – legalábbis elvileg – megoldást kellene, hogy jelentsen egy alapos tisztogatás is a *Registry Mechanic*kel.

Az eszköz átfésüli a rendszerleíró adatbázist a hibás bejegyzések után kutatva, és törli ezeket – ami (elméletben) gyorsítja a rendszerindítási folyamatot. Be kell azonban vallanunk, hogy az éles tesztben a *Registry Mechanic* munkáját követően nem tapasztaltuk a várt gyorsulást. A Pentium 4-es tesztrendszerünknek, melyen Windows XP futott, 47 másodpercre volt szüksége az operációs rendszernek, hogy elinduljon. Ez az idő mindössze 2 másodperccel lett rövidebb a *Registry Mechanic* alkalmazása után, egy másik gépen pedig egyáltalán nem gyorsult a folyamat.

A program képes felügyelni a registryt, és értesít, ha az alkalmazások változtatnak bizonyos kulcsokon. Mindezt azonban meglehetősen furcsán kezeli: minden egyes újraindítás után például, érthetetlen módon, nullázza a számlálót, ráadásul, ha történtek változások, a maximális javaslata annyi, hogy takarítsuk ki a registryt. És ez még nem minden: a programnak nem kevesebb, mint 20 MB helyre van szüksége a munkamemóriából!

RÖVIDEN A *Registry Mechanic* takarít – ami azonban érzékelhető gyorsulást nem eredményez.

ALTERNATÍVA A hozzá hasonló eszközök (például a *RegCleaner* a *TweakNow*-tól) szintén nem szolgálnak érzékelhető változással.

ENCIKLOPÉDIA	MUNKAASZTAL UTILITY	ONLINE ÜZENETVÁLTÓ
<p>BRITANNICA 2007 ULTIMATE DVD</p> 	<p>MAXIVISTA 3 PRO</p> 	<p>MEEBO</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.britannica.com PLATFORM: Windows 2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 USD</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.maxivista.com PLATFORM: Windows 2000/XP/VistaP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 40 €</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p> <p>INFO: www.meebo.com PLATFORM: IE, Firefox, Safari TÁJÉKOZTATÓ ÁR: Ingyenes</p>

Mérvadó tudástár: A *Britannica* a világ egyik legnevesebb enciklopédiája, az angol-száz nyelvterületen sokan ezen nőttek fel. Már az első szoftveres verziójában is impozáns mennyiségű tudásanyagot halmoztak fel, bár akkor még sajnos kevés volt benne a hiperlink és a multimédiás rész.

A *Britannica* hű maradt önmagához, világos, érthető, s változatlanul az információk legmegbízhatóbb tárháza. Sajnos változatlanul kissé száraz mű. Előnye, hogy a szöveg másolható és beilleszthető más alkalmazásokba, ráadásul szöveges ajánlást is kapunk, hogy hol lelhetők fel az adott témáról további információk. Az egyes szócikkekben (több mint 100 000 van belőlük) továbbra sem hemzsegnek a linkek, azonban már több van belőlük, mint korábban, és ezek értékes képekre, hanganyagokra, videorészletekre mutatnak.

A *Britannicával* legtöbbször a keresőmezőn keresztül fogunk kommunikálni, de az indexet használva is rálehetünk a keresett anyagra. Az *Ultimate DVD*-n találunk általános iskolásoknak, és idősebb diákoknak szóló részt, azonban ezek információ-mennyisége viszonylag korlátozott, és náluk az *Encarta* többet nyújt vizuálisan, ezért ez utóbbi jobb választás a magas szinten angolul tanuló gyermekeknek. Azonban azoknak a felnőtteknek, akik komoly, mértékadó tudásanyagra vágynak, a *Britannica* verhetetlen.

RÖVIDEN Talán a legmértékadóbb angol nyelvű enciklopédia, viszonylag kevés linkkel, képpel és multimédiás anyaggal.

ALTERNATÍVA Az *Encarta* kétségkívül látványosabb, és multimédiás anyagok szempontjából gazdagabb.

Óriásira növelt munkaasztal: Túl kicsinek találjuk a PC képernyőjét? A *MaxiVista* a Windows munkaasztalát akár négy monitorra is képes kiterjeszteni egyszerű hálózati kábel segítségével. Így régebbi gépeink használata új értelmet nyer. Sajnos azonban már a telepítés során belefutottunk az első komoly problémába: egy régebbi laptopra nem sikerült feltelepítenünk a programot, és csak egy új, frissen újratelepített Windowszal ellátott gépen tudtuk működtetni. A második gép (kliens) IP-címét a fő gépen (host) kell megadnunk, a fő monitor munkaasztala ekkor mintegy varázsütésre betölti mindkét képernyőt. A második monitorral már komoly méretű helyhez juthatunk, a virtuális felbontás egészen 4800x2400 pixelig növelhető. Kedvező, hogy a második monitoron is lejátszhatunk videót, méghozzá – mint tapasztaltuk – zökkenőmentesen. Fájó azonban, hogy a szoftver nem alkalmas az újabb játékokhoz, mivel nem támogat semmilyen gyorsításra alkalmas hardvert, ami DirectX vagy OpenGL-t használna.

A *MaxiVista* képes a klienseket, azaz a többi számítógépet a távolból is vezérelni. Ez azért is lehet praktikus, mert lehetőséget nyújt arra, hogy a kívánt tartalmat a vágólap segítségével kicseréljük a két gép között – amit megtehetünk a hálózaton is, az Intézőn keresztül. A Vista támogatása sajnos csupán a klasszikus kezelőfelületre korlátozódik, az Aérót felejtjük el.

RÖVIDEN A *MaxiVista* professzionális változatában semmi újdonság nincs, mindössze kényelmesebb a korábbi hasonló megoldásokhoz képest.

ALTERNATÍVA Kétmonitoros konfiguráció támogatására alkalmas grafikus kártyák.

Online chat: Az üzenetváltó alkalmazások, mint például az ismert és népszerű *Trillian*, megkímélnék bennünket attól, hogy számos chatklienst kelljen letöltenünk és futtatnunk, ami a rendszer erőforrásainak jelentős részét lefoglalná. A *Meebo* a *Trillian* és társainak webalapú alternatívája. A *Meebo* esetében elegendő egy Internet Explorer, Firefox vagy Safari ahhoz, hogy csevegjünk a *GoogleTalk*-on, az *ICQ*-n, az *MSN*-en vagy éppen a *Yahoo!*-n.

A szolgáltatás honlapján bejelentkezhetünk az egyes IM hálózatokba. A különböző szolgáltatásokat használó partnereink egységes listába rendezve jelennek meg, s – a chat-szolgáltatások „dumadozóihoz” hasonlóan – a böngészőablakból érhető el. Ha gyorsan szeretnénk megtisztítani a képernyőt a számtalan megnyitott chatablaktól, akkor ezt egyetlen gombnyomással megtehetjük. A letisztult kezelőfelület alatt rejlik komplex AJAX kódoknak köszönhető az a képesség, hogy az ablakokat húzhatjuk, vonszolhatjuk, azaz helyezgethetjük, minimalizálhatjuk vagy kinyithatjuk teljes képernyőre.

Persze a *Meebo* híján van néhány – a teljes verziós, offline IM-klienseket jellemző – képességnek, például nem tudunk üzeneteket küldeni olyan felhasználóknak, akik éppen offline vannak. A szolgáltatás szerintünk kitűnő: bárhol is vagyunk, elegendő egy netes gép a chateléshez, s a partnereink is automatikusan megjelennek.

RÖVIDEN Remek szolgáltatás, ami a legtöbb IM-klienshez online hozzáférést biztosít, így bárholonnan cseveggetünk barátainkkal, ismerősünkkel.

ALTERNATÍVA Más online univerzális IM-szolgáltatásról nem tudunk.

KAMERÁK TESZT ALATT
Kollégáink a tükörreflexes fényképezőgépeket teszteli

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról:
A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszköz kerül vizsgálatra. Mindegyiküket a lehető legalaposabb teszteléssel vizsgáljuk – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összességét, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

Három kategória: A CHIP minden termékét a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100–90 pont)
- Felső kategória (89–75 pont)
- Középkategória (74–45 pont)

A termék kategóriák ábcésorrendben szerepelnek. Az eszközök helyezését a részpontszámokból számított összértékük határozza meg. Azonos pontszám esetében az ár/érték mutatót is figyelembe vesszük, amely értéklésben nem véletlen emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire.

Mivel kinek-kinek más lehet az elvárása egy adott alkatrészre vagy akár kategóriával szemben, így minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy összpontszámok súlyukat is. Így mindenki újraszámolhatja a pontszámot, és az elvárásainak megfelelőbb sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top 10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2006-os és 2007-es nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Alaplap	
Integrált alaplapok	2007. 03.
Intel 965-ös alaplapok	2006. 11.
nForce5 570-es alaplapok	2006. 10.
Digitális fényképezőgépek	
Digitális tükörreflexes kamerák	2007. 04.
Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006. 07.
DVD	
Merevlemez DVD-felvevők	2007. 02.
Lightscribe-os DVD-írók	2006. 03.
Hálózat	
Olcsó DSL routerek	2006. 07.
PCI-os WLAN kártyák	2006. 05.
Tűzfalak	2006. 03.
Ház és hűtés	
Középkategóriás házak	2007. 03.
Vízhűtések	2006. 04.
Hordozható eszközök	
Személyi navigációs asszisztens	2007. 04.
Telefonos PDA-k	2007. 03.
PMP teszt	2007. 01.
MP3 megateszt	2007. 01.
Képfalkotás	
Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006. 08.
Belépő szintű lézeryomtatók	2006. 03.
Tintasugaras nyomtatók alsó és középkategória	2006. 02.
Konfigurációk	
Olcsó játékkonfigurációk	2007. 01.
Olcsó játékkonfigurációk	2006. 04.
Megjelentők	
23-26"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2007. 04.
20"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2006. 10.
Kis válaszidejű 19"-os TFT-monitorok	2006. 09.
Merevlemez	
250 GB SATA merevlemez	2006. 06.
RAID vezérlők tesztje	2005. 09.
Noteszgép	
DTR noteszgépek	2007. 02.
Olcsó noteszgépek	2006. 09.
Középkategóriás noteszgépek	2006. 08.
VGA	
GeForce 7900-as és Radeon X1900GT-as videokártyák	2006. 10.
GeForce 7600-as videokártyák	2006. 09.
Videodigitalizáló	
Hardveres digitalizáló	2006. 05.

Digitális fényképezőgép (általános)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
				Ár/érték	Képmínőség (50%)	Felkészültség (25)	Ergonómia (20%)	Alkalmazható (Fotó)	Szolgáltatások (5%)	Képpontok száma	Zoom átfogása	Képszabályozó	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg
1	Sony Cyber-shot DSC-R1	92	180 000	gyenge	100	71	99	300	83	10 MPixel	24-120 mm	- 2,0"	JPEG, RAW	CF I/II, MS, MS Duo	1020
2	Sony Cyber-shot DSC-N2	86	90 000	jó	93	65	94	170	83	10,0 MPixel	38-114 mm	- 3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	181
3	Fujifilm FinePix F31fd	85	65 000	kiváló	96	69	87	230	50	6,3 MPixel	36-108 mm	- 2,5"	JPEG	xD	191
4	Fujifilm FinePix F30	85	65 000	kiváló	96	68	87	230	50	6,1 MPixel	36-108 mm	- 2,5"	JPEG	xD	191
5	Panasonic Lumix DMC-LX2	82	115 000	közepes	84	81	81	140	67	10,2 MPixel	28-112 mm	+ 2,8"	JPEG, RAW	SD	219
6	Sony Cyber-shot DSC-T10	81	80 000	jó	83	70	90	130	83	7,2 MPixel	38-114 mm	+ 2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	161
7	Casio Exilim EX-Z1000	80	90 000	jó	81	68	88	200	100	10,0 MPixel	38-114 mm	- 2,8"	JPEG	SD	168
8	Sony Cyber-shot DSC-T30	80	95 000	jó	82	72	86	190	83	7,1 MPixel	38-114 mm	+ 3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	165
9	Samsung NV10	79	85 000	jó	83	70	80	95	83	10,1 MPixel	35-105 mm	+ 2,5"	JPEG	SD	167
10	Canon Digital Ixus 900 Ti	79	100 000	közepes	83	70	82	320	67	10 MPixel	37-111 mm	- 2,5"	JPEG	SD	192

Fujifilm FinePix F31fd
Apróbb változások kívül, egy komoly extra belül: a FinePix F31fd a Fujifilm arcfelismerő rendszerét is tartalmazza – változtatlan áron. Összpontszám: **85 pont (3. hely)**
Tájékoztató ár: 65 000 Ft

Digitális fényképezőgép (nagy átfogású)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
				Ár/érték	Képmínőség (50%)	Felkészültség (25)	Ergonómia (20%)	Alkalmazható (Fotó)	Szolgáltatások (5%)	Képpontok száma	Zoom átfogása	Képszabályozó	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg
1	Panasonic Lumix DMC-FZ50	90	130 000	közepes	89	93	92	150	71	10 MPixel	35-420 mm	+ 2,0"	JPEG, RAW	SD	734
2	Sony Cyber-shot DSC-H5	87	95 000	jó	83	96	96	230	43	7,1 MPixel	36-432 mm	+ 3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	544
3	Fujifilm FinePix S9500	86	110 000	jó	91	80	83	265	71	9,1 MPixel	28-300 mm	- 1,8"	JPEG, RAW	CF I/II, xD	760
4	Sony Cyber-shot DSC-H2	83	80 000	kiváló	82	83	96	230	43	5,9 MPixel	36-432 mm	+ 2,0"	JPEG	Memory Stick Duo	537
5	Fujifilm FinePix S9600	83	110 000	közepes	91	79	73	200	71	9,1 MPixel	28-300 mm	- 2,0"	JPEG, RAW	xD, CF I/II	760
6	Fujifilm FinePix S6500 fd	82	90 000	jó	82	89	82	220	43	6,1 MPixel	28-300 mm	- 2,5"	JPEG, RAW	SD	660
7	Canon PowerShot G7	82	130 000	közepes	81	84	79	130	86	10 MPixel	35-210 mm	+ 2,5"	JPEG	SD	355
8	Canon PowerShot S3 IS	81	105 000	jó	71	90	93	260	86	6,0 MPixel	36-432 mm	+ 2,0"	JPEG	SD	492
9	Samsung Digimax Pro 815	81	150 000	gyenge	77	100	68	340	86	8,0 MPixel	28-420 mm	- 3,5"	JPEG, TIFF, RAW	CF I/II	1000
10	Panasonic Lumix DMC-FZ7	79	80 000	jó	72	87	90	175	71	5,9 MPixel	36-432 mm	+ 2,5"	JPEG, TIFF	SD	357

Sony Cyber-shot DSC-H2
Igazán olcsó 5,9 Mpixel-es kamera, tizenkétszeres zoommal és egyszerű kezelhetőséggel. Hátránya a túl apró LCD. Összpontszám: **83 pont (5. hely)**
Tájékoztató ár: 85 000 Ft

DVD-felvevő (merevlemez)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Értékelés/mérések										Műszaki adatok					
				Ár/érték	Képmínőség (30%)	Hangminőség (20%)	Ergonómia (20%)	Felkészültség (15%)	Zajszint (10%)	Működési zaj (fon)	Documentáció (5%)	HDD kapacitása	DVD lejtés	Használható média	Smart beemelt	DI beemelt	HDMI csatlakozó	Scar F csatlakozó	DI kimenet
1	Panasonic DMR-EX75EG	91	140 000 Ft	gyenge	95	92	93	92	91	0,9	57	160 GB	+ DVD-R/RW, DVD+R, RAM	+ + + + - +					
2	Sony RDR-HX725	90	95 000 Ft	jó	100	91	85	95	81	1,0	57	160 GB	+ DVD±R/RW, DVD9+R	+ + - + - +					
3	Panasonic DMR-EH 56EG-S	90	105 000 Ft	közepes	89	100	85	92	100	0,9	55	160 GB	+ DVD±R/RW, DVD9+R	+ + + + - +					
4	Panasonic DMR-EH65	90	125 000 Ft	közepes	89	100	74	100	100	0,9	69	250 GB	+ DVD±R/RW, DVD9+R	+ + + + - +					
5	Pioneer DVR-630 H	90	140 000 Ft	gyenge	90	100	93	89	59	1,5	100	250 GB	- DVD-R/RW, DVD9-R	+ + + + - +					
6	Pioneer DVR-440H	89	90 000 Ft	jó	97	89	98	78	67	1,4	87	80 GB	+ DVD±R/RW, DVD9+R	+ - - + - +					
7	Sony RDR-HX717	89	75 000 Ft	kiváló	94	100	68	89	91	1,1	87	160 GB	- DVD-R/RW, DVD9+R	+ + - + - +					
8	Pioneer DVR-433Hs	88	90 000 Ft	jó	91	99	94	68	73	1,2	100	80 GB	- DVD-R/RW, DVD9-R	+ + + + - +					
9	Philips DVDR-7260H	87	130 000 Ft	gyenge	89	90	79	97	94	1,0	57	160 GB	- DVD±R/RW, DVD9+R	+ + + + - +					
10	Thomson DTH8654	85	95 000 Ft	közepes	92	90	66	92	83	1,0	75	160 GB	+ DVD±R/RW	+ + + + - +					

Panasonic DMR-EH65
Kiváló hangminőségű DVD-felvevő elfogadható zajszinttel és példás felkészüléssel. Hátránya túlzottan magas ára. Összpontszám: **90 pont (4. helyezett)**
Tájékoztató ár: 125 000 Ft

Merevlemez (külső, 2,5")

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	1 GB ára	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
					Ár/érték	Működési zaj (fon)	Felkészültség (20%)	Leveg. hő. seb. (MB/s)	Zaj (20%)	Működési zaj (fon)	Energiaigény (20%)	Felkészültség (10%)	Csatlakozás	Nevel. legeg. (GB)	Tömeg (g)	Méret (mm)		
1	Freecom Mobile Drive 2.5" (120 GB)	73	35 000 Ft	292 Ft	közepes	39	92	27,73	24,07	96	1,5	87	2,4	67	USB 2.0	120	290	137×82×17
2	LaCie DataBank 40 GB	72	23 000 Ft	575 Ft	jó	79	55	14,70	14,60	75	1,5	74	2,5	78	USB 2.0	40	125	110×64×15
3	Freecom Classic Mobile 2.5	72	30 000 Ft	750 Ft	gyenge	69	84	25,20	23,00	63	2,0	81	2,3	56	USB 2.0	40	200	130×70×10
4	Freecom FHD-2 Pro Mobile 100 GB	67	35 000 Ft	350 Ft	közepes	56	85	25,60	23,40	57	2,1	71	2,7	78	USB 2.0	100	175	125×80×15
5	Teac HD-15PUS	67	25 000 Ft	417 Ft	jó	53	98	29,04	29,30	80	1,4	34	4,0	89	USB 2.0, S-ATA	60	175	135×78×16
6	Western Digital Passport II	65	28 000 Ft	233 Ft	kiváló	59	95	29,29	25,14	50	2,5	65	3,1	56	USB 2.0	120	155	130×80×15
7	Seagate Portable Hard Drive	63	42 000 Ft	263 Ft	közepes	29	98	30,03	25,88	71	1,9	63	2,6	78	USB 2.0	160	315	128×94×26
8	Teac External 2.5 40 GB	62	20 000 Ft	500 Ft	gyenge	59	75	21,70	20,66	75	1,9	52	3,3	44	USB 2.0	40	190	130×73×13
9	Freecom ToughDrive Pro	61	40 000 Ft	333 Ft	gyenge	44	91	27,79	24,23	61	1,9	53	3,5	67	USB 2.0	120	205	140×80×19
10	Western Digital Passport	56	30 000 Ft	250 Ft	jó	38	89	26,78	24,97	50	2,2	57	3,2	56	USB 2.0	120	225	144×89×21

Seagate Portable Hard Drive
A mezőny legnagyobb kapacitású modellje, kategóriájában remek teljesítménnyel, és elfogadható zajszinttel. Hátránya viszonylag nagy mérete és tömege. Összpontszám: **63 pont (7. hely)**
Tájékoztató ár: 42 000 Ft

■ Csúcskategória (100–90 pont) ■ Felső kategória (89–75 pont) ■ Középkategória (74–45 pont)

Külső, 3,5" merevlemezek

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
						Teljesítmény (40%)	Átlagos olv. sebesség (MB/s)	Átlagos írás sebesség (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (ms)	Zal (10%)	Működési zaj (Fon)	Energiatahmény (10%)	Legnagyobb lelt. átlak (W)	USB 2.0	Nevvelges kapacitás (GB)	Tömeg (kg)	Méret (mm)	
1	WD My Book Pro (WDG1T5000)	74	78 000 Ft	156 Ft	jó	100	59,06	58,86	62	3,1	76	63	38	16,3	+/-	+	500	1205	141x57x171
2	Maxtor OneTouch III	70	80 000 Ft	160 Ft	jó	92	52,36	56,59	61	3,4	76	46	41	15,4	+/-	+	500	1680	215x135x65
3	Freecom Hard Drive 3.5"	68	80 000 Ft	160 Ft	jó	59	32,13	26,64	100	2,1	53	57	42	15,3	-/-	+	500	1475	178x150x54
4	Philips SPD515CC	67	32 000 Ft	128 Ft	jó	57	32,18	25,64	73	2,6	71	55	82	9,6	+/-	+	250	1350	220x143x49
5	Freecom Hard Drive 250 GB	66	28 000 Ft	112 Ft	kiváló	61	31,10	24,94	83	2,7	41	85	62	14,0	-/-	+	250	1135	200x115x36
6	WD My Book Essential (WDGIU1600)	63	30 000 Ft	188 Ft	jó	63	32,90	28,13	84	3,0	35	67	53	11,6	-/-	+	160	1065	141x57x171
7	LaCie USB Design by F.A. Porsche	62	99 900 Ft	200 Ft	közepes	64	33,15	26,25	66	3,2	47	89	45	13,9	-/-	+	500	950	188x112x35
8	LaCie d2 Extreme 500 GB	60	114 900 Ft	230 Ft	gyenge	88	48,80	48,70	30	5,2	76	57	35	21,3	+/-	+	500	1485	173x160x44
9	Freecom Classic SL Hard Drive 250 GB	56	40 000 Ft	160 Ft	közepes	61	31,80	26,10	55	3,3	35	91	52	12,6	-/-	+	250	975	203x117x33
10	Seagate External HDD 400 GB Combo	55	45 000 Ft	113 Ft	közepes	67	40,14	28,18	47	4,3	53	56	48	14,4	+/-	+	400	1260	180x155x52

WD My Book Pro
Jó ár/tejesítmény arányú külső merevlemez meghajto, FireWire 800 és USB 2.0 csatlakozóval felszerelve.
Összpontszám: 74 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 78 000 Ft

Merevlemez (P-ATA)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok		
						Teljesítmény (40%)	Átlagos olv. sebesség (MB/s)	Átlagos írás sebesség (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (ms)	Zal (10%)	Zaj (10%)	Energiatahmény (10%)	Legnagyobb lelt. átlak (W)	Nevvelges kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	17 000 Ft	72 Ft	kiváló	100	57,2	58,8	92	11,0	86	3,5	65	7,6	250	8	UDMA 133	7200
2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT72252DLAT80)	92	17 000 Ft	88 Ft	közepes	84	53,5	43,5	99	10,2	91	2,7	94	5,3	250	8	UDMA 133	7200
3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT72505VPLAT80)	91	42 000 Ft	90 Ft	jó	92	63,4	42,9	98	10,3	86	2,9	62	8,0	500	8	UDMA 133	7200
4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VPLAT80)	90	16 000 Ft	64 Ft	kiváló	82	51,4	43,8	99	10,2	100	2,9	76	6,6	250	8	UDMA 133	7200
5	Western Digital Caviar WD3200JB	87	22 000 Ft	72 Ft	jó	93	54,2	53,7	92	11,0	63	3,4	70	7,1	320	8	UDMA 100	7200
6	Maxtor DiamondMax 10 (6L250R0)	85	19 000 Ft	76 Ft	jó	78	47,4	43,2	100	10,1	70	3,9	70	7,1	250	16	UDMA 133	7200
7	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	27 000 Ft	68 Ft	közepes	89	61,2	41,5	84	12,1	81	2,8	65	7,7	400	8	UDMA 100	7200
8	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	38 000 Ft	90 Ft	jó	92	61,3	45,1	81	12,6	82	3,3	65	7,7	500	16	UDMA 100	7200
9	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	68 000 Ft	120 Ft	közepes	93	63,1	45,3	80	12,7	86	2,9	61	8,2	750	16	UDMA 100	7200
10	Western Digital Caviar WD3000BB	83	19 000 Ft	63 Ft	jó	81	50,9	43	85	11,9	81	2,8	71	7,0	300	2	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500
Csendes PATA meghajto 250 GB kapacitással, átlagos adatátviteli sebességgel és kiváló ár/tejesítmény aránnyal.
Összpontszám: 90 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 16 000 Ft

Merevlemez (SATA)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok		
						Teljesítmény (40%)	Átlagos olv. sebesség (MB/s)	Átlagos írás sebesség (MB/s)	Elérési idő (ms)	Elérési idő (ms)	Zal (10%)	Működési zaj (Fon)	Energiatahmény (10%)	Legnagyobb lelt. átlak (W)	Nevvelges kapacitás (GB)	Cache	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
1	Western Digital Raptor WD1500A0FD	92	72 000 Ft	413 Ft	közepes	100	70,5	72,3	100	8	43	4,9	74	9,6	150	16	SATA 150	10000
2	Western Digital Raptor WD740GD	87	42 000 Ft	594 Ft	gyenge	87	62,1	62,4	99	8	44	5,4	81	8,8	74	8	SATA 150	10000
3	Samsung SpinPoint T166 (HD501LJ)	80	32 000 Ft	76 Ft	jó	90	63,9	63,9	61	14	100	2,1	91	7,9	500	16	SATA 300	7200
4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT72505VLA360)	79	60 000 Ft	120 Ft	közepes	87	63,3	61,3	64	14	98	2,5	84	8,5	500	16	SATA 300	7200
5	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630AS)	74	38 000 Ft	80 Ft	jó	85	60,5	60,4	59	13	67	3,4	94	7,7	500	16	SATA 300	7200
6	Western Digital Caviar RE2 WD5000YS	74	50 000 Ft	100 Ft	jó	83	59,1	59,2	63	13	75	2,4	84	8,6	500	16	SATA 300	7200
7	Maxtor DiamondMax 10 (6V160EO)	73	13 500 Ft	84 Ft	jó	75	50,1	56,7	64	14	88	3,3	87	8,3	160	8	SATA 300	7200
8	Samsung SpinPoint P120 (SP2504C)	72	18 000 Ft	72 Ft	kiváló	81	57,9	58,1	63	14	69	2,8	71	10,1	250	8	SATA 300	7200
9	Samsung SpinPoint T133 (HD401LJ)	72	25 000 Ft	73 Ft	kiváló	80	59,8	54,8	57	16	85	2,6	84	8,5	400	16	SATA 300	7200
10	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3400620AS)	72	28 000 Ft	80 Ft	jó	85	60,7	60,7	58	14	65	3,7	85	8,4	400	16	SATA 300	7200

Samsung SpinPoint T166
A Samsung legújabb sorozatában tovább növelte a kapacitást és a sebességet is, miközben csökkentette a zajt.
Összpontszám: 80 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 32 000 Ft

17" TFT

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
					Képméret (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Választási (teljes)	Ergonómia (25%)	Szolgálatások (15%)	Felbontás (10%)	Paneltípus	Analog csatlakozó	Digitális csatlakozó		
1	Samsung SyncMaster 740T	95	50 000 Ft	kiváló	100	1127,1	214 cd/m ²	25 ms	86	93	92	1280 x 1024	PVA	+	+	
2	Hyundai N71S	89	48 000 Ft	kiváló	96	489,1	252 cd/m ²	16 ms	73	93	86	1280 x 1024	TN+FILM	+	-	
3	BenQ FP71V	89	75 000 Ft	gyenge	93	663,1	292 cd/m ²	7 ms	75	93	96	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
4	Fujitsu Siemens ScenicView P17-2	87	80 000 Ft	gyenge	78	903,1	264 cd/m ²	24 ms	100	86	97	1280 x 1024	PVA	+	-	
5	BenQ FP71G X	86	60 000 Ft	jó	88	702,1	302 cd/m ²	9 ms	88	86	73	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
6	Belinea I01720	81	52 000 Ft	jó	76	664,1	255 cd/m ²	14 ms	77	93	100	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
7	Video7 LI7PS	81	65 000 Ft	közepes	81	348,1	385 cd/m ²	11 ms	88	86	54	1280 x 1024	TN+FILM	+	-	
8	Asus PM17TU	80	65 000 Ft	közepes	80	587,1	333 cd/m ²	9 ms	80	79	80	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
9	BenQ FP73G	78	46 000 Ft	kiváló	79	624,1	244 cd/m ²	7 ms	61	93	91	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
10	Acer AL1751Cs	76	75 000 Ft	gyenge	76	358,1	197 cd/m ²	9 ms	77	79	73	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	

Samsung SyncMaster 740T
Kiváló képméretű és magas kontrasztarányú 17 hüvelykes monitor, amely a lassú reakcióideje miatt játékosok számára nem ajánlott.
Összpontszám: 95 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 50 000 Ft

Monitor (19" TFT)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
					Képméret (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Választási (teljes)	Ergonómia (25%)	Szolgálatások (15%)	Felbontás (10%)	Paneltípus	Analog csatlakozó	Digitális csatlakozó		
1	Eizo FlexScan S1931SH	93	120 000 Ft	jó	99	1084,1	238 cd/m ²	16 ms	83	100	74	1280 x 1024	PVA	+	+	
2	Fujitsu Siemens ScenicView P19-2	87	100 000 Ft	jó	91	1014,1	302 cd/m ²	15 ms	87	82	73	1280 x 1024	PVA	+	+	
3	Samsung SyncMaster 970P	86	100 000 Ft	jó	88	1109,1	234 cd/m ²	14 ms	90	76	78	1280 x 1024	PVA	+	+	
4	Fujitsu Siemens ScenicView P19-2P	85	90 000 Ft	kiváló	95	1326,1	243 cd/m ²	18 ms	72	76	77	1280 x 1024	MVA	+	+	
5	Philips 190P7ES	83	85 000 Ft	kiváló	90	705,1	190 cd/m ²	18 ms	78	71	79	1280 x 1024	IPS	+	+	
6	Samsung Syncmaster 971p	83	105 000 Ft	jó	100	1428,1	210 cd/m ²	10 ms	56	76	78	1280 x 1024	PVA	+	+	
7	NEC Display Solutions MultiSync LCD1990SX1	83	170 000 Ft	gyenge	75	778,1	251 cd/m ²	14 ms	100	82	81	1280 x 1024	IPS	+	+	
8	Eizo FlexScan S1911	82	110 000 Ft	közepes	88	921,1	248 cd/m ²	10 ms	73	88	69	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
9	NEC Display Solutions MultiSync 90GX2	82	110 000 Ft	közepes	85	650,1	317 cd/m ²	8 ms	76	82	82	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	
10	LG L1970H	80	80 000 Ft	jó	90	2148,1	248 cd/m ²	10 ms	73	76	56	1280 x 1024	TN+FILM	+	+	

LG L1970H
Az L1970H továbbfejlesztése jobb dinamikus kontrasztot és elképesztő képrészletek sebességét hozott, ráadásul igen jó áron.
Összpontszám: 80 pont (10. hely)
Tájékoztató ár: 80 000 Ft

Nyomtató (színes lézer, A4)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
					Nyomtatói költség (20%)	Szöveg képméret (20%)	Gráfika képméret (20%)	Nyomtatói sebesség (20%)	Szöveg sebesség (20%)	Felbontás (10%)	Működési zaj (10%)	Felbontás (dpi)	Lapadagoló kapacitása	USB csatlakozó	Paravíruss csatlakozó	PCL	PostScript	Méret (mm)
1	HP Color LaserJet 3600n	96	170 000 Ft	közepes	100	100	96	99	46 / 19	68	7, 9 / 2, 3	600x600	250	+	+	+	+	40x40x45
2	Oki C5600n	90	160 000 Ft	közepes	85	90	87	100	39 / 21	87	9, 8 / 3, 1	1200x600	250	+	+	+		

Anti-spam

2006. november:
25 816
spamtámadás
phishing céllal

Forrás: Antiphishing.org

Bothálózatok
világszerte
507 000
PC-ről küldtek
spamet

Forrás: ShadowServer.org,
2007. januári állapot

Az e-mailek

84.5%-a
spam

Forrás: MessageLabs Intelligence
Report, 2007. január

A kéretlen e-mailek kék pirulákat, olcsó szoftvereket és készpénzt ígérnek – azonban legtöbbször csak bajt hoznak ránk. A CHIP megmutatja, hogy miként védekezhetünk a spamüzenetek ellen, és miként cselezhetjük ki a spammaffiát.

Illusztráció: Kristóf Gábor

Ebben a cikkben

A mailcímek elrejtése a spammerek elől

A spamáradat hatékony csökkentése

A spammerek ellen saját eszközeikkel

A spamszűrők optimális beállítása

Jeffrey B. Goodin vádlottat 101 évig terjedő börtönbüntetés fenyegeti. Mindez azért, mert tömeges üzeneteket, főként phishingüzeneteket küldött szerteszét, amelyek segítségével a 45 éves kaliforniai férfi bank- és hitelkártyaadatokhoz jutott. Mióta az amerikai törvényhozás a szigorú antispam törvényt (CAN-SPAM Act) alkalmazza, hirtelen megcsúszott a talaj a spammerek alatt. Még a Viagra reklámért is hosszú évekig tartó börtönbüntetés vagy magas pénzbüntetés jár.

A USA-beli szigorú ítélet számunkra is öröndetes hír: a postaládánkat csordultig megtöltő spamüzenetek legtöbbje ugyanis az Egyesült Államokból érkezik. A spammerek elleni amerikai hadjárat azonban mindaddig hatástalannak bizonyult, a kéretlen levelek száma az utóbbi időben szinte exponenciálisan növekszik Európában, ezen belül Magyarországon is!

A berlini *Strato* webes cég több mint hárommillió domainbejegyzéssel és egymillió előfizetővel Európa második legnagyobb internetszolgáltatója, naponta 65–90 millió mailt szűrnek át. *René Wienholtz* számítástechnika-központ-vezető a spamáradat növekedését számokkal is alátámaszthatja: „A nemkívánatos reklámüzenetek aránya ma már átlagosan a teljes elektronikus levélforgalom 90 és 95 százalékát képezi. Ez az arány tavaly ősz óta emelkedett meg drámaian, hiszen az érték tavaly nyáron még csak 70 és 85 százalék között mozgott” – mondja.

A növekedés oka, hogy a spammerek az egyszerű szöveges üzenetek helyett most már képekkel tüzdellik meg reklámjaikat. A bejövő postát eddig megbízhatóan szelektáló, szövegalapú tartalomszűrők a képeket tartalmazó spameket minden további nélkül átengedik a rostán, hiszen nem ismerik fel a tartalmukat. Az OCR-szűrők (*Optical Character Recognition*) itt kevésbé alkalmazhatók, mert túl nagy számítási teljesítményt igényelnek.

Nem csak felesleges idővesztést és idegeskedést okoz, ha a spamek eláraszt-

ják postafiókunkat, hanem veszélyt is jelent, hiszen a legtöbb vírus is e-mailek keresztül terjed. Legjobban tesszük tehát, ha mi magunk is hadat üzenünk a spammereknek. A CHIP megmutatja, hogy miként akadályozható meg, hogy e-mail címünket spammerek kaparinthassák meg. Megmondjuk, hogy mi a teendő, ha minden elővigyázatosságunk ellenére mégis csak spamek férköztek postafiókunkba, és ezeket megbízható módon szeretnénk eltávolítani.

MEGELŐZÉS

Így nem férköznek a spammerek az e-mail címünkhöz

A spamek ellen csupán egyetlen százszázalékos védelem létezik: ha senkinek sem áruljuk el az e-mail címünket. Ez azonban ellentétes lenne az internetes kommunikáció lényegével, ezért legalább arról gondoskodjunk, hogy az e-mail címünk ne juthasson spammerek kezébe. Csökkentjük minimálisra a kockázatot, hogy a reklámüzeneteket küldő spammafia felkutathassa az e-mail címünket a weben:

Eldobható címek: Számos nyilvános fórumban e-mail címünk megadása nélkül nem is tudjuk megosztani a véleményünket a többi taggal. Ezzel a spammerek is tisztában vannak, és a Usenet és az ehhez hasonló bejegyzésekben automatikusan működő kis programok segítségével kutatnak a felhasználható címek után. Használjunk inkább egyszer használatos, „eldobható” címeket, mint amilyeneket az ismert ingyenes *Spamgourmet* webszolgáltatás is kínál (www.spamgourmet.com).

A megoldás roppant egyszerű: a *Spamgourmet* alatt először is adjuk meg valós e-mail címünket, majd ezt követően hozunk létre egy álpostafiókot. Ez a fiók legfejlebb 20 beérkező e-mailt továbbít az igazi címünkre – a számot magunk határozzuk meg. A további üzeneteket a *Spamgourmet*-fiók egyszerűen elnyeli. Így biztosítható, hogy például a fórumbejegyzésünkre érkező válaszokat még megkapjuk, az ezt követő spamáradat azonban már nem jut el hozzánk. Amennyiben a későbbiekben ismét egy ilyen eldobható címre lenne szükségünk, bármikor létrehozhatunk egy újat. Egy hátránnyal →

A legalattomosabb spam-trükkök

■ Good-word támadások

A legitim e-mail üzenetek többnyire bizonyos kulcsszavakat tartalmaznak, amelyek alapján a szövegszűrők az üzeneteket szortírozzák. A spamküldők ezt a pontot használják ki, és üzeneteiket az ilyen kulcsszavak teljes listájával tüzdellik tele.

■ Joe Job

Hamis feladónévvel küldött üzenetek. A támadás célja, hogy az állítólagos feladónak kárt okozzanak, például a nevében olyan üzeneteket küldenek szerteszét, mellyel ártnak a hírnevének.

■ Scam

A spam szórakoztató változata, mely epikus leírásokban szívhez szóló családi történekekkel ismerkedhetünk meg, vagy jutalékre kaphatunk ígéretet, amennyiben egy milliárdos nagyságrendű örökségnek egy bizonyos bankszámlára történő transzferálásában segítséget nyújtunk.

■ Téves pozitívak

Komoly problémát okoz az, hogy szigorú spamszűrők tévedésből legitim üzeneteket is elfognak és blokkolnak. Ezeket a levélszemétmappákban találhatjuk meg.

■ Téves negatívak

Olyan spamek, amelyeket a szűrő nem ismert fel. A jó szűrők tévedési aránya 2% – az ilyen üzenetek törlése kis ráfordítás mellett manuálisan történik.

Spamszűrők a CHIP-től

- 1 SpamBayes
Bayes-alapú spamszűrő
- 2 Spamihilator
Öntanuló spamszűrő
- 3 K9
Bayes-alapú spamszűrős
- 4 BugMeNot
Firefox beépülő modul

A PROGRAMOK MEGTALÁLHATÓK
A CD/DVD MELLÉKLETEINKEN

A reklámaffia: ismert spammerek

azonban számolnunk kell: ezek után a fórum üzemeltetőjének e-mail üzenetei sem érkeznek meg hozzánk megbízhatóan.

Webfiókok megosztása: Számos weboldal belépéskor egy ingyenes fiók létrehozását követeli, amelyhez e-mail címünket is meg kell adnunk.

Amennyiben nem bízunk meg tökéletesen a weboldal üzemeltetőjében, akkor keressük fel a *BugMeNot.com* weboldalt. Itt a világ különböző pontjáról származó több ezer felhasználó osztja meg egymással fiókadatát. Adjuk meg egyszerűen annak a weboldalnak a nevét, amelyhez felhasználói névre és jelszóra van szükségünk. Tapasztalatunk alapján a kedvelt híroldalokhoz mindig találunk érvényes belépési adatokat.

TIPP A Firefox esetében egyszerűen telepítsük a lemez mellékletünkön található *BugMeNot* bővítményt. Kattintsunk a jobb egérgombbal a fiókadatok mezőjébe, majd válasszuk a *LogIn With Bugmenot* bejegyzést. A bővítmény automatikusan beilleszti a megfelelő fiókadatokat.

Név: Leo K.
Ország: Oroszország
Profil: vírusokat küld, bothálózatokat működtet, gyógyszer- és pornó-spameket terjeszt.

Név: Michael L.
Profil: USA
Profil: számos spam-szervert működtet, bothálózatokat telepít a spamküldés céljából.

Név: Alexej P.
Ország: Németország
Profil: a DMS Spamware szerzője, amely bothálózatokon, nyitott proxyn keresztül spammel.

Forrás: www.spamhaus.org

Mailcímek elrejtése weboldalakon: Számos weboldal-üzemeltető önhibáján kívül válik a spammerek szekértolóivá. Ezek a szövegben elhelyezett mailcímeket tesznek közprédává, akár a *Mail to* előjellel ellátva vagy egy közvetlen hivatkozás révén. Az olyasfajta trükkök, mint például az @ jel helyettesítése az „at” betűvel, vagy szóközpont beszúrása szinte semmi védelmet sem nyújt, hiszen a spammerek nagyon jól ismerik

ezeket, és címvádaszaikat ennek megfelelően idomították. Ez az olyan e-mail címekre is vonatkozik, amelyeket képként jelenítenek meg. Ezeket egyszerűen egy OCR program segítségével kiolvassák. A spammereket inkább saját módszereikkel semmisítjük meg (lásd alább).

Mailcím elmentése képként: Hogyan tegyünk weboldalunkon a spammerek számára láthatatlanná egy GIF vagy egy JPEG képet? Egy képszerkesztő program segítségével (pl. *MS Paint*) osszuk ketté címünk képét vízszintesen. A választóvonal pontosan az írás közepén helyezkedjen el. Ezzel kicseleztük a címtolvajokat: ők ugyanis mindkettő képfelet külön-külön próbálják meg olvasni – a fél betűket azonban nem tudják kiegészíteni.
Mailcím elmentése HTML szöveggé: A weboldalra egyszerűen HTML kódként írjuk fel a mailcímet – azonban úgy, hogy az megzavarja a rossz szándékú érdeklődőt. Az Elérhetőség: *mail@domain.hu* helyett így adjuk meg webszerkesztőnkben a címet:

```
<P>Elérhetőség: <FONT color=#000000>mail</FONT>@<FONT color=#000000>do</FONT>><FONT color=#000000>0>main.de</FONT>
```

Ha kiismerjük magunkat a HTML-ben, azonnal rájövünk, hogy ebben a sorban a formázások teljesen értelmetlenek. Itt a fekete betűszínhez folyamatosan a fekete színértéket rendeljük (), majd azt végezetül ismét deaktiváljuk (). Egy ekkora badarság összezavarja az automatikus címgyűjtőket, amelyek olvassák a HTML forrásszövegét: nem ismerik fel összefüggő mailcímként a

Új spamáradat

A szűrők ellenére is egyre több spam kerül a postafiókba. Ennek oka a következő: a spam újabb képalként érkezik. Ennek a trükknek a segítségével kerül meg a spammer programok a szűrőket, amelyek a tömegesen elküldött üzeneteket mindig ugyanazon struktúra alapján válogatják ki. A tartalomra vonatkozó ellenőrzőértékek (hash-értékek) itt már nem segítenek.

STRUKTÚRA A GIF számos szintet támogat, minden egyes pixel saját struktúrát kap. Hash-értékek alig képezhetők

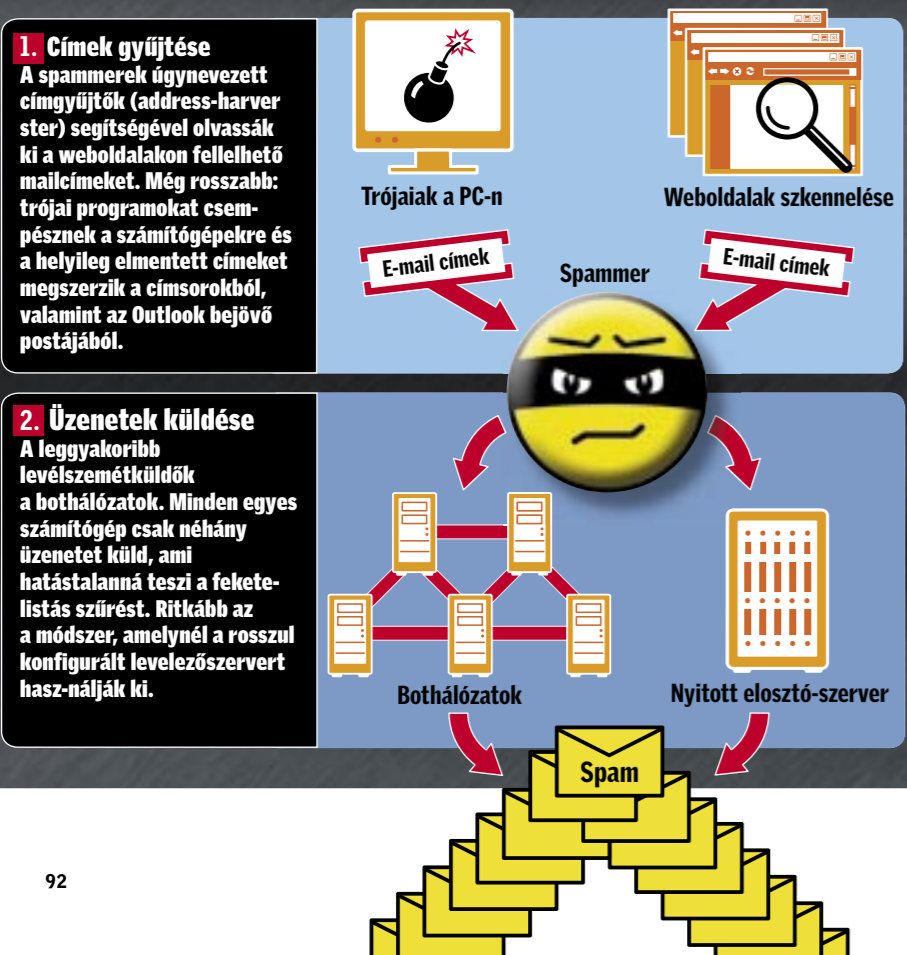
ZAVAROS KÉPEK A beagyazott képek mind különbözőek, mivel ezekre véletlenszerűen pixeleket szórtak

SZÍNÉRTÉKEK A spamüzenetet nem észlelhető színváltozások teszik egyedülállóvá és felismerhetővé

SZÖVEG Minden e-mail esetében véletlenszerűen értelmetlen mondatok generálása történik. A szövegészűrő a látszólagos egyediség miatt nem kapcsol be

Így kerül a spam a számítógépre

A spammer program két lépésben dolgozik: először rengeteg mailcímet gyűjt, aztán idegen számítógépeknek küldi szét reklámanyagait.

karaktársort. Ha a dolog elnyerte tetszésünket, akár tovább is üzhetjük a játékot, és minden egyes betűt feketére festhetünk.

Ne válaszolj: Annyira kézenfekvőnek tűnik, hogy tanakodtunk, egyáltalán felsoroljuk-e itt ezt a tippet, azonban nyilvánvalóan még mindig túl nagy figyelmet tulajdonítunk a spamek tartalmának, úgyhogy íme a tipp: semmiképpen se válaszoljunk a beérkezett spamüzenetekre. Sose kattintsunk az ilyen üzenetekben található hivatkozásra, amelyen keresztül állítólag leiratkozhatunk a levelezőlistáról. Ezzel ugyanis csak azt igazoljuk, hogy e-mail címünk létezik és aktív. A következő pedig még több spam lesz.

Ne válasszunk hagyományos spamcímet: Már a helyes mailcím kiválasztása is védelmet nyújthat a spamáradat ellen. Amennyiben egy nagy szolgáltatónál vagyunk, és nevünk is gyakori, úgy a mailcím kiválasztásakor használjuk fantáziánkat. A spammerek az e-mail címet automatikusan generálják a névlistákról (persze ez főként a tőlünk nyugatabbra élőkét fenyegeti), és leginkább a John Smith nevéket...).

Amennyiben saját domainnel rendelkezünk, szabaduljunk meg a szokásos mail-fiókoktól (webmaster, admin vagy

info@domain.hu). A spammerek a domainnév szerverek könyvtárait kiolvassák (DNS-grabbing), és ezeket a domainneveket egyszerűen ellátják a címekkel. Továbbá: ne állítsunk be úgynevezett *Catch-all-Mail* fiókot, amelyben a domainre rosszul megcímezett levelek gyűlnek. Ez is egyharmar spamgyűjtőhellyé válhat.

Vírusvédelem: Amennyiben egy spamüzenet feladójaként egy ismerősünk szerepel, akkor trójai program áldozatává válhatunk. A trójai a feladó számítógépét spamküldő zombivá változtatta. Általános tipp: vírusirtónk adatbázisa mindig legyen friss – és minden olyan ismerősünket kérjük meg vírusirtójuk frissítésére, akikkel levelezünk.

Három hónap alatt két koreai

1,6 billió swpamet küldött

Forrás: Sophos

VÉDEKEZÉS

Így aktiváljuk az automatikus kiválogatást

Amennyiben e-mail címünk egyszer spammerek karmai közé került, és listájukra felkerült, már csak csökkenteni tudjuk a mailáradatot – közvetlenül a levelezőszerveren vagy a számítógépen található eszközök segítségével. Trükkjeink segítségével a spamek minimalizálását optimalizálhatjuk.

Levélszemét-beállítások a Thunderbirdben: A *Mozilla* levelezőkliense a nem kívánatos üzenetek szűréséhez öntanuló, úgy nevezett *Bayes* szűrőket használ. Felismerési arányuk egész magas, mivel lehetséges a tanításuk. A szűrő a kedvelt open source mailer-programban alapbeállítás szerint aktivált, a *Thunderbird* valamilyen kideríthetetlen okból kifolyólag azonban nem helyezi át a reklámszeméteket automatikusan egy saját mappába. Az ilyen lomtár létrehozásához kattintsunk az *Eszközök/Levélszemét kezelése*-re. A Beállítások pont alatt pipáljuk ki a *Levélszemétként* azonosított bejövő üzenetek áthelyezése opciót, majd aktiváljuk a „Szemét” mappa pontot. Amennyiben a prog- →

ram egy reklámüzenetet nem ismeri fel spamként, úgy jelöljük ki azt manuálisan. A szűrő ezt megjegyzi a jövőre vonatkozóan, és idővel nagyon pontosan és megbízhatóan dolgozik. A manuálisan spamként besorolt üzeneteknek a lomtárba történő automatikus áthelyezéséhez aktiváljuk a *Beállítások* pont alatt található megfelelő opciót.

Levélszemét beállítások az Outlook-ban: A Microsoft levelezőkliense nem öntanuló, hanem a spameket szűrőlisták alapján válogatja, amelyek a Microsoft minden egyes „patchnapján” aktualizálásra kerülnek – mindez a vadonatúj Outlook 2007 esetében sem változott. Csupán azt határozhatjuk meg, hogy milyen szigorúan válogasson a szűrő. A beállítást a *Művelet/Levélszemét/Levélszemét beállításai* ponton keresztül végezhetjük el. Az *Alacsony* szűrési szint az alapértelmezett beállítás, amellyel a tapasztalat szerint a spam üzenetek kb. 90%-a kerül felismerésre és kiszűrésre. A *Magas* szűrőbeállítás mellett sokkal jobb a felismerési érték. Azonban még így is

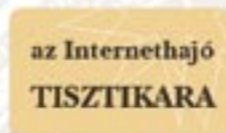

előfordulhat néha-néha, hogy nem kívánatos üzenetek landolnak a levélszemét mappában – ezek az ún. hibás pozitívak.

Külső spamszűrők: A *K9* vagy a *Spamihilator* (mindkettő megtalálható lemezlelketünkön) programokhoz hasonló szűrőeszközök már azelőtt szűrik a spameket, mielőtt az üzenetek egyáltalán elé-

rnék a levelezőprogramot. A programok mailproxyként telepítik magukat számítógépünkön. A *K9* program Bayes szűrővel dolgozik, amely a tanulási fázis alatt kicsit körülményes. Az üzenetek kiválogatásához először át kell váltanunk a külső programra. A *Spamihilator* az öntanuló szűrő mellett még egy spamblokkolót is használ, amely a leveleket egy üzenetellenőrzőszám alapján összehasonlítja egymással – és így szűri ki a tömeges maileket. Az öntanuló szűrőkkel ellentétben a blokkolóknak egy hátrányuk van: függenek adatbázisfájloktól, amelyek frissítéséhez minimum pár órára, hacsak nem néhány napra van szükség.

Szerveroldali spamszűrők: Minden nagy mailszolgáltató használ spamszűrőt, és évente többszáz ezer eurót fektet ezek továbbfejlesztésébe. Amennyiben mailfőnkünk az egyik nagy szolgáltatónál található, valószínűleg megfelelő védelemmel rendelkezünk a reklámüzenetek ellen – előző tippjeink azonban mégis jó kiegészítő biztonságot nyújtanak. ■

www.internethajo.hu

Nyolcadszor!

2007. május 10.

Helyünk Európában

Szakmai program az Európa hajón és estély a Széchenyi hajó fedélzetén

BRIVER Briver-Bizalommal az Internetről!

LENOVO N100
Intel Celeron M Processzor 1.60GHz (430)
512 Mbyte Memória
60 Gbyte Winchester
15" XGA(1024x768) TFT Kijelző
Multi-DVD RW/CDRW
Intel Media Graphics 950 VGA Vezérlő
128Mbyte Max Memóriával
Gigabit Hálózati Csatlakozás (alag)
Vezető Nélküli Csatlakozás (alag)
Modem, 6 Cellás Akkumulátor
Windows XP Professional, Súly 2,47 Kg, 1 Év Garancia
Bruttó Eladási Ár: **209.990 Ft**

LENOVO A56 TORONY
Intel Celeron D Processzor 3.2GHz (351) 512x256 Mbyte Memória
Intel 940GZ Chipset
80 Gbyte Winchester
Multi-DVD RW/CDRW
Törvény Ház (4x4 Slot+Bay)
Floppy Nékül
PCI Express 16X 5102 Vezérlő
Gigabit Ethernet Hálózati Csatlakozás
Windows XP Professional Operációs Rendszer, 3 év Garancia
Bruttó Eladási Ár: **128.600 Ft**

LENOVO N100
Intel Centrino Duo Mobile Technológia
1.66GHz (Intel Core 2 Duo Processzor
T5500), 512 Mbyte Memória,
80 Gbyte Winchester
15.4" WXGA(1280x800) WibrantView
TFT Beépített Webkamera,
Multi-DVD RW/CDRW
Intel Media Graphics 950 VGA Vezérlő
128Mbyte Max Memóriával, WiFi (Intel
3945 ABG), Bluetooth, Modem, 6
Cellás, Akkumulátor, DOS Operációs
Rendszer, Súly 2,7 Kg, Ujlenyomat
Szívás, 1 Év Garancia
Bruttó Eladási Ár: **184.700 Ft**

LENOVO C200
Intel Celeron M Processzor 1.50GHz (420)
512 Mbyte Memória, 40 Gbyte Winchester
Multi-DVD RW/CDRW
Intel Media Graphics 950 VGA Vezérlő
128Mbyte Max Memóriával, IEEE 1394
Hálózati Csatlakozás (11a/b/g)
Modem, 6 Cellás Akkumulátor, Windows
XP Home,
Súly 2,3 Kg, 1 Év Garancia
Bruttó Eladási Ár: **174.990 Ft**

LENOVO A55 TORONY 2
Intel Pentium D Processzor 2.93GHz
(940) 512x256 Mbyte Memória
Intel 940GZ Chipset
80 Gbyte Winchester
160 Gbyte DVD/CDRW
Törvény Ház (4x4 Slot+Bay)
Floppy Nékül, PCI Express 16X 5102
Vezérlő, Gigabit Ethernet Hálózati
Csatlakozás, Windows XP Professional
Operációs Rendszer, 3 év Garancia
Kettes konfiguráció,
Bruttó Eladási Ár: **171.990 Ft**

WWW.BRIVER.HU
Briver Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1134 Budapest, Lehel utca 12.
Központi Tel.: 238-0470, Fax: 238-0471 (3.09-17.00 óráig)
E-mail: info@briver.hu

PIAC & PROFIT SZOFTVER-ILAG 2007 KIÁLLÍTÁS

SZOFTVER- ÉS HARDVER-MEGOLDÁSOK ÜZLETI FELHASZNÁLÓKNAK!

Helyszín: WAX Rendezvényközpont (Budapest IV. József Attila u. 4-6.) Időpont: 2007. április 25-26. (szombat-csütörtök) Nyitva tartás: 10.00-18.00

LÁTOGATÓKNAK A BELÉPÉS DÍJMENTES!

Regisztráljon látogatóként a piacesprofit.hu weboldalon, mert a regisztráltak között lapelőfizetéseket, utazásokat és még sok értékes meglepetést sorsolunk ki!

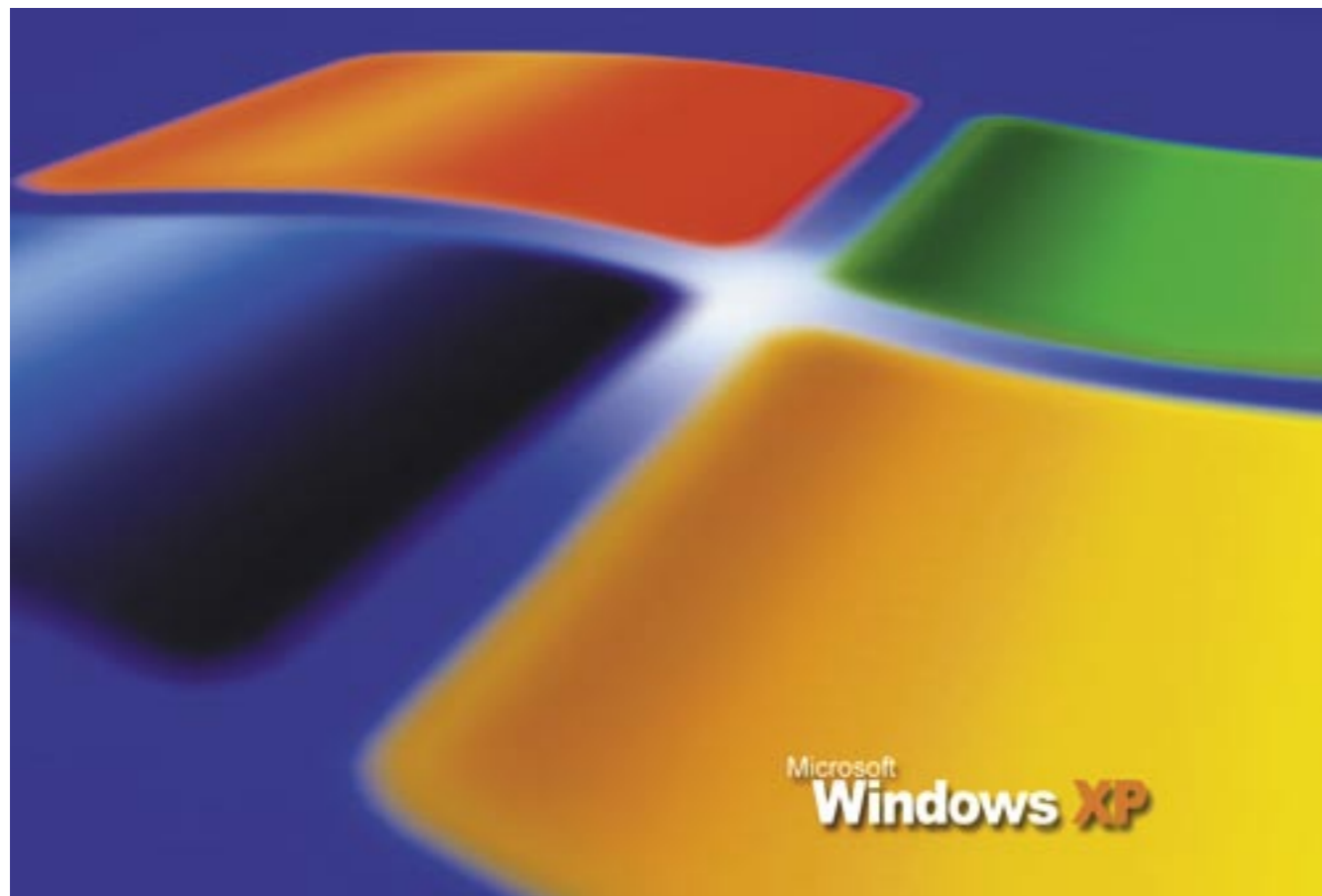
A Szoftvervilág 2007 kiállításon lehetőség nyílik személyes konzultáció keretében kipróbálni, és megtalálni a munkavégzéséhez legmegfelelőbb üzleti, tervezői, adminisztrációs szoftver- és hardver-megoldásokat! A kiállításon szakértők segítségével betekintést nyerhet a magyarországi szoftver- és hardvereszközök, megoldások és szolgáltatások széles tárházába.

PRÓBÁLJA KI A TEVÉKENYSÉGÉT SEGÍTŐ LEGKORSZERŰBB SZOFTVEREKET!

Kiállítók:

Média támogatók:

A rendezvényekről további információ és regisztráció: www.piacesprofit.hu, konfk@piac-profit.hu Telefon: 239-8400 Fax: 239-9595

Windows-tuning biblia

Az XP még biztos sokáig velünk marad. Összeszedtük az általunk legjobbnak tartott trükköket, mellyekkel hatásosan felgyorsíthatjuk operációs rendszerünket. Csöndes Áron

Ebben a cikkben

A legjobb trükkök az XP-gyorsításhoz
Biztonságos registry-módosítás
Új Internet Explorer 7 trükkök
Firefox 2.0 tuning

Előjáróban szeretnénk leszögezni, hogy az alább található tippek, trükkök gyakran tapasztalatot igényelnek, hiszen közvetlenül a registryvel vagy kevésbé ismert funkciókkal kell dolgoznunk a kívánt eredmény eléréséhez – a teljesen kezdők tehát máshol keresgéljenek. Viszont aki tényleg újra sebességre akarja hozni a Windowsát, és nem riad vissza a feladattól, bogarásson kedvére.

HASZNOS XP-TRÜKKÖK

A Windows gyorsítása

Az alább ismertetett trükkök nemcsak hatásosan gyorsítják a gépet, de akár önállóan is alkalmazhatók.

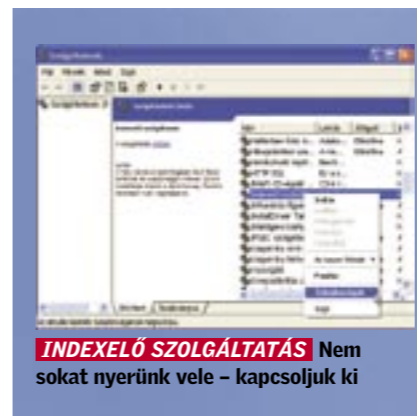
Az ikon cache kiürítése

Ha az évek során egyre terebélyesebbre hízó Start menü böngészése közben akadózást, hirtelen meg-megtorpanást tapasztalunk, vagy az asztali ikonjaink rendszeresen eltűnnek, majd újra kirajzolódnak, valószínűleg az ikon cache fájl sérült, vagy dugig van régi ikonokkal. Frissítsük az ikon cache-t úgy, hogy töröljük az *iconcache.db* fájlt a megfelelő

könyvtárból (helye általában: *c:/Documents and Settings/[felhasználói név]/Local Settings/Application Data*). Ezután a WinXP automatikusan újra elkészíti a fájlt, frissen és „ropogósan”.

Az indexelő szolgáltatás kikapcsolása

A Windows indexelő szolgáltatása segít, hogy hatékonyabb kereséseket hajthassunk végre a helyi könyvtárakban és a hálózati tárhelyeken. Bármilyen jól hangzik is ez, csupán elméletben igaz. A gyakorlatban ugyanis a fájlok indexelése általában a legrosszabb pillanatokban folyik, és a Windows keresőfunkciója messze elmarad a Google Desktop vagy a Copernic Desktop Search által nyújtottaktól (és mindkettő ingyenes!). A szolgáltatást ki-

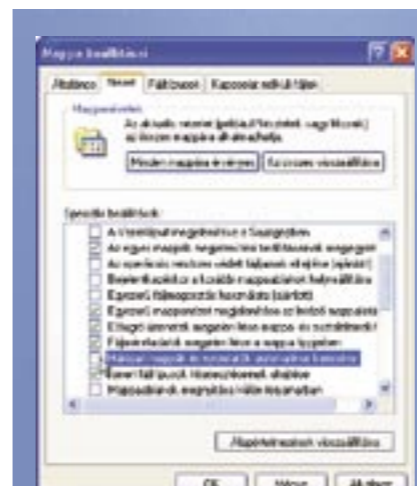

INDEXELŐ SZOLGÁLTATÁS Nem sokat nyerünk vele – kapcsoljuk ki

kapcsolhatjuk a *Szolgáltatások* ablakban. Ehhez kattintsunk a *Start* menüre, majd a *Futtatásra*, itt adjuk meg a *services.msc* parancsot, és nyomjuk le az Entert. Az indexelő szolgáltatásra jobb gombbal kattintsunk, válasszuk a *Tulajdonságokat*, és az indítás típusát állítsuk *Kézi*-re. Örökre eltávolíthatjuk a *Programok telepítését/törölését* megnyitva, majd kattintunk a *Windows összetevők hozzáadása/eltávolítása* gombra, és vegyük el a pipát az indexelő szolgáltatás elől.

Gyorsítsunk az Intéző ablakain

Amikor megnyitjuk a Sajtógépet vagy egy intéző ablakot, gyakran láthatjuk, hogy az ikonok először általános Windows ikonként jelennek meg, mielőtt lassan ténylegesen kirajzolódnának. Sőt, gyakorta a köröző nagyító ikont láthatjuk, mielőtt bármi konkrét megjelenne. Ez azt mutatja, hogy a Windows hálózati nyom-

HA NINCS HÁLÓZAT Ne hagyjuk a Windowst feleslegesen kutakodni hálózati mappák és nyomtatók után

tatók és tárhelyek után kutat. Ha nem vagyunk helyi hálón, és szükség esetén szeretnénk mi magunk hálózati erőforrások után kutatni, állítsuk el ezt az automatikus folyamatot. Ehhez nyissuk meg a Sajtógépet, kattintsunk a *Mappa beállításai*-ra az *Eszközök* menüben. A *Nézet* fölél vegyük el a pipát a *Hálózati mappák és nyomtatók automatikus keresése* elől.

Gyorsítsunk a menükön

Gondolhatnánk, hogy a Windows magához mérten a lehető leggyorsabban próbálja megjeleníteni a menüket (beleértve a Start menüt). Nos, van egy beépített késletetés aközött, mikor az egérrel kattintunk, és ahogy a menü ténylegesen megjelenik. Ezt kikapcsolva a Windows gyorsabbnak fog tűnni. A *Regedit*et elindítva, keressünk rá a *HKEY_CURRENT_USER\CONTROL PANEL\Desktop* kulcsra, és válasszuk a *MenuShow Delay*-t. Kattintsunk jobb gombbal erre a bejegyzésre, válasszuk a *Módosítást*, és csökkentsük az értéket 100-ra. Tapasztaljuk ki, melyik érték a számunkra megfelelő, kényelmes.

Gyorsítsuk fel a mappák elérését

A Windows rendszeresen frissíti a fájl legutóbbi elérésének idejét, dátumát és – talán szükségtelen is mondani –, hogy ha sok fájlhoz férünk hozzá, akkor ezen időbélyegek frissítése megterheli a rendszert. Ha nem szükséges tudnunk, mikor értünk el utoljára egy fájlt vagy mappát, akkor kikapcsolhatjuk ezt a funkciót egy kis registry-szerkesztéssel. Nyissuk meg a *regedit*et, menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CURRENTCONTROLSET\CONTROL\Filesystem*-re. Kattintsunk a jobb panelben bárhova a jobb egérgombbal, válasszuk az *Újat*, és készítsünk egy duplaszavas értéket *NfsDisableLastAccessUpdate* néven. Ha kész, kattintsunk rá jobb gombbal, és módosítsuk az értékét 1-re.

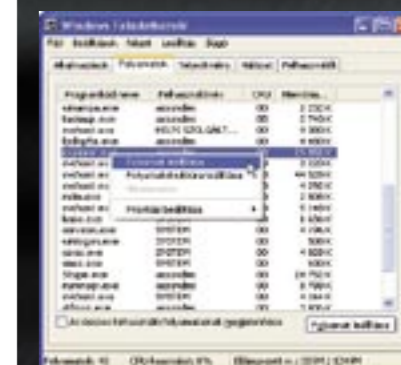
Csökkentsük a CPU-használatot az AVI fájlok kiválasztásánál

Amikor egy AVI fájlra bökünk az Intézőben, a Windows megpróbálja megállapítani a fájl adatait, hogy azt megjeleníthesse a *Részletek* párbeszédablakban. Ha azonban a fájl sérült, vagy ez az információ nem található meg az AVI fejléc kockáiban, a Windows átfésüli az egész AVI

fájlt (ami a CPU 100 százalékos kihasználtságát eredményezi!) az info után kutatva. Ha az AVI több száz megabájt méretű, akkor bizony hosszan kell várakoznunk. Ha ezek nélkül az infók nélkül is tudunk élni, akkor egyszerűen kapcsoljuk ki ezek keresését. A registryben menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\SYSTEMFILEASSOCIATIONS\AVI\SHELL\PropertyHandler*-re. Itt az alapértelmezett értéket *{87D62D94-71B3-4b9a-9489-5FE6850DC73E}* töröljük. →

A registry módosítása újraindítás nélkül

Ha változtatunk a registryn (ami a cikkünkben tárgyalt trükköknél sokszor megtörténik), akkor minden egyes alkalommal újra kell indítani a gépet, hogy érvényesüljenek a változások, ami meglehetősen időrabló lehet. Az Explorer.exe-t lezárva, majd újraindítva újra beolvastathatjuk a registryt. Ennek többféle módja létezik, de íme a mi kedvencünk: először is, zárjunk be minden nyitott alkalmazást és fájlt. Ezután indítsuk el a Feladatkezelőt (CTRL+ALT+DEL lenyomásával), és kattintsunk a *Folyamatok* fülre. Az Explorer.exe-re kattintsunk, majd a *Folyamat leállítására* nyomjunk. Ekkor eltűnnek az asztali ikonjaink. Ezután nyomjunk a *Feladatkezelő Fájl* menüpontjára, majd azon belül az *Új Feladat (Futtatás)*-ra. Futassuk az Intézőt – így megjelennek újra az ikonok és a registry változásai foganatosítva lesznek.

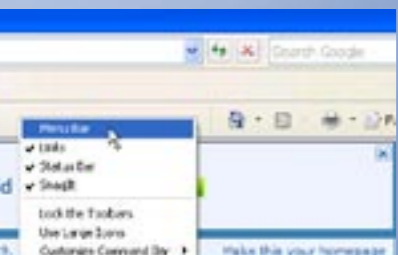
SPÓROLJUNK IDŐT Olvassassuk be a registry módosításait anélkül, hogy újraindítanánk a gépet

Internet Explorer 7 trükkök

Szerethetjük vagy utálhatjuk, de a világ egyik legnépszerűbb böngészője az Internet Explorer. A 7-es verzióban persze új trükkök is bevezethetők.

■ **Az alapértelmezett kereső megváltoztatása** Amennyiben az alapértelmezett keresőt mondjuk MSN-ről Google-ra változtatnánk, kattintsunk a nagyító melletti nyílra (jobb oldalon). Válasszuk ki a Change Search Defaults opciót, majd válasszuk ki a fávort keresőnket.

■ **Eszköztárak hozzáadása, törlése** Az IE7 alapértelmezett felülete spártai, amiről hiányoznak a megszokott eszköztárak – és ez még a tapasztaltabb felhasználókat is frusztrálja olykor. Egyszerűen kattintsunk a fülek mellett az üres területre jobb egérgombbal, és máris ott a lehetőség az eszköztárak hozzáadására vagy törlésére. Bizonyosodjunk meg persze, hogy a Lock the Toolbars ne legyen kipipálva, ha magunk akarjuk megtalálni a helyüket.

■ **ELŐ AZ ESZKÖZTÁRAKKAL** Ha egy üres helyen a jobb egérgombot használjuk, előcsalhatjuk a megbúvó menüket

■ **Visszatérés az Internet Explorer 6-hoz** Ha nem voltunk képesek megszeretni az IE7-et, vagy vannak olyan oldalak, melyek nem igazán szeretik a böngésző legújabb verzióját, adott a lehetőség, hogy visszatérjünk az IE6-hoz. Ehhez nyissuk meg a Vezérlőpulton a Programok telepítése/eltávolítását, és válasszuk az IE7-et. A Windows figyelmeztet majd, hogy ezzel biztonsági patchek is távoznak, de ezek legtöbbje ugyanis az IE7-tel kapcsolatos. A folyamat elég sok időt vesz igénybe (és az utána következő újraindítás is), de aztán már az IE6 köszönt minket.

A kikapcsolás felgyorsítása

Amikor a Start menüből kikapcsoljuk a gépet, a Windows megkísérel minden futó alkalmazást és ablakot bezárni. Ez általában úgy-ahogy működik, azonban néhány makacsabb program vagy hibaüzenet a Windowst kiakaszthatja akár egy teljes percig is, mielőtt kikapcsolna vagy újraindulna. Négy registry-kulcson változtatva jelentősen felgyorsíthatjuk ezt a folyamatot. Szóval a regedit megnyitása után:

■ Változtassuk a `HKEY_CURRENT_USER\CONTROL PANEL\DESKTOP\WaitToKillAppTimeout` értékét 20000-ről 1000-re.

■ Módosítsuk a `HKEY_CURRENT_USER\CONTROL PANEL\DESKTOP\HungAppTimeout` értékét 5000-ről 1000-re.

■ Változtassuk a `HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CURRENTCONTROLSET\CONTROL\WaitToKillServiceTimeout` értékét 20000-ről 1000-re.

■ 4. Végül módosítsuk a `HKEY_USERS\DEFAULT\CONTROL PANEL\DESKTOP\WaitToKillAppTimeout` értéket 20000-ről 1000-re.

Töltsük be a Windowst gyorsabban statikus IP-címmel

A legtöbb vezeték nélküli és vezetékes Ethernet kártya alapértelmezésben úgy van konfigurálva, hogy kapjanak egy kiosztott IP-címet DHCP-n keresztül a rendszerindításkor. Ha a DHCP szerverünk jól működik, ez pár másodpercet vesz csak igénybe, azonban ha probléma adódik – például a DHCP szerver nem működik, a hálózati kábel ki van húzva, vagy lassú a routerünk –, a Windows sok időt el tud tölteni az IP-címre várva.

Otthoni környezetben a legtöbbször ugyanaz lesz az IP-címünk, tehát miért is ne hagynánk el a DHCP-re várakozás idejét, és osztanánk ki magunknak egy statikus IP-címet? Feltételezve, hogy egy router mögött vagyunk, töltsük be a konfiguráció segédprogramját, és jegyezzük fel, milyen IP-címeket oszt ki a router a DHCP-n keresztül. Nyissuk meg a Start menü **Beállítások** pontjában a **Hálózati kapcsolatok**at, kattintsunk jobb egérgombbal a hálózati kártyánkra vagy a **Helyi kapcsolatra**, majd a **Tulajdonságokra**. A megjelenő párbeszédablakban válasz-

STATIKUS IP-CÍM Miért is váránk a feleslegesen a DHCP szerverre?

szuk a TCP/IP protokollt, majd a Tulajdonságokat. A Következő IP cím használatánál adjunk meg egy statikus IP-címet, és állítsuk a DNS szervercímet a routerünk IP-címére. Indítsuk újra a gépet, és próbáljunk csatlakozni a netre. Ha nem sikerülne, állítsuk vissza az automatikus IP és DNS szervercímet.

Az automatikus médiasebesség érzékelésének kikapcsolása

Bár ez nem történik gyakran, a Windows alkalomadtán rászán egy röpké pillanatot hálózati kártyánk sebességének mérésére, és ekkor bizony a CPU-kihasználtság akár 100 százalékra is ugorhat, ami megakaszthat más futó alkalmazást. Azonban könnyen elérhetjük, hogy a Windows leszokjon e többnyire felesleges szokásáról.

Ehhez nyissuk meg a Vezérlőpulton a **Rendszert**, majd itt a **Hardver** fület. Az **Eszközkezelőn** nyissuk meg a **Hálózati kártyák** pontot, kattintsunk jobb gombbal a kártyára, majd válasszuk a **Tulajdonságokat**. A megnyíló párbeszédablakban kattintsunk a **Speciális** fülre, majd a **Speed&Duplex** pontra. Végül válasszuk ki a LAN-unk sebességét (például 100 Mb/Full).

A FAT32 kötet NTFS-sé konvertálása

A legtöbb benchmark-teszt alapján látszik, hogy az NTFS gyorsabb a FAT32-nél, sőt további előnye a nagyobb biztonság, a kevesebb töredezettséggel kapcsolatos probléma, és a nagyobb stabilitás. Bár az új, WinXP-vel telepített rendszerek meghajtója NTFS-re van formázva, elképzelhető, hogy többen is vannak, akik még mindig FAT32-t használnak (főleg, ha korábbi Windowsról upgrade-eltük a gépünket). A FAT32-ről NTFS-re történő ugráshoz tegyük a következőket:

■ Készítsünk biztonsági mentést a tárolt adatokról.

■ Kattintsunk a Start menüre, majd a **Futtatásra**, írjuk be a `cmd` parancsot, hogy megnyíljon a parancsszavas alkalmazás.

■ Írjuk be a `vol c:` parancsot, majd nyomjuk meg az Entert (ez persze feltételezi, hogy a c: meghajtót konvertáljuk).

■ Írjuk be a `convert c: /fs:ntfs` parancsot.

■ Amikor kéri, adjuk meg a szükséges meghajtónevet.

■ Válaszoljunk igennel a hátralevő kérdésre. A rendszer újraindul, és konvertálja a kötetet. Az első újraindítás a konvertálás után kicsit hosszabb lehet, de ez csak egyszer fordul elő.

Gyorsítsuk fel a keresést a ZIP fájlok kihagyásával

A Windows Keresés funkciója alapértelmezésben bekukkant a tömörített ZIP állományokba, ami viszont örökké tarthat. Ha nem akarjuk, hogy a Windows így járjon el, akkor adjuk meg parancsszavas ablakban a következőt: `regsvr32 c:\windows\system32\zipfldr.dll /u`. Bármikor visszaállíthatjuk a funkciót a /u kapcsoló elhagyásával, majd újra megadva a parancsot.

Gyorsítsuk fel a klasszikus Start menüt

Ha a Start menü megnyitása örökkévalóságnak tűnik, amikor a WinXP klasszikus menüjét használjuk, azt érdemes felgyorsítani. Ehhez kattintsunk a Start gombra jobb egérgombbal, majd a menüben a **Tu-**

START-MENÜ TUNING Kapcsoljuk ki a Testreszabott menüket, így gyorsítva a Klasszikus menüin

NAGYRA HÍZOTT LOMTÁR 10% alá csökkentve a Lomtár maximális méretét, jelentős helyet takaríthatunk meg

lajdonságokra. Válasszuk a Start Menü fület (és jelöljük ki a Klasszikus Start menüt, ha szükséges). A **Testreszabásban** keressük meg a **Testreszabott menük használatát**, és vegyük el a pipát előle.

Csökkentsük a Lomtár méretét

A Windows mindegyik meghajtó 10 százalékát használja a törölt fájlok tárolására! Milyen gyakran is van azonban erre szükségünk (főleg, ha nagy meghajtónk van)? Azért, hogy visszanyerjünk egy kis szabad tárhelyet, kattintsunk jobb egérgombbal a Lomtárra, majd válasszuk a **Tulajdonságokat**. Ha csak egy meghajtónk van, csúsztassuk a csúszkát balra, ameddig a kívánt százalékos értéket nem látjuk (például egy 500 GB-os meghajtónál 2 százalék – azaz 10 GB – elég). Ha több meghajtónk van, és különböző százalékokat akarunk, kattintsunk a **Lemez-meghajtók egymástól független beállítása** opcióra.

Készítsük el a saját biztonsági mentéseinket a Rendszer-visszaállító helyett

A Windowsnak megvan a saját menet közbeni backup-rendszere Rendszer-visszaállító néven. Bár ezek a rendszer-visszaállítási pontok hasznosak lehetnek, ha megvan a saját backup-eljárásunk, főleg, ha a rendszer terhelni olyan redundáns backupokkal, melyeket nem használunk. Szerencsére lehetséges a Rendszer-visszaállítót kikapcsolni. Ehhez nyissuk meg a Vezérlőpulton a **Rendszer** opciót, kat- →

„Multimédia tartozékok

PI: kompakt mini webkamera. Elegáns fém ház, beépített mikrofon, nagyfelbontású CMOS chip. Külső fényviszonyokhoz automatikusan alkalmazkodó nagyfényerejű LED megvilágítás. Automatikus fehéregyensúly beállítás.

„Persze, hama!”

Tartozékok legszélesebb választéka. multimédia – fotó – videó – audió

Keresse a szaküzletekben.

hama

A megfelelő megoldás

www.hama.hu

tintsunk a *Rendszer visszaállítása fülre*, és pipáljuk ki a *Rendszer-visszaállítás kikapcsolása* opciót. A következő újraindításnál már érvényre jut a változtatás. A hely felszabadításához (amit a Rendszer-visszaállító használt), nyissuk meg az Intézőt, tegyük láthatóvá a rejtett és rendszerfájlokat, majd töröljük a *System Volume Information* mappát minden meghajtón.

A hibernálás kikapcsolása

Használtuk valaha a hibernálást? Okos funkció, mely a RAM teljes tartalmát egy ideiglenes fájlban tárolja, mielőtt a PC-t

egy szinte kikapcsolt, alacsony fogyasztású állapotba helyezi. Amikor életre keltjük a rendszert, az ideiglenes fájl tartalmát visszamásolja a RAM-ba, és már folytathatjuk is a munkát. Azonban, ha soha nem használjuk a hibernációt, a Windows akkor is őrizget egy rejtett fájlt a merevlemezen – mely pontosan akkora méretű, mint a rendszermemóriánk.

Ezt a helyet visszanyerhetjük azzal, hogy kikapcsoljuk a hibernálást. Ehhez nyissuk meg a Vezérlőpanelen az *Energiaigazdálkodási* lehetőségeket, ott kattintsunk a *Hibernálás fülre*, majd vegyük

el a pipát a *Hibernálás engedélyezése* elől. Amikor újraindítjuk a gépet, a Windows magától törli a rejtett állományt (melynek hiberfil.sys a neve).

HASZNOS XP-TRÜKKÖK

Általános Windows-tippek

A következő tippek bár nem szolgálják közvetlenül a gyorsulást, ám rendkívül hasznosak lehetnek a mindennapos Windows-használat során.

Lehet, hogy több RAM-ra van szükség?

A RAM mennyisége meghatározó lehet, sokan mondják, hogy semennyi nem elég belőle. Ez talán túlzás, de tény, hogy érdemes mielőbb rátalálni a pénztárcánk és a RAM mennyisége közötti hatékony egyensúlyra.

Egyszerű megvizsgálni, hogy elegendő RAM van-e a rendszerünkben. Ehhez legalább egy napig folyamatosan hagyjuk a gépet bekapcsolva, miközben dolgozunk rajta. A nap végén nyissuk meg a Feladatkezelőt (a Ctrl+Alt+Del billentyű-kombináció lenyomásával), majd kattintsunk a *Teljesítmény fülre*. Nézzük meg a *Lefoglalt memória* résznél a *Csúcsértéket*, és ezt hasonlítsuk a fizikai memória méretéhez. Ha az előbbi magasabb, akkor valószínűleg jól járunk a plusz memória beszerzésével. Persze pontosabb képet kapunk, ha több alkalommal (azaz több napon keresztül) teszünk próbát.

Az automatikus újraindítás kikapcsolása

Amikor a gépünk összeomlik, beáll a kék halál, a Windows XP egy pillanat erejéig kijelez valamit, aztán rögvést újraindítja a gépet. Ez a megfelelő dolog például egy szerver esetében, azonban egy hétköznapi munkaállomás/játék-PC esetében a hiba diagnosztizálását elég bajossá teszi. Nincs elegendő idő ugyanis feljegyezni a hibát, ráadásul ha távol voltunk a géptől, néha ki se derül, hogy újraindított a rendszer (mert hát milyen gyakran is ellenőrizzük a hibaplókat?!).

Ahhoz, hogy ezt megelőzzük, nyissuk meg a *Rendszert* a *Vezérlőpulton*, és válasszuk a *Speciális* fület. Ezen belül az *Indítás és helyreállítás* alatt nyomjunk a *Beállítások* gombra, és vegyük el a pipát az *Automatikus újraindítás* elől. ■

Firefox 2.0: pörgessük fel a böngészést!

Profilmentés a Firefoxról

Aki Firefoxot használ, már valószínűleg számos témát, kiegészítőt, könyvjelzőt és jelszót gyűjtött be böngészője alá. Ezeket a program a profilokban gyűjti össze, melyek sajnos néha hajlamosak bedobni a törülközőt. Egy free-ware eszköz, a MozBackup (*mozbackup.janapaka.com*) azonban képes biztonsági mentést készíteni és visszaállítani profiljainkat, ráadásul a Firefox átköltöztetése egyik gépről a másikra is gyerekjátékká válik. Amennyiben Thunderbirdot használunk a levelezésre, annak üzeneteit is elmenthetjük és visszaállíthatjuk a programmal.

A böngészés felgyorsítása

A következő trükk egy kissé ellentmondásos. A Firefoxot beállíthatjuk ugyanis arra, hogy több kapcsolatot hozzon létre a webszerverrel egy helyett. Ezt néhányan helytelennek vélik a webmesterek szempontjából, ugyanis a

szervereknek így nagyobb erőfeszítésbe kerül egy oldal kiszolgálása számunkra, mint másoknak. Tény azonban, hogy így érezhetően gyorsabbá válik a böngészés.

Nyissuk meg a Firefoxot, gépeljük be az about:config parancsot a címsorba, majd nyomjuk le az Entert. Ezután a Szűrő feliratú mezőbe gépeljük be a http-t.

- A network.http.pipelining-ra kattintsunk kétszer (így értéke true lesz).

- A network.http.pipelining.maxrequests értéket állítsuk 8-ra azzal, hogy duplán rákattintsunk, és 8-at adunk meg.

- Állítsuk a network.http.max-persistent-connections-per-server értéket 8-ra.

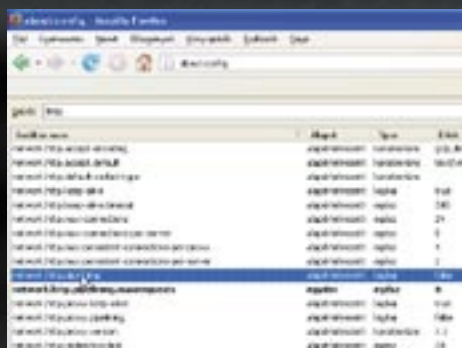
- Állítsuk a network.http.max-connections értéket 48-ra.

- Állítsuk a network.http.proxy.pipelining értéket true-ra.

- Állítsuk a network.http.max-persistent-connections-per-proxy értéket 8-ra.

- Kattintsunk jobb egérgombbal bárholva a képernyőn, válasszuk az új/Egész opciót. Adjuk meg a nlayout.initialpaint.delay nevet, és értéknél adjunk meg 0-t.

Végezetül indítsuk újra a Firefoxot.

GYORSABB LESZ A BÖNGÉSZÉS A Firefox konfigurációs opcióinak átállításával jelentős sebességnövekedést érhetünk el

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő:

Harangozó Csongor
csharangozo@vogelburda.hu

Vezető szerkesztő:

Kocsis Kristóf
kkocsis@vogelburda.hu

Olvasószerkesztő:

Kudella Magdolna
mkudella@vogelburda.hu

Szerkesztők:

Csöndes Áron
acsondes@vogelburda.hu
Erdős Márton
merdos@vogelburda.hu
Győri Ferenc
fgyori@vogelburda.hu
Rosta Gábor
grosta@vogelburda.hu

Tervezőszerkesztők:

Kun Györgyi
gykun@vogelburda.hu
Ulmer Jenő Gergely
jgulmer@vogelburda.hu

Tesztlaborvezető:

Köhler Zsolt
zskohler@vogelburda.hu

A szerkesztőség címe:

1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Telefon: 06-1-888-3400
Fax: 06-1-888-3499
E-mail: chip@vogelburda.hu
Internet: www.chipmagazin.hu

KIADÓ

Vogel Burda Communications Kft.
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.

A kiadásért felel:

Walitschek Csilla
ügyvezető igazgató
Telefon: 06-1-888-3470
Fax: 06-1-888-3499

Terjesztési igazgató:

Walitschek Ottó
owalitschek@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3420

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató:

Farkas Viola
vfarkas@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3477

Hirdetési koordinátor:

Szöke Erika
eszoke@vogelburda.hu

Médiareferens:

Bálint Sámuel
sbalint@vogelburda.hu
Tel.: 888-3451
Harsányi Erika
eharsanyi@vogelburda.hu
Tel.: 888-3452

Nemzetközi médiareferens:

Szendrey Szilvia
szendrey@vogelburda.hu
Tel.: 888-3455

Marketing és

piackutatási igazgató:

Gajdos Barna
bgajdos@vogelburda.hu
Tel.: 888-3494

Marketing menedzser:

Gál Tamás
tgál@vogelburda.hu
Tel.: 888-3454

Németország: Erik N. Wicha

Vogel Burda Holding
Poccistrasse 11,
D-80336 München
Tel.: +49 89 74642-326
Fax: +49 89 74642-325

Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.
Vincet Lee, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
4 FL 1Taipei 106,
Taiwan ROC
Tel.: +886 2 2755-7901-5
Fax: +886 2 2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

TERJESZTÉSI ADATOK

MATESZ A CHIP magazint a Magyar Terjesztés - Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

ÁRUS LAPTERJESZTÉS

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt. a hipermarketek, üzemenyagöltő állomások, és alternatív terjesztők.

Megjelenik havonta, egy szám ára DVD-vel: 1 996 Ft egy szám ára CD-vel: 1 495 Ft

ELŐFIZETÉSES TERJESZTÉS

Előfizethető a kiadó ügyfélszolgálatán Levélben: 1426 Bp., Pf. 139
Tel: 06-1-888-3421, -3422
Fax: 06-1-888-3499
H - P: 9 - 17 óráig
E-mail: terjesztes@vogelburda.hu
Hónlap: www.itmediabolt.hu

A lap aktuális és régebbi számainak előfizetést, a következő ITmédiaboltok-ban lehet megvásárolni: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Tel: 06-1-373-0582
H - P: 8 - 20, Sz: 10 - 16 óráig

1036 Budapest, Lajos utca 47/a.
Tel: 06-1-242-0083
H - P: 9 - 19, Sz: 10 - 16 óráig

1117 Budapest, Karinthy Frigyes út 5.
Tel: 06-1-361-3408
H - P: 9 - 19, Sz: 10 - 16 óráig

Előfizetési díjak
1 éves
DVD-vel: 17 964 Ft
CD-vel: 12 564 Ft
fél éves
DVD-vel: 9 576 Ft
CD-vel: 6 696 Ft

Továbbá előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Előfizethető az ország bármelyik postáján és a kézbesítőknél. Zöldszám: 06-80-444-444
E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás
vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Vogel Burda Communications Kiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. ©

Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel. A hírrovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve forgalmazóktól származó információkat közlünk. A meg nem rendelt cikkek megjelentetéséért nem vállalunk felelősséget, kéziratokat nem küldünk vissza és nem örüünk meg! A CHIP magazin a következő országokban is megjelenik: Cseh Köztársaság, Kína, Görögország, Indonézia, Lengyelország, Malajzia, Németország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szingapúr, Thaiföld, Ukrajna, Törökország.

Figyelmeztetés!

Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemez mellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. A CD-ROM-ok és DVD-k a legtöbb felhasználói szoftverrel futtathatók, ennek ellenére lehetnek olyan programok, melyekkel nem kompatibilisek. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

HIRDETŐINK

Acer B/2
Alphasonic 39
ASUS 9
Briver 94
Brother behúzás
CHIP 15, 17, 31, 125

Computer Panoráma 117
D-Link 49
Együtt a Leukémiás
Gyermekekért Alapítvány
13
FHM 119

Gigabyte B/3
GoldComp 53
GTS Datanet 65
Hama 101
Internethajó 95
KeSzo 15

LCP Systems 67
Libra Szoftver 124
Linux 75
Magyar Posta 124
Maryta Reklámiroda 21

Piac&Profit 95
Print Sisters 11
Qwerty behúzás
Sharp B/4
TorTer e-Design 75

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják Önnek a válaszokat.

Integrált VGA minősége

„A chip 2D-s képminősége (...) is elmaradt az elvárásoktól” – olvasható az Erdős Márton által írt cikkben az Intel GMA 950-ről. Lenne szíves részletezni, hogy mi az, ami kifogásolható a szóban forgó integrált grafikus vezérlő 2D-s képminősége körül? Van észrevehető különbség egy nem túl „vajt szemű” felhasználó számára is az Intel GMA 950 és az integrált ATI vagy NVIDIA vezérlők 2D-s képminősége között? Mindezt azért kérdezem, mert egy – szinte kizárólag munkavégzésre szánt – noteszgépet szeretnék venni hamarosan, amely egyben lecserélné öregecske asztali gépemet is, amelyben egy 2D terén kiváló VGA kártya (Matrox) dolgozik, így érthető módon nem szeretnék képminőség szempontjából rosszabbul járni. Viszont a kisméretű notebookok szinte mindegyikében az Intel GMA 950 van (az egyetlen kivételt az ATI Radeon Xpress 1150M jelenti), ezért lennék kíváncsi arra, hogy mi is a baj vele 2D terén.

B. Csaba

CHIP A GMA950-es integrált videochip 2D-s képminősége leginkább az analóg D-SUB kimeneten látszik meg, itt a betűk, sőt az egész kép homályosabb, elmosódottak a szélek és életlen az egész kép. A notebookoknál azért ennél jobb a helyzet. Ott legtöbb esetben TMDS chipet is alkalmaznak (ez microATX-es lapoknál külön kártyaként vásárolható meg, de ritkaság) és így digitális DVI kimenetet használnak, ami azért nagyságrendekkel jobb. Arra azonban fel kell készülni, hogy nem lesz Matrox minőségű, igaz, vigasztalhatja, hogy amúgy sem tudja meg soha, milyen képe lenne notebook kijelzőjének egy Matrox-szal. Ami még biztosan rossz lesz, az a TV kimenet minősége, ami leginkább a múlt évszázadot idézi képminőségben (elmosódott, homályos kép), és ha jól megfigyeli, a videolejátszónál is tapasztalhat „apróbb hiányosságokat”. De mindent egybevetve, a legtöbb notebookban ilyen van. Amire kell, arra jó, és azért vannak jó tulajdonságai is (például olcsóbb, mint egy kiegészítő VGA és képe is van...).

Hiba a film lejátszása közben

Nemrégiben újratelepítettem a Windows XP-t, és azóta nem képes lejátszani DVD filmet se a gépről, se pedig lemezeiről. El tudom indítani a lejátszást, de kb. 2-3 mp múlva kiírja, hogy valamilyen hiba történt, és egy hibaüzenetet akar

elküldeni. Most telepítettem a WMP 11-et, de semmi változás. Már megpróbáltam számtalan más programmal is, de mind ugyanazt csinálja. A következő hibaüzenet jelenik meg: "A Backweb-8876480.exe hibát észlelt, ezért leáll" – és hibát szeretne küldeni a Microsoftnak.

N. György

CHIP A Backweb alkalmazás a Logitech egér, illetve billentyűzetmeghajtó program frissítő modulja, tehát ez tölti le az esetleg megjelenő frissebb verziót a netről. Ha a billentyűzet és az egér jól működik, érdemes letiltani elindulását akár a tálcákon helyi menüjéből, akár annak Options vagy Preferences menüpontja alól, méghozzá a Check new versions... kapcsolásával. Ha netán mégsem lenne elérhető ez az opció, a memóriát feleslegesen foglaló programot az MSCONFIG program használatával tilthatjuk le. Így remélhetőleg a hibaüzenet sem fog jelentkezni, különben a Logitech meghajtóprogramjának eltávolítása, illetve egy önálló DVD-lejátszó program telepítése következhet, amely a DVD-lejátszó kodeket is tartalmazza. Például a sok helyen elérhető PowerDVD-t. Utána már más program is használható.

Vezeték nélkül könnyebb?

Számomra bonyolultnak tűnő problémával fordulok önökhöz. Nemrégiben le kellett cserélnem a routeremet. Az új router egy Fritz!Box FON Wlan 7170-es készülék. Nálunk kevésbé ismert, nem is kapható, de csak ajánlani tudom! A probléma nem is a routerrel van, hanem a számítógéppel: ha az alaplapra integrált Intel LAN kártyát használom, a router konfigurációs menüjét el tudom érni, de az internetet nem, mintha nem engedne át a router. Más számítógépet használva nem fordul elő ez a probléma, és természetesen mindenféle tűzfalat kiiktattam. Sokszori próbálkozás után vettem egy Realtek RTL8139-es LAN kártyát. Ezzel el tu-

dom érni a netet, de sajnos időről időre lefagy. Ezt a problémát az alaplap LAN vezérlő kiiktatásával és az IRQ beállítások módosításával próbáltam orvosolni, sikertelenül. Ha az említett PC-t USB-s

AZ OPTIMALIS MŰKÖDÉS NÉHA HÁTRANY
Csak ha szükséges, akkor tiltsuk le a hálózati kártya optimalizáló opcióit!

WLAN vezérlő segítségével csatlakozom a routerhez, semmi probléma nem jelentkezik. Én mégis inkább a LAN csatlakozást választanám!

V. Gábor

CHIP A megoldás talán az lehet, hogy az Intel több funkciót gyorsít, a Realtek pedig nem. Az eszközkezelőben a hálózati kártya tulajdonságai alatt lévő Speciális fülön van egy-két tulajdonság, amit csak az Intel tud. Ki kell kapcsolni az Apaptive opciókat, az Offloading-ot (None), esetleg a PCI Bus Efficiency-t és a QoS-t is. A hálózati kártyák IRQ-ját nem érdemes módosítani, azt a rendszernek kell kezelnie (BIOS: PnP OS Enabled és APIC Enabled / Revision: 14). Valószínűbb, hogy a hálózati kártya útjára, illetve DNS szerverei a hálózati tulajdonságok alatt nincsenek beállítva, ezért nem érhető el az internet, csak a helyi hálózat. A pontos adatokat a router státuszablakából lehet leolvasni, illetve az internetszolgáltató szerződéséből. Ha ezzel sem megy, és a router konfigurációjának törlése (reset), majd beállítása – illetve a szűrő funkciók teljes tiltása – után sem jut eredményre, a következőket kell tenni: csökkentett módban törölni, majd újra kell telepíteni a hálózati kártya meghajtóprogramját, letiltani minden tűzfalat és szűrést, legvégső esetben pedig újratelepíteni a rendszert. Utolsó megoldásként vagy az alaplapot (hálózati kártyát) vagy a routert kell kicserélni. Elsőként azonban a hálózati kábellel kezdjük, ez is csodákra lehet képes!

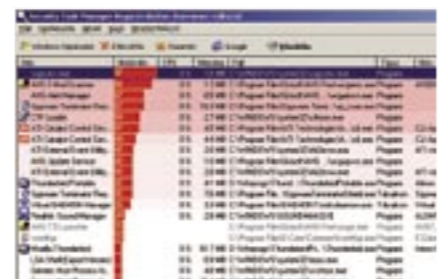
Kettő az egyben

Minden hónapban megveszem a magazinjukat, de sajnos az én problémámra nem találtam még megoldást. Amikor elindítom a számítógépet, mindig felugrik a hardver varázsló és nem tudom úgy beállítani, hogy ne jelenjen meg. Még egy kérdés: letöltöttem a Jumurdzszak gyűrűje című demót, de valamiért nem futott jól. Letöröltem, de fent hagyott a gépen egy 0 bajtos fájlt, le szeretném

törölni, de mindig azt írja, hogy nem lehet, mert egy másik program vagy személy használja. Letöltöttem már néhány törlőprogramot, de egyik sem használt. Kérem segítségüket!

G. Géza

CHIP A hardver varázsló azért indulhat el, mert a Windows mindig megtalálja ugyanazt az eszközt, esetleg más és más portokon (soros portból például 254 lehet!). A meghajtó nélküli hardver az eszközekezelőben biztosan megtalálható, akár csökkentett módban, sárga felkiáltójellel. A másik: egy fájl néha még akkor sem törölhető, ha semmi nem használja. Először is, meg kell találni, melyik program használja.

SECURITY TASK MANAGER A program a Windows feladatkezelőjénél is többet tud, a programokat biztonsági kockázat szerint rangsorolja

Ez a feladatkezelőből (Ctrl+Alt+Del egyszer) ismerhető fel, a név rendszerint egy olyan programra utal, amit már letöröltünk, de törlések nem léptünk ki belőle (pl. a tálcákonja még látható volt!). Ha nem ezzel, az MSCONFIG-gal lehet letiltani az ismeretlen programokat. Ezután már törölhető a program, de ha még ennek ellenére sem, akkor a Windowst kell csökkentett módban indítani (F8 és menüpont, vagy F5). Ott már törölhető lesz a fájl.

Egyesített internet

Költözködés miatt egy ritka helyzet állt elő: az új lakásban egy darabig van még kábel internet (UPC), de lesz ADSL is, mert vinnem kell. Az alaplapon van Dual LAN csatlakozás. Kérdésem, hogy egyszerre működik-e a kettő? A sebesség összeadódik? Ha nem, mit kell tennem, hogy használni tudjam őket egyszerre?

N. Sándor

CHIP A kábelt közvetlen csatlakoztatása után elérhető az internet, de ahhoz, hogy működjön az Ön által említett változat, az ADSL-nél is ugyanezt kell tenni. Ezt pedig csak routerrel lehet. A kábeles internetet az alaplap egyik hálózati portjához kell kapcsolni (mint egyébként), az ADSL vonalat pedig routeren keresztül kell a PC második hálózati kártyájához kötni. Ebben a felállásban a Windows az első elérhető hálózati csatlakozást fogja használni, a másik nem érdekli. Ahhoz, hogy mind a kettőt használja, a regisztrában kell néhány módosítást végrehajta-

nunk: létre kell hoznunk egy duplaszót (dword) a HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\NetBT\Parameters alatt Random Adapter néven, amelynek értéke 1 legyen. Ugyanígy létre kell hoznunk a SingleResponse nevű kulcsot is, amelyet szintén 1-re kell állítanunk. A PC újraindítása után a Windows a rendelkezésre álló hálózati kártyák között véletlenszerű módon fogja elosztani a kapcsolatokat, elvileg tehát megvalósul a többnyire csak szervereknél kívánatos Load Balancing üzemmód. A sebesség egy fájl letöltése esetén nem növekszik, több esetén viszont igen, mert a másik szál a másik hálózati kártyát fogja használni.

Notebookfejlesztés

Körülbelül négy éve használok egy ASUS A2500H típusú notebookot. Mivel új gépre nincs pénzem, de a teljesítményt szeretném növelni, arra gondoltam, hogy processzort cserélek. A memóriát már korábban bővítettem 1 GB-ra. Meg tudnám mondani, hogy milyen típusú processzort lehet beletámasztani? Esetleg hol lehet beszerezni? Feltelezem, gyári újat ilyen régi gépbe már elég nehéz. A rendszertulajdonságok szerint jelenleg Intel Celeron 2.8 GHz van benne.

S. Attila

CHIP A processzor cseréjébe kellő elhatározottsággal bele lehet vágni, ebbe a típusba a legnagyobb behelyezhető processzor Pentium 4 2,8 GHz, vélhetően az 533 MHz-es változat. Nagyobbat a specifikáció nem említ, tehát nem csak amiatt nem érdemes nagyobb megpróbálni, mert az alaplap nem ismeri fel, hanem azért sem, mert a gyorsabb processzor több hőt termel, s a hűtőrendszer nem biztos, hogy bírni fogja. Más notebookok esetén erre különösképpen figyelniünk kell, hiszen egyáltalán nem biztos, hogy az alaplap (chipset és a meglehetősen ritkán beszerezhető BIOS) szerint támogatott processzor üzembiztosan működik majd, a kis helyre összesűfolt hűtés csak adott teljesítményt képes kiszolgálni.

Még újabb DVD-felvevő

A februári Chip magazinban olvastam az összehasonlító tesztet az asztali DVD-felvevőkről, amivel kapcsolatban szeretnék pár kérdést feltenni. Szerencsés módon épp' most állok egy ilyen készülék beszerzése előtt, a teszt (és egyéb korábbi pozitív személyes tapasztalatok) alapján a Panasonic DMR-EX75 típusú választanám, viszont időközben ez a típus már kifutott, utódja az EX85, amely viszont nem szerepelt a tesztben. Ezzel kapcsolatban szeretnék informálódni, mert a neten fellelt információk alapján nem derül ki számomra, hogy a merevlemez méretváltozásán túl (160-ról 250 GB-ra) van-e valami érdemi különbség a két eszköz között.

T. Ádám

CHIP A két felvevő között csak a kapacitásban van különbség. Magyarországon már évek óta nem lényeges az a különbség, hogy a Franciaországba szánt EX75-ös a Secam csatornákat is be tudja hozni, a nálunk is kapható EX75, illetve az EX85 nem ismeri a Secam rendszert, csak a nálunk is használt PAL-t. Az újabb típust nyugodtan meg lehet venni!

Érdekes vásárlási kérdés

Laptopvásárlás előtt állok, a Fujitsu-Siemens Amilo Si 1848+U-val a maga bruttó 275 880 Ft-os árával – úgy gondolom –, ár/érték aránya kimagasló a többi 200–280 000 Ft közötti termékhez képest. Szeretném megkérdezni, hogy önök is így gondolják-e, és alkalmasnak tartják-e ezt noteszgépet nagy rendszerigényű multimédiás feladatokra, professzionális filmvágásra, valamint elsősorban némi szintén nagy teljesítményt igénylő játékokra? A második kérdésem az, milyen könnyű, kicsi, mégis hosszú távú használat esetén is kényelmes egeret tudnának ajánlani hozzá őt és tízezer forint között.

M. Ádám

CHIP A kisméretű notebookkal lehet filmet vágni, a Core 2 Duo processzor és az esetleg felbővíthető 2 GB RAM tekintetében nem lesz gond a sebességgel. Legfeljebb azzal, hogy a merevlemez lesz lassú (profli vágáshoz nagy teljesítményű háttértár, legalább RAID stripe üzemmód ajánlott – ez pedig csak nagyon kevés notebookban elérhető). A VGA Radeon X1300, ami a notebookban a megosztott memória miatt valamivel lassabb, mint az asztali X1300-as kártyánál. Ha a nagy rendszerigényű multimédiás feladatok alatt videotömörítést vagy lejátszást értünk, arra kiváló lesz, a nagy teljesítményt igénylő játékok viszont futni fognak ugyan, de nem csúcsebességgel vagy csúcsműködésben. Egyébként, akár egy régi DirectX9-es videokártya megfelel

AZ EGÉR KIVÁLASZTÁSA KRITIKUS
A notebookhoz szánt hordozható típusok közt kevés a kényelmes változat

a játékokhoz, ha le vesszük a grafika minőségét. A játékokra már inkább egy X1600-as VGA-val felszerelt gépet ajánlok! A kis egerek általában hosszú távon kényelmetlenek, tesztjeink alapján leginkább a Logitech V500-ast ajánljuk. Van bolt, ahol már 8500 forint körül beszerezhető.

Helyes hálózatbeállítás

Egy kellemetlen gond, s egy egyszerű megoldás. A hálózati kapcsolat szakadozásának megszüntetésére a routerrel kapcsolatos varázsszó: DHCP szerver.

1 Olvasónk levele

Meg-megszakad a vezetékes net, miközben a vezeték nélküli kapcsolatom teljesen zavartalan. Amikor beépítettem a routert, a varázslóval átállítottam a MAC-címet, és az asztali gép megkapta a 100-as IP-címet... Feltettem a laptopra a wifit, és benyomtam az IP-t statikus 101-re... És innentől a wireless működik, a vezetékes pedig alig, és többször megszakad. Tehát a routernek semmi baja, mert a wireless megy. A vezetékesben kellene valamit beállítani, de nem értek annyira hozzá. Mit csináljak?

M. Attila

2 A magyarázat

A vezetékes hálózat csupán annyiban különbözik a vezeték nélkülitől, hogy a kommunikáció vezeték helyett rádióhullámok segítségével történik. Ez azt is jelenti, hogy a router – egészen pontosan azok túlnyomó többsége – egy kalap alá veszi az összes helyi kapcsolatot, a klienseket egyformán kezeli. Ez a hálózati beállításokra éppúgy vonatkozik, mint például a hálózati

megszakadó kapcsolatról szól, s talán nem kerülte el olvasónk figyelmét, hogy a megszakadások történik valami a tálcáikon környékén. Hasonló esetekre, illetve a forgalom gyors felmérésére mindenképpen kapcsoljuk be, és tegyük láthatóvá a hálózati forgalmat jelző ikont. Ehhez nyissuk meg a Hálózati kapcsolatokat a vezérlőpult alól, majd kattintsunk kettőt hálózati kártyánk ikonján (helyi kapcsolat)! A tulajdonságok alatt kapcsoljuk be az Ikon megjelenítése az értesítési területen a kapcsolat ideje alatt esetleg az Értesítés kérése, ha a kapcsolatot korlátozott vagy nem jött létre frappánsan rövid nevű kapcsolatokat. Utóbbit a későbbiekben kikapcsolhatjuk, ha már ismerjük az ikon állapotait.

3 Miért hibázik?

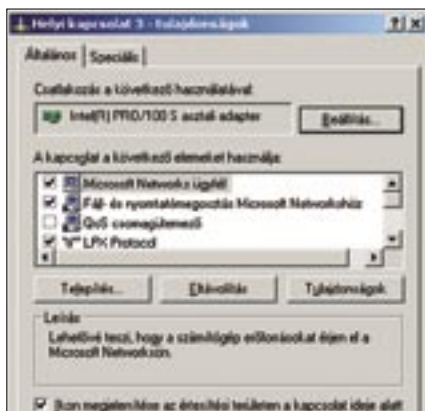
A routerek DHCP (Dinamic Host Configuration Protocol) szervert futtatnak azért, hogy nekünk bármely hálózathoz csatlakozva szinte semmit ne kelljen beállítanunk. Esetünkben a DHCP szerver túlbuzgósága okozza a kihagyásokat, hiszen a hálózatokban nyilván kell tartani, mely számítógépek csatlakoztak, hiszen, ha kilép valaki a hálózatról, nem küld „hahó, leléptem” kódot a szervernek. Ezért a szerver a rendel-

kezésre álló címek elfogyását megelőzendő, a nem használt címeket törli (mindig szabad címet ad). Ha netán egy használt címet töröl, az

NEM MINDEN ROUTER ISMERI A statikus IP-cím akkor igazán hasznos, ha több hálózatban használjuk számítógépünket

addig azt használó számítógép ismét új címhez folyamodik. Addig, amíg a cím kiosztás folyamatban van, természetesen nem lehet a hálózatot használni. A routert nem lehet ultragyors sebességre kapcsolni, a címek kiosztása 5–15 másodpercet vesz igénybe. Akkor, ha a hálózattal más probléma is van, a cím kiosztása elmaradhat, illetve a beállítás ellenére teljesen más címet is kaphatunk, aminek természetesen semmi értelme.

ROUTERREL HASZNOS, NÉLKÜLE HASZONTALAN A tálcára ülő ikon nem csak az adatforgalmat, a csatlakozás állapotát is jelzi

forgalom korlátozására vagy szabályozására (QoS). Egyedi beállításokat megadhatunk, amelyek egyedi elbírálást kívánnak a routertől a különböző kliensek számára. Ha viszont nem szerepel semmi egyedi a MAC szűrés vagy az IP szűrés, netán szülői felügyelet alatt, akkor a hiba máshol keresendő. A hibajelenség meg-

A megoldás: a DHCP szerver helyes beállítása

Kezdetnek tiltsuk le a DHCP szervert a routeren, és adjunk fix IP-címet gépeinknek! Minden valószínűség szerint megszűnik a hibajelenség. Általában ezt érdemes használnunk, az otthoni hálózatban csak kevés új kliens tűnik fel. A resetelt router és a hozzánk látogató új kliensek érdekében viszont érdemes DHCP-t használni. Előbbi esetben könnyebb a routert elérni, utóbbival pedig nem kell konfigurálni semmit. A stabil működéshez meg kell hosszabbítani a két cím kiosztás között eltelt időt, ezt pedig a Client Lease Time opcióval tehetjük meg. Állítsuk be a maximumot, ez általában 9999, ám lehet, hogy a nulla is működik, amely azt eredményezi, hogy a router egyáltalán nem fogja törölni a használatban lévő címeket – ha ki-

kapcsolt gépünkkel újra találkozik, megadja neki a régen használt címet. A biztosabb, ha nekünk fix címet ad, másnak pedig dinamikusat. Vagy a címünket állítjuk be a DHCP tartományán kívülre, vagy Statikus DHCP címet adunk meg (ha routerünk ezt támogatja). Utóbbi otthon is használt notebook esetén hasznos, és csak a DHCP Static Leases alá kell beírunk gépünk hálózati kártyájának nevét, a kívánt IP-címét és a MAC-címét. Ez utóbbit a Helyi kapcsolat Támogatás/Részletek ablakában, a fizikai cím sorban tudjuk meg. Ennek hatására a router mindig nekünk adja az adott címet, másnak nem osztja ki – de mi mindenféle állítgatás nélkül azt a címet kapjuk, tehát más hálózatban is használhatjuk a DHCP szolgáltatásait.

FREEWARE & OPEN SOURCE

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő valamennyi program megtalálható az 1. számú CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha olvasóinknak bármilyen észrevétele lenne a lemezekkel kapcsolatban, kérjük, írjanak a lemezmelleklet@chponline.hu e-mail címre.

FREEWARE

1. Inferno 1.2

Végérvényesen törli az adatainkat

2. TweakVI 1.0

A Vista első tuningprogramjainak egyike

3. Zoom Player 5 Standard

Media Player profil részére

4. 1 by 11.59

Sallangoktól mentes MP3-lejátszó

5. UDI 5.02

Megkeresi a hiányzó windowsos meghajtókat

6. HDngn 0.7.3 BETA

Trükkösen eléri, hogy ne legyen szaggatott a videolejátszás

7. FastStone Capture 5.2

Lelopja egy tetszőleges képernyő tartalmát

OPEN SOURCE

8. Hdgraph 0.9.3

Felkutatja a memóriazabáló alkalmazásokat

9. UPM

Egyetlen kóddal titkosítja az adatainkat

10. Free WinUnRAR 2.1

Kitömöríti a RAR-ral csomagolt fájlokat

ÚJ

A LEGJOBB WEBSZOLGÁLTATÁSOK

Ebben a rovatban mostantól címetek, tippeket talál hasznos webeszközökhöz és keresőgépekhez.

Király ingyenes eszközök: kiderül, hogyan törölje biztonságosan adatait, keresse meg a hiányzó kodekeket és meghajtóprogramokat, illetve szabadítsa meg partícióját a memóriazabáló alkalmazásokról. Mostantól minden CHIP-ben olvashat a legjobb ingyenes webszolgáltatásokról is.

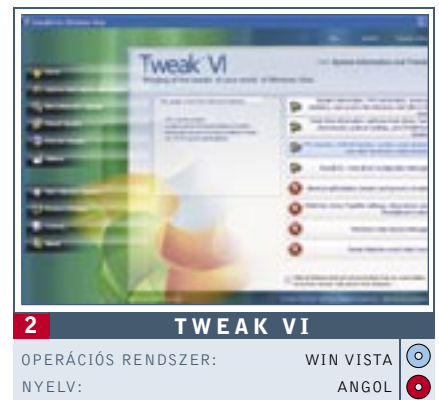

1

INFERNO

OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, NT, 2000, XP, VISTA

NYELV: ANGOL

2

TWEAK VI

OPERÁCIÓS RENDSZER: WIN VISTA

NYELV: ANGOL

Biztonságos törlés

■ Mielőtt régi merevlemezünket, USB kulcsunkat áruba bocsátanánk, vegyük kezelésbe az *Inferno*-val. Tényleg ekkora veszélyben vagyunk? Nem túlzott az óvatosság? Nyugodtan kijelenthetjük, hogy nem, hiszen a Windowsban törölt adataink, egy-egy speciális recovery programmal könnyedén visszaállíthatók. Ha nem vigyázunk, akkor bizalmas fájljaink, például kényes fotóink, vagy éppen adóbevallásunk adatai vadidegenekhez kerülhetnek. Az Inferno viszont olyan alaposan semmisíti meg az adatainkat, hogy azt többé már senki sem lesz képes visszaállítani.

E roppant hasznos tulajdonsága mellett egyetlen gombnyomással kitörölhetjük vele az interneten hagyott nyomainkat, vagy titkosíthatjuk adatainkat az AES-szabvány szerint.

TIPP 1 Ahhoz, hogy a törlés gyorsabbá váljon, a *Settings* menüben állítsuk át az Inferno adatátírási módszerét *Pseudorandom Data*-ra.

TIPP 2 A *Settings/Internet History* menüben adhatjuk meg azokat a könyvtárakat, ahonnan szeretnénk, hogy a program az ideiglenes internet fájlokat és a cookiekat törölje.

<http://inferno.sourceforge.net>

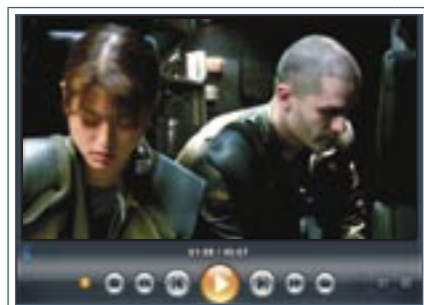
A Vista tuningolása

■ Máris kipróbálhatjuk a Vista első tuningprogramját, amely ráadásul segít megszabadulni az új rendszer néhány idegesítő alapbeállításától, például az átváltástól a *Standby* állapotba. Ezen felül kényelmesen felderíthetjük vele a Vista konfigurációs lehetőségeit, hiszen a *Tweak VI* anélkül kínál központi hozzáférést az összes beállítás-hoz, hogy valamelyiket is hosszasan kellene keresgéljni.

TIPP 1 Indítás előtt a program megkérdezi, hogy szeretnénk-e kikapcsolni a *User Account Control (UAC)*. Tegyük meg, mert ennek hiányában számos változtatásra nem tudnánk sort keríteni. Az UAC-t később a *Vezérlőpult/Felhasználói fiókok/Felhasználói fiókok beállítása* ponton keresztül kapcsolhatjuk vissza.

TIPP 2 A programnak van egy fizetős, úgynevezett Pro változata is. Az indítóképernyőn kapcsolhatjuk ki az idegesítő utalásokat erre a verzióra: pipáljuk ki a *hide all features that are not accessible* beállítást.

www.totalidea.com

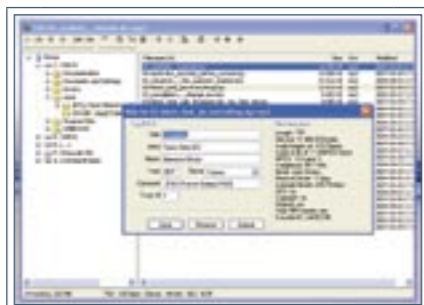

3 ZOOM PLAYER
OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Media Player profiknak

Szívesen nézünk filmeket, és szeretnénk részletesen meghatározni a videolejátszás paramétereit? Esetleg meggyűlt a bajunk egy-egy kodekkel? Ebben az esetben használjuk a *Zoom Player*-t. A program már a telepítés folyamán ellenőrzi, hogy melyik videoformátum lejátszásához hiányoznak a dekódereink, majd letölti ezeket a webről.

TIPP Meghatározhatjuk, hogy a Zoom Player melyik audio- vagy videodekóderrel játsszon le egy bizonyos formátumot. Ehhez hívjuk elő az *Options/Playback* pontokon keresztül a *SmartPlay* funkciót.
www.inmatrix.com

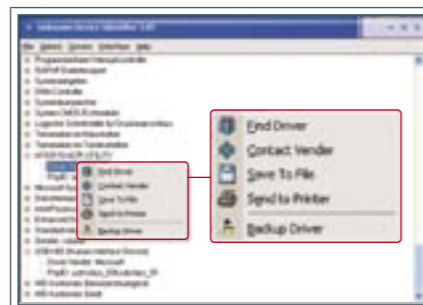

4 IBY1
OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, 2000, XP
NYELV: ANGOL

Komfortos zene

Képzeljünk el egy „anti-iTunes” programot, és máris előttünk áll az *Audio-Player Iby1*. Ez az apró, egyszerűen kezelhető, ám felettébb puritán freeware kíméli az erőforrásainkat, és a Winamp-bővítményeknek köszönhetően az olyan egzotikus formátumokkal is elboldogul, mint az *aacPlus*. Ehhez másoljuk át a szükséges pluginokat a *Iby1* könyvtárába.

TIPP A *Resuming* funkció megjegyzi, hogy az utoljára lejátszott dalt melyik résznél szakítottuk félbe, és ugyanon indul, ha a lejátszót az „r” attribútummal indítjuk el.
<http://mpesch3.de1.com>

5 UDI
OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, NT, 2000, XP
NYELV: ANGOL

Hiányzó illesztőprogramok

Az *Unknown Device Identifier (UDI)* segítséget nyújt a Windows alatt található Eszközkezelő hírhedt sárga kis kérdőjeleink eltüntetésében. Ezek akkor bukkanak fel, amikor az operációs rendszer egy hiányzó illesztőprogram miatt képtelen felismerni egy hardvert. Az UDI minden eszköz adatát részletesen bemutatja, egészen modellszám mélységig. Kívánságra elvégzi a meglévő illesztőprogramok backupját is.

TIPP További segítség, hogy a menüben található *Find Driver* és *Contact Vendor* pontok alatt letölthetjük az internetről a hiányzó illesztőprogramokat.
www.zhangduo.com/udi.html

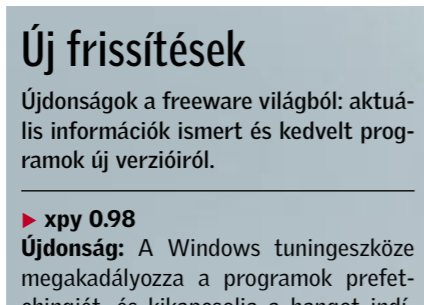

6 HDNGN
OP. RENDSZER: WIN 9X, 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Ugrálás nélküli filmek

Néhány videó ugrál – különösen a nagyon hosszú függőleges, vagy vízszintes kamera mozgások, az úgynevezett svenkek esetében. A *HDngn* lejátszó ez ellen remek trükköt vet be: *on the fly* megkettőzi a lejátszott képfrekvenciát mondjuk 25-ről 50-re. Az új képeket a szomszédos frame-ekből számolja ki, és ezáltal gondoskodik a folyamatos lejátszóról. A projekt még új, és ezért az interface kicsit puritán, de a lejátszó stabil.

TIPP A képfelbontás (*Aspect*) és a zoom funkciókat a gombokra kattintás után az egérrel irányítjuk.
www.hdngn.com

7 FASTSTONE CAPTURE
OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, NT, 2000, XP
NYELV: ANGOL

Új frissítések

Újdonságok a freeware világból: aktuális információk ismert és kedvelt programok új verzióiról.

► **xpy 0.98**
Újdonság: A Windows tuningeszköze megakadályozza a programok prefetchingjét, és kikapcsolja a hangot indításkor és befejezéskor.
<http://xpy.whyeye.org>

► **Google Earth 4.0**
Újdonság: A szoftver támogatja a 3D-ben megjelenített textúras épületeket, és jobb képet nyújt – Európában is. A felület átalakult, így több a hely a térképek ábrázolására.
<http://earth.google.com>

► **VLC 0.8.6**
Újdonság: A 0.8.6 verzióknak saját WMV-dekódere van, amely a VC-1 Microsoft formátumot is lejátszsa. Így a Video-Player minden fontos formátummal megbirkózik anélkül, hogy külső szűrőt kellene alkalmaznia.
www.videolan.org

9 UPM
OP. RENDSZER: WIN 9X, NT, 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Képernyőképek

Windows alatt a képernyő tartalmát a Print Screen billentyűvel menthetjük el, a művelet azonban nem működik, ha a filmeket és a játékokat teljes képernyő módban futtatjuk. A *FastStone Capture* kitölti ezt a hézagot, és ezen túlmenően még egy teljes aktív ablakot, például egy kilógó weboldalt is képes befogni a képbe. Egy apró szerkesztőben kiegészítő vízjeleket vagy jegyzeteket illeszthetünk a képernyő elmentett képéhez.

TIPP Az *Edit/Brightness Contrast Gamma* ponton keresztül hívjuk elő a képoptimalizálást, amelyet a csúsztató segítségével állíthatunk be.
www.faststone.org

Új open source

Az open source közösség naponta jeleníti meg a legkülönbözőbb célú programokat. A CHIP beszámol a legérdekesebb kezdeményezésekről, melyek letölthetők a www.sourceforge.net címről.

Sneak Vault: Az eszköz egy alkalmazásban egyesíti a Google Keresés pontját és a Download Managert. Így video-, audio- vagy programfájlok után is kereshetünk és ugyanabban a lépésben egyúttal le is tölthetjük ezeket. A SneakVault használatának feltétele a telepített .Net-Framework 2.0.
<http://sf.net/projects/sneakvault>

Simple Mencoder Shell Gui: A dekóder-beállításokat az újdonságok esetén gyakran titkosítják. Ennek azonban ez az Encoder-felület véget vet. Töltsünk be egy vagy több filmet, a többit az eszköz önmagától végzi. A különböző formátumok (pl. MPEG4) konvertálására a Mencoder (www.mplayerhq.hu) szolgál, amelyet külön kell letölteni.
<http://sf.net/projects/smsg>

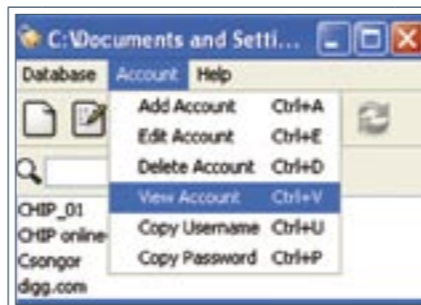

8 HDGRAPH
OP. RENDSZER: WIN XP
NYELV: ANGOL

Memóriazabálók

A partíció szabad területei – az új programok és az ideiglenesen letöltött fájlok miatt – egyre jobban betelnek. A *HDGraph* segít felkutatni a haszontalan ballasztokat, és grafikus szemlélteti a meghajtó telítettségét. Ha duplán rákattintunk a kiválasztott területre, akkor a program további információkat ad a memóriazabáló alkalmazásról, illetve a megjelenő menüből azonnal meg is nyithatjuk a megfelelő könyvtárat.

TIPP A *Tools/Explorer integration* beállítással a HDGraph eszközt beilleszthetjük a Windows Intéző helyi menüjébe.
<http://hdgraph.objectis.net>

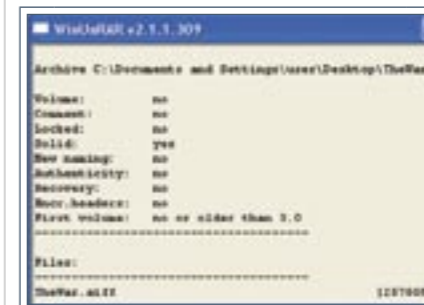

10 FREE WINUNRAR
OP. RENDSZER: WIN 9X, ME, NT, 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Feltörhetetlen jelszavak

A jövőben csupán egyetlen jelszót kell megjegyeznünk: méghozzá a *Universal Password Manager (UPM)* jelszavát. Az UPM létrehoz egy kódolt adatbázist a webes felhasználóneveinkkel, kódjainkkal (például: flickr, digg, chionline fórum stb.). A működéséhez a *Java Runtime Environment* is szükség van. Ezt a <http://www.java.com/en/download/index.jsp> oldalról tölthetjük le.

TIPP A nyolc karakternél hosszabb UPM-jelszó számára le kell töltenünk a *Java Cryptography Extension* is a <http://java.sun.com/products/jce> oldalról.
www.17od.com/upm

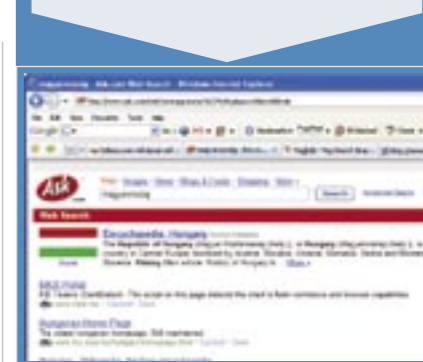
9 UPM
OP. RENDSZER: WIN 9X, NT, 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Gyorsabb kicsomagolás

Szép lassan a RAR formátum lesz az internet nem hivatalos csomagszabványja. A tömörítésekhez használt programért, a *WinRAR*-ért azonban fizetni kell. Alternatívaként előző számunkban már bemutatuk a *PeaZip*-et, ez alkalommal pedig a *Free WinUnRAR*-t ajánljuk. Még akkor is, ha ez a freeware csak a fájlok kicsomagolására képes.

TIPP Az Intézőben válasszuk ki egy RAR könyvtárat, majd a jobb oldali egérgomb megnyomása után felbukkanó helyi menüben válasszuk az *extract* pontot, amellyel azonnal kicsomagolhatjuk az archívumot.
<http://fwinunrar.sourceforge.net>

ÚJ WEB-TIPP

ASK X

Kényelmes keresés a weben

Az Ask X strukturált keresési eredményekkel szolgál, akár csak a Google Desktop: középen a keresési találatokat jeleníti meg, a felső sorban kiválaszthatjuk, hogy a keresés képeket, híreket, blogokat jelenítsen-e meg, jobbra pedig a kiegészítő információk helyezkednek el, például egy szótár vagy kapcsolódó fotók.
www.ask.com

CELLSEA

Csengőhangok és képek szerkesztése

A Cellsea tulajdonképpen mobiltelefonokat árul. Általa viszont online szerkeszthetjük a háttérképeinket és a csengőhangjainkat: töltsük fel a képet, vagy a dallamot a számítógépünkről, szerkesszük meg a cellsea webes felületén, majd mentjük el a fájlt. Mindez zseniálisan egyszerű, ingyenes és bárhol használható.
www.cellsea.com

TAGBULB

Több találat tageken keresztül

A TagBulb a közösségi oldalakon és a keresőprogramokban kutat címszavak segítségével. Ideális eszköz podcastek, képek és videók felkutatására. A keresés kibővítéséhez a TagBulb a „related Tag” lehetőséget is felkínálja.
www.tagbulb.com

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 110

- 2000, XP: USB tároló átmeneti letiltása a nagyobb biztonság kedvéért
- Vista: Új bootképernyőt a Vistának
- 2000, XP: Új felhasználói fiókok gyorsabb létrehozása sablonnal
- XP: Túl hosszú registry-bejegyzések olvasása
- 98, Me, 2000, XP: Könnyebb navigáció a mappastruktúrában
- 98, Me, 2000, XP: Az utoljára használt dokumentumok hivatkozásainak automatikus törlése
- XP: A Vezérlőpult összetevőinek gyorsabb elérése
- Vista: A hiányzó Futtatás parancs visszacsempészése a Start menübe
- Gyorstippek: Internet Explorer, Asztal, Registry, Windows-telepítés

Alkalmazások 113

- Excel 2000, XP, 2003: Megjegyzések saját háttérgrafikával
- Excel, Word XP, 2003: Dokumentumok mentése lefagyott alkalmazásokból
- Excel 2000, XP, 2003: Nyári és téli időre átállás dátumának számítása
- Word XP, 2003: Képek folyó szövegbe szúrása mindig a helyes pozícióban
- Outlook 2000, XP, 2003: Emlékeztető megválaszolatlan üzenetekre
- Outlook XP, 2003: E-mail címzett automatikus kiegészítésének megszüntetése
- Gyorstippek: Excel, Word, Adobe Reader, Firefox, PowerPoint, Access

Kommunikáció & Internet 115

- Internet Explorer 7: Minden kedvenc megnyitása egyszerre egy mappából
- Internet Explorer 6, 7: Ideiglenes fájlok automatikus törlése kilépéskor
- Internet Explorer 7: Beta 2 biztos eltávolítása Vezérlőpult nélkül
- Flickr: Képek keresése főszintű alapján
- Firefox 2.x: Régi bővítmények használata az új böngészőben
- Media Player: Hibás zenelejátszó-listák javítása
- NASA World Wind: A Naprendszer felkutatása saját szakállunkra

Hardver 118

- Billentyűzet: CapsLock gomb ki-be kapcsolása Registryből

TIPPEK & TRÜKKÖK

A CHIP szerkesztősége az elmúlt hetekben sem pihent, és ismét egy nagyobb trükk-csokrot állított össze, amelynek segítségével sokat gyorsíthatunk számítógépünk működésén.

1 Windows 2000, XP USB tároló átmeneti letiltása a nagyobb biztonság kedvéért

Rossz szándékú programok és illegális fájlok USB porton keresztül a tűzfal ellenére is feljuthatnak a számítógépre – ez különösen a több felhasználós PC-kre jelent veszélyt. Ráadásul ez az út az adatolvajok számára is jól járható.

TIPP Az USB portra csatlakozó adattárolók, mint a külső merevlemezek vagy pendrive-ok használatát ideiglenesen, célzottan megakadályozhatjuk. Az eljárás mikéntje attól függ, hogy egy már hosszabb ideje működő rendszert akarunk-e biztonságosabbá tenni, vagy egy frissen telepített Windowst, amelyre még egyáltalán nem csatlakoztattunk USB-s eszközt.

Frissen telepített Windows: Először írjuk be a Windows Intéző címsorába: %Systemroot%, és nyomjuk le az Entert. Lépünk be az Inf mappába, és keressük meg az Usbstor.pnf fájlt. Utána kattintsunk jobb egérgombbal a fájl nevére, válasszuk a Tulajdonságokat, és hozzuk előre a Biztonság regiszterlapot. A Név alatt jelöljük ki a Felhasználók csoportot. Ezután tegyünk pipát a Megtagadás oszlopba a Teljes hozzáférés sorban. Kattintsunk az Alkalmaz gombra, majd a biztonsági kérdésre feleljünk igennel. Az egészet ismételjük meg a SYSTEM csoportra is. Zárjuk be az ablakot OK-val. Erre a gépre a felhasználók most nem tudnak USB-s adattároló eszközöket telepíteni.

Korábbi rendszer: Ha van már telepítve egy USB-s tároló egység, akkor ezt egy registry-bejegyzés módosításával zárolhatjuk. Nyis-

suk meg a registry-szerkesztőt, és menjünk a HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\USBSTOR kulcsra. Az ablak jobb oldalán kattintsunk duplán a Start duplaszó-értékre. Állítsuk az értékét 4-re, és zárjuk be az ablakot OK-val. Zárjuk be a registryt is. Ez a beállítás megakadályozza a csatlakoztatott USB tápegységek működését. Ha újból szükségünk lesz rájuk, állítsuk vissza ugyanezt a registry-értéket a szabványos 3-ra.

Megjegyzés: Hozunk létre két REG fájlt a letiltás gyors be- és kikapcsolásához. Ehhez csak saját magunknak adjunk hozzáférési jogot – így más felhasználók nem tudják át-kapcsolni.

2 Windows Vista Új bootképernyőt a Vistának

A Vista új, Aero nevű felhasználói felülete felettébb szemrevaló, ám bootolás közben a képernyő – egy kis betöltés kivételével – olyan sötét, mint az éjszaka.

TIPP Egy mindössze 595 kilobájtos programcskával színes indítóképernyőt varázsolhatunk. A program neve Boot Logo Generator, és egy képből néhány lépésben bootscreen fájlt hoz létre, ha a kép megfelel a következő feltételeknek: 24 bites bitmapként 800×600-as, és 1024×768 pixeles méretben is rendelkezésre kell állnia. Ez azonban nem jelent komoly kihívást: szinte minden képszerkesztővel – például a Windows saját tartozékával, az ingyenes Painttel – a megfelelő formátumra hozhatjuk digitális képeinket.

Töltsük le a programot a www.computa.co.uk/staff/dan/?p=15 weboldalról, és telepítsük. A telepítés végeztével a program automatikusan elindul. A Browse for image... paranccsal nyissuk meg a bitmapet. Ezután mentjük a File\Save Boot Screen File As... menüpontból, és másoljuk mindkét képet – magyar Vista esetén – a C:\Windows\System32\hu-HU könyvtárba. Azért, hogy a Vista az új indítóképet bootoláskor meg is jelenítse, állítsuk át a rendszerbeállításokat. A Start menü keresőmezőjébe írjuk be: msconfig.exe, és üssük le az Entert. A Vista figyelmeztető jelzésénél hagyjuk jóvá a program indítását, a Startlapon tegyünk pipát a Nem GUI-indítás elé.

3 Windows 2000, XP Új felhasználói fiókok gyorsabb létrehozása sablonnal

Akinek több felhasználói fiókot kell létrehoznia egy számítógépen ugyanazzal a beállításokkal, az gyorsan beleun a valamennyi felhasználónál elvégzendő állításokba.

TIPP Minden új fiók a Default User alapértelmezett profilra épül. Ez egy sablon, amely a C:\Documents and Settings\Default User mappában található. A tartalmát saját igényeinkre szabhatjuk, egyebek közt más háttérképet rendelhetünk hozzá. Ehhez jelentkezünk be rendszergazdaként, és kattint-

sunk a Vezérlőpulton duplán a Felhasználói fiókok ikonra. Ezután használjuk az Új fiók létrehozása linket, írjuk be az új fiók nevét, és menjünk Tovább. Most válasszuk a Korlátozott fióktípust, és kattintsunk a Fiók létrehozása gombra. Ezután jelentkezünk be ezzel az új fiókkal, és állítsunk be mindent, amit később a sablonban használni szeretnénk.

Indítsuk újra a számítógépet, és jelentkezünk be ismét rendszergazdaként. Most nyissuk meg a Rendszertulajdonságok-at a Windows+Pause billentyűkombinációval. Váltunk a Speciális lapra, és a Felhasználói profil alatt kattintsunk a Beállítások-ra. Ezután jelöljük ki az újonnan beállított profilt, és menjünk a Másolás gombra. A következő ablakban kattintsunk a Tallózás gombra, menjünk a C:\Documents and Settings\Default User mappába, és nyissuk meg. A Használhatja oszlopban kattintsunk a Módosítás gombra, a beviteli mezőbe írjuk be Mindegyik, és nyomjuk le az OK gombot. A jelenlegi alapértelmezett fiók felülírására figyelmeztető üzenetet hagyjuk jóvá Igen-nel, és minden ezután következő ablakot zárjunk be OK-val. Most törölhetjük a mintafiókunkat, és új felhasználói fiókokat hozhatunk létre a módosított sablon alapján.

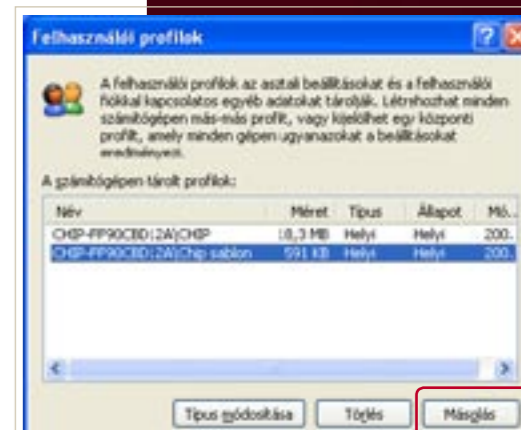
4 Windows XP Túl hosszú registry-bejegyzések olvasása

A regedit.exe program csak olyan bejegyzéseket tud megmutatni, amelyeknek a neve legfeljebb 255 karakter hosszú. Ez a korlátozás azonban megnehezíti a nem kívánt registry-bejegyzések keresését.

TIPP A reg.exe parancssori program az ennél hosszabb bejegyzéseket is beolvassa a registrybe. A használatához először nyissunk a Start\Futtatás-ból a cmd paranccsal egy DOS ablakot. Ezután írjuk be a program nevét, és adjunk át a program-

2 SZÍNES INDÍTÁS A Boot Logo Generatorral bitmap képekből indítóképernyőt készíthetünk a Windows Vistának

3 KLÓNGYÁR Ebből a rendszerablakból saját beállítású felhasználói fiókunkat a Default User fiókra másoljuk

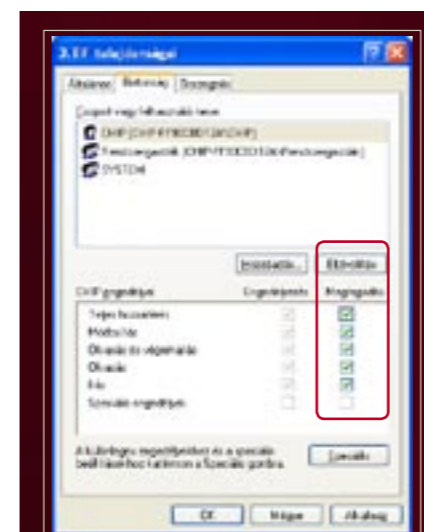
nak paraméterként további parancsokat. A következő táblázat mutatja a legfontosabb parancsokat.

Esetünkben a query parancsot használjuk, és második paraméterként hozzáadjuk a kívánt kulcsot, például

```
reg.exe query HKEY_CURRENT_USER\Software\Alex\test\test
```

Az Enter leütése után a reg.exe kilistáz minden kulcsot és értéket, amelyeket az átadott kulcs tartalmaz. Ezek között ott →

Parancs	Funkció
QUERY	Kulcsok és értékek lekérdezése
ADD	Kulcsok és értékek írása
DELETE	Kulcsok törlése
COPY	Kulcsok másolása
COMPARE	Két kulcs összehasonlítása
Start_ShowMyPics	Saját képek

1 ZÁROLVA Ezzel a beállítással a Windows megtagadja a USB eszközök telepítését

vannak azok a bejegyzések is, amelyeket az egyébként használt *regedit.exe* Registry-szerkesztő már nem mutatna meg. Nem kívánt bejegyzés törléséhez használjuk a *delete* parancsot a /v paraméterrel, például:

```
reg.exe delete HKEY_CURRENT_USER\Software\Alex /v <A bejegyzés neve>
```

A biztonsági kérdés után, amelyet Y-nal jóvá kell hagynunk, a program törli a megadott bejegyzést. A további lehetőségeket a program súgója mutatja meg, amelyet a *reg.exe /?* vagy a *reg.exe /? <parancs>* /? paranccsal indíthatunk el.

Figyelem: A *reg.exe*-t csak a legnagyobb óvatossággal használjuk, mivel egy hibás parancs javíthatatlanul tönkreteheti a rendszerünket. Windows 2000 alatt a fenti esetben a *Regedit32* program is segít, amelyet szintén a *Futtatás* ablakból indíthatunk el. Ez az eszköz a Registry-szerkesztővel egyenértékű, azonban a túl hosszú bejegyzéseket is szerkeszti. A Windows XP a *regedit32.exe* parancsra sajnos csak a normál Registry-szerkesztőt indítja el.

5 Windows 98, Me, 2000, XP
Könnyebb navigáció a mappastruktúrában

A Windows Intéző fastruktúrája egészen addig jól megfelel a célnak, amíg nem kell nagyon sok könyvtárat kezelni. Am ha igen, akkor mintha dzsungelben kellene tájékozódni, és könnyen előfordulhat, hogy nem látjuk a fától az erdőt.

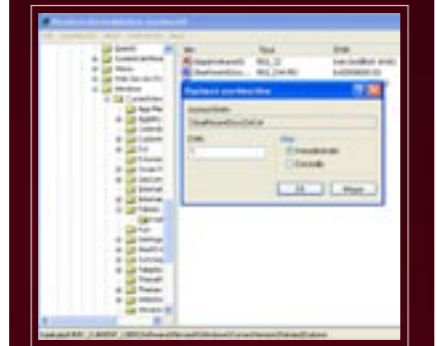
TIPP A BAXBEX Software shareware Folder Pilot programjának segítségével akkor is eligazodunk, ha túlbujázott a könyvtárfa. A program lecseréli a Windows Intéző szabvány címsorát, és a mappastruktúrákat katintható útvonalak formájában jeleníti meg. Így rögtön látjuk, hogy éppen hol járunk.

A gyártó a *www.baxbex.de* címen 30 napos tesztelésre is a rendelkezésünkre bocsátja a programot, a licenc ára pedig 14,95 euró. Töltsük le a weboldalról a *folderpilot.exe* fájlt. Az Intézőben duplán a fájlnevre kattintva indítsuk el a telepítést. Mielőtt valóban elindulna, még be kell zárunk a Windows Intézőt. Ezután kövessük az utasításokat.

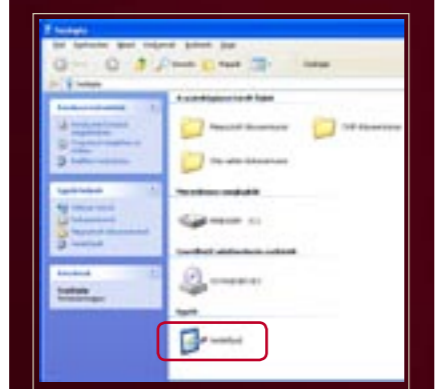
Most nyissuk meg ismét a Windows Intézőt, és kapcsoljuk be a Nézet|Eszköztárak menüben a *Folder Pilot* eszköztárat. Megjelenik az új ikonsor – és mindjárt át is helyezhetjük máshová. Ha ez utóbbi nem sikerülne, kattintsunk jobb egérgombbal az ikonok mellett, és kapcsoljuk ki az *Eszköztárak rögzítése* beállítást. Az új eszközsoron az Intéző az aktuális elérési útvonalat mutatja, méghozzá úgy, hogy minden előző könyvtár kijelölhető

5 NAVIGATOR A Folder Pilottal a merevlemez minden mappájához villámgyorsan eljutunk

6 KIDOBÓ Ez az érték minden hivatkozást töröl a Legutóbbi dokumentumok-ból

7 KÖZPONT A Vezérlőpultot közvetlenül a Sajátgépbe integrálhatjuk

elemként jelenik meg. Egy kattintás valamelyik könyvtárnévre megnyitja a hozzá tartozó mappát az Intéző ablakban. Minden mappané mellett megjelenik egy kis jobbra mutató nyíl is, amelyre kattintva a Windows Intéző megmutatja valamennyi hozzá tartozó alkönyvtárat egy menüben.

Ezenkívül a shareware program a normál helyi menüt kiegészíti a hasznos *Folder Pilot* paranccsal, amely alatt elhelyezhetjük a gyakran használt mappákra mutató hivatkozásokat. Mappahivatkozásokat vagy teljes almenüket úgy adhatunk hozzá vagy törölhetünk belőle, hogy a helyi menüből az új *Folder Pilot|Beállítások* parancsot választjuk.

6 Windows 98, Me, 2000, XP
Az utoljára használt dokumentumok hivatkozásainak automatikus törlése

A Start menü a Legutóbbi dokumentumok alatt hivatkozásokat tartalmaz az utoljára megnyitott fájlokra. Ezekhez másoknak semmi közük, ezért szeretnénk, ha a Windows automatikusan törölné a hivatkozásokat a leállításakor.

TIPP Nyissuk meg a registry-szerkesztőt, és menjünk balra a fastruktúrára a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer* kulcsra. Ott a Szerkesztés|Új|Duplaszó menüpontból hozzuk létre a *ClearRecentDocsOnExit* bejegyzést. Ezután nyissuk meg dupla kattintással, és az értékét állítsuk 1-re. A jövőben az Utolsó dokumentumok vagy Dokumentumok almenü bootolás vagy újraindítás után üres lesz. Ha szeretnénk visszatérni az eredeti állapothoz, állítsuk a fenti registry-értéket 0-ra, vagy egyszerűen töröljük. Egyébként, ha az előbbi kulcs helyett a *NoRecentDocsHistory* bejegyzést használjuk, a Windows eleve nem is készít listát a dokumentumok használatáról.

7 Windows XP
A Vezérlőpult összetevőinek gyorsabb elérése

Sok felhasználó a PC indítása után rögtön a Sajátgép mappát nyitja meg, innen azonban hiányzik a közvetlen rendszerbeállítások lehetősége.

TIPP Jelenítsük meg a Vezérlőpultot a Sajátgép mappa feladatterületén. Nyissuk meg a Start|Sajátgép, és benne az Eszközök|Mappa beállításai...-t. A Windows elindítja az azonos nevű ablakot. Ha a klasszikus nézetet használjuk, közvetlenül elérjük duplán a *Mappa beállításai...*-ra kattintva.

A Nézet regiszterlapon a Speciális beállítások alatti listán kapcsoljuk be a Vezérlőpult megjelenítését a Sajátgépben opciót.

8 Windows Vista
A hiányzó Futtatás parancs visszacsempészése a Start menübe

Egyes fontos programokat – például a registry-szerkesztőt – mindig a Futtatás paranccsal indítottunk a Start menüből. A Vistából azonban alapesetben pontosan ez a lehetőség hiányzik.

TIPP Vista alatt a Keresés funkció veszi át a Futtatás parancs helyét és részben a feladatát is. Ennek ellenére egy trükkel előhívhatjuk az elődöt is. Kattintsunk jobb egérgombbal a Tálcára, és válasszuk a helyi menüből a Tulajdonságok-at. Hozzuk előre a Start menü regiszterlapon, és kattintsunk a Testreszabás... gombra. Most keressük meg a listán a Futtatás ablak opciót, és kapcsoljuk be az ellenőrződobozt. A nyitott ablakokat zárjuk be OK-val.

10 Excel 2000, XP, 2003
Megjegyzések saját háttérgrafikával

A Megjegyzések az Excel táblák praktikus segédeszközei közé tartoznak, az alapértelmezett sárga háttér azonban egy idő

után nagyon egyhangúnak tűnik. Tegyük látványosabbá!

TIPP A megjegyzések mögé saját – például a tartalom fontosságától függő – képeket is elhelyezhetünk. Ha már beszúrunk egy megjegyzést, akkor kattintsunk jobb egérgombbal a cellára, és válasszuk a Megjegyzés szerkesztése parancsot. Ha még nem, akkor előbb válasszuk ki a Megjegyzés beszúrása parancsot. A formázáshoz kattintsunk duplán a megjegyzés szürke szélére, és a megjelenő ablakban hozzuk előre a Színek és vonalak lapot.

Megjegyzés: Nem vezet célra, ha a Megjegyzés formázása parancsot a Rajz ikonsorról vagy a helyi menüből aktiváljuk, mert ez csak a Betű fület teszi elérhetővé!

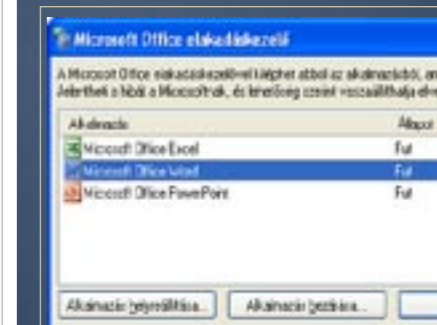
A felső, Kitérés területen gördítsük le a Szín listát, és kattintsunk a Kitérés effektusokra. Hozzuk előre a Kép regiszterlapon, és kattintsunk a Képválasztás... gombra. A megjelenő ablakban menjünk a kívánt képfájllra, jelöljük ki, és kattintsunk a Beszúrás gombra. A torzítás nélküli megjelenítéshez kapcsoljuk be a Rögzített méretarány beállítást, és zárjuk OK-val az ablakot. A többi lapon anyagmintát, átmeneteket, átlátszóságot stb. állíthatunk be a megjegyzés hátteréhez.

11 Excel és Word XP, 2003
Új bootképernyőt a Vistának

Ha egy Office program lefagy, akkor ezt jobbra akkor teszi, amikor éppen menteni készültünk a dokumentumot, csak hogy még nagyobb legyen a bosszúságunk. Előfordul, hogy csak a Feladatkezelőből tudjuk bezárni a programot, mi persze szeretnénk, hogy csak a lehető legkevesebb adatot veszítsük.

10 HÁTTÉR A Kitérés alatt válasszuk ki a képet, amelyet a megjegyzés mögé akarunk tenni

11 MENTŐÓV Az Elakadáskezelővel még megmenthetjük dokumentumainkat

TIPP Ha egy program lefagyással állt le, a következő indításnál a rendszer helyreállítja a biztonsági másolat utolsó állapotát. Így tehát amennyiben a Szerkesztés/Beállítások/Mentés alatt be volt állítva az automatikus helyreállítás, akkor legfeljebb az utolsó tíz percben végzett munkánk eredményét veszítjük el. Ha a program lefagyott, és már nem lehet leállítani, a →

9 Gyorstippek

Internet Explorer:	Ha a 7-es verzióban gyorsan vissza akarjuk kapni az alapértelmezésben kikapcsolt menüsört, csak nyomjuk le az Alt billentyűt.	Asztal:	Ha eltűnt a Dokumentumok mappára mutató ikon, gyorsan visszahozhatjuk a Futtatás synapp.exe DOS-paranccsal.	Rendszer:	Ha nyomva tartjuk a Shift billentyűt, mielőtt adathordozót tennénk a CD/DVD-meghajtóba, megakadályozhatjuk az automatikus lejátszást.	Registry:	A Szerkesztés Kulcsnév másolása parancs segítségével a kijelölt kulcsot a Registryből a vágólapra másolhatjuk.	Rendszer:	Egy automatikusan elindított rendszerleállítást a Start Futtatás sorban kiadott »shutdown -a« paranccsal megszakíthatunk.	Windows-telepítés:	A telepítés dátumát megteudhatjuk a Start Futtatás-ból indított CMD /K WMIC OS GET InstallDate paranccsal.
---------------------------	---	----------------	--	------------------	---	------------------	--	------------------	---	---------------------------	--

legjobb, ha a *Microsoft Office elakadáskezelőt* hívjuk segítségül. Ezzel az eszközzel – ellentétben a Feladatkezelőből történő bezárással – menthetjük a legutolsó állapotot.

Indítsuk el a programot a *Programok/Microsoft Office eszközök/Microsoft Office elakadáskezelő* útvonalon. Ezután jelöljük ki az érintett programot, és kattintsunk az *Alkalmazás helyreállítása* gombra. Ez a parancs kikényszeríti a választott alkalmazás újraindítását, és egyben elindítja a helyreállítási folyamatot is – ha szerencsénk van, még az utóljára elvégzett módosításainkat sem kell újra elvégeznünk.

12 Excel 2000, XP, 2003
Nyári és téli időre átállítás dátumának számítása

A *nyári, illetve téli időre átállás pontos időpontja évről évre változik. Szeretnénk kiszámítani a pontos dátumot.*

TIPP Ehhez a feladathoz induljunk ki abból, hogy a nyári időszak mindig március utolsó vasárnapján kezdődik, és október utolsó vasárnapján zárul. Így a pontos dátumot nagyon egyszerűen kiszámíthatjuk. A nyári idő kezdetének megállapításához használjuk a következő képletet:

=Dátum(Év(Ma());3;31)-(Hét.napja(Dátum(Év(Ma());3;31))-1)

Ugyanígy kiszámíthatjuk a nyári idő záródátumát a következő képlettel:

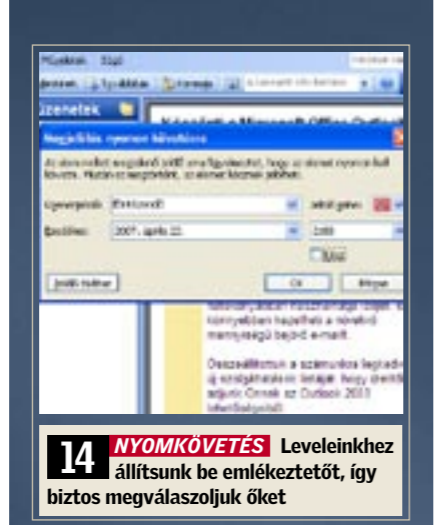
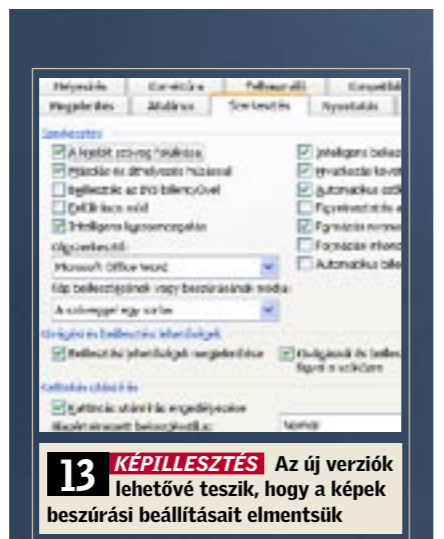
=Dátum(Év(Ma());10;31)-(Hét.napja(Dátum(Év(Ma());10;31))-1)

A képlet első része a hónap utolsó napjának dátumértékét számítja ki. A *Hét.napja* függvény azután kiszámítja, milyen napra esik ez a dátum, ahol a számolás 1-gyel, azaz vasárnapkal kezdődik. A hét egyéb napjaihoz vonjuk ki a napok sorszámánál eggyel kisebb számot (tehát kedd esetén, amely az angolszász rendszerben a hét harmadik napja, a kettest), hogy megkapjuk az utolsó vasárnapot. Az eredményt tartalmazó cellához végül rendelünk dátumformátumot. Az *Év(Ma())* kifejezés helyett használhatunk egy meghatározott évszámot is közvetlenül vagy cellahivatkozásként.

13 Word XP, 2003
Képek folyó szövegbe szúrása mindig a helyes pozícióban

A *vágólapról beszúrt képeket a Word ritkán pozicionálja úgy, hogy utószerkesztés nélkül is a megfelelő helyen kössenek ki. Mindig utólag kell javítani a formázási beállításokon.*

TIPP Word 2000-ig minden képet utólag kell szerkeszteni, hogy helyesen kerüljenek be a szövegbe – például, hogy a szöveg körbefolyja a képet. Az XP verziótól már van egy beállítás, amely rögzíti az alapértelmezett formázást. Nyissuk meg az *Eszközök/Beállításokat*, és hozzuk előre a *Szerkesztés* fület. A *Kép beillesztésének vagy beszúrásának módja* kiválasztó dobozból válasszuk például *A szöveggel egy sorba* vagy más tetszőleges üzemmódot. Az OK-ra kattintással érvényesíthetjük a módosított alap-

14 NYOMKÖVETÉS Leveleinkhez állítsunk be emlékeztetőt, így biztos megválaszoljuk őket

értelmezést. Ez a beállítás azokra a képekre is érvényes, amelyeket a *Beszúrás/Kép* menüpontból helyezünk a szövegbe.

14 Outlook 2000, XP, 2003
Emlékeztető megválaszolatlan üzenetekre

A *fontos üzenetekre célszerű azonnal válaszolni, különben gyorsan a postafiók aljára kerül, és feledésbe merül. De néha egyszerűen nincs rá időnk, vagy a válaszhoz még utána kell járnunk néhány információknak.*

TIPP Egy beállítással emlékeztetőt rendelhetünk az üzenetekhez. Ez a leggyorsabban a helyi menüből történhet, még a naptárral sem kell fáradsunk. Kattintsunk jobb egérgombbal az adott üzenetre, és válasszuk a *Nyomon követés.../Emlékeztető hozzáadása*, illetve Outlook XP-nél csak a *Nyomon követés...* menüpontot. Az Üzenetjelölő dobozból válasszuk egy feladatot, amelyet végre akarunk hajtani az üzenettel, tehát például a *Válaszkérés*-t. Alatta az *Esedékes* két mezőjében határozzuk meg a dátumot és az időt, mikor emlékeztetnie kell bennünket az üzenetre az Outlooknak. Outlook 2003-nál még színes jelölést is használhatunk.

15 Outlook XP, 2003
E-mail címzett automatikus kiegészítésének megszüntetése

Amint egy üzenet *Címzett* mezőjébe beírunk egy újabb betűt, az Outlook automatikusan javasolja a korábban már használt, ezzel a karaktersorral kezdődő címzettneveket. Szeretnénk egy hibás vagy elavult bejegyzést eltávolítani a listáról, de nem találjuk a módját.

TIPP Egyetlen e-mail cím eltávolításához írjuk be egy új üzenet *Címzett* mezőjébe a keresett címzett első betűjét. Utána a nyílbillentyűvel jelöljük ki a megjelenő listán a kívánt bejegyzést, és nyomjuk le a *Delete* gombot.

Komplett lista törlése: Valamennyi bejegyzést egyszerre is eltávolíthatjuk – ehhez az adott fájl kell törölnünk. Ez egy rendszermappában található a profilunk

felhasználói adatai között. Először zárjuk be az Outlookot, majd nyissuk meg az *Intézőben az Eszközök/Mappa beállításai...*-t. Ezután váltsunk a *Nézet* regiszterlapra, és tegyünk pipát *A rendszermappák tartalmának megjelenítése* elé. Kattintsunk az *Alkalmaz* gombra, majd az OK-ra. A címsorba írjuk be: *%AppData%*, és nyomjuk le az *Entert*. Menjünk a *Microsoft\Outlook* mappára. Az abban tárolt NK2 végződésű fájl tartalmazza az automatikus kiegészítéshez használt adatokat. Nevezzük át ezt a fájlt „Biztonsági mentés”-re, vagy töröljük. A következő indításnál az Outlook újból létrehozza ezt a fájlt, és így mi tiszta lappal indulhatunk.

Címzettek tárolásának megakadályozása: Ha azt akarjuk, hogy az Outlook egyáltalán ne tárolja a címeket, kapcsoljuk ki az automatikus kiegészítést az *Eszközök/Beállítások* alatt. Kattintsunk a *Beállítások* lapon az *E-mail beállításai* gombra, és a megnyíló ablakban az *E-mailek speciális beállításai* gombra. Az *Üzenet küldések* alatti területen vegyük el a pipát a *Javaslatok megjelenítése a Címzett...* kezdetű beállítás elől. Zárjuk be OK-val az összes nyitott ablakot. Az Outlook ezután már nem ír címeket az NK2 fájlba.

Címzettlista mentése: Az automatikus kiegészítés beállításához újratelepítés után vagy egy másik rendszerre telepítéshez mentjük az NK2 fájlt. Ezután másoljuk az új profilban ugyanarra a helyre. Az NK2 fájl egyébként Outlook nélkül is olvasható – ha például meg akarunk találni egy elvesztettnek hitt e-mail címet. Ehhez például használhatjuk az *Ingressor* programot, amelynek demó verzióját letölthetjük a www.ingressor.com/download.htm címről. Telepítés után indítsuk el a programot bezárt Outlookkal. Az *Open*-re kattintva

16 Gyorstippek

Excel: Az Excel a két jellel beírt évszámok elé 00-tól 29-ig automatikusan 20-t, 30-tól 99-ig 19-t illeszt. Ha nem tetszik, írjunk be négyjegyű évszámot.

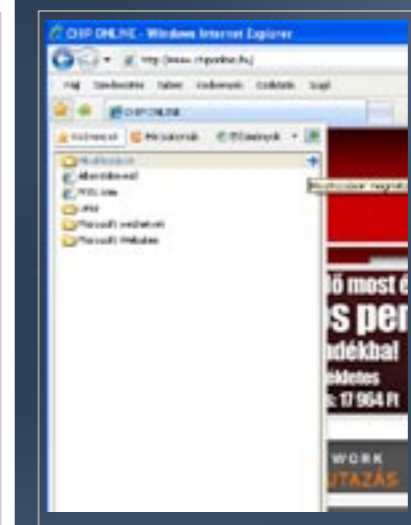
Word: Hosszú gondolatjelhez írjunk a szó végére kötőjelet, szóközt, és a következő szót (a szó utáni üres karakter beütésekor jelenik meg a gondolatjel).

Adobe Reader: Szövegek vagy képek másolásához kapcsoljuk be a képkijelölő eszközt. Ctrl+V-vel könnyen átválthatunk rá. A kimásolt elemek a vágólappal kerülnek

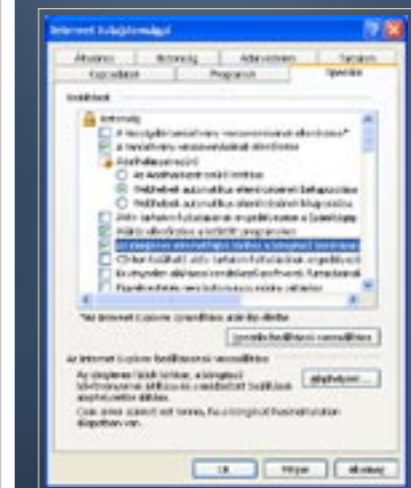
Firefox: Az Előzmények/Nemrégiben lezárt lapok menü, vagy a Ctrl+Shift+T billentyűkombináció használatával megnyithatjuk a véletlenül bezárt oldalakat.

PowerPoint: Prezentáció közben F1-gyel megnyithatunk egy Súgó ablakot, amely megmutatja a lehetséges egérműveleteket és billentyűkombinációkat.

Access: Ha a „*” karakterre akarunk keresni, akkor tegyük szögletes zárójelek közé, így: [*]. Különböző a keresés helykitöltőként (wildcard) értelmezi.

17 NYITÁS Egy kattintás a jobb oldali kék nyílra az összes kedvencet megnyitja a kijelölt mappából

18 ELTAKARÍTÓ Ha ezt a beállítást kipipáljuk, a böngésző a zárásakor minden ideiglenes internetfájlt töröl

nyissuk meg a profilunk NK2 fájlját. A teljes verzió 39 dollárba kerül, és számtalan további funkciót tartalmaz.

17 Internet Explorer 7
Minden kedvenc megnyitása egyszerre egy mappából

A *legtöbb felhasználó tematikusan különböző mappákba szervezi kedvenceit. Hogy áttekintést kapjunk egy mappában tárolt valamennyi weboldalról, szeretnénk ezeket a böngésző külön lapjaiba betölteni.*

TIPP Indítsuk el az Internet Explorert. *Alt+A* kombinációval nyissuk meg a *Kedvencek* kezelését lehetővé tevő oldalsávot, ahonnan elérjük az *Kedvenceket, Hírcsatornákat (Feeds)* és az *Előzményeket* is. Ezt a sávot úgy is elérjük, ha balra a lapok mellett a sárga csillagos ikonra kattintunk. Menjünk arra a mappára, amelynek a kedvenceit meg akarjuk nyitni. Amint a kurzort a mappa fölé helyezzük, jobbra megjelenik a mappák bejegyzése mellett egy kék nyíl. Kattintsunk a nyílra, és az Internet Explorer külön lapokon automatikusan megnyitja a mappában található minden kedvencet.

18 Internet Explorer 6, 7
Ideiglenes fájlok automatikus törlése kilépéskor

Szörfözés közben az Internet Explorer menti a felkeresett oldalak képeit, szöveget és más adatait, hogy ha újból felkeresünk egy oldalt, akkor azt gyorsabban tudja betölteni. Ezek az adatok →

nemcsak helyet foglalnak a merevlemezünkön, de másoknak is információkkal szolgálnak szűrőszési szokásainkról.

TIPP Állítsuk be úgy a böngészőt, hogy a program zárásakor törölje automatikusan ezeket az ideiglenes adatokat. Indítsuk el az Internet Explorert, és nyissuk meg az Internetbeállítások ablakot, a 7-es verzióban a lapok mellett az Eszközök-re, majd az Internetbeállításokra kattintva. A 6-os verziónál az Internetbeállítások ablakot az Eszközök menü azonos nevű menüpontjából nyitjuk meg. A Speciális regisztrálapon a Beállítások listán különböző opciókat találunk a böngésző finomhangolásához. A Biztonság alatti területen keressük meg és tegyük pipát Az ideiglenes internetfájlok törlése a böngésző bezárásakor beállítás elé.

19 Internet Explorer 7 Beta 2 biztos eltávolítása Vezérlőpult nélkül

A *Internet Explorer 7 második bétaverzióját képtelenség a gépünkről eltávolítani. Pedig a Vezérlőpulton a Programok telepítése... ablakból már eltűnt az IE7 bejegyzése, ráadásul a C:\Windows\NtUninstall\7beta2\$ mappa is hiányzik.*

TIPP A Microsoft speciális eltávolító-programot kínál az Internet Explorer 7 Beta 2-höz. Ezt a www.microsoft.com letöltési területéről tudjuk beszerezni. A kereséshez írjuk be: KB923721.

Figyelem: A programot kizárólag abban az esetben használhatjuk, ha a Windows XP 32 bites változatát használjuk, és az Internet Explorer 7 nem szerepel a Programok telepítése... ablakban, illetve telepítettük az Internet Explorer 7 Beta 2 7.0.5346.5 verzióját, különben előfordulhat, hogy tönkretesz a rendszerünket. Hogy ezt ellenőrizzük, nyissuk meg a Súlyó/Névjegy menüpontot. A Windows mappa elérési útvonala C:\Windows, a programé pedig C:\Program Files.

Magyarázat: A gond oka lehet egy segéd-program, amely törli a merevlemezről az ideiglenes fájlokat és mappákat. Lehet, hogy ez a program törölte az IE6 eredeti fájljait és registry-kulcsait tartalmazó programeltávolító mappát. Ha hiányzik ez a mappa, akkor sem eltávolítani nem tud-

juk az IE7-t a Vezérlőpult Programok telepítése... alól, sem visszaállítani az IE6-ot.

20 Flickr Képek keresése főszíniük alapján

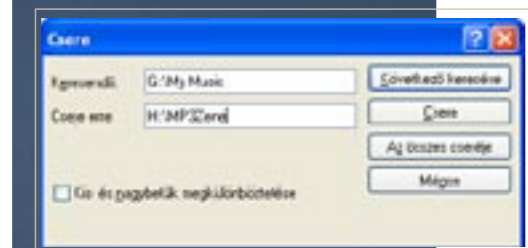
Egy prospektus összeállításához meghatározott színvilágú fotókat keresünk, például a kék szín uralta strandokat, vagy egy piros virágot. Szeretnénk ügyesen keresni a Flickr alatt, hogy minél gyorsabban eredményre jussunk.

TIPP Keresőfogalmakkal nem érünk közvetlenül cél, milliónyi fotó manuális átlapozása pedig rengeteg időt venne igénybe. De több online program segítségét is igénybe vehetjük, amelyek a meghatározó színek és további feltételek alapján célzottan kialakított választékot nyújtanak.

Nyissuk meg a www.krazydad.com/colpick/ weboldalt. Itt találunk egy színkiválasztó diagramot és egy csúszkát a színerőhöz. Kattintsunk a kívánt színre,

21 KIBŐVÍTVE A Nightly Tester Tools-szal minden bővítményt engedélyezünk a Firefox 2-höz

22 ÁTSZERKESZTVE Ebben az ablakban javíthatjuk ki az MP3-lejátszólisták hibás elérési útvonalait

és állítsuk be a színerőt, hogy megkapjuk a beállításnak megfelelő összeállítást a Flickr adatállományából. A kívánt képre kattintva közvetlenül a fotók Flickr-oldalára jutunk.

A kijelölés alatt van még néhány hivatkozás, ezek a főszín alapján történő keresést meghatározott témakörökre szűkítik. Kattintsunk például a Flowers linkre, és válasszuk ki a színt az ezt követően megjelenő ablakban, és a kiválasztott színű virágokat kapunk.

21 Firefox 2.x Régi bővítmények használata az új böngészőben

Az új böngészőverzióra átállítás után egyes bővítmények, amelyekhez még nincs frissítés, nem működnek. Mégsem szeretnénk lemondani ezekről a hasznos funkciókról.

TIPP A régi bővítmények gyakran módosítás nélkül is kompatibilisek az új verzióval, de amíg a fejlesztők ezt nem ellenőrizték, letiltják a használatukat. A kód egy kis módosításával azonban az ilyen bővítmények is illeszthetők az új Firefoxhoz. Ilyenkor azonban magunknak kell ellenőriznünk, hogy minden hibátlanul működik-e. Ha nem, akkor egyszerűen újból letilthatjuk a bővítmények használatát, és megvárjuk, míg elkészül a frissítésük.

Az ingyenes Nightly Tester Tools bővítmény megkímél attól, hogy a régi bővítmény kódjához kelljen nyúlnunk. A letöltést az interneten a <http://users.bluemintit.co.uk/~dave/web/firefox/nightly> címen találjuk. Nyissuk meg az oldalt a Firefox 2-vel, és kattintsunk az Install parancsra. Ha nem indul meg automatikusan a telepítés, engedélyezzük a telepítést erről a weboldalról, és kezdjük újból. A Programok telepítése... ablakban adjuk meg a szükséges engedélyt egy kattintással a Telepítés most gombra. Végül indítsuk újra a böngészőt.

A speciális tesztcelű funkciók mellett most kényelmesen kompatibilisre állíthatjuk a régi

bővítményeket. Nyissuk meg az Eszközök/Kiegészítések-et, és kattintsunk a Kiterjesztések kategóriára. Keressük meg a kérdéses, a listán világos szürkén megjelenő kiegészítőt. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a helyi menü új, Make compatible parancsát. Az ezt követő figyelmeztető üzenetet OK-val hagyjuk jóvá. Végül a bővítmény engedélyezéséhez újra kell indítanunk a Firefoxot. Ne felejtsük el, hogy ezzel a lépéssel a bővítményt nem tesszük valóban kompatibilissé, hanem csak kikényszerítjük a kompatibilitás elismerését.

22 Windows Media Player Hibás zenelejátszó-listák javítása

Megtelt a merevlemez – ezért újraszerveztük és áthelyeztük a zenefájlokat egy másik partícióra. A kellemetlen csak az, hogy ezután egyetlen lejátszólistánk sem működik.

TIPP Kijavíthatjuk a listákat, de sajnos csak kézzel: zárjuk be a Media Playert, és nyissuk meg a Windows Intézőt. Írjuk be a címsorba: %USERPROFILE%, és nyomjuk le az Entert. Menjünk a Dokumentumok\Zene\My Playlists almappára, és keressük meg az érintett WPL fájlt, illetve ha máshol tároljuk, keressük meg a megfelelő mappát. Nyissuk meg a fájlt egy szövegszerkesztővel, például a Jegyzet-tömbbel (Notepad). Keressük meg a kódban a <media src= bejegyzéssel kezdődő sort, és ellenőrizzük a tárolási helyeket. Ha egy mappa minden fájlját együttesen helyeztük át, az elérési útvonalakat kényelmesen, automatikusan lecserélhetjük. Nyissuk meg a Szerkesztés\Csere ablakot. A Keresendő mezőben adjuk meg a fájlban található régi tárolási helyet, tehát például: G:\My Music. A Csere mezőbe írjuk be az új elérési útvonalat, tehát például H:\MP3Zene. Kattintsunk Az összes cseréje gombra. Szükség esetén ismételjük meg a folyamatot a többi áthelyezett mappára is, és végül mentjük a javított WPL

fájlt. Ha most újból elindítjuk a Media Playert, lejátszási listáinkat újból a megszokott módon használhatjuk.

Háttér: A lejátszási listákon belül a médiafájlok abszolút elérési útvonalakhoz vannak kötve. Az egyes fájlok áthelyezésekor ezek a listák nem aktualizálódnak automatikusan, ezért nem működnek ilyenkor a hivatkozások.

23 NASA World Wind A Naprendszer felkutatása saját szakállunkra

Ez már valami: repülni a világűrben, megkeresni a Holdat és a bolygókat – ahhoz hasonlóan, ahogyan ezt a Google Earth a Föld esetében lehetővé teszi.

TIPP A NASA World Wind nem korlátozódik a Földre, naprendszerünk más égitestjeinek műholdas képeit is hasonlóan kényelmes formában szolgáltatja, mint ahogy azt a Google Earth-nél már megismertük. A program azonban hatalmas és igényes. A közel 16 MB-os letöltendő csomagot a <http://worldwind.arc.nasa.gov> internetoldalon keresztül érhetjük el, de természetesen újságunk lemez mellékletén is megtalálható. Mielőtt telepítenénk a programot, ellenőrizzük, hogy a gépünkre telepítve van-e a .NET-Framework és a DirectX legalább 9c verzióban. →

23 HOLDNÉZET Itt rögzítjük az égitestek 3D nézetét

Címlapsztorink: 40 + 2 titkos Vista tipp

- Teszték
- NOTEBOOKOK
- AKKUMULÁTOROK
- KÜLSŐ ADATTÁROLÓK
- ÜZENETKÜLDŐ PROGRAMOK

CeBIT 2007 körkép
Biztonságos WiFi
Serif PhotoPlus 11

Nyereményjáték
Nyerjen online játékokon egy Windows Vista Ultimate csomagot -29

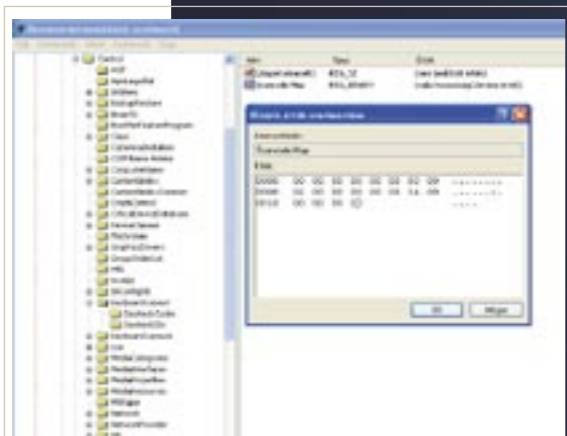
Keresse az újságárosoknál!

Indítás után nyissuk meg a *File* menüből az égitestet, ez lehet például a *Moon*. A pontosabb megfigyelésre szolgáló navigációt egérrel végezhetjük. A nagyítást a megszokott dupla kattintással érjük el, míg a jobb egérgombos dupla kattintás kicsinyít. Lenyomott bal egérgombbal eltoljuk a látható kivágást, és lenyomva tartott jobb egérgombbal forgathatjuk és dönthetjük a nézetet. Egy kattintás az első ikonra megnyitja a *Layer-Manager*.

Hogy szabad áttekintést kapjunk, kapcsoljuk ki a *Placenames*-t. Kattintsunk az *Images* előtti háromszögre. Az almenüből válasszuk ki, hogy a *World Wind* milyen adatokat jelenítsen meg. A *Shaded Elevation Map* beállítással színes domborzati profilt kapunk. A program kezelése más égitestek és a Föld esetében is hasonlóan működik. Az *Images* alatt további adatokat is beállíthatunk, hogy részletesebb képeket kapjunk.

24 Billentyűzet
Caps Lock gomb ki-be kapcsolása registryből

Gépelés közben gyakran előfordul, hogy véletlenül leütjük a Caps Lock billentyűt, és hirtelen mindent nagybetűkkel írunk – bosszantó. Szeretnénk ezért kikapcsolni ezt a vezérlőbillentyűt.

24 BILLENTYŰZET A Caps Lock billentyűt a registryben végzett apró módosítással kikapcsolhatjuk

TIPP Akadnak felhasználók, akiket annyira idegesít a Caps Lock véletlen bekapcsolása, hogy néhány csepp pillanatragasztóval végleg harcképtelenné teszik a billentyűt. Vagy akár ki is szerelik, és a csonkját egy fémdarabbal blokkolják. Meg lehet azonban ezt oldani sokkal egyszerűbben és elegánsabban is: kikapcsolhatjuk a Caps Lock-funkciót egy új registry-bejegyzéssel. Indítsuk el a Registry-szerkesztőt a *Start\Futtatás* ablakból a *regedit* paranccsal. Keressük meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Keyboard Layout* kulcsot.

Figyelem: Ne a közvetlenül alatta található *Keyboard Layouts* („s”-sel a végén!) mappát használjuk!

Utána kattintsunk jobb egérgombbal a *Keyboard Layout*-ra, és a helyi menüből válasszuk az *Új\Bináris érték*-et. A bináris értéknek adjuk a *Scancode Map* nevet, és a *00 00 00 00 00 00 00 00 02 00 00 00 00 00 00 00 3a 00 00 00 00 00* értéket (ld. a képernyőképet). **Figyelem:** a *Scancode* és a *Map* közé ne felejtünk el üres karaktert ütni!

Újraindítás után a Caps Lock billentyű már nem lesz hatásos, de szükség esetén a registry-bejegyzés törlésével bármikor gyorsan újraaktiválhatjuk.

A hónap hibája: az öreg videokártya visszautasítja az olcsó TFT monitort

PROBLÉMA Egyik olvasónk látszólag jogosnak tűnő gonddal fordult hozzánk. Kedvenc számítógép-kereskedőjénél vett egy Hanns.G márkájú TFT monitort 38 ezer forintért, amelyet mamája ősrégi PC-jével akart használni. A kijelző azonban nem működött a számítógéppel, sötét maradt a képernyője. A kereskedő szó nélkül kicserélte a monitort, de a cserekészülék sem működött. Olvasónk vissza szeretné kapni a pénzét, a kereskedő azonban megtagadja a fizetést. Olvasónk ezután fordult a CHIP tesztcentrumhoz.

RÉGI GÉP, OLCSÓ MONITOR A Riva 128-as kártya csak úgy képes meghajtani az olcsó TFT-eket, ha az illesztőprogramban megváltoztatjuk a képismétlési frekvenciát

DIAGNÓZIS Miután olvasónkat felvilágosítottuk szűkös jogi lehetőségeiről, a biztonság kedvéért technikailag még egyszer ellenőriztük, hogy a panasza valóban megalapozott-e. Először külön-külön teszteltük a monitort és a PC-t. Az eredmény: valamennyi tesztgépünkön hibátlanul működött a monitor, és olvasónk koros, Windows 98-as PC-je is

tökéletes képet jelenített meg tesztmonitorainkon. A két készülék csak egymással nem volt hajlandó együttműködni.

Feltűnt viszont, hogy egyes tesztmonitorok képe, amikor az öreg PC-re kötöttük őket, enyhén remegett, és keskeny vonalakban pixelvillódzást érzékeltek. A pon-

tos diagnózishoz oszcilloszkópot csatlakoztattunk a gépre, hogy megvizsgáljuk a VGA-kimeneten a video- és a szinkronjelet, s így már gyorsan a hiba nyomára jutottunk. A képszinkron jel, amely szabványos VGA-nál 60 hertzes, itt csak 57,4 hertzes frekvenciával működött. A hagyományos képcsöves monitoroknál ez nem okoz gondot, és a jó minőségű LCD monitorok is boldogulnak vele. A Hanns.G monitor azonban nem tud mit kezdeni az alacsonyabb frekvenciaértékkel, ezért maradt sötét a képernyő.

MEGOLDÁS Mivel a cserehez a laborban nem találtunk megfelelő régi AGP-kártyát, egyszerűen a Windows illesztőprogramban mérsékeljük a videokártya frekvenciáját 72 hertzre. Így olvasónk monitora már hibátlanul működött, és még a régi STB-videokártyával is pengeéles képet jelenített meg az LCD monitoron.

KI A 100 LEGSZEXIBB BOMBÁZÓ 2007-BEN?

SZAVAZZ ÉS NYERJ!

Vidd el a Piaggio NRG Power DD szupersport robotot vagy a három darab PlayStation®3 egyikét!

1x

PIAGGIO

A részleteket keresd az FHM-ben, vagy a www.fhm.hu site-on!

Pimp my PC!

Számítógép-átalakítási pályázatunk második nyertese azt kérte, számítógépe emlékeztesse kedvenc labdarúgócsapatára, az FTC-re.

Már látatlanban is hatalmas érdeklődés övezte számítógép-átalakítási játékunkat. Amikor közzé is tettük az első átalakítás eredményeit, a jelentkezők száma megsokszorozódott. A rengeteg levélből Kékesi Józsefét sorsoltuk ki, aki sportos, focista átalakítást kért, természetesen kedvenc csapata, a Fradi központjára.

A Mod Doc's elsőként teljesen fehérre színezte a ház vázát, tápegységét és optikai meghajtóit, majd mindegyikre kisebb méretű Fradi motívumok kerültek. Míg Dokibá az oldallapok festményeit készítette, sor került a számítógép hűtésének és kábelrendjének optimalizálására is. A kábeleket zöld-fehér kábelharisnyával fogatták össze, rá-

adásul éppen kilencel (IX. ker., Üllői út). A hatékony, ám csendes hűtésről pedig japán vendégjátékosok (Scythe Andy Samurái és S-flex) gondoskodtak – természetesen ismét zöld kábelekkel.

A „külső” oldallapra ezalatt felkerült a csapat lobogója és címerállata. A belső oldalra igazi különlegességet szánt a csapat. Az első lépés a festmény elkészítése volt, egy aranylábú gyerek labdakezeléséről. Ehhez azonban labdára is szükség volt, ám hogy az élmény igazán plasztikus lehessen, úgy tervezték, hogy a labda kidudorodik az oldallapból – és nem csak a térhatású festésnek köszönhetően. Hogy az élmény igazi legyen, egy gipszlenyomatból kiöntött műgyanta modellt festettek labdamintájúra, és erősítettek az oldallapra.

A „térhatású” elemek azonban ezzel még nem értek véget. A teljesen átalakított előlap közepén látható kapu szintén egy besüllyesztett elem, amit természetesen kapus véd a térhatására fűjt bekapcsoló gomb labdától. Igaz, kapusból kettő is akad, mivel a konfiguráció tetején, a zöld gyepen ott sorakozik méltóságteljesen a teljes csapat.

Ugyan valószínűtlen, hogy gazdája új szerzeményét kivinné egy meccs forgatagába, de a Mod Doc's gondoskodott róla, hogy otthon, televízió előtt is teljesebb lehessen a meccs élvezete. Mivel manapság divat az előlapi ajtó, így ezt a konfigurációt is felruházták vele, de az igazi meglepetés ez alatt kapott helyet: a meccsnézés egyik legfontosabb eszköze, a szotyitartó.

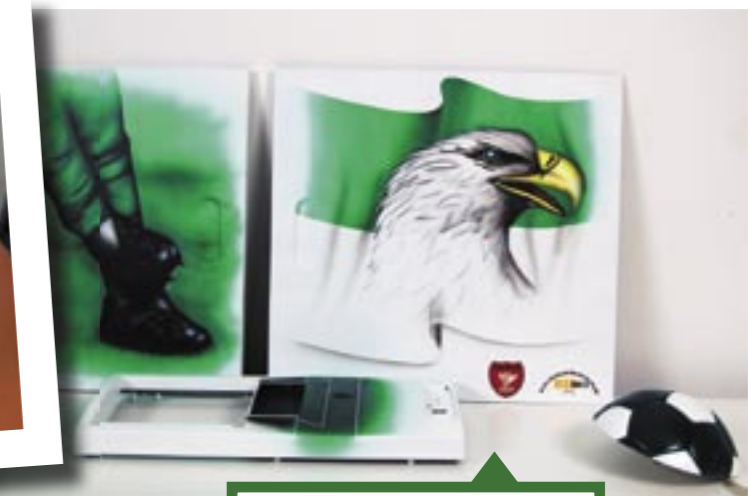
Az átadásra – stílszerűen – az üllői úti pályán került sor, ahol a boldogságtól már amúgy is félajult nyertesnek az FTC labdarúgói adták át újjávarázsolt számítógépét, és rögtön dedikálták is azt.

EZZEL MIHEZ KEZDÜNK? Szabó „BaluC” Balázs (karosszéria, külső megjelenés) és Szekeres „Dokibá” Zoltán (airbrush) az átalakításon medítál, Puskás „Joy” József (elektromos és alkatrészszerelés, hűtés, csapatkapitány) dokumentálja

ILYEN VOLT Kötelező képünk, a majdani elképedés növelésére

BRUSH ART A festmények már elkészültek, jöhetnek a kiegészítők

OKOS MADÁR Megszívlelendő jó tanács az átalakított tápegységen: Szurkolj, ne háborúzz!

A TÖKMAG A SZOTYI! A többi stíluselemet tekintve leginkább zöldre festett tökmag illene a tálkába

ALAKUL AZ ÖSSZKÉP Elöl kapu, bent hűtés és bent hűvös nyugalommal a nagy csapat

TALÁLKOZÁSOK A Fradi-élményt nem lehet túladagolni

Új CHIP-sorozat

A CSI amerikai krimisorozatban (nálunk Helyszínelők címen megy több tévécsatornán is) törvényszéki nyomozók tudományos módszerekkel derítik fel a bűnügyeket. A CHIP e mintára készített sorozatában most bemutatjuk, hogy a profi nyomozók hogyan küzdenek az egyre parttalanabb számítógépes bűnözés ellen.

beszélgetés. Ez azt jelenti, hogy minden hívásba

észrevétlenül bekapcsolódhatott még egy „beszélgetőpartner”. M. úr szemmel láthatóan meg volt lepve: „Nem is tudtam, hogy a mobilom tud ilyesmit” – mondta. Külön nem is kell, hogy tudjon, a konferenciabeszélgetést ugyanis a mobilszolgáltató nyújtja, vagyis ezt a funkciót bármelyik előfizető használhatja! Bekapcsolnia azonban a felhasználónak kell. Mivel M. úr ezt természetesen nem tette, a CHIP munkatársai arra tippeltek, hogy a Nokia N90-es telefonba egy trójai költözött. Hozzálat-tak a megkereséséhez, de a gyanú nem igazolódott be. Még csak egy új logót vagy csengőhangot sem találtak, M. úr a mobiljával egyszerűen csak telefonál.

A telefonszámla azonban már árulkodóbb volt, a konferenciabeszélgetés ugyanis drága nyomot hagyott maga után: minden hívás egy külföldi telefonhoz is továbbítódott. Mivel sem szoftvert, sem malware-t nem találtak, maradt az egyetlen elfogadható magyarázat: az SMS-trójai.

Egyetlen mobil sem biztonságos

Az ügy felderítésébe ekkor bevontak egy szakértőt. Wilfried Hafnert, a Securstar cég biztonsági szakértőjét, aki meglehetősen otthonosan mozog az SMS-trójaiak körében. „Mindössze 130 karakterrel bármilyen mobilt feltörhetnek – mondja –, ezt a szerviz-SMS teszi lehetővé. Ilyen kevés karakterbe természetesen nem lehet trójait csomagolni, viszont ki lehet adni a parancsot a letöltésére. Vagy egyszerűen csak aktiválnak egy rendelkezésre álló szolgáltatást – mint itt a konferenciabeszélge-

tést. Ez utóbbinak rögtön van a számukra egy nagy előnye: nem kell ismerniük az áldozat telefonjának operációs rendszerét.”

A támadónak valóban ez okozza a legnagyobb gondot. Szinte minden gyártó a saját operációs rendszerét használja, s egy trójai becsempészéséhez tudni kellene, hogy milyen operációs rendszer fut az áldozat telefonján.

OTA programozásnak (*over the air programming*) hívják a technikát, amelyet a hacker minden bizonnyal alkalmazott. Ez az eljárás eredetileg arra szolgál, hogy levegye a mobiltulajdonosok válláról például a WAP konfigurálásának terhet. Eleendő egy SMS a szolgáltatótól, és máris kész minden beállítás. OTA-SMS-t azonban sajnos nem csak a mobilhálózat-üzemeltető küldhet. Bárki megteheti, ráadásul tetszőleges tartalommal. Ez még nem lenne nagy baj, ha a telefon minden konfigurációmódosítást jóváhagyatna. Egy trükkel azonban ezt a védelmet is fel lehet törni. Az OTA-SMS készítésére szolgáló szoftvert pedig letölthető a webről.

Mivel nyilvánvaló volt, hogy M. úr mobilja volt a kulcs az adatlopáshoz, elméletben összeállítható volt az események sora, ahogy a hacker a cég terveihez jutott. A támadó először OTA-SMS-sel átállította M. úr mobilját, majd konferenciakapcsolással egyszerűen kihallgatta, mikor M. úr a szerverjelszót telefonon továbbította. Ennek ismeretében azután le tudta tölteni a terveket.

Védelem titkosítással

Ha a szervert úgy állították volna be, hogy minden kapcsolatot naplózzon, legalább tudni lehetett volna, hogy hová kerültek ki az adatok. De valószínűleg ezzel sem jutottak volna sokkal előbbre. Ha például Kínába vezetett volna a nyom, akkor a hatóságoknak nem lett volna sok lehetőségük a hacker felkutatására.

M. úrnak marad a tanulság, hogy jobban kell védenie szellemi javait. A jelszavakat a jövőben személyesen adja majd át, vagy titkosított kapcsolaton keresztül küldi el, a szerver pedig ezentúl már csak megadott IP-címekekről lesz elérhető. Ezzel ugyan csak kis akadályt állít, de mégis szerez némi haladékot a termékalkalmazók következő támadásáig. (CSI: Internet sorozatunkat következő számunkban folytatjuk.)

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

www.securstar.com: a biztonsági cég weboldalán megtaláljuk a jelenlegi egyetlen, SMS-trójaiak ellen védő programot.

SZAKÉRTŐ

Wilfried Hafner, a Securstar nevű cég ügyvezetője és biztonsági szakértője a mobiltelefonos biztonsági részre figyelmeztet.

Feltörhető mobilok

A CHIP nemzetközi bűnfelderítő csapata ezúttal egy gazdasági kémkedés nyomába eredt. High-tech termékalkalmazók SMS-trójaival jutottak hozzá egy cég féltve őrzött tervrajzaihoz.

M. úr magából kikelve kopogtatott német testvérlapunk szerkesztőségébe: „Ebből az iPod-adapterből még csak néhány nullszériás modellt találni az egész országban, és máris készült róla másolat” – mutatta felhaborodással vegyes elkeseredéssel az eredeti és az „utángyártott” változatot. A klónt alig lehetett megkülönböztetni az eredetitől. Még a két készülék nyomtatott áramkörű lapja is tökéletesen azonos volt.

M. úr egy kis, németországi cég főnöke, amely autórádiók tartozékaira specializálódott. Kétségtelen, hogy a termékalkalmazók egyáltalán nem ritka eset, csak hogy a műszaki cikkeket általában ázsiai országok gyáraiban szokták másolni, amikor azok már egy ideje kereskedelmi forgalomban kaphatók – nem pedig még előtte. Az eset méltó kihívásnak tűnt német kollégáink számára, így az ottani CHIP speciális csapata azonnal hozzá is látott a nyomok szokásos biztosításához a hálózaton és a PC-ken.

Mint a CSI (Helyszínelők) tévésorozat szereplőinek, nekik is először teljes képet kellett kapniuk a helyzetről, majd levonni a megfelelő következtetéseket. Minden kis részlet számított, ha

meg akarták találni a rést, amelyen az adapter tervei kiszivároghattak. A CHIP team az olvasó cégénél a számítógép és a tartozékainak feltérképezésével kezdte a nyomozást. Felfigyeltek arra, hogy a PC – ISDN-kapcsolattal – telefonkészülékre csatlakozik. „Ez a fájlszerverünk – világosította fel őket M. úr –, itt, a cég központjában csak prototípusokat és mintadarabokat fejlesztünk. A készülékeket külföldön gyártatjuk. Mindegyik munkatársunknak saját munkaállomása van, és azért, hogy mindenki mindig az éppen aktuális tervverzióval dolgozzon, a rajzokat a központi szerveren tároljuk” – tette hozzá magyarázatoként.

Gyenge pontok keresése

A szerver felkeltette a kollégák érdeklődését, és alaposabban górcső alá vették. A PC ideálisnak tűnt egy trójai vagy spyware számára, hiszen minden fontos adat megtalálható rajta, ugyanakkor betörési pontot jelent a cég kis hálózatába. A keresés azonban nem vezetett eredményre: a szerver malware-mentesnek tűnt. A be- és kimenő kapcsolatokat viszont nem naplózták, ami egyenesen könnyelműség!

Ezután kiterjesztették a keresést a többi PC-re is, de ezzel sem jutottak sokra. Egyetlen számítógépen sem találtak gyanúra okot adó nyomokat, ezért taktikát változtattak, és pontosabban elmagyaráztatták M. úrral a tervezési és gyártási folyamatokat, abban a reményben, hogy így talán megtalálják a gyenge pontot, amit az adattolvajok kihasználtak.

Még mindig az internetre csatlakozó szerveren keresztül vezető út tűnt a betörés egyetlen lehetséges módjának. Mivel azonban a cégnél naponta változtatják a jelszót, és ezt csak telefonon adják meg a partnereknek, mégis nehezen volt elképzelhető, hogy a hacker ezt az utat választotta volna. Épp a telefonkészüléket szerették volna alaposabban szemügyre venni, amikor kollégáink felfigyeltek a titkárnő egy odavetett megjegyzésére: „Azon tulajdonképpen nincs is mit nézniük. A főnök úgyis csak mobilról telefonál.”

Elkérték a mobiltelefont – és valóban: megvolt az első komolyabb nyom. A telefonon be volt kapcsolva a konferencia-

Az elkövetéshez használt fegyver: mobiltelefon

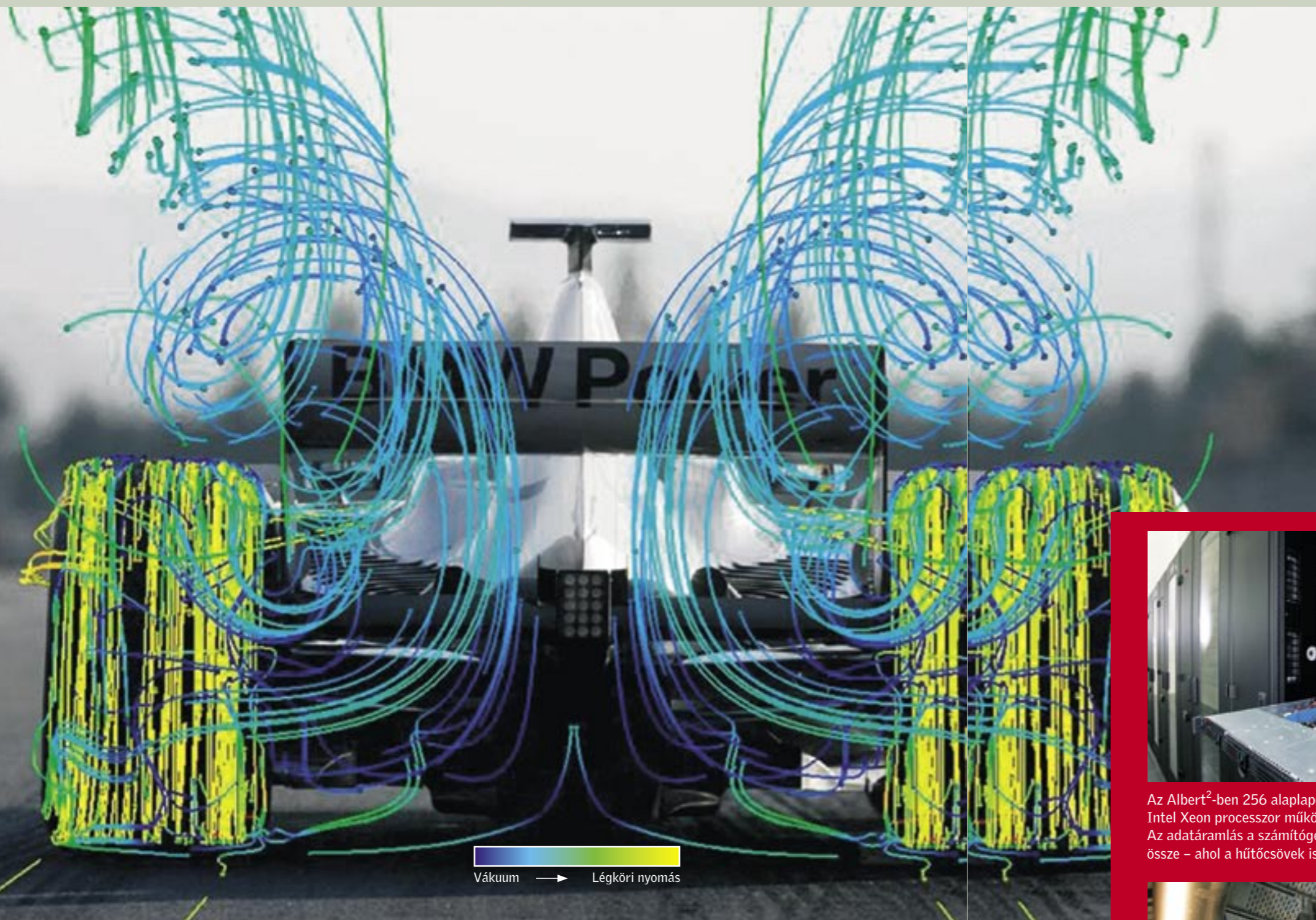
VÉDELEN TELEFONOK Jelenleg szinte nincs mobil, amelyik biztonságban lenne a trójai SMS-ek ellen. Egy hiba a mobiltelefon-rendszerben megkönnyíti a hackerek dolgát

Árulkodó nyom

Bezeichnung	Kapitel	e-plus
Bezeichnung	1,9900	
	2,3749	
	897,3679	
	0,3900	
Bezeichnung	0,6200	
	5,3749	
	733,37	

MAGAS SZÁMLA

A telefonszámla mutatja, hogy valami nincs rendben. A soha meg nem rendelt telefonkonferenciák magas díjaira azonnal felkapjuk a fejünket

FORMA 1 FORMATERVEZÉS

A BMW Sauber deszkaként simul a pályára. Az Albert² szuperszámítógép (jobb oldali képek) által kiszámított nyomás-eloszlás szerint a diffúzor alatt a legnagyobb a szívóerő (sötétkék). Felfelé gyengül, majd a légörvényekben feloldódik. A kerekek mögött kiegyenlítették a nyomásviszonyok.

Fotó: BMW-Sauber-Formel1;
dpa; Ferrari

12 BILLIÓ FLOP

Albert gázt ad

A BMW Sauber Forma 1 csapata új „versenyzőt” állít rajthoz: az iparban alkalmazott leggyorsabb európai számítógépet „virtuális szélcsatornaként” vetik be a fejlesztők, abban bízva, hogy e technika dobogóra segíti majd őket az idei Forma 1 szezonban.

Amikor március 18-án Melbourne-ben felbőgtek a Forma 1-es autók motorjai, a technika versenyének új fejezete kezdődött el. Tekintve, hogy a motorok fejlesztését befagyasztották, a gumiabroncsok gyártói közül pedig már csak a Bridgestone maradt versenyben, a szakértők úgy gondolták, műszaki szempontból most már a kocsik aerodinamikai jellemzői döntik majd el a verseny kimenetelét. Ezért az idei szezonban még a korábbiaknál is fontosabbá válik a versenykocsi formatervezése.

Néhány csapat már korábban igénybe vett egy második szélcsatornát is, hogy így próbálhasson ki többféle verziót az autók fejlesztésekor. A BMW Sauber azonban más módszerrel dolgozik, amely mellett a szélcsatornák muzeális eszköznek tűnnek: az Albert² névre keresztelt szuperszámítógéppel a fejlesztők bonyolult versenyhelyzetek szimulációit végezhetik el. A számítógépet a Sauber főhadiszállásán, a svájci Hinwilben telepítették. Az új szuperszámítógép számítási sebessége 12 288 teraflop, vagyis Albert² több mint 12 billió lebegőpontos műveletet képes elvégezni másodpercenként, márpedig ezzel a teljesítménnyel a szuperszámítógépek 500-as világranglistájának 60. helyét foglalja el. Ezt a listát a tudományos intézményekben és hivatalokban működő gépek uralják, ha csupán az iparban alkalmazott szuperszámítógépeket vennénk figyelembe, akkor Albert² bronzérmes lenne, Európában pedig egyértelműen a dobogó legfelső fokára kerülne.

„Azé lesz az első hely, aki aerodinamikai szempontból a legjobb autóval tud előrukkolni” – jóslta a szezonkezdet előtt *Niki Lauda*, s hasonlóképpen vélekedik *Mario Theissen*, a BMW motorsport-igazgatója is: „Az aerodinamika jelen- →

Az Albert²-ben 256 alaplapon 512 duplamagos Intel Xeon processzor működik. Az adatáramlás a számítógép alatt kapcsolódik össze – ahol a hűtőcsövek is futnak.

A FERRARI SZÉLCSATORNÁJA

A szélcsatorna a Forma 1 konstruktőrök leghatalmasabb eszköze. Az olaszországi Maranelloban található Ferrari-alagút hamarosan társat kaphat, amely jó eséllyel indul az elsőségért. A számítógépes szimulációkban a BMW Sauber-Intel páros megelőzte a Scuderiat és partnerét, az AMD-t.

tős mértékben befolyásolja a modern Forma 1 versenyautók teljesítményét” – mondja.

A testes kerekek miatt a Forma 1-es autók légellenállása csak egy bizonyos határig csökkenthető: szinte akármelyik személygépkocsi jobb értéket produkál, mint a versenyautók. Egyébként is, a forma kialakításakor a légellenállás csökkentésénél sokkal fontosabb szempont a kerekek tapadásának elősegítése. A hatás olyan, mint a repülőgépeknél, csak míg ott a megfelelő szárnyprofil-kialakítás tartja a levegőben a gépet, itt ez éppen ellenkezőleg, az út felületéhez préseli az autót. Az erő annál tekintélyesebb, minél nagyobb a sebesség, különben 220 km/h tempónál az autó már könnyen elszállhatna.

A nyomóerő növeli a versenyautó stabilitását is a kanyarokban, továbbá jelentősen lerövidíti a fékutat is. Ez a hatás a verseny során akár 20 százalékkal is befolyásolhatja a köridőket. Gyakran a motor- vagy fékhibák is a rossz aerodinamikai tervezésre vezethetők vissza: a légáramlás optimális kialakításakor ügyelni kell arra, hogy a verseny során erősen igénybevett hűtők kellően hatásosak maradjanak.

„Aki aerodinamikailag a legjobb autóval rukkolt ki, az élen végez.”

Niki Lauda, Ex-világbajnok

A BMW Sauber szakemberei éjjel-nappal tesztelik az újabb és újabb szárny- és légterelő-formákat, hogy néhány töredék-másodperccel még gyorsabbá tehessek az autókat. „A szélcsatorna remek játékszer” – áradozik Willem Toet, a csapat vezető aerodinamikusa. A valóságos szélcsatornák esetében a technikusok előbb-utóbb korlátokba ütköznek: „A mozgó autó mégiscsak másként viselkedik, mint a modellje a szélcsatornában” – fejtegeti a szakember. A szélcsatornát ő egyfajta fekete dobozként fogja fel, ami bár értékes eredményekkel szolgál, azonban alig nyújt információt arról, hogy hogyan jöttek ki ezek az eredmények.

Tökéletesen más a helyzet a számítógépeknél: az áramlás szimulációjakor a fizikai hatások magyarázata eleve benne rejlik a számításra használt képletekben. Így a fejlesztők sokkal célirányosabban dolgozhatnak. Nem csoda tehát, hogy Willem Toet már most sokkal jobb „játékszernek” tekinti Albert²-et, mint a szélcsatornát. Ezt a hatalmas eszközt szinte minden lehetséges

technikai kihívásra felkészítették. Átmérője 9,4 méter, akár 300 km/h szélsébséget is létrehozhat, s másodpercenként egymillió liter levegővel öttonnás tolóerőt képes előállítani. Az autómódellek legfeljebb 10 fokig el is forgathatók, így tanulmányozható az az eset is, amikor ferdén, oldalirányból éri a kocsit a szél. A szélcsatornában az autók kipufogógázának viselkedése is szimulálható – azonban csak hideg levegővel, és nem a valószínű, 800 Celsius-fokos, forró kipufogógázzal.

A számítógépnek nem gond az ilyen magas hőmérséklet, mint ahogy az aszfalton torzuló kerekek vagy az erős oldalszél hatása sem – az Albert² a számításai során mindezeket könnyedén figyelembe veszi. A szuperszámítógépet ugyanabban a csarnokban helyezték el, ahol a szélcsatorna is található, s még a hűtővíz is ugyanabból a tartályból csordogál mindkét készülékhez. Az egyik sarokban felállított számítógép a szélcsatorna hatalmas csöve alatt aprónak és törekenynek tűnik, pedig tíz méter széles, majdnem két és fél méter magas, és 21 tonnát nyom...

A szuperszámítógépek Forma 1 versenye: vezet az Intel

A svájci Dalco vezényletével készült számítógép az Intel technológiájára épül. A tíz egymás mellé állított fekete szekrény 512 darab kétféle Intel Xeon processzort rejt. Az 1024 processzornak 2028 gigabájtnyi memória áll rendelkezésére. A klaszter, aminek csomópontjai a Quadrics saját hálózatán keresztül kapcsolódnak egymáshoz, 20 terabájttnál nagyobb lemezkapacitást bocsát rendelkezésre, egy fájlserver pedig további 15 terabájt áll készenlétben. A szimulációs szoftver Linux alatt fut.

AZ ÚJ BMW SAUBER

A számítógépes szimulációval nyert ábra (alul) a nyomás eloszlását szemlélteti a versenyautón: a nyomásérték a piros (erős) színtől a sárgán keresztül a zöldig terjed. Az eredmények már a 2007-es szezon autójának konstrukcióját is befolyásolták (jobbra).

ELSŐ SZÁRNY: teljesen új, kedvezőbb légáramlást hoz létre az első kerekek körül.

ORR: rövidebb és magasabb. Több levegőt juttat az autó alá a diffúzorhoz.

KERÉKFELFÜGGESZTÉS: aerodinamikai szempontok szerint újratervezve, meredekebb a szöge.

HÁTSÓ SZÁRNY jobban az aszfaltnál szorítja a kocsit, ezzel csökkenti a kerékkopást.

HŰTŐLEVEGŐ-TORKOK: nagyobb légáteresztés, jobb hűtés magas hőmérséklet esetén.

FARRÉSZ: soványabb és alacsonyabb, optimalizált légáramlás a hátsó szárnynál, megnövelt ütközőelem a nagyobb biztonság érdekében.

A szuperszámítógép megjelenése a Forma 1 versenyben új fejezetet nyit az Intel és az AMD versenyfutásában is. A 12 teraflopos erőgéppel az Intel most maga mögé utasította a konkurenciát. A dolog pikantériája, hogy mielőtt az Intel beszállt a versenybe, a Saubernél az AMD volt felelős a számítási teljesítményért. A még Opteron processzorokkal épített Albert számítógépnek azonban már két év elteltével át kellett adnia a helyét az öt és félszer gyorsabb Albert²-nek.

„Meglepő, hogy milyen apró részletek megváltoztatják a végeredményt.”

Willem Toet, BMW Sauber aerodinamikus

„A Forma 1 nagyon magas követelményeket támaszt a számítási teljesítménnyel szemben” – véli az Intel európai főnöke, Christian Morales. A BMW-vel kötött megállapodás több, mint csupán a szuperszámítógép: a konzern a teljes számítástechnikai infrastruktúráját Intel alapokra kívánja áthelyezni.

A számítógép a szimuláció során a Forma 1-es autó felületét egymilliódarab kalkulációs zónára osztja fel. Két évvel korábban az elérhető csúcserő még csak 100 millió ilyen elemi cellára korlátozódott. Így most az előzési manőverek az erősen kavargó levegőben is elemezhetőek.

Merőben más típusú feladat az üzemanyag-adagoló kialakítása, a szuperszámítógép segítségével a mérnökök ezzel is megbirkózhatnak. A verseny során ugyanis az üzemanyagra és az olajra ötszörös földi gyorsulásnak (5g) megfelelő erő hat, s a

számítógépes szimulációnak köszönhetően a fejlesztők megbizonyosodhatnak arról, hogy a pumpák a gyors kanyarokban sem csak levegőt nyelnek. Az erőforrások azonban még Albert² esetében is korlátozottak, ezért az idő nyomásában a fejlesztők újra és újra szembesülnek a stratégiai kérdéssel: a lehető legtöbb különálló részt vagy inkább a teljes autót teszteljük-e a legkülönbözőbb feltételek mellett.

A jövő víziója: virtuális szélcsatorna

„Néha mi is meglepődünk, hogy milyen apró kis részletek változtathatják meg a végeredményt” – mondja Willem Toet. Ez a számítástechnikai alkalmazás hozzásegít a fizika törvényeinek mind alaposabb megismeréséhez, ezért Toet el tudja képzelni, hogy néhány éven belül a szélcsatornákat teljes egészében leváltják majd a számítógépek. Egyelőre azonban – elsősorban a kritikus területeken – nem lehet lemondani a számítási eredmények kísérleti igazolásáról. A munkát többnyire úgy osztják meg, hogy a komponenseket a számítógépen állítják elő, majd szimulálják. A klaszterben csak egy kisebb, 50–100 csomópontból álló problémával foglalkoznak egyszerre, a komplett járműveket a szélcsatornában tesztelik. Kiváltképpen szárnyakból próbálnak ki több verziót, ugyanis egy aerodinamikai szempontból jól sikerült variációval különösen nagy hatást lehet elérni. Emellett ezeket mindig az adott versenysituációhoz optimalizálhatják: ezért a csapat minden versenyre egy speciálisan összeállított szárnycsomagot visz magával.

Azonban minden nem szimulálható, végül is az ember vezeti a versenyautót. Igaz, a légáramlás szimulációjának szempontjából nincs jelentősége, hogy ki ül a BMW Sauber cockpitjében. Hacsak annak nincs, hogy az 1,84 méter magas Robert Kubica sisakja jobban kimagaslik a karosszériából, mint csapattársáé, a 165 centis Nick Heidfeldé – ennél azonban sokkal jelentősebbek a jármű orrán található apróbb egyenetlenségek...

Hivatkozások:

www.bmw-sauber-f1.com: az F1-csapat weboldala

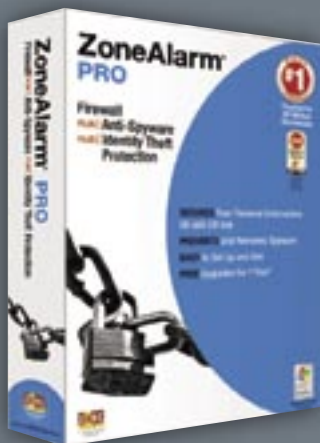
www.dalco.ch: az Albert² gyártója

MEGJELENÉS: MÁJUS 18.

Multimédia – vezeték nélkül

WLAN router teszt

Az internetről egyre gyorsabban és egyre nagyobb fájlokat töltünk le. Ha azonban zenéinket, filmjeinket vagy éppen az internetkapcsolatot szeretnénk megosztani, akkor egy WLAN routerre is szükségünk lesz. Leteszteltük a teljes hazai kínálatot, hogy kiderüljön, mely modellek számítanak a legjobb vételeknek.

Gondtalan védelem

Tűzfal-tippek

Ahhoz, hogy gépünket, adatainkat az internetről érkező támadások ellen hatékonyan védhessük, elengedhetetlen egy tűzfal beüzemelése. Segítünk kiválasztani a megfelelő szoftvert, valamint hasznos tippeket adunk a konfigurálásához is.

Kalóznapló:

Így törték fel a Vistát!

Bár a Vista a valaha készült legbiztonságosabb Microsoft operációs rendszer, a hackereknek mégis rekord idő alatt sikerült feltörniük. De vajon hogyan? Következő számunkban sorra vesszük azokat a bravúros trükköket, amelyekkel a hackerek kijátszották a Vista, amúgy igen sokoldalú és jól szervezett védelmét.

Megateszt

2–4 GB-os USB kulcsok

A folyamatos árcsökkenéseknek és a fájlok méretének növekedésének köszönhetően elérkezett az idő, hogy régebbi USB-stickünket egy nagyobb modellre cseréljük. Megatesztünkben az összes itthon kapható 2–4 GB-os modell szerepel.

További témáink

- ▶ **Új CHIP top 10**
A megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

- ▶ **Tippek & trükkök**
Gyors segítség közel 30 oldalon

- ▶ **Új termékek gyorsbesztjei**
Több tucat vadonatúj termék gyorsbesztje

- ▶ **CHIP megateszt**
Teszt alatt a teljes választék

- ▶ **Teljes verzók**
Hasznos válogatások a CD/DVD mellékletünkön

- ▶ **CPU- és GPU-kalauz**
Legyen Ön is szakértő!
A teljes mezőny ár- és teljesítményadatai

Valós költségek

Nyomtató mesék

Egyre olcsóbban juthatunk fotóminőségű színes nyomtatóhoz – legalábbis az árcédula alapján. De azt csak kevesen tudják, hogy az pontosan mennyibe is kerül, ha nyomtatnak vele. Cikkünkben utánajártunk a további költségeknél.

